הארץ

אג' שנת נ"ד/יום ה' כ"ח אלול תשל"ב 7 בספטמבר 1972 V. 54/16,156/SEPTEMBER 7, 1972

בעמוד 5
דיווח מלא על רצח 11 חברי משלחת ישראל באולימפיאדה
* * *
בבתי הקרבנות
* * *
טכס הזכרון

11 המתים נחים על משכבם, אך ההצגה נמשכת

חודשו משחקי האולימפיאדה

ארונות המתים והמשלחות מגיעים לפנה"צ ללוד
* * *
היה מחדל בטחוני

ביום ב' — הנעילה
* * *
כל משפחה שנפגעה מקבלת 50 אלף מארק

מאת יהואש ארזי, שליח "הארץ" למינכן

מינכן, 6 (מיוחד ל"הארץ"). ה־מתים נחים על משכבם, אך ההצגה נמשכת. במינכן חודשו אתמול מש־חקי האולימפיאדה ה־20, לאחר הפו־גה של 24 שעות. אמנם בפתחת הפ־סה התלהבות, אך בהבנה להוכיח
(הסוף בעמוד 3, טור 2)

האינטרפול הזהיר לפני שבועיים

צפויים שיבושים ביחסי בון—קהיר

גרמניה פונה לאו"ם לתיאום פעולה נגד התקפות טירור ערביות

ן, 6 (יו.פי., אי.פי., ע"ר, ע"צ, "א ושרות "הארץ"). ממשלת

רשת בציבור הגרמני נגד ממשלת וילי בראנדט, המתכוננת למערכת בחירות קשה בסוף השנה. הקאנצלר בראנדט קיווה כי הצלחת האולימ־פיאדה תשפר את תדמית ממשלתו לקראת הבחירות. השתוללות הטירור הערבי השפיע ללא ספק בצורה ני־כרת על הקשרים המדיניים והדיפלו־

קאנצלר מערב גרמניה מר וילי בראנדט (משמאל) והשגריר ישראל בגרמניה מר אלישיב בן־חורין בטכס האזכרה במינכן. (צילום רדיו של אי.פי.)

ב גרמניה החליטה היום לפנות ה הכללית של האו"ם כדי לת־ פעולה בין־לאומית נגד התקפות ר ערביות. על צעד זה הוחלט יבה חירום של ממשלת בון. בי ממשלת בון קונראד אהלרס פרים כיצד הועבר בקשה זו ים. מערב גרמניה אינה חברה הוא הוסיף כי ממשלתו תפעל באמצעות השוק האירופי ה־ ת. רצה במכבן עוררו ביקורת מאר־

מסיים בין מערב גרמניה למדינות ערב. הן הקאנצלר בראנדט והן ה־נשיא גוסטאב היינמן הבהירו בצורה תוחכת על פי הם מטילים את ה־אחריות. גם ע"י המדינות המסייעות לרוצחים. סבלנותה של ממשלת בון פקעה לנוכח שיא חדש זה בהשתו־ללות הערבים.

סירובם של שליטי מצרים לערוב לבטחונם של בגיה־...
(הסוף בעמוד 3, טור 2)

דגל המדינה — לחצי התורן

ההלוויה היום בלוד בטכס ציבורי־לאומי

מ סופר "הארץ" בירושלים

שר החינוך והתרבות הקים א־מטה מיוחד המטפל בסידורים יום של סדרי הלוויות ההללים. קלה לאחר שהגיע היום המש־ לישראל ייערך בנמל התעופה הטכס הברכזי בו ישתתפו ראש לה הגב' גולדה מאיר. כס יישא אופי ציבורי־לאומי בנות הצבאית הראשית תפקח צד הכספי במסגרתו תיערך ; אשכבה. ש התקימה בלשכת ראש הר ה התייעצות שרים בקשר ל־ ההלויה. השפים ד"ר יוסף בורג, הורה ות ציבוריים למשרדי הכב־ להניף היום את דגל המדינה התורן. 1.3 אחה"צ יתייחדו בני מש־ הביספים עם יקיריהם. ב־2 טכס, בו תשא את דברה ראש לה הגב' מאיר.

לאחר תום הטכס ייצאו מסעי ה־לוויות לשעה בתי עלמין שונים כשבכל הלוויה ישתתף אחד משרי הממשלה.
(הסוף בעמוד 2, טור 7)

* * *

מאת יהואש ארזי, שליח "הארץ" במינכן

מינכן, 6 (מיוחד ל"הארץ"). שר החוץ של מערב גרמניה ולטר שאל יבוא בבוקר לנמל התעופה של מינ־כן כדי ללוות את המשלחת היש־ראלית האבלה בדרכה הביתה.

עם המשלחת עומדים להמריא גם שגריר ישראל בבון מר אלישיב בן־חורין, כי להיות ראש עירית מינכן, ד"ר פוגל, נתבן הרבר, הנספח האו־ליםפי וד"ר ועד הקהילות היהודיה רייר לם, יו"ר הקהילה היהודית ב־מינכן.

מחבלת — בין הרוצחים

מאת יהואש ארזי, שליח "הארץ" למינכן

מינכן, 6 (מיוחד ל"הארץ") — בין חמשה המחבלים שנהרגו נמצאה אשה — מסר לי רופא המשלחת הישראלית ד"ר קורט ויגל. הרופא שהובא היום למכון הפתולוגי של מינכן, נתבקש לזהות את הגופות, בהן גופות המחבלים שנהרגו.

כאשר הרים את אחת השמיכות גילה להדהמתו גופת אשה. לאחר גילוי הגופה, הוברר כי ההודעה ה־ראשונה על החדירה לבתים הישראלי הגיעה למשטרה במכשיר אלחוט של אותה הדיילות. אין יודעים בבירור אם יש לה קשר אישי למחבלים.

שלושת הרוצחים שנלכדו — סטודנטים

גרו בירדן ובסוריה

מינכן, 6 (ע"צ). משטרת מינכן גילתה היום את זהותם של שלושת הפלסטינים שנעצרו הבוקר לאחר התקפת הרצח על המשלחת האו־לימפית הישראלית במינכן. השלו־שה הם איברהים באדראן (21), עבד אל קאדאר אל דנאווי (21), ואסמיר מוחמד עבדללה (22) — כולם סטו־דנטים.

לדברי צלהם התגוררו לאחרונה בירדן ובסוריה. לא פורסמה נתינו־תם.

בון שוקלת מתן פיצויים

מאת מאירס ויצר, סופר "הארץ" בגרמניה

בון, 6 (מיוחד ל"הארץ"). ממשלת גרמניה שקלה היום את שאלת הע־נקת פיצויים לקרובי הקרבנות וה־אה שהיא עומדת לחזיר את המגעים עם ממשלת ישראל.

המחבלים מאיימים בפגיעה באינטרסים מערב גרמניים

קאהיר, 6 (יופ"א) — התנות ה־שידור של המחבלים הפלשתינאיים האשימה הערב את משטרת מינכן ב"ברוטאליות ובטבח" לדם פלשתי־נאי" והזהיר כי אינטרסים מערב גר־מניה יהיו מטרה "המטרה הצפוי־רית לפעולות הפלשתינאים בעתיד". התחנה המשדרת מקאהיר אמרה כי המלוכה שהוטמנה למחבלים על ידי המשטרה המערב גרמנית וצ־לפיה הייתה "מחושבת מראש" וה־מחבלים ידו תוך הגנה עצמית.

התחנה טענה גם שהמחבלים הרגו את שני בני הערובה הישראליים ב־כפר האולימפי תוך הגנה עצמית וכי הוכחה לכך היא שאנשי הגרילה נמ־צאו כשהם "סובלים ממצעי סכין".

"מטוסי ישראל מעל לבנון"

ביירות, 6 (יופ"א). ארבעה מטו־סי סקייהוק ישראליים חדרו היום להחום האוירי של לבנון בגובה בי־נוני מעל לכפרי בבול — מסרה סוכ־נות הידיעות הפלשתינית הערב. ה־טיסות החלו בשעה 13.15 ונמשכו 20 דקות — מסרה הסוכנות, המש־כשה שוהר לקבוצות המחבלים ה־פלשתיניות.

לדברי הסוכנות, הורו מטוסים יש־ראליים יותר מאוחר באותו איזור כל אחה"צ.

ג'ון קמחי כותב בעתון לונדוני

סוריה — בסיס הרוצחים

בידי ישראל מצויה אינפורמציה חדשה

לונדון, 6 (עסט"א). בידי ישראל מצויה עתה אינפורמציה חדשה על האירגון העומד מאחורי הרצח השפל במינכן — כותב העתונאי ג'ון קמחי בעתון איבנינג סטאנדרד.

לדברי הכתב, הגיעו לממשלה יש־ראל וגם לממשלות מצרים וירדן ידיעות שלא היו בידיהן לפני זהו־שיים. המדובר בתכונה מלאה של המבנה המבצעי של קבוצת "ספ־טמבר השחור" וזהות האנשים ה־עומדים בראש הקבוצה.

כן נתקבל אישור שקבוצה זו פעולת בקשר הדוק עם ה־שלטונות הסוריים, אם כי ב־

חשאיות מוחלטת, כדי שלא ל־ הביך את ממשלת דמשק.

קמחי ממשיך שהקשר בין שלטו־נות סוריה לבין קבוצת "ספטמבר השחור" נגלה ב־23 באוגוסט בגלל טעות של השלטונות הסוריים. היה זה כאשר רדיו דמשק, בשידור "קול פלשתין", שידר שדה של התקפות קשות על סאדאת, נשיא מצרים, ב־צרה שזיהתה את ההתקפות הללו

עם קבוצת "ספטמבר השחור".

בשידורים אלה נאמר כי סאדאת לא יצא למלחמה נגד ישראל משום שהוא תבוסתן ומשום שהוא מכין את מצרים לכניעה בפני הדולר והאמרי־קאי.

ראש הפתח, יאסר ערפאת, ניסה להשיב על התקפות אלה ברדיו קהיר לפני שיצא לדמשק ומצא כי השמי־דים כתחתיו בארגון השתלטו על הפתח ומשתמשים בו כמוסה ל־פעולות "ספטמבר השחור".

"שר הבטחון הישראלי מר משה דיין הכין מספר תוכניות בכה מצב זה" — כותב קמחי.

עתוני ביירות: צעירה סורית פיקדה על ההתקפה

ארצות ערביות מסויימות עומדות מאחורי חידוש פעולות הטירור

גורם בין־לאומי מעורב בהידוק הקשר עם ארגוני המחבלים
* * *
עתונים בקהיר: יש לצפות לעוד התקפות

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

ארצות ערביות מסויימות עומדות מאחורי הידוש פעילותם של ארגוני החבלה בנוסף לגורם בין־לאומי ה־מעוניין בהידוק קשריו עם המחב־לים — גילה אתמול עתון ביירותי.

(ראה מאמר ראשי בעמוד 9)

העתון מתמקד על ידיעות רש־מיים שהגיעו לאחרונה לביירות. ה־עתון מציין כי אותן מדינות ערביות מעוניינות בין היתר בהכשלת הכביה הכלך חוסיין להקמת ממלכה ערבית באוחדה ויש קשר בין הידוש הפ־עילות בעזה ולאורך הגבול הסורי.

עתוני קהיר מסרו אתמול כי על העולם לצפות להתקפות נוספות מצד הארגונים עד אשר

"יוחזרו זכויותיהם של הפלש־תינאים". העתונים המצריים משבחים את "רוח ההקרבה של הלוחמים במינכן".

העתון הקהירי היוצא לאור ב־שפה האנגלית אג'יפשן־גאזט כתב אתמול כי הפלשתינאים אינם רואים לפניהם כל אמצעי אחר מלבד הש־מיש "באותן שיטות שהפעלו נג־

דם". העתון מציין עוד כי "העולם יכול לקרוא למעשים אלה פשעים, אך עליו להיות מוכן להמשך מעשים אלה".

מאראת נועץ בסידקי

מקהיר נמסר אתמול כי הנשיא סאדאת ערך אור לאתמול התייעצות שלוש שעות עם ראש ממשלתו עזיז סידקי בעקבות דו"ח הצעתו של הקנצלר המערב־גרמני להסיס את המחבלים ובני־הערובה לקהיר בת־נאי שהשלטונות המצריים יזאגו ל־שיחרור בני־הערובה והמטוס הגרמני שיטיס אותם.

חוגי ביירות מסרו אתמול כי אלי־סאר סקאהה, בתו של אנטון סעאדה,
(הסוף בעמוד 3, טור 1)

גם אסתר ודוד מארקיש הביעו מחאתם

משטרת מוסקבה עצרה כ־30 יהודים שהפגינו לפני השגרירות הלבנונית

מוסקבה, 6 (פ"ל). משטרת מוס־קבה עצרה הערב כ־30 יהודים ש־ביקשו להפגין לפני השגרירות הל־בנונית על הריגת הספורטאים היש־ראלים במינכן. לפחות 40 שוטרים במדים היו לפני השגרירות עוד לפ־ני שהיהודים הגיעו. המפגינים הוכ־נסו מיד לאוטובוס קטן של המש־טרה. האוטובוס יצא ליעד בלתי־ידוע.

לפני כן ניגשה משלחת של ארבעה הודים לעירית מוסקבה כדי לבקש רשות לערוך הפגנה לפני השגרירות הלבנונית.

עם הנצחים היו אסתר ודוד מארקיש, אלמנתו ובנו של משורר יהודי שהוצא להורג באחד הטיהורים האחרונים של סטאלין ב־1952.

המכתב שלא נמסר

יהודים מסרו למכתבים כי הם בחו־רו בשגרירות הלבנונית האיל ומס־פר ארגונים פלשתינאים קבעו את מרכזיהם בביירות.

תושבת זרה, שראתה את ההפגנה מהלון דירתה ליד השגרירות הלב־נונית, אמרה כי ראתה בין 50 ל־100 מפגינים, אולם אי־אפשר היה

"להבדיל ביניהם לבין הקבוצות ש־בגלולם של שוטרי ק.ג.ב. היא העריכה...
(הסוף בעמוד 2, טור 7)

ברנדט, היינמן ומקגאוורן ביקשו לבוא להלוויה היום

ביקורת בממשלה על הפעולה הגרמנית נגד הרוצחים במינכן

מאת דן מרגלית, סופר "הארץ"

של מאבק המתאבקים משה וויינברג מהייפתו בבני מבסם (צילום רדיו של אי.פי.)

פניות לארה"ב ולבנון לפרוש מהאולימפיאדה

ביקורת נשמעה אתמול בישיבת הממשלה על הכשלון המבצעי, ואולי גם התכנוני, של הפעולה הצבאית הגרמנית נגד המחבלים הערביים, אך בדברי כל השרים הובעה הער־כה להחלטות המדיניות של הממש־לה המערב גרמנית.

בירושלים משוכנעים כי הרדג ה־מדיני הגרמני, שפעל בעצה אחת עם ישראל, היה מוכן כאן שלשום בבוקר לפעולה צבאית. לא היתה לו כל כוונה לאפשר את יציאתם החופשית של המחבלים עם בני־הערובה הישראלים כחוץ לאדמת גרמניה, ובן לא התכוון להפעיל על ישראל להציע להיכנע לסחטנות ה־ערבית. כממשלת בון קיבלה מישראל אור ירוק לפעולה צבאית אף אם היתה כרוכה בסיכון חיי אדם.

קשיים לממשלת ברנדט

בשקיפים אמרו אתמול כי הם סבו־רים שכשלון הפעולה הצבאית יגרום קשיים פנימיים לממשלתו של ה־קאנצלר וילי בראנדט. מפלגות אופו־זית עזה ערב בחירות ויהיו מכון מאבקים האשמות סביב הכשלון. ה־קאנצלר בראנדט גישש אתמול בק־שר לאפשרות שהוא ישתתף היום ב־טכסי ההלוויה של הקרבנות בישר־אל. בין כה וכה עמד להתקיים ב־ארץ ביקור של הקאנצלר, אך לא נקבע תאריך. בראנדט סבר, כנראה, כי הובתו היא לחלוק כבוד לקרב־נות הכפר האולימפי.

הוזה סברה כי גם נשיא גרמניה גוסטאב היינמן — כמי שהמשחקים האולימפיים נפתחו עליו ובהסותו — היה מוכן

לבוא לארץ. אולם ממשלת ישראל רמזה כי אינה סבורה שנכשיו הוא העיתוי הנכון לעשות זאת. היא הבהירה כי אין בכוונתה לקיים טכסים ממלכתיים רשמיים.

דבר זה מסביר את הקדוק בו נק־טה הממשלה בהגדירה את הטכס בלוד כציבורי־ממשלתי ולא ממ־לכתי, ובהדגישה כי ייערכו הלוויות נפרדות בהשתתפות שרים.

עמדה אמריקאית תקיפה

גם מועמד הדמוקרטים בבחירות לנשיאות בארה"ב הסינאטור ג'ורג' מקגאוורן גישש בקשר לאפשרות השתתפותו בטכסי ההלויה כביטוי של השתתפות בצער המשפחות ה־שכולות. הוצע לו לחזור על אפש־רות זו.

ביתתיים נודע כי בעקבות הידיעות על רצח בני־הערובה שוחח הנשיא ניכסון עם השגריר יצחק רבין. הוא הביע את צערו על הרצח וגינה או־תו במילים תקיפות וחריפות וביקש מהשגריר לדווח לו על התפתחו־יות.

העמדה האמריקאית בעניין הטיפול בטירור הערבי הוגדרה אתמול כ־תקיפה. ממלא מקום השגריר אונן זורהלן ביקר אתמול במשרד החוץ בירושלים ונפגש עם הסמנכ"ל אפ־רים עברון. גם מר הלטר סכית, מה־שגרירות, היה במשרד החוץ.

לחץ על ארה"ב

אמש — או הבוקר — עומדת יש־ראל לפנות אל שר החוץ ויליאם רוג'רס להפעיל את השפעתו על ה־ועד האולימפי האמריקאי להסתלק מהתחרויות במינכן. לא מן הנמנע שתהיה פניה גם לנשיא ניכסון.

פניה דומה תיעשה עליידי השג־ריר אלישיב בן־חורין בבון. הוא
(הסוף, בעמוד 2, טור 5)

בת הכנסת נדחתה ליום ג' הבא ...לל ההלוויה היום

נ.מ.). יו"ר הכנסת מר י. ישי־ הורה לדחות את ישיבת הכנ־ שנועדה למחר. הישיבה תערך שלישי הבא (12.9) ב־10 צ. ההוראה באה לרגל הלוויות ת התקפות הדמים שהערך טכס רשמי בלוד.

לא הגיע בזמן

ישראלי בכיר יצא למינכן

מאת סופר "הארץ"

במהלך המו"מ עם המחבלים ב־מינכן יצאה לגרמניה אישיות יש־ראלית בכירה. הישראלי לא הספיק להגיע לזירת הקרב.

מצוד בגרמניה על ערבים

בון, 6 (יופ"א). סוכנים ברחבי גרמניה המערבית ערכו היום מצוד אחר 15 ערבים החשודים בהכנות התקפות טירור — כמו דובר המש־טרה.

הדובר, שדיבר במערב ברלין, אמר כי סבורים שהערבים תיכננו "מעשי חבלה והתקפות פיצוץ" בגרמניה המערבית. הדובר הוסיף כי המש־טרה ב־10 מדינות גרמניה ובמערב ברלין קיבלה צילומי רדיו. ותיאורים של הערבים המבוקשים. הוא לא מסר פרטים נוספים.

ארצות השוק לא הגיעו להסכם

לונדון, 6 (עסט"א). פקידים בכי־רים של עשר מדינות השוק המשותף לא הצליחו בפגישתם אתמול להגיע להסכם על הצעה צרפתית לתאם את מאמציהן בכיוון פתרון בעית המזרח התיכון.

מזג האויר

(צ). ירושלים 18 עד 28 מעלות, תל־אביב 21 עד 28, חיפה 23 עד 28, באר־שבע 18 עד 32, אילת 26 עד 39.

גליון מוגדל הארץ לערה"ש תשל"ג

כולל מבחר מאמרים מגוון,
לוח כיס "הארץ" תשל"ג 1972/73.
המוסף השבועי
מוסף תמונות כ"ה שנים למדינת ישראל.

בגלל היקף הגליון ומוספיו, הוא יודפס ויופץ במספר טפסים מוגבל

את גליון ערה"ש אצל מוכר העתונים שלך.
הזמן מיד

קרא מחר בגליון
ראש השנה של הארץ

בן גוריון על השלום והשטחים
בשיחה עם רוכן פריפטר
* * *
גם הטרור הוא חזית
מאת פולס
* * *
איך לחיות בצפיפות
מאת אמנון רובינשטיין
* * *
הגדה המערבית לאחר 5 שנים
מאת שבתי טבת
* * *
פרק ראשון ברומן המתח החדש
תיק אודסה
מאת פרדריק פורסייט
* * *
הכוח יענה את הכל ?
בבה פוליטית מאת פרופ' יעקב טלמון
* * *
אבא אבן ויצחק בן־אהרון בראיונות מיוחדים עם הארץ
* * *
המחבלים באירופה
מאת זאב שיף
* * *
תסריט לשנת בחירות
מאת יואל מרקוס
* * *
פשע מאורגן בישראל : סמים
מאמר נוסף בסידרה מאת דן כספי
* * *
הישראלי המכוער
מאת יאיר קוטלר
* * *
ראש השנה לפני 50 שנה
מאת תמר מרוז
* * *
בוגרי תיכון משוחחים גלויות
בראיון עם יעקב אגמון
* * *
בית המועצות הקטן
סיפור המתפרסם לראשונה
מאת שלי ענבון
* * *
במחיצתן של הכוזות / הזה ברשס * האור שלי / נתן דונביץ * על כל פנים / זאב * קולנוע / יוסף שריק * ספרים / יורם ברונובסקי * האשרות / אברהם עוז * מוסיקה / נתן מישורי ושאר המדורים הקבועים.
ועוד מבחר מגוון של מאמרים וכתבות
* * *
בגליון 160 עמ'-כולל מוסף מיוחד:
25 שנות המדינה בצילומים

בגליון זה 16 עמודים — המחיר 50 אגורות

סוף סוף
גם אתה תוכל
להגיע לדירה עם
תכנית החסכון החדשה
"יתרון דירה"
המעניקה
משכנתא כפולה

* רק בתכנית "יתרון־דירה" תקבל משכנתא כפולה לרכישת דירה, כבר לאחר 5 שנות חסכון. המשכנתא היא בסכום כפול מקרן חסכונותיך.
* המשכנתא הכפולה שתקבל עד לסך 40,000 ל"י, תהיה בלתי צמודה ותישא רבית של 9% לשנה בלבד. המשכנתא תוחזר בתשלומים נוחים במשך תקופה ארוכה עד ל־18 שנה.
* תכנית "יתרון דירה" היא היחידה שתוכל לחסוך בה סכומים חודשיים עד לסך של -.20,000 ל"י.
* חסכונותיך נושאים ריבית גבוהה וצמודים למדד יוקר המחיה. כל הרווחים פטורים ממס.
* תוכל למשוך את כספך בכל עת, לאחר הודעה של 30 יום בלבד.

פרטים בכל אחד מ־181 סניפי בנק דיסקונט ובנק ברקליס דיסקונט.

אם ברצונך לקבל עלון הסברה לביתך, מלא נא תלוש זה ושלחו בדואר:

לכבוד ת.ד. 456 תל־אביב.
א.נ.
אבקש לשלוח אלי בדואר עלון הסברה על התכנית "יתרון דירה"
שם..........
כתובת..........

בנק דיסקונט לישראל בע"מ   בנק ברקליס דיסקונט בע"מ

هكذا من الأصل

ביקורת בממשלה על הפעולה

תיכוניסטים מקיימים משמרת-מחאה מול שגרירות גרמניה בתל-אביב ליד נרות זכרון לזכר 11 הנרצחים. (צילום: ישראל סאן)

(סוף מעמוד 1)

יבקש מהמשלחת הגרמנית לפרוש מהמשחקים. כאחד יותר תיתכן פניה גם לארצות ידידותיות נוספות (הפיליפינים ההולך כהתחייבות עוד קודם לכן, לפני הפניה הישראלית).

לונדון מתגוננת

למשרד החוץ הגיע אתמול גל של הבעות צער, מכתבי ניחומים ודברי עידוד. המלכה אליזבת שלחה דברי ניחומים לנשיא זלמן שזר. סיר אלק דאגלס יום שלח מכתב כתון בני כחו לשר החוץ אבא אבן, שלא הזכיר במפתיע את אחריות המחבלים. בריטניה גם הודיעה להודיע כי לא תסגור את משרדי המחבלים בלונדון.

ישראל מתכוונת לבקש ממדינות ידידותיות באירופה להגביל את פעילות הפלשתינאים בארצן ולהגביר את הפיקוח על הארגונים המשמשים מכוח לפעילות חתרנית כזאת.

העמדה הישראלית היא זו: על ארצות אירופה לפקח על גורמים הקשורים במחבלים. האשמה אינה רק בבחולים אירופים, אלא קודם כל בממשלות ערב הממנות ובצרידות פעולות כאלה ומשבחות אותן. ישראל רואה את מצרים — אשר לבעיתה רצו המחבלים להעביר את בני-הערובה — כאחראית רבה לטירור. גם סוריה ולבנון נושאות באחריות, אם כי בירות (הדבת עמון) פירסמה הודעה בגנות רצח בני הערובה.

התייעצויות נוספות

בישיבת הממשלה, בה השתתף גם הרמטכ"ל רב-אלוף אלעזר נמסר אתמול דוחות אופרטיבי על הפעולה הצבאית של הגרמנים. נשאלו שאלות בדבר אי-דיוק בפניה. אי שימוש במשחקי-קל, בחירת המועד המוטעה לידי, היעדר התעתרות על המחבלים ואי-השלמת התכנון. אפשרויות רבות — במסוקים ובמטוס שנועד לכאורה לטוס לקהיר — לא נוצלו. אין לממשלה תמונה ברורה ושלמה. גם הושמעה בממשלה ביקורת על גרמניה, שהגבילה מראש את יכולת ישראל לטפל בבעיות הבטחוניות של משלחתה בתוך הכפר האולימפי, אבל כך נאמר כי המקום שנבחר לאיכסון המשלחת נבחר על-ידי ישראל בגלל סיבות בטחוניות. יש תמיהה בירושלים אם עשו הגורמים הישראלים וראשי המשלחת כל שביכולתן בעניין הבטחת שלום הספורטאים, או שמה שנעשה — כמו תידרוך מראש של אנשי המשלחת ומעקב פקיד על המקום — לא היה מספיק.

במהלך ישיבת הממשלה הוזו שריה במהלך הטכס ממינכן ששודר בטלוויזיה.

אחרי הצהריים קיים שר החוץ אבא אבן התייעצות מדינית במשרדו לקביעת הצעדים המדיניים להפסקת המשחקים האולימפיים. כן נקבעו עקרונות המסע המדיני באירופה שמגמתו להגביל את פעילות הפלשתינאים. בעשות פעולות הסברה כדי למנוע גל עניין של פירסומים. יש חשש כי בעוד כמה ימים — כשוך הסערה — ייכנסו בסאונים שיגלו הבנה לעמדת המחבלים. בקשר לכך עוררה רונה שחיין, שבאמצעי התקשורת שלה נמצאה גם נימת ביקורת על ישראל כאילו גילתה בפרשה זו „קשיחות".

השרים ישתתפו בהלוויה

ראש הממשלה גולדה מאיר המשיכה אתמול בהתייעצויות המדיניות ובקביעת סדרי הטכסים ההלוויות. בהתייעצויות אתמול השתתפו גם סגן ראש הממשלה יגאל אלון השרים אבן וישראל גלילי ופקידים בכירים. בירושלים נמסר אתמול כי כל חברי הממשלה יהיו נוכחים היום בטכסי ההלוויות של הקרבנות.

*

ביטוי לאכזבה הישראלית מתוצאות הפעולה, אך הערכה לכוונות הגרמניות, נכלל אתמול בהודעת הממשלה שפורסמה בתום ישיבתה ובה נאמר:

„בזעם ובשאט נפש מוקיעה ממשלת ישראל את הרצח שביצעו מחבלים ערבים כלפי 11 אנשים מישראל, חברי המשלחת הישראלית למשחקים האולימפיים. התנקשות דמים זו מוכיחה את מהותם הנפשעת של ארגוני הטירור הערבים, מהווה סכנה לא רק למדינת ישראל ולאזרחיה, אלא לשלום כל העמים.

„העם בישראל וממשלתו מביעים רגשי השתתפות באבל הכבד של המשפחות אשר יקיריהן נפלו בידי מרצחים. לחללי ההתנקשות תערך הלוויה מטעם הממשלה.

„מדינת ישראל תמשיך את פועלה, התגוננותה ותחירתה המתמדת לשלום, בלא להרתע מפני טרור ותוקפנות. ישראל תתמיד במלחמה נגד ארגוני הטרור ולא תפטור את בסיסיהם מאחריות למעשי הטרוריסטים.

„ממשלת ישראל תופנה אל הממשלות והגורמים המדיניים ותתבע נקיטת אמצעים יעילים נגד התאים והשלוחות של ארגוני הטרור במטרה לשתק את פעולותיהם ולבער את בסיסיהם."

הדובר המטעה

הסתמכותו של „הארץ" על הודעתו המטעה של דובר ממשלת מערב גרמניה בדבר שיחרור בני הערובה הישראלים מידי המחבלים במינכן אור לאתמול — גרמה לכך ש„הארץ" יחד עם עתוני הבוקר האחרים, שרותי הרדיו וכל סוכנויות הידיעות, יצא אתמול במהדורתו השניה והשלישית בכותרת ראשית לא נכונה. רק בשעות המוקדמות של הבוקר, לאחר שתמה הדפסת העתון, הסתבר כי הודעת הדובר היתה מוטעית.

ישראלי לקה בלבו במינכן בהיוודע לו הרצח

מאת סופר „הארץ"

מטוס הג'מבו של אל-על, שהמריא אתמול למינכן שב אמש עם כ-250 ישראלים, בהם שמונה ראשי רשויות מקומיות, שנסעו לאולימפיאדה כאורחי עיריית מינכן, וישראלים אחרים שנסעו כתיירים לחזות במשחקים.

ראש המועצה המקומית טירת הכרמל מר אליאס כרמל לקה בהתקף לב בהיוודע לו הרצח. הוא נלקח לבית-החולים במינכן, שם קיבל טיפול רפואי ובערב הועבר מבית החולים למטוס אל-על. בלוד המתין לו אמבולנס, שהביאו לביתו.

משלחת מצרית — למוסקבה

קהיר, 6 (יופ"יא). האלד מוחי א-דין, מזכיר כללי של מועצת השלום המצרית, טס אמש למוסקבה בראש משלחת המועצה לביקור של 10 ימים — מסרה סוכנות הידיעות המזרח-תיכונית.

ההלוויה היום

(סוף מעמוד 1)

* הלווייתו של שופט ההאבקות יוסף גוטפרוינד תתקיים ב-4.15 בבית העלמין גבעת שאול בירושלים.
* הלווייתו של המשקולן זאב פרידמן תתקיים ב-5 בבית-העלמין בחיפה.
* הלווייתו של המשקולן יוסף רומנו תתקיים ב-4 בבית העלמין בהרצליה.
* הלווייתו של שופט המשקולות יעקב שפרינצר תהיה ב-4 בבית-העלמין בחולון.
* הלווייתו של מאמן ההאבקות משה וינברג תהיה ב-3.45 בבית-העלמין בפתח תקוה.
* הלוויותיהם של המתאבקים אליעזר חלפין ומרק סלאווין, מאמן הקליעה קהת שור, מאמן האתלטיקה עמיצור שפירא ומאמן הסיף אנדריי שפיצר, יתקיימו ב-4.15 בבית-העלמין קרית שאול בתל-אביב.

ועדה בין-משרדית, המורכבת מנציגי משרד הקליטה, מזכירות הממשלה, הרבנות הצבאית הראשית, צה"ל ומשטרת ישראל, הוקמה כדי לתאם ולפקח על הטכס המרכזי ועל סדר ההלוויות.

נשיא המדינה מביע הערכה לדברי היינמן

נשיא המדינה מר זלמן שזר, שלח אתמול מברק לנשיא גרמניה, מר היינמן, בו הביע הערכה לדברים הכנים והמזעזעים שאמר באיצטדיון האולימפיאדה בטכס שנערך שם לזכר קרבנות הרצח במינכן.

במברקו אמר נשיא המדינה, כי מעולם לא פיקפק ביחסו האישי ובמצפונו הער של מר היינמן והביע את תקוותו האיתנה כי בעקבות המעשה הנפשע, תפעל הממשלה הפדרלית ביתר עוז לדיכוי השנאה ולהסכנת הבנה בין העמים.

יאריגנ נועד עם שגריר ירדן במוסקבה

מוסקבה, 6 (ע"צ). גונאר יאריגנ, מתווך האו"ם במזה"ת, נפגש היום לשעה עם שגריר ירדן במוסקבה, הסן אניס איברהים — נמסר ממקור ירדני. השיחה נסבה על המצב במזה"ת וחידוש שליחותו של יאריגנ.

גורד שחקים יוקם במגדל העמק

(ע). — גורד-שחקים, ראשון מסוגו בעיירת פיתוח, ייבנה במגדל העמק. הבניין יהיה בן 16 קומות ובזמן הקרוב יחל בבנייתו. הבית מיועד למגורים ויהיו בו סופרמרקט.

מוסקבה, 6 (ע"ר) — הועדה הממשלתית הסובייטית לספורט ולחינוך גופני הביעה הערב צער עמוק על רצח 11 הספורטאים האולימפיים הישראליים במינכן.

משטרת מוסקבה

(סוף מעמוד 1)

כה כי כ-30 מפגינים בצעירה, מאלה האחרים הצליחו להמלט.

במכתב, אותו ביקשו המפגינים למסור לשגרירות, נאמר: „הפורעים כ„ספטמבר השחור" בבאו מקלט על אדמת לבנון. ממשלת לבנון אחראית לפעולה הפשעים הללו. אנו דורשים נערצת כי המארגנים של הפשע במינכן יוצאו למשפט. אנו דורשים להפסיק מיד את פעילותם של ארגוני טירור פלשתינאים בתחום לבנון".

סאכארוב נעצר ושוחרר

בין העצורים ליד השגרירות הלבנונית היה גם אנדרי סאכארוב, הפיסיקאי מאבות פצצת המימן הסובייטית, אך הוא שוחרר לאחר מכן.

יהודי בריה"מ מוחים

ניו-יורק, 6 (עטנ"א). 40 יהודים במוסקבה, קייב, ונובוסיבירסק, ערצו ביום ד' להגיש מכתב תנחומים לראש ממשלת ישראל גולדה מאיר בשם היהודים הרוסית באמצעות השגרירות ההולנדית במוסקבה, הר פרעו על-ידי השלטונות והדבר לא ניתן להם.

הוועדה לכינון יהודי בריה"מ בניו-יורק מסרה כי השגרירות ההולנדית העניקה ראיון לקבוצת היהודים, אולם פקידים סובייטים ושוטרים במדים אמרו ליהודים כי אין להם רשות להכנס לשגרירות.

המכתב הועבר בדואר.

כן נמסר כי תפילת אזכרה לחללי התקפה הרצח במינכן נערכה ביום ד' בבוקר בבית הכנסת במוסקבה.

נשיא הפיליפינים ציווה לפרוש

מינכן, 6 (שרות „הארץ") — נשיא הפיליפינים, פרדיננד מרקוס, ציווה היום במאנילה על המשלחת האולימפית הפיליפינית, המונה 77 חברים, לשוב לארצה, לאחר מה שהוגדר על ידו כ„אלימות ובזות חסר-טעם" של בני הערובה הישראלים שנתפסו על ידי הטרוריסטים הערבים.

בגילוי דעת, אשר בו גינה בתוקף את מרחץ הדמים במינכן, אמר נשיא הפיליפינים: „כבנים למשפחת האדם, אנו מזועזעים וחשים שאט נפש נוכח מעשה האלימות והמוות חסר הטעם במינכן".

הנשיא מרקוס ציין, כי כביטוי לרגשות הזדעזעותו, ביקש מהמשלחת הפיליפינית, המורכבת מספורטאים ו-23 פקידים, להפסיק השתתפות במשחקים ולשוב הביתה מיד.

הלבנונים הודיעו כי הם יישארו על פי הוראות שקיבלו ממשלתם בבון.

דובר המשלחת התוניסית אמר כי טרם החליט אם משלחתו תפרוש.

ערפאת בכנס הסופרים והעתונאים הפלשתינאים

ביירות, 6 (ע"צ). יאסר ערפאת, נשיא הארגון לשיחרור פלשתין, אמר היום בביירות כי „המהפכה הפלשתינאית", נושאת הדגל של שאיפות העם הערבי, תשיג את הבוגדים בכל מקום בו הם נמצאים".

בנאום לרגל פתיחת הקונגרס של הפדרציה של הסופרים והעתונאים הפלשתינאים הכריז ערפאת כי „הלוחמים הפלשתינאים הריכו את נשקם לא כדי להורים דם, כי אם כדי להגן על תרבותם ואדמתם".

כמה מאות עתונאים וסופרים ערבים המייצגים את עיראק, מצרים, דרום תימן, כווית, לוב, סוריה ולבנון, משתתפים בכנס שיימשך עד ל-9 בספטמבר.

משלחות סוריות — למוסקבה

דמשק, 6 (ע"צ). שתי משלחות סוריות הגיעו אתמול למוסקבה, לפי הזמנת שלטונות בריה"מ — הודע היום בדמשק. בראש המשלחת הראשונה, המורכבת ממנהיגי הלגת הבעת, עומד יוסף זעין אל אב. בראש השנית, המייצגת את הסתדרות של הנוער המהפכני הסורי, נשיא הפדרציה מאמד חורי.

אגודת מכבי תל-אביב
על כל מחלקותיה
מרכינה ראש לזכרו של חברה
דוד ברגר הי"ד
וחבריו הי"ד
שנרצחו באולימפיאדת מינכן
ומשתתפת בצער המשפחות השכולות
חברי האגודה מתבקשים לבוא ולחלוק כבוד אחרון לנופלים

הננו מודיעים בצער רב על פטירת אמנו, אחותנו וסבתנו
חנה זהבי ז"ל
(לבית אורגל)
ההלויה תצא היום, יום חמישי, כ"ח אלול תשל"ב (7.9.72) בשעה 2.00 אחה"צ מביתה, רח' מיכאל 37 חיפה לבית העלמין הישן בחוף הכרמל
המשפחה המתאבלת

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי ואבינו היקר
צבי בר
ההלויה תצא היום, יום חמישי, כ"ח אלול תשל"ב, 7.9.72 בשעה 1.00 אחה"צ מבית ההלויות העירוני, רח' דפנה 5 תל-אביב
הדווים באבל:
אשתו, בתו, בניו
וכל בני המשפחה

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירת אמנו וסבתנו היקרה
שושנה צוער ז"ל
(אשת זלמן צוער ז"ל)
מראשוני פתח-תקוה
ההלויה תצא היום, יום חמישי, כ"ח אלול תשל"ב (7.9.72) בשעה 4.30 אחה"צ מבית החולים בילינסון ותעבור ליד בנק לאומי לישראל ותובא למנוחות בבית העלמין בפתח תקוה
המשפחה המתאבלת

אנו מרכינים ראש ובכאב כבד את מותו הפתאומי של חברנו היקר
ישראל ורשבסקי ז"ל
ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה
אילה ועזי אדר
ונציה ומשה בכר
רות ואליהו בלקין
אביבה ועזריאל הוכברג
זהבה ודוד כץ
אורה וגבריאל פיש
ירדנה וקלמן פישבין
פנינה ואברהם שדה

למוטל גינזבורג ומשפחתו
אתכם באבלכם הכבד
בהלקח מכם ללא עת אם המשפחה
מרים ז"ל
המשתתפים בצער:
משפחות: אוברלנדר צינדר
גלזברג שטוק
הנדל שריאר

ליחזקאל ליליך
משתתפים באבלך במות
אביך ז"ל
רשות פתוח אמצעי לחימה

ממשלת ישראל

סדרי לויות חללי האולימפיאדה

היום בשעות הצהרים יגיעו לנמל התעופה בלוד ארונותיהם של חללי הרצח במינכן. ההתייחדות עם הקרבנות תתקיים בנמל התעופה בשעה 14.00. דברי הספד תאמר ראש הממשלה, הגב' גולדה מאיר. בני המשפחות השכולות והמוזמנים יגיעו לנמל התעופה עד 13.30. בתום ההתייחדות יצאו מסעי ההלויות ויגיעו למקומות הבאים במועדים הנקובים: מסע לויתו של יוסף גוטפרוינד יגיע לבית הקברות בהר המנוחות בגבעת שאול בירושלים בשעה 16.15; מסע לויתו של זאב פרידמן יגיע לבית הקברות בחיפה בשעה 17.00; מסע לויתו של יוסף רומנו יגיע לבית הקברות בהרצליה בשעה 16.00; מסע לויתו של יעקב שפרינגר יגיע לבית הקברות בחולון בשעה 16.00. מסע לויתו של משה וינברג יגיע לבית הקברות בפתח-תקוה בשעה 15.45. מסע לויתם של אליעזר חלפין, מארק סלבין, קהת שור, אנדריי שפיצר, עמיצור שפירא יגיע לבית הקברות בקרית-שאול בשעה 16.15.

אם יחולו שינויים יימסרו עליהם הודעות במהדורות החדשות ברדיו היום לפני הצהרים.

הנשיא היוצא של הועד האולימפי הבינלאומי אברי ברנדג' נואם בטכס האזכרה. (צילום רדיו של אי.פי.)

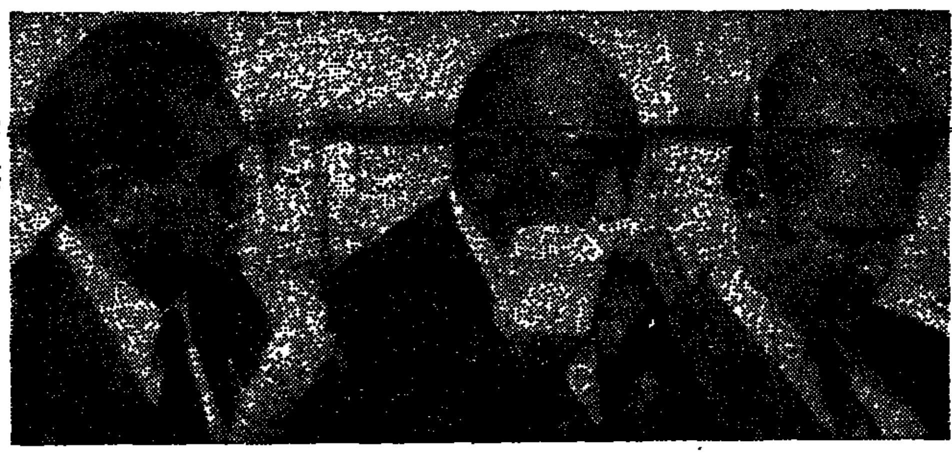

כמה מהמשתתפים בטכס האזכרה כשמטפחות בידיהם בטכס האזכרה במינכן: ג'סי אואנס, גיבור אולימפיאדת ברלין 1936 ומן קישה, מקוריאה, אלוף ריצת מרתון מאותה אולימפיאדה (שניהם במרכז), ומאנפרד גרמר מגרמניה, אצן בעל מדליית הזהב באולימפיאדת מלבורן 1956 (מימין, מרכין ראשו). (צילום רדיו של אי. פי.)

אלה שרידי ההליקופטר בבסיס האויר הצבאי פירסטנפלדברוק שעלה באש ואשר בו נרצחו בני הערובה הישראלים. (צילום רדיו של אי.פי.)

על פי הוראת הנשיא ניכסון

אמצעי בטחון בארה"ב נגד טירור ערבי

וושינגטון פועלת להגנה על מתקני תעופה אזרחית בעולם

מאת רפאל רוטשטיין, סופר „הארץ" בניו-יורק

ניו-יורק, 6 (מיוחד ל„הארץ"). — הנשיא ניכסון הורה היום לנקוט אמצעי בטחון למנוע התקפות טרוריסטיות ערביות בתחומי ארה"ב. הוא פועל בדחיפות להשגת הסכמה ותיאום בינלאומיים בעניין אמצעים תקיפים למניעת גישה לטרוריסטים למתקנים של תעופה אזרחית בעולם.

דובר הבית הלבן אמר שאמצעי הבטחון החדשים בארה"ב נועדו בין השאר להגן על אמריקאים בעלי רקע ישראלי ותיירים אמריקאים.

הסינט האמריקאי גינה היום את טבח הישראלים במינכן וקיבל החלטה הקוראת למדינות העולם לנקוט סאנקציות נגד ארצות הנותנות מקלט לקבוצות טרוריסטיות כגון ארגון „ספטמבר השחור".

שיחת ניכסון-מאיר

הנשיא ניכסון, ששוחח טלפונית אתמול עם ראש הממשלה הגב' מאיר, הריע לה היום מברק המביע צער ועצב עמוק על אסון מינכן והשתתפות בצערן של משפחות ההרוגים מפשע. בשיחתו עם הגב' מאיר תאר מר ניכסון את המחבלים הערביים כבריונים בינלאומיים מהסוג הגרוע ביותר, ואמר כי ארה"ב תעשה הכל כדי להגן על התיירים הישראלים בתחומה.

שר החוץ ויליאם רוג'רס הופיע היום, שלא כמתוכנן, לפני ועידת 17 מדינות הנערכת בוואשינגטון נגד חטיפת מטוסים וקרא לנקיטת פעולה תקיפה ומכרעת כדי להתגבר על הטירור. הוא אמר כי המעשה שהיה במינכן פוגם בתקווה לעולם שליו יותר. „הקהיליה הבינלאומית," אמר, „חייבת לנקוט פעולה תקיפה ומהירה למניעת שוד אוירי, כצעד חשוב לדיכוי הטרור הבינלאומי."

מצרים ולבנון — אחראיות

המועמד הדמוקרטי לנשיאות ארה"ב ג'ורג' מקגאוורן אמר היום שכל החברה התרבותית בעולם היא בעצם קרבן לגל הטירור הבינלאומי המכוון להרוס את מדינת ישראל. הסנטור אמר: „עלינו להטיל את האחריות לטבח במינכן על שתי ממשלות ערביות — מצרים ולבנון".

הוא תבע מהממשלה שתעמיד כתנאי לחידוש יחסיה עם קהיר כי מצרים תעקור מתוכה את הטרוריסטים הבינלאומיים הנפשעים.

התגובה בציבור היהודי בניו-יורק היתה הזדעזעות ושיקפה את תגובת יהודי ארה"ב כולה. מחר יערך בין יתר טכסי הזכרון לקרבנות, טכס אזכרה בבניין הסוכנות היהודית בניו-יורק וישתתף בו נציג של הנשיא ניכסון.

הציבור היהודי חלוק בדעתו על חידוש המשחקים האולימפיים. נשיאת הדסה קראה להחזרת המשלחת האמריקאית.

עתוני ארה"ב עומדים היום בסימן הטרגדיה במינכן, הממלאה את עמודי החדשות. הם תוקפים במילים חריפות ביותר את ממשלות ערב האחראיות למתן מחסה למחבלים. תועמלני מדינות ערב נמנעים מלהפגין שמחה או גאוה גלויה על הטבח במינכן.

הדגלים — לחצי התורן

כל הדגלים במדינת אוהיו הורדו היום לחצי התורן לזכרו של דוד ברגר, חבר המשלחת האולימפית של ישראל שמוצאו מקליבלנד ואשר עלה ארצה ב-1970.

* *

צ'ארלס פאניוטסקי, סופר „הארץ" בארה"ב מוסר: הטבח שעשו טרוריסטים ערבים במינכן זיעזע וקומם ציבור נרחב בארה"ב — מליוני חסידי הספורט — המקיף ומייצג את אמריקה של העמעמות הבינוניים, שעד כה היתה מודעת רק באופן שטחי לסכסוך הערבי-ישראלי. הפרת השלום האולימפי ורצח מיטב ספורטאיה של מדינה נגעו עמוק ללבם של אמריקאים רבים — לאו דווקא אלה שזועזעו מהטבח בלוד או מחטיפת המטוסים לזרקא לפני שנתיים.

שום פעולה ערבית לא תרמה כה הרבה לפגום בעניין הערבי כמו הטבח במינכן. העמעמות הבינוניים של אמריקה, אמריקה השמרנית, אמריקה של העיירות ואמריקה של הפועלים — ולא רק המיעוט בעל ההודעה הבינלאומית — יזכרו עוד שנים רבות את היום המזעזע הזה כרגע הזה. כל מאמציהם של הערבים לא יוכלו למחות את כתמי-הדם שנראו לעין כל בסיקור הטלוויזיוני המקיף ביותר שניתן למאורע מזרח תיכוני כלשהו ושצפה בו מספר שיא של אמריקאים. הטבח במינכן יצטייר במוחם של האמריקאים כמייצג את המנטליות הערבית, כשם שה-

(הסוף בעמוד 3, טור 1)

אבא אבן בראיון ברדיו

גרמניה פעלה על דעתה לחילוץ החטופים בכוח

(ע). שר החוץ מר אבא אבן הטיל אתמול את עיקר האחריות לפשע הנתעב במינכן על אותן מדינות ערביות המסייעות לארגוני החבלה ונותנות להם מקלט ותמיכה, שבלעדיהן לא היו המחבלים מסוגלים להתקיים ולבצע פעולות כאלה.

שר החוץ דיבר בראיון ששודר בתכנית היום הזה ברדיו. הוא הביע הערכה להודעתו של נשיא גרמניה הפדרלית ד"ר היינמן, שהדגיש כי אין להתעלם מן האחריות היסודית של אותן מדינות התומכות במחבלים.

הסקת מסקנות

לשאלה אם הוסקו מן המעשה במינכן מסקנות אופרטיביות, השיב השר: „אנחנו תמיד הסקנו מסקנות, לאמור כיוונו תמיד את כל פעילותנו, המדינית והאחרות, אל מקורות הנגע. אבל אינני יכול להתייחס כמובן בשלב זה לשום מסקנה מבצעית כאשר המתים מוטלים לפנינו". מר אבן הוסיף כי מעולם לא ראינו בחבלן הבודד את הכתובת והמקור היחיד והמרכזי לסלידה, המתבקשת בעולם הנאור.

בתשובה לשאלה, אישר שר החוץ כי בשלב הראשון של המו"מ עם המחבלים במינכן הובהר להם שישראל אינה מתכוונת לנהל שום מו"מ אתם על תנאי סחטנות. באותו רגע לא באה אלינו שום הצעה מטעם הרפובליקה הפדרלית או מדינה אחרת כלשהי שנעודד את הטירור על-ידי כניעה לו.

„מה שקרה בעצם הוא שממשלת גרמניה הפדרלית על דעת עצמה קיבלה החלטה לפעול לחילוץ החטופים בכוח כדי לשלול מהטירור אפשרות להשגת מטרותיו" — הטעים מר אבן.

נגד המשך המשחקים

בתשובה לשאלה, אם ישראל חשבה שאמנם זו הדרך לפעול, אמר שר החוץ כי מי שעוקב אחר פעולותינו בעבר יכול להניח בהחלט כי אנו מעריכים את ההחלטה הבסיסית שלא להכנע ולא להתמקח אתם כי אם להאבק ולהלחם נגדם. הטרגדיה היא שבפעם הראשונה שמדינה זרה מפעילה את כוחה נגד החבלנים הערביים התוצאות המיוחלות אינן מושגות.

בתשובה לשאלה אחרת אמר שר החוץ כי הוויכוח איננו עם הגרמנים, שהרי לא הם רצחו את יקירנו. הם הרגו את רוצחיהם של יקירינו ולכן לא זוהי הכתובת לטענות.

אשר להמשך משחקי האולימפיאדה, אמר שר החוץ כי טוב אמנם שהאולימפיאדה הפסיקה פעולתה ליום-יומיים, אולם התשובה הטובה, ההוגנת והשלמה היתה צריכה להיות לא לקיים את המשך האולימפיאדה בצילם של מאורעות כאלה.

הודעת שגריר גרמניה

(ע). שגריר מערב גרמניה מר יסקו פון פוטקמר פרסם אתמול גילוי דעת בו הביע רגשות צער והזדעזעות על הרצח במינכן. בהודעת השגריר נאמר: „אין בפי המלים הדרושות להביע את הזעזוע העמוק, העובר עלי אחרי ליל האימים הזה. אני יודע כי בלב כל הישראלים מקנן אבל עמוק וכן ידוע לי, כי בלי משים מתעוררים הזכרונות המעלים על הדעת זמנים מרים ונמהרים שהיו עם חרפה וקלון לעמי. כנציג גרמניה האחרת, החדשה, אין אני יכול לבקש בשעה המרה זו אלא זאת, שהשיפוט יהיה צודק.

היה זה פשע נתעב, שנעשה על ידי מפלצות, על ידי טירוריסטים ערביים על אדמת גרמניה. העם הגרמני סר ונדהם על המעשה הזה. כל גרמני משתתף בצערם של תושבי מדינת ישראל" — נאמר בהודעת השגריר.

נורבגיה מסתלקת

מינכן, 6 (ע"ר). 13 ספורטאים אולימפיים נורבגיים — כמעט רבע ממשלחת נורבגיה במינכן — הודיעו היום שהם יסתלקו מן המשחקים.

דובר ממשלת מערב גרמניה

ממשלות ערב ובראשן מצרים לא גילו נכונות לעזור אחרי פניית וילי בראנדט

בון, 6 (ע"ר). ממשלות ערב, ובעיקר ממשלת מצרים, לא גילו נכונות רבה לעזור כהיענות למאמציו של הקנצלר וילי ברנדט למצוא פתרון לפרשת בני הערובה הישראלים בכפר האולימפי — אמר היום דובר ממשלת מערב גרמניה קונרד אהלרס.

אהלרס, שרואיין בטלוויזיה, אמר, כי „מידה מסויימת של דאגה ורגשות רעים" ישארו בעינם כתוצאה מן המגעים עם מדינות ערב בעניין זה.

הקנצלר ברנדט קיים אמש שיחה טלפונית ארוכה עם ראש ממשלת מצרים, עזיז סידקי, לאחר שבשעה מוקדמת יותר פנה בקריאה אל כל ראשי המדינות וראשי הממשלות הערביות לעשות כמיטב יכולתן כדי להביא לשיחרור בני הערובה הישראלים.

אהלרס, שהופיע בטלוויזיה בערכה לפני שנודע על מותם של בני הערובה בקרב היריות בשדה התעופה, נשאל מה תהיה השפעתה של תקרית זו על היחסים בין בון לבין ישראל מצד אחד והעולם הערבי מצד שני.

הוא אמר: „במה שנוגע ליחסים עם מדינות ערב, יש להדגיש שתי נקודות: * אנו יודעים היטב כמובן, כי האפשרויות של ממשלות ערב להשפיע על הקבוצות הטרוריסטיות הללו הן מינימליות, אם לא אפסיות. * הנקודה השניה היא, כי מאמציו של הקנצלר עצמו למצוא פתרון, במגעים עם ראשי מדינות ערב, במשך הערב לא הביאו תגובות מועילות מצד הערבים, ובעיקר מצד מצרים". בודאי שישאר מישקע מסוים של דאגה ורגשות רעים וגם עצב" — אמר אהלרס.

אשר ליחסים עם ישראל, אמר דובר ממשלת מערב גרמניה: „סבורני כי הממשלה הפדראלית וכל הנוגעים — ממשלת באווריה והשלטונות העירוניים של מינכן — הוכיחו כי הם מכירים היטב בטרגדיה שהתקפה זו שמה על הישראלים בארצנו ובעיר זאת".

השלטונות הכירו בבירור שהם לא ילכו שולל אחרי דבר כלשהו במאמציהם להציל את בני הערובה. בסתומי שמפרה זו הכבוד בישראל — השלטונות שם כבר גילו יחס כזה — וכן יעשה גם הציבור הישראלי".

סייגון, 6 (יופ"יא). כוחות קומוניסטיים השתלטו היום על גבעה אסטרטגית, שבידי הדרום וייטנאמים במרחק 61 קי"מ דרומית מדאנאנג והפילו שני מסוקים דרום וייטנאמיים שניסו להביא תגבורת לבירת המחוז טיין פואוק, הנמצאת במרחק 3 קי"מ משם. האשר הקומוניסטים כאויבים עליה.

מנהיגי יהודי ארה"ב ייועדו עם רוג'רס בענין הכופר

מאת רפאל רוטשטיין, סופר „הארץ" בניו-יורק

ניו-יורק, 6 (מיוחד ל„הארץ"). מנהיגים יהודיים בארה"ב ייועדו בשבוע הבא פעם נוספת עם שר החוץ ויליאם רוג'רס וידונו אתו על אמצעים להפעיל לחץ על בריה"מ נגד כופר ההשכלה שהטילה.

בין השאר הדון המשלחת אתו על העלאת נושא כופר ההשכלה במסגרת העצרת הכללית של האו"ם. ריצ'רד מאס, מנהל הועד היהודי האמריקאי למען יהודי בריה"מ שמסר על כך, אמר, כי עומדים להקים ועד של אקדמאים אמריקאים למען יהודי בריה"מ שיפעל להביא מדענים אמריקאים מלהשתתף בכנסים מדעיים בבריה"מ.

שרייבר: הודענו מראש לישראלים על המארב

מינכן, 6 (יופ"יא) — ראש משטרת מינכן מנפרד שרייבר אמר הערב שישראל קיבלה מידע מראש על המארב המתוכנן בנמל התעופה נגד המחבלים הערביים והיא ידעה את הסיכון שבמבצע. שרייבר אישר כי המשטרה היא שפתחה באש ראשונה כשהפקודה לירות ניתנה על ידי קצין בכיר רק לאחר שהבין שאחד מהמחבלים גילה את הכוונה שנעשה על ידי המשטרה. „זה היה קשה מאד" אמר שרייבר „הכל ידעו שסיכויי ההצלחה הם קטנים".

הלסינקי, 6 (יופ"יא). פינלאנד וגרמניה המזרחית סיימו היום מו"מ העומד להוליך לכינון יחסים דיפלומטיים בין שתי המדינות.

'א - September

הארץ

יום חמישי, כ"ה באלול תשל"ב
7 באוגוסט 1972

ירושלים: רח' ההסתדרות 2 טל' 224245־6, ת. ד. 273
חיפה: רחוב נורדוי 20 טלפון 8־661166, ת. ד. 5259
בתל־אביב: המערכת וההנהלה מוא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות רח' מוא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 612576, 623311. מח' ההפצה והמנויים מוא"ה 75, טל' 623311 ת. ד. 233. מס' מיקוד: 61000.

המו"ל: הוצאת עתון „הארץ" בע"מ. דפוס „הארץ" מוא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel-P.O.B. 233, Tel. 623311

המלחמה הארוכה בטירור

אוהלי ישראל ניצבים רכוני ראש מול הארונות של 11 ספור־טאים ישראלים שנקטלו בידי אנשי טירור ערביים במינכן. הנדמה כי יש הפעם יותר מגליצה בדברי הצער ובהשתתפות ביגון משפחות השכולות אשר הביעו באי טכס האבל שנערך אתמול באיצטדיון האולימפי. נאמין נראו מדברים מגרונם של רבבות נוכחים ושל המיליונים בכל העולם ששותפו בו בשידורי רדיו וטלוויזיה.

הכאב והזעם הם בני לויה נאמנים לעם ישראל — ולשניהם דקק כדי להחזיק מעמד במלחמה אכזרית וממושכת הצפויה לנו בטירור הערבי. אך יש להישמר פן יעבירנו על דעתנו: ריגשות כאלה אינם תחליף לחישוב ולשיקול דעת. והרי רק במלחמה שתתנהל מתוך צינון ובהחלטה קרה נוכל לגבור על האויב.

את המלחמה שומה עלינו לנהל בעצמנו. אך מן הראוי שלא נזנח את התמיכה הבינלאומית שאפשר לגייס לעזרתנו. דברי נשיאה של גרמניה, גוסטאב היינמן, אשר הטיל את האשם במעשה הזוועה שאירע במינכן לא רק על המרצחים אלא גם על המדינות הנותנות להם מחסה וסעד, מעידים כי אין אנו בודדים לחלוטין. אם נדע לנצל בארצות העולם את הרגשת הסולידריות של בני אנוש המבקשים לחיות בשלום והמתקוממים נגד שלטון האלימות והטירור הקיצונים צמאי־דם שחוזרים להטיל עליהם, נעשה צעד גדול וחשוב במלחמתנו נגד המרצחים שליחי ארגוני הטירור הערביים.

אך המדינות שראשיהן ונציגיהן היו בין מביעי הצער והזוועה, צריך שייתבעו למעשים. לא ייתכן שמערבית ארצות אירופה וערבית ייהפכו לנותני מחסה לגנגסטרים בעלי תעודות יושר דיפלומטיות. אנו — ואם נשפוט לפי הדברים שנאמרו אתמול ושלשום, אין אנו בודדים בכך — הננו קרבנותיו של הטירור; ואנו רשאים לתבוע ממדינות העולם תירגום אופרטיבי של מילות התנחומים והסלידה.

יש מקום לביקורת על סדרי הבטחון בכפר האולימפי, ועוד יותר על ביצועה הכושל של תוכנית חילוצם של בני הערובה הישראלים. אך צריך להודות שממשלת גרמניה המערבית ניסתה כמיטב יכולתה להתמודד עם נסיבות זרות לה והיא ניגררה — אולי שלא ברצונה — לצידה של ישראל במלחמה בטירור. אך בל נטעה: בעיני ארגוני הטירור ושולחיהם בארצות ערב, תיחשב גרמניה, אשר משטרתה נתנה את פקודת האש על המחבלים, כשותפה לאוייבתם, ישראל. והדעת נותנת כי יהיו לדבר תוצאות מעשיות.

ואשר לנו — יש לראות במלחמה נגד הטירור הערבי את המלחמה העיקרית. הצבאות הערביים אינם כשירים לפי שעה לפעולה נגד קווי צה"ל; וארגוני הפידאיון הובסו בתוך ישראל ובשטחים המוחזקים. ממילא לא נותר לארצות ערב אלא לסייע בידי כנופיות המרצחים. לכך יש רק אלטרנטיבה אחת: השלמה עם ישראל — וזה אין לפי שעה נכונות.

לא כאן המקום לפרט את דרכי המלחמה. נאמר רק זאת, כי יש לא תתנהל מבלי שניחרד להקריב קרבנות נוספים בנפש ובחומר. גם אין יסוד לאמונה, כי היא תהיה קצרה וכי די במבצע דמאטי חד ומוחץ כדי להדביר את ארגוני הגנגסטרים. צפויה לנו מלחמת התשה במתכונת חדשה — ומוטב שנתארגן וניערך לקראת ניהולה במינימום של אבידות.

חוות קשה? אכן נפל בחלקו של דור זה לשלם מחיר גבוה בכישוב בניין החלק גדול מרכושו, למען לקיים ולבצר את מדינת ישראל. ואם נראה לעתים התהליך קשה ומכאיב והקרבן כבד משאת, מוטב שנזכור מה היה הגורל היהודי בלעדיה — ומה הוא עלול להיות בעתיד אם נילאה מהמלחמה על בטחון ישראל ואזרחיה.

על הרוגי מינכן

יש לנהל מלחמת חורמה בטרור הערבי

מאת אמנון רובינשטיין

יש מעשים לגביהם אין עוד מי־לים. העיתון אינו יכול לתת בי־טוי לאבל ולזעם על רצח אנשינו במינכן. דומה שכל שלוחו של ה־טרור הערבי התמצתה במעשה זה שבא להפר את השלום האולימפי, לחבל במסורת התרבותית המיוצגת במשחקים, להרוג במקלעים אנשים שכל כוחם היה פרי מאמץ אנושי.

אנו מבכים את מתינו: בשעות הארוכות בהן עקבנו בתודה הו־לכת וגוברת אחר גורלם המכה הם להיות קרובינו ובמותם המכה ישר־אל כולה למשפחה אבלה אחת. אם יש לנו נחמה, הרי זו ידיעתנו כי מעולם לא הצליחו שופכי דם יהודי להחלישנו וכי כוחנו יתווסף הו־

זה במאסר עולם היא פיתוי מתמיד וגובר לחטיפת ישראלים בחוץ ל־ארץ. כנגד חטיפות מסוג זה, אין ממשלת ישראל יכולה לעשות דבר. אם יהיו חבריהם של המרצחים מוח־זקים כאן כשבויים שפוטים למוות — ואיש אינו קובע כי גזר דין מוות יש לבצע מיד — הרי יהיה בכך משום איום מתמיד על המרצחים; הם ידעו כי נגד איום זה תלוי ועומד פסק דין מוות על חבריהם. כיום, כאשר ממשלת ישראל גורה על עצמה אי שימוש בצעד זה, ני־תנת למעשה הגנה מראש על הטרו־ריסטים וגדל הפיתוי להחטיפת ישר־אלים.

הדיון בעניין זה בממשלה לקה בשטחיות ובפזיזות. הגיעה השעה לבחון מחדש ענין זה. אני מכבד כל אדם המתנגד באורח עקרוני

המלך חוסיין, בגינוין התורי, מס־תייג ממדיניות כזו. אין זו רק שאלה של יוזמי ציבור אלא גורם עיקרי בעמדת הממשלות.

✶

מכך נובעות כמה מסקנות חשו־בות. הן במישור צבאי — ופו־עלות שנשיין נגד שולחי המר־רצחים חייבת לבוא — הן במישור מדיני. אין פירוש הדבר כי בשל תמיכתן של מדינות ערב ושל מצ־רים בטרור הערבי עלינו לסגור את הדלת לשלום ולהסדרים זמניים. ל־היפך: מדיניותנו היום יותר מאי פעם בעבר חייבת להיות מדיניות של שתי ידיים: האחת מוכנה לה־לום, השנייה מוכנה לשלום.

אך תנאינו לשלום ולהסדר חייבים לכלול תנאי מוקדם ראשוני: הפ־סקה מוחלטת ומוצבית של התמי־כה בטרור הערבי. כלפי מצרים פי־

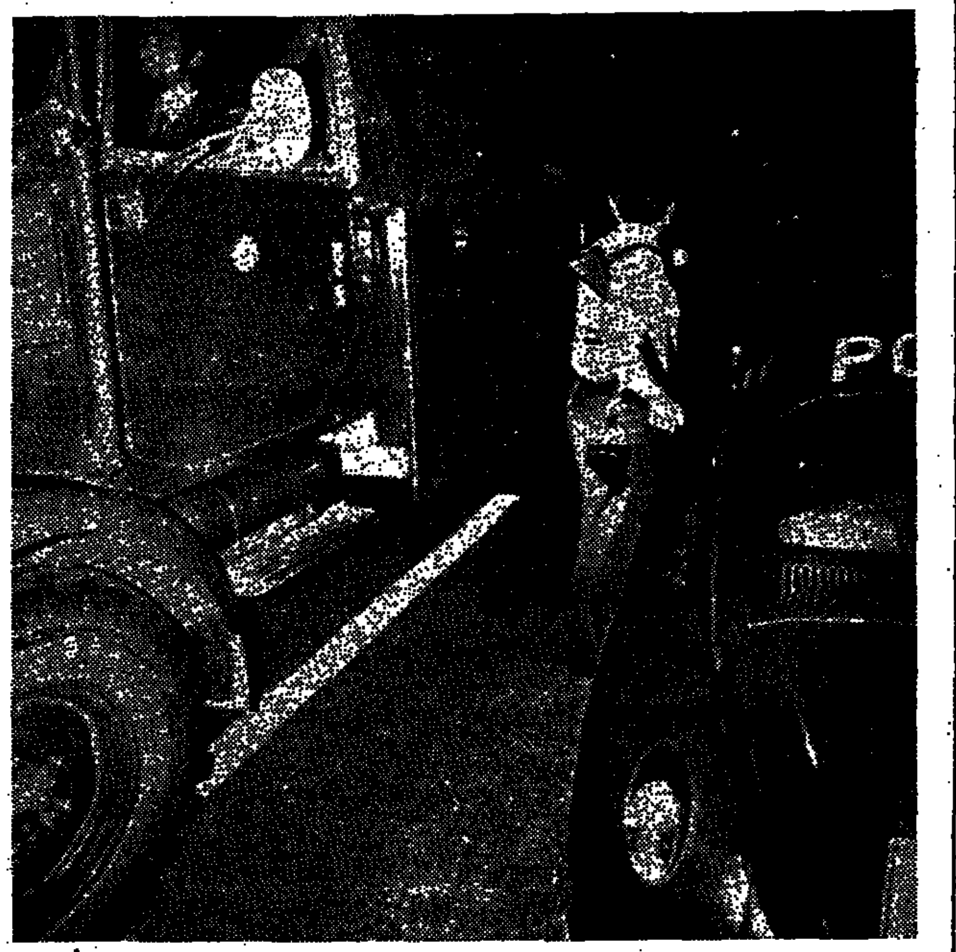

כוחות משטרה בשער נמל התעופה הצבאי פירסטנפלד ברוק אור ליום רביעי

צובנו יהיה בחוש יותר לאמור ה־רצח.

✶

אך בעוד מבכים אנו מתינו, חיי־בים אנו לתת דעתנו לגבי העתיד ולדרכי המלחמה והתגובה שלנו. ל־כל אדם חושב היה ברור — זה זמן רב — כי ככל שגדלה הצלחתנו ב־גבולות וככל שמתצמצם כוחנו הצב־אי, ילך הטרור הערבי וישקע ל־שפל חדש של רצח ישראלים בחוץ לארץ. עלינו לבחון למעשי הטרור ישראלים, של ישראלים המשולחים ושוהים בתוצות ערי אירופה ולשי־מוש בשכירי־חרב כדי לבצע את זממם של המרצחים. ההתפתחות מסוג זה היתה צפויה זה זמן רב וניתן — הלוואי ונתבדה — לצפותה היום יותר מאי־פעם בעבר.

מה יכולה ישראל לעשות? אין אנו יכולים להגן על כל הישראלים ועל כל המשלחות הישראליות ב־חו"ל. הגנה כזו אינה אפשרית מ־בחינה כלכלית וטכנית. אנו יכולים להגביר את אמצעי השמירה והאב־טחה על נציגויות קבועות ועל משל־חות גדולות ומייצגות, אך אמצעים אלה לא יוכלו לתת מענה לסיכון המתמיד לחיי ישראלים בחוץ ל־ארץ.

המענה העיקרי שלנו חייב לבוא בהסקת מסקנות מגלגולו החדש של הטרור הערבי. בגלגול חדש זה, אין מדובר עוד בפעולות לוחמה זעירה אלא בארגונים של רוצחים. לחימתנו בארגונים אלה צריכה ל־הסתרע על שלוש חזיתות: לחימה בארגונים עצמם, הצרת צעדיהם ב־עולם והסקת מסקנות לגבי מדינות החסות של ארגונים אלה.

✶

הטרוריסטים הערביים, כמותם כ־מו שודדי הים, העמידו עצמם מ־חוץ לחוק הבינלאומי ומשום כך יש לנו הזכות לתבוע כי דינם יהיה כדין שודדי הים. זכותנו ללחום ב־הם בכל מקום, תגבר ככל שתגדל אולת היד של העולם התרבותי. פגי־עה בהם, בכל מקום בו הם מצויים, היא משימה ראשונה במעלה עבו־רנו, ויהיה צורך לתגבר את הכו־חות והאמצעים העומדים לרשות אלה הממונים על מלחמה זו.

במסגרת המלחמה בטרוריסטים, יש לשקול מחדש את שאלת הטי־לתו של עונש המוות. העמדה ה־ממשלתית נגד עונש המוות — בה תמך כותב שורות אלה — נקבעה בימים בהם עסקנו בלוחמה זעירה ובחוליות מחבלים החוצות את ה־ירדן. במסגרת לוחמה זו לא היה טעם ותכלית בהטלת עונש מוות. זאת לבד מן הסלידה הכללית שאנו חשים כלפי עונש זה. אך היום נשתנו הנסיבות ותכלית שינוי.

היום יש לנו עסק עם קבוצות רצחניות אשר עשויות בלאו הכי ב־מיטב יכולתן בחטיפת ישראלים ור־ציחתם. החזקתם של מרצחים מסוג

לכל עונש מוות, לגבי כל מעשה; אך ממשלת ישראל קבעה עמדות מטעמים פרגמאטיים והטעמים אלה אינם עומדים עוד במבחן הבקורת.

✶

הטרוריסטים הערביים פועלים ב־ארצות מבכיסות אורחים. אך ה־ערבים ביזו וניצלו לרע הכנסת אור־חים זו. יש לנו הזכות המוסרית והמשפטית לדרוש כי יושם קץ ל־הפקרות וכי תימנע כניסה בלתי בבוקרת של ערבים חשודים לארצות אירופה ואמריקה. תביעתנו לסגי־רת משרדיו של משרד המבחלים הקרוי ארגון השחרור הפלשתינאי, יש לה היום משקל מיוחד, משקל דם אנשינו הנרצחים.

אנו זכאים וחייבים לתבוע מכל מדינה ידידותית שתקיים בדיקות מדוקדקות של ערבים המבקשים ל־היכנס לארצה ושתגרש מארצה את ארגוני הסטודנטים הערביים שאינם מסתייגים מהטרור הערבי. כל הע־מולה בעד הטרור — וכזו — מת־נהלת ברוב ארצות אירופה — חייבת להיאסר בחוק.

אין אנו מסתפקים עוד בהבעת רגשות צער ואבל. אנו דורשים כי יוסקו מסקנות מעשיות וכי יוטל פקוח משטרתי חמור על הריכוזים הערביים בדושי ההתארגנות הקיימים באירופה. דרישה־תביעה זו חייבת להישמע בקול רם ותקיף — בכל פורום, בכל אמצעי, בכל זמן. אין אנו רואים ברוצחים הערביים, אנשי גרילה — כינוי הכבוד הניתן להם ע"י אמצעי התקשורת הבינלאומיים — אלא פושעים בינלאומיים שכל התומך בהם תומך ברצח פשוטו כ־משמעו.

✶

אין טרור ערבי באירופה ללא ב־סיס במדינות ערב. כאן הוקמו ה־ארגונים. כאן מצויות המפקדות. כאן ניתן הכסף. מכאן נמסרו ההו־דעות ומכאן בא הגיבוי. אם ייעקר השורש כאן, לא יניבו הטרוריסטים פירותיהם הבאושים בחוץ לארץ. גם בענין זה חשוב להדגיש כי מדובר בגלגול החדש של הטרור הערבי. מכיוון שבגלגול זה אין עוד מדובר במלחמה בישראל, אלא ברצח ישר־אלים, הרי התמיכה בטרור אף לה יש משמעות מדינית מיוחדת במינה.

תמיכה בטרור הערבי בגלגולו ה־נוכחי פרושה הביטוי הקיצוני ב־יותר של אי־השלמה עם קיומה של אומה ישראלית. מדינה ערבית המע־ניקה גיבוי לרצח סיטונאי של ישר־אלים, מעידה על עצמה כי פניה למלחמה נצח עם העם הישראלי. הטרור הערבי אינו סתם תחליף ל־כשלון הערבי בשדה הקרב, אלא ביטויו של הלך הרוח הקיצוני ש־אינו מוכן לקבל קיומה העצמאי של מדינה יהודית. מצרים, התומכת ב־ביטוי קיצוני זה, איננה מחליפה סוג אחד של לחימה בשני, אלא מאבצת לעצמה, בתמיכתה זו, מדיניות ה־מכריזה מלחמה על העם הישראלי.

קיטוב עדתי

תלמידים טעוני טיפוח יציפו החינוך העל־יסודי אך יעצרו על סף האוניברסיטה

מאת עדה אושפיז

תחזיות אופטימיות לקראת העשור הרביעי מבטיחות שינוי דמוגרפי בו־לט בשכבת מסיימי העל־יסודיים ב־ארץ. השגנותים המוקטנים, שנולדו בתקופת המיתון המתחיוה הבטחונית ערב פרוץ מלחמת ששת הימים, הח־לו להגיע לכיתות י"ב ובסוף העשור צפויה ירידה ניכרת באחוז התלמי־דים יוצאי ארצות אירופה ואמריקה, בשיעור של 28.7%. לעומת זאת יג־דל בהתמדה מספר התלמידים יוצאי ארצות אסיה ואפריקה מ־6,320 ב־תשל"ו ל־8,620 בתשל"ז, כלומר גידול של 36.5%. בעקיין של התנהדות ה־דמוגרפיות באוכלוסיה הכללית מס־הבן, איפוא, התהליך של צמצום ה־פער הכספרי בין העדות בחינוך העל־יסודי, שיגיע לשיאו בתשל"ו. התתך התברותי של כיתות י"ב יכלול אז 41.4% יוצאי אסיה ואפריקה, 42.6% יוצאי אירופה ואמריקה ו־16% ילידי הארץ.

בנסיבות אחרות אפשר היה לראות בנתונים אלה מדד להישגי מערכת החינוך בהרחבת מסגרותיה. אולם ל־רוע המזל לא רק שלא צפוי גידול כללי במספר מסיימי העל יסודיים, אלא גם האיזון הכמותי החזוי אינו תוצאה של גידול בשיעורי הלמידה של שכבות טעונות טיפוח יחסית ל־מבוססות ושל צמצום מכשי של ה־פער החינוכי בין העדות. מדיניות הטיפוח של משרד החינוך לא הצ־ליחה לטשטש פערים חברתיים והת־קדמותם היחסית של טעוני הטיפוח בשלבי הלימוד השונים תואמת את צעדי ההתפתחות הכללית של מער־כת החינוך — בלי שתסייע להקטנת המרחק בין שכבות נחשלות ומבוס־סות.

דומה כי החינוך העל־יסודי פותח לאיטו שעריו בפני שכבות חברתיות חדשות לא משום שהרשגה העלאת רמה סבירה, אלא מתוך שינויים ד־מוגרפיים, שנתהוו בעקבות צימצום הילודה בקרב יוצאי ארצות אירופה ואמריקה. בתנאים אלה הצפת החי־נוך העל־יסודי ביוצאי ארצות אסיה ואפריקה תתרום אולי להקל על השי־תלבותם החברתית בתום לימודיהם, אך עלולה לגרור הנמכת רמתו של החינוך העל־יסודי.

התפתחות זו בחינוך העל־יסודי תחריף גם את בעיית השילוב החב־רתי של השכבות השונות היא מת־ייבת את משרד החינוך להצטייד כבר עתה בכלים מתאימים להתמודד עם הבעיה בחזית רחבה. ככל ש־יתפשט החינוך ההמוני, יקיף ה־מאמץ האיכותי שכבות רחבות יותר ויגדל הסיכוי להשיג הישגים ממ־שיים בתחום האינטגרציה החברתית. על רקע זה בולט עוד יותר הצורך בהקמת תשתית בריאה של מורים טובים ומסגרות לימוד מגוונות. הפ־עלה יעילה של הרפורמה תוכל ל־שמש אף היא כר ניסויים לשמירת הרמה הלימודית בכתות. המרוגנות ובשלבים מאוחרים יותר מסדרון ע־קרי במעבר מהחינוך היסודי לעל־יסודי, שימנע זעזועים.

התפלגות דמוגרפית

תופעת לוואי לא פחות חמורה היא התפלגות התלמידים בחינוך העיוני והמקצועי לפי מוצאם. בחטיבה ה־עיונית יהוו עדיין בתשל"ו רוב יוצ־אי ארצות אירופה ואמריקה (50.4%) ובחטיבה המקצועית יוצאי ארצות אסיה ואפריקה (54.2). התעלמות מ־תוך חברתי זה בחינוך עלולה להצ־ציח הפרדה עדתית, המוצמדת לרמת השכלה. בניגוד למקומות אחרים ב־עולם התפתח בארץ החינוך המקצו־עי על בסיס עיוני רחב ולא הצטמ־צם בהקניית מיומנויות מקצועיות ל־בוגריו. בעשו מאמצים למשוך תל־מידים מעולים ונפתחו מסלולים על־תיכוניים להנדסאים ולטכנאים, כדי להעלות את יוקרת החינוך המקצו־עי ולהבטיח, שלא יהיה רק כלי קי־בול לנפלטים מהחינוך העיוני. אר־לם הפערים ההברותיים עוצרים את קידומו, ומגמות הקיטוב העדתי ה־מסתמנות במסלולים מחייבות מצי־את פתרונות חדשים.

החינוך המקצועי אינו מכשיר ע־דיין את רוב תלמידיו לקראת בחינת הבגרות ובדרך זו נועל בפני בוגריו את שערי האוניברסיטה. לא די

הבגרות. חלק הארי של התלמידים משכבות טעונות טיפוח יורדים למס־לולי לימוד מקצועיים, שהיקפם יג־דל כנראה עד סוף העשור ב־5.5%. צימצומו של החינוך העיוני יגרור עליה באחוז ההצלחה של תלמידיו בבחינות הבגרות מ־67% ל־76.6%. התרחבות החינוך המקצועי תגרור ירידה בשיעורי ההצלחה בבחינות ה־בגרות המקצועיות מ־4.2% ל־2.8%. כתוצאה התפתחויות סותרים אלה יקטנו אחוז את השני ויחזירו את החינוך העל־יסודי בשיתוקו: עד סוף ה־עשור צפויים יציבות במספר הזוכים בתעודות בגרות ומדי שנה יתווספו כ־200 מועמדים פוטנציאליים בלבד להשכלה הגבוהה.

שהמוצא מכתיב את ראשית דרכם, נקבע מראש גם המסלול בו ילכו והגוכחת בפניהם אפשרויות ללימו־דים על־תיכוניים, שבחברה הישגית כשלנו הם המפתח למשרות בכירות ותמורות חשובות. אפליה זו שמקורה בכבנת המיושן של החינוך העל־יסודי, עשויה למצוא פתרונה על־ידי הרחבת המוסדות המקיפים, הכוללים מסלולים עיוניים ומקצועיים תחת קורת גג אחת ומכשירים את התל־מידים לקראת תעודת בגרות מקצו־עית או עיונית. הצלחתו של המו־סד המקיף מותנית בגמישות מסגרו־תיו ובמידת העידוד שיתן לתלמידיו במעבר ממסלול למסלול, בהתאם ל־התפתחות נטיותיהם והישגיהם הלי־מודיים.

גידול מספרם של יוצאי ארצות אסיה ואפריקה בחינוך העל־יסודי משמיט את הקרקע מתחת למדיניות הטיפוח של המשרד, המרכזת מאמציה בטיפול במוסדות מסור־גים כטעוני טיפוח בלבד. תלמידים טעוני טיפוח יפלשו בשנים הבאות כמעט לכל מוסדות החינוך בארץ ואולי יאלצו את משרד החינוך לנסות לפתור את בעיותיהם במסגרות כר־לות ומגוונות, אגב טיפול אישי ב־מידת האפשר בכל תלמיד, טעון ה־טיפוח המתחנן.

טיפוח אישי

כשם שנעצרו עד כה שכבות נח־שלות על סף העל־יסודי או בשנותיו הראשונות, סביר להניח כי המחסו־מים יועתקו עתה לכיתות העליונות. החינוך הגבוה לא ייתנה — לפי ה־תחזיות — מעתודות רציניות של מו־עמדים בשנים הבאות ואחוז הלומדים בשנות לימוד יימשיך לנוע 16—13 סביב 13% מהאוכלוסיה. כדי לפרוץ מחסומים אלה כדאי היה שמשרד החינוך יוציא ממגירותיו את התכ־ניות להקמת מכללות על־תיכוניות, שנדחקו לקרן זווית מסיבות תקצי־ביות. אלה יוכלו אולי להעניק ל־

תלמידים בשלב ראשון לימודים גבו־הים בכיוונים שימושיים ולסלול דר־כם ללימודים אוניברסיטאיים.

תכנון לטווח ארוך

התהליכים הכלליים שמשרטטות התחזיות האמולהרות מעמידות את משרד החינוך בפני הכרעות רציניות של תיכנון מדיניותו החינוכית. ה־קיפאון במספר הזוכים בתעודות בג־רות כבר הצביה מחשבות בלתי בדו־קות במשרד לצמצם את התקציבים להשכלה גבוהה ולהפנותם לשיפור החינוך העל־יסודי. רעיונות אלה — אם יתקבלו — יחמיצו את ההזדמנות להעמיק ולשפר את מסגרות החור־אה המקורי של ההשכלה הגבוהה בתקופה של קפאון כמותי. יהיה זה צעד נחפז לכפות דריכה במקום ב־חינוך גבוה במקום לחזק את תשתיתו האקדמית ולהכשירו לקלוט בבוא הזמן זרימה מוגברת של בוג־רי על־יסודיים.

יותר ויותר בולט המחסור בכלי תיכנון לטווח ארוך במשרד החינוך, שיאפשר לו לבחון תהליכים חבר־תיים ולעצב מדיניותו בהתאם לכך. תיכנון קמעוני לחמש שנים מתיישן בטרם ניתן להפיק ממנו לקחים. מה שדרוש הוא הקמת גוף קבע של מומ־חים ואנשי חינוך, שיעסקו בחשיבה חינוכית לתקופות של אורך חיים של שנתונים שלמים בחינוך. תגובת מש־רד החינוך להקים גוף של מתנדבים מאנשי אוניברסיטאות והמשרד אינה מבטיחה קביעות, שיטתיות והתמס־רות החיוניים לתכנון עקבי. השוב שלפחות הגרעין של הגוף יהיה מור־כב ממומחים בשכר, שיקדישו כל זמנם לתכנון ולמחשבה ורק יסתייעו בעמיתיהם באוניברסיטאות. העדכון השוטף של תחזיות והמגע הישיר — לא באמצעות פקידי משרד החינוך — עם המתרחש בשדה החינוך ב־ארץ ובעולם הכרוזים לעבודת תיכ־נון מעמיקה.

(מאמר רביעי ואחרון)

גברה התעמולה נגד אמריקה בברית־המועצות

מאת הנרי סמית,
מיוחד ל„הארץ"
מ„ניו־יורק טיימס"

מוסקבה

בימים האחרונים עלתה באורח תלול התעמולה האנטי־אמריקאית ב־עתוני בריה"מ, לעומת תקופת ההת־אפקות בשעת ביקורו של הנשיא ניכסון. אז לא הוזכר במשך 21 יום מיקושו של נמל היינפונג, והללים סובייטים שנפלו בהפצצות אמריק־איות על צפון־וייטנאם, הובאו ה־ביתה בחשאי.

אחרי גל של מאמרים המגנים ב־חריפות את הפעולות האמריקאיות בווייטנאם שנדפסו כמקומות בול־טים במיוחד, הביאה העתונות ב־2 בספטמבר שוד מנוסח בצורה בוטה מהעולם הצבאי־הסובייטים לאבאנה

ובו מחאה על „האמצעים של ארצות הברית כדי להטיל הסגר על הנמלים (של צפון וייטנאם), ולהמציא אזר־רים מאוכלסים, תכניות פיתוח לכל־כלכלית, סכרים ודרכי תחבורה". קודם לכן הוזכר ההסגר רק לעתים רחו־קות.

בראשית אותו שבוע הדפיס „פרב־דה" מאמר ראשי בעמוד השער, שבו האשים את וואשינגטון ב„רצח עם ורצח סביבה — השמדתו של כל דבר חי". את הודעת הבית הלבן על תכנון צמצומים נוספים בכוחות האמריקאים בווייטנאם פטרו כמהלך „מתוזמר", הנועד להוליך שולל את דעת הקהל האמריקאי.

ב־30 באוגוסט התקיף בפעם ה־ראשונה מאז חודשים „קול אמריקה", שעדיין מפריעים כאן לקליטת שדו־ריו. „פרבדה" האשים את קול אמ־ריקה שהוא מנסה להזריק „לרוח הנוער הסובייטי תעמולה בורגנית

„תחת ההשפעה המשכרת של (תכ־ניות) מוסיקה ובידור". הוך נסיון ברור להבאיש את ריח תוכנת השי־דור האשים העתון כאילו מבהלה קאונג גידנס הוא מיליונר מאלאי באמה „המקיים יחסים הדוקים עם ראשי אגודת ג'ון ברץ' הפועלת ב־נוסח פאשיסטי".

באמצע אוגוסט ביגנו פקידים אמ־ריקאיים באופן מיוחד על מאמר פרשנות ב„פרבדה", שהאשים את הפנטאגון לא רק בשימוש בקנה־מידה נרחב, בהודו־סין, בחומרים להשמדת עלים ובמשמידי עשבים, אלא גם בהכנת תכניות חשאיות ל־השתמש בחומרים אלה, במקרה מל־חמה, נגד יבולים באירופה, דרום־אמריקה, ובירהאי קוריאה ומקומות אחרים. „נראה כאילו נטחים ירה הרבשי העיר פקיד אמריקאי, בהת־ייחסו לשינוי. שחל בחוס העתונים הסובייטיים אל ארצות־הברית.

הגברת התקפות לא עוררה בכל־החוגים ולא דאגה רצינית ביחס ל־מגמה המוביבה ביסודה ביחסים בין שתי הארצות בבעיות גדולות. מ־בחינות אחרות רואים בכך מצב נורמלי יותר מאשר את ההתאפקות בראשית הקיץ. אך באגודת פרטי הביעו פקידים אמריקאים אכזבה על שאווירה רגועה זו גזה מהר כל כך.

ניכסון עצמו מוסיף להיות חסין בפני התקפות אישיות בעתונים כאן, ואת ההסכמים הסובייטיים־אמריק־איים על הגבלת נשק אסטרטגי עדיין מקדמים כאן בברכה, כבצעד גדול למדיניות הסובייטית של דו־קיום בשלום, יחד עם חיזוק כוחותיה ה־צבאיים של בריה"מ.

כן נמסר בגימה חיובית על הבעות ענין אמריקאיות בפיתוח הסחר עם מוסקבה. ניתן כאן כיסוי נרחב למדי לקטעים המחמיאים ביותר של דו"ח מן הזמן האחרון ממיניסטר המסחר האמריקאי פיטר פיטרסון על הסיכויים למסחר סובייטי־אמריקאי, על רמת החיים הסובייטית ועל הסיכויים לשיתוף פעולה בתחום הרפואה.

אך ההתקפות על המדיניות האמ־ריקאית בווייטנאם, בים התיכון או בנוגע לתמיכה וואשינגטון בישראל, הורו מבחינת היקף, הנפח והמצ־מה אל רמתן מלפני ועידת הפיסגה, ובכמה מקרים אף עלו עליה.

השמאלנית האמריקאית אנג'לה דייוויס נעשתה בחודשי ישיבתה ב־מאסר ובעת משפטה גיבורה עממית סובייטית. עם התקרב ביקורו של ניכסון נעלמה מתחום ראייתם של הקוראים הסובייטיים. עתה באה ל־מוסקבה, וערכה לה קבלת פנים כלגיבורה. נאמר לה כי „הלוחמי שלום סובייטיים" מתבאים על שתרמו ל־„נצחון" זיכויה. אך העתונים המקו־מיים התעלמו מבהאהה שיום אחד תיעשה ארה"ב קומוניסטית.

הנושא האנטי־אמריקאי העקבי ב־יותר לאחרונה בעתוני בריה"מ הוא התמיכה הנמרצת בהאשמותיה של צפון־וייטנאם כי מטוסים אמריקאיים מפציצים בכוונה תחילה סכרים ב־צפון. מספר מאמרי הפרשנות על בעיה זו וכן הידיעה על אסיפות המוניות בבתי חרושת ומוסדות אחרים בכל רחבי בריה"מ — שמרבים לעשות להן פרסומת — גבר במשך חודש של סולידריות עם הווייטנא־מים.

יעד ההתקפות אהוב אחר על ה־תועמלנים הסובייטיים היה במשך הקיץ ההסכם האמריקאי עם ממשלת יוון להקים קרוב לאתונה מסה לצי השישי. גם התמיכה האמריקאית ב־ישראל היא נושא לאש צולבת, כשי־עתוני בריה"מ מבקשים לפצל נגד דברי פרשנות בחוץ־לארץ על כשי־לונות מוסקבה במצרים.

פקידים אמריקאיים הואשמו באורח פרטי שבאמרים כמו המאמר על הכוונותיו בביכול של הפנטאגון ל־השתמש בחומרים להשמדת צמחיה ביבשות אחרות, אינם מסייעים לשי־פור היחסים, נודע כי פקידים סובייטיים השיבו על כך כי גם הכתיבה האנטי־סובייטית באמריקה נמצאת בסימן עליה. הם ציטטו ספר בשם „הצארים החדשים" מאת ג'ון דורנ־ברג, לשעבר כתבו במוסקבה של השבועון „ניוזוויק", והפרסום ב־„ניו־יורק טיימס" של כמה מאמרים מאת מילובאן דג'ילאס, המרכסיסט היוגוסלבי הבלתי־אורתודוכסי.

עתוני בריה"מ גם יצאו נגד ההחל־טה האמריקאית להמשיך בסימון תחנות השידור „רדיו ליברטי" (רדיו חופש) ו„רדיו אירופה החופשית" ה־בנציתוה לדבריה „תצטרות הלדות של המלחמה הקרה".

עדיין עיקר הנטל עליך

גם אם ילדיך קטנים... גם אם עוד חלק משכר הלימוד בבתי הספר העל יסודיים ייכלל במסגרת חינוך־חובה חינם - גם אז עיקר הנטל עליך - ויש לך אמצעי מצוין להקל על עצמך ולהבטיח לילדיך השכלה בעזרת תכנית „חסכון לתיכון".

בייחוד, כאשר כל סכום הנחסך בתכנית זו מוחזר לך - במקרה של הרחבת מסגרת חינוך־חינם - בתוספת ריבית והצמדה ופטור ממס. או שהינך יכול להמשיך ולחסוך לסיום השכלה גבוהה בתנאים מיוחדים.

החלה ההרשמה
לשנת תשל"ג לתכנית

„חסכון לתיכון"

המשותפת למרכז השלטון המקומי ול־

בנק הפועלים בע"מ

תיגבור צי"ים בים התיכון

הסתלקות רוב המדריכים, הטייסים ומפעילי הטילים הסובייטיים ממצרים, אין פירושה שבריה"מ מוותרת על היתרונות שהעניקו לה הבסיסים הימיים והאוויריים במצרים. הפנטאגון בוואשינגטון מסר השבוע שהרוסים נמצאים עתה בעיצומה של ראורגניזציה שנועדה לצמוד לפתות על חלק מהכוחות האסטרטגי כלפי כוחות נאט"ו, וביחוד צי נאט"ו בים התיכון.

במקום הבסיסים המצריים, כהם נהגו לצאת מטוסי הביון הסוב־ייטיים, עומדת עתה בריה"מ להעביר לים התיכון באופן קבוע את נושאות המסוקים „לנינגראד" ו„מוסקבה" אשר בעבר נהגו לבקר אורחו בעיקר בזמני משבר. אך במקום להדגיש נוכחות סובייטית בסכסוך הישראלי־ערבי יצטרכו עתה לעסוק נושאות המסוקים בעקב אחרי תנועות הצי השישי. זאת, כמובן, אחת הדוגמאות קלה שישראל יכולה להרגיש נוכח יציאת הרוסים ממצרים.

מקורות בוון אמריקאים אומרים כי יש סימנים שהרוסים מתכוננים גם לאפשרות שיצטרכו לפנות לחלוטין את בסיסיהם הימיים בנמלי מצרים. אך, בניגוד לידיעות השונות, לזה עדיין לא הגיעו הדברים. הפליגו אמנם מפורט סעיד ספינות יחידה סובייטית מסויימת, אך אוניות התידלוק, התחזוקה והתיקונים באלכסנדריה, פורסה מטרוח ואף פורט־סעיד, שירותו ועדיין מכרחות את אוניות המלחמה והצוללות הסובייטיות — כשארד עוגנות במקומן.

מתאשר איפוא שוב שעדיין מוקדם לדבר על סילוק מוחלט של הכוחות האסטרטגית הסובייטית ממצרים.

אך בעוד הסובייטים, ללא ספק, נאלצים לצמצם את נוכחותם, הודיעו השבוע לאתונה 300 המשפחות הראשונות של הימאים האמ־ריקאים ובואן מסמל את כוונת ארה"ב לא לנטוש את הזירה הימית. וזורע. לפי הסכם שנחתם לא מזמן בין יוון לארה"ב, ייעשה נמל פיראוס נמל בית לספינות הצי השישי. כאשר ישלמו הסידורים בפיראוס, כנראה עד סוף 1973, יישבו בה כ־3,500 משפחות קצינים וימאים אמריקאיים.

נמל בית בפיראוס יאפשר לאוניות הצי להשאר בזירה במשך זמנים לפני שכל אוניה חוזרת לנמל אמריקאי לתיקונים ושיפוצים — לעומת כל שישה חודשים, כפי שהיה עד כה. התוצאה שהגבה האפקטיבי של הצי השישי באזורנו הוכפל — בלי להגדיל את מספר האוניות שהוקצו למטרה זאת.

מינכן: האספקטים המשפטיים

מאת דן יואל

... אורעות ליל הדמים במינכן ... ימים לבחון שוב את החובה ה־... על כל מדינה והמדינה לבטח ... ה בישראלים בשטחה ולבדר ... היא אחריותה של מדינה ל־... ן אזרחים זרים הנמצאים בה.

... שפט הבינלאומי הפומבי קיים ... יכוד בדבר „אחריות המדינה". ... זה קובע שעל מדינה ריבונית ... לבכתון האזרחים הזרים ... ים בה ולכלומם. קיימים כל־... התנהגות אובייקטיביים לדאגה ... תון הזרים. מדינה המאפשרת ... דים לפעול בתוך שטחה או מ־... שטחה ולפגוע באינטרסים של ... ה אחרת, או בחיי אזרחים ד־

ריב, אחראית בפני המדינה הנפג־עת.

אם ועדות החקירה בגרמניה ש־יחקרו את מאורעות ליל הדמים יק־בעו כי הרשויות בגרמניה לא נקטו אמצעי מניעה יעילים לכניסת פעו־לה חבלה לאור הנסיבות, לרבות מפני החבלה בעבר הקרוב והצה־רות המחבלים, ואם יתברר שהרשו־יות המדיניות של מדינת בוואר־יה נקטו פעולות פזיזות מתוך שי־קול דעה מוטעה וגרמו על ידי כך לתוצאות המצב, אזי תהיה גרמניה המערבית, כמדינה ריבונית, אחר־אית בפני מדינת ישראל על אבדן חיי האזרחים הישראליים.

לישראל ולגרמניה המערבית זכות לדרוש הסגרת הנזקים שנגרמו להם ולאזרחיהם ע"י המחבלים. דרישה זו ראוי שתופנה לאותן מדינה רי־בוניות אשר במישרין או בעקיפין

תמכו בארגוני המחבלים, ואיפש־רו להם להתעצם בשטחם ולפעול בתוך שטחם.

ישראל זכאית לדרוש מגרמניה להעניש בכל חומר הדין את המ־חבלים שנותרו. המחבלים יועמדו כנראה לדין בהתאם לחוק העונ־שין הגרמני מ־1871, פרק 16, סעיף 211 (רצח) הצפויים למאסר עולם, ויש לקוות כי טיעונים אידיאולו־גיים לא יעזרו להמתקת גזר דינם.

בהתאם למצב החוקי הקיים ה־יום לא תוכל ישראל לדרוש הס־גרתם של הרוצחים לשם העמדתם לדין בפני בית משפט ישראלי. אין בין ישראל לגרמניה כל הסכם הס־גרה דו־צדדי. אמנם ישראל הינה צד לאמנת ההסגרה האירופית מ־1957 אבל גרמניה המערבית עדיין לא הצטרפה לאמנה רב־צדדית זו. מאז ה־28 בברק השנה, כל פגי־

עה בחיי, בחירות או ברכושו של אזרח ישראל או תושבה, אפילו נעשתה בחוץ לארץ, והיה בת־ענ־שין בישראל בפני בתי המשפט ה־ישראליים, וזאת בהתאם לסעיף 2 המתוקן של החוק לתיקון דיני ה־עונשין (עבירות חוץ), 1955.

בהתאם לחוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה, 1970, זכאי אזרח ישראל או תושבה, התלמה, שיקום ותגמולים במידה שנפגע מ־חוץ לישראל מפעולת איבה של אר־גון עוין לישראל, לרבות פגיעה בשגגה מידי אדם בנסיבות שהיה בהן מקום לחשש כי נבצע פעולת איבה. עזרה זו, המגעת באמצעות המוסד לביטוח לאומי, תומכת ב־נפגעים. גם בני משפחתם של חל־לי ליל הדמים במינכן יוכו לתג־מולים יאותו עזרה שזוכים להם משפחות החיילים שנפלו במערכה והמשולמים מאוצר המדינה.

مكذا من الأمل

هكذا من الأصل

עצמאות יחידות המימשל

שינוי אירגוני לא יפתור את בעיות משרד התקשורת

מאת ד״ר יעקב ראובני

כותב המאמר הוא מרצה בכיר למדעי המדינה באוניברסיטת בר־אילן והיה בעבר עובד בכיר בשירות המדינה.

לפני כמחצית השנה נדונה בוועדת הכספים של הכנסת הצעה בדבר העברתן של מספר יחידות ממשלתיות ממשרדי התיקשורת והתחבורה למעמד של חברות ציבוריות. ההצעה הועברה לוועדה מקצועית. מאחר ומרבית הדעות שפורסמו עד כה ביחס לשירותי הדואר ולשירותי הטלפון מחייבות את הראורגניזציה המוצעת, יש מקום לבחון גם את הסיכונים המוטלים הכרוכים בהצעה.

עקרונית נכון הוא שמיבנים אוטונומיים או אוטונומיים למחצה, כגון תאגידים סטטוטוריים או חברות ממשלתיות, עדיפים על מסגרות מיניסטריאליות רגילות בניהול מפעלים ציבוריים בעלי אופי עסקי, היכולים להגיע לכיסוי עצמי של הוצאות תיפעולם. היתרון של מסגרת אוטונומית גלום באפשרות ההשתחררות מהפיקוח מיגבול סטנדרטים נוקשים וביכולה להגיע ליתר גמישות ויעילות עסקית.

ראיה לכך היא המגמה הגוברת בכמה מארצות המערב לשינוי מעמדם של גופים ממשלתיים בעלי אופי מסחרי־תעשייתי למעמד של חברות ציבוריות. שינוי מעמד של משרד הדואר בארה״ב לחברה הוא דוגמה בולטת במיוחד לכך. ברם, שאלת כדאיותה של ראורגניזציה מעין זו אין לנתקה מהסביבה הקונקרטית שבה נועדה להתבצע — התרבות הפוליטית־מינהלית, שהיא הקובעת למעשה את עלות השינוי וסיכוייו.

התכליות העיקריות של מרבית הראורגניזציות מסוג זה הן שתיים:

✶ מתן אוטונומיה מספקת להנהלות הרשות לשם ניהול מעין־עסקי;

✶ הנהגת שינוי בנהלי עבודה ובתנאיה בדרג האופרטיבי בכיוון של הגברת הפריון והיעילות.

השאלה הראשונה החייבת להישאל היא האם תתאפשר לגופים המועמדים לשינוי מבנה מידת אוטונומיה במידה סבירה הדרושה לניהול עצמאי. נסיון רשות השידור ורשות הנמלים, שני המקרים הקודמים של ראורגניזציות דומות, מלמד שעל אף נכונות מוצהרת להענקת אוטונומיה בשלבי הייסוד אין היא אלא חלקית ואף זו נוטה להצטמצם כעבור זמן, בין בדרך פורמאלית ובין למעשה. כפי שמלמדת פרשת רשות הנמלים, גם אי־תלות פיננסית אינה ערובה לאוטונומיה ניהולית.

הגורמים הפועלים להקטנת האוטונומיה הם הנטיה הכללית מצד מיניסטריונים בישראל לאי־ויתור על סמכויות בתחומים בעלי רגישות כלכלית, פוליטית או בטחונית. גדלו של מקום עבודה ומשמשתם של יחסי העבודה בו אף הם גורמים הפועלים לצימצום האוטונומיה. על אף אופיין הטכני של היחידות המועמדות לראורגניזציה מתקיימים בהן מרבית התנאים העשויים להביא לידי הגבלת האוטונומיה: רגישות כלכלית, פוליטית ובטחונית; מספר מועסקים גדול ויחסי עבודה מסובכים. לכך יש להוסיף שאין מדובר בהקמת גוף חדש כדוגמת המוסד לביטוח לאומי, אשר הוקם מתחילתו במעמד של תאגיד סטטוטורי, אלא בשינוי מיבנה של יחידות שהיו במשך שנים חלק מהביורוקרטיה הממשלתית. הקשרים המרובים עם המסגרות הממשלתיות עשויים לפעול להקטנת מידת עצמאותם של הגופים. סביר איפוא להניח שבעקבות הראורגניזציה עשויה לבוא היווצרות גופים בעלי אוטונומיה פורמאלית גרידא שהמנכ״ל המבוגנה או הדירקטוריון יטלו חלק פעיל בהכרעות הניהוליות היום יומיות.

יצירת אוטונומיה פורמאלית בלי סמכות אפקטיבית מספקת דינה, מבחינות מסוימות, כדין יצירת רובד ניהולי נוסף בתוך אירגון קיים. רובד זה יאלץ ליטול סמכויות של דרגים שמתחתיו ולהיאבק על מעמדו עם הדרג הממונה. מאחר והסמכות הניהולית במינהל הציבורי בישראל היא רופפת, מטעמים שונים, קשה לנהל אירגון באפקטיביות תוך כדי פיצולה של סמכות זו. התוצאה המיידית עלולה להיות קיום מספר הנהלות מתחרות דבר שיגרור אחריו והלשת הסמכות הניהולית בכללה ואיבוד כוחה של ההנהלה כגורם מכוון ומתאם.

רפורמה בתנאי עבודה

הסיכויים לשיטת ניהול מעין־עסקית ביחידות שיוקמו מותנים ברפורמה בתנאי העבודה לשם הגברת חלקם של מרכיבי השכר המבוססים על תפוקה, להגברת ניידות עובדים, אפשרויות פיטורין ומשיכת כוח אדם מעולה בדרגים מקצועיים בצורת תנאי שכר טובים יותר.

דומה שבתחום זה הסיכויים קודרים במיוחד. שירות המדינה הפדרלי בארה״ב מבוסס ביסודו על עקרונות הקריירה הפתוחה ומכאן ששינוי מעמדו של הדואר האמריקאי לא היה כרוך בזעזוע חמור בתנאי שירותם של עובדיו. לעומת זאת, משרד הדואר הישראלי הוא דוגמה מובהקת של אירגון בעל קריירה סגורה. עובדים מבחוץ מתקבלים בדרך כלל לרבדים הנמוכים ביותר בעוד שמשרות המתפנות בדרג בינוני ומעלה מתמלאות מבפנים. יתר על כן, גם משרות רבות שלמילוין דרושה השכלה אקדמית או מקצועית מאויישות על־ידי עובדים החסרים השכלה זו ומקבלים משכורת לפי הדירוגים האקדמיים־מקצועיים על יסוד שיטה הידועה כ„השוואת שכר" המקובלת בעוד כמה משרדי ממשלה.

ציבור העובדים איננו נייד במיוחד והוא נהנה מכל הזכויות הכתובות והבלתי־כתובות של כלל עובדי המדינה בישראל, לרבות קביעות מוחלטת ופנסיה מוקדמת במקרה של פיטורים לאחר 10 שנות שירות בגיל 40 ויותר. לכך יש לצרף את כוחו הרב של ועד העובדים במשרד זה. קיימת, על כן, הסתברות סבירה שתוצאתה העיקרית של הראורגניזציה תהיה שיפור תנאיהם של העובדים הקיימים ולא משיכת כוח אדם מעולה חדש. הסכמתה של הסתדרות עובדי המדינה לראורגניזציה, שניתנה לאחרונה, אינה מקרית. אם אכן ייעשה ניסיון לרפורמה משמעותית בתנאי עבודה, היא עלולה רק לעורר תסיסה ממושכת, בין משום הגבלת האפשרויות לקידומם של העובדים, בין עקב שינוי תנאי השכר.

המעבר משכר סטנדרטי למערכת תנאים המגבירה הצמדת שכר לתפוקה, הוא תהליך מסובך ומכאיב העלול לגרור אחריו תסיסה משום שהוא חשוד בשלילת זכויות קיימות. הצמדת זכויות מפורשות המעוררות חשש. לאור חולשתן המזויה של ההנהלות לא רק קשה לצפות לרפורמה מוצלחת, אלא גם להיווצרות הפרד כלאיים שבמסגרתו יזכו העובדים לזכויות המבוססות על שתי מערכות תנאי שירות (כגון שכר המבוסס על נורמה נמוכה ופרמיות אוטומטיות) גם כאשר מערכת אחת נועדה לבוא במקום רעותה. יש על כן לצפות, בתנאים אלה, להרחבת זכויות הסגל הקיים אשר יושגו ללא ספק על־ידי ניצול חולשת ההנהלה, ואף לגידול כוח האדם עקב ביטול הפיקוח המרכזי על ניהול המנגנון.

לקחי רשות־הנמלים ורשות־השידור

מבחינת הנותנים לשינוי בכיוון למעמד אוטונומי־למחצה עדיפים היו התנאים ברשות־הנמלים וברשות־השידור על אילו של הדואר. רוב עובדי רשות־הנמלים לא היו בעבר חלק מהביורוקרטיה הממשלתית. הוא הדין לגבי הטלוויזיה שהוקמה לאחר שרשות־השידור כבר לא היתה חלק ממשרד ראש־הממשלה. עם זאת מרחפים עדיין סימני שאלה חמורים סביב שאלת כדאיות הריאורגניזציה בשני גופים אלה. טרם קיבלנו תשובה מוסמכת לשאלה מהי הסיבה האמיתית למשבר הכרוני הפוקד את יחסי העבודה בנמלים ומה משקלו של הצעד האירגוני בתופעה זו.

מצער הוא שדווקא התעוררות יצרים אישיים ופוליטיים סביב שאלת מעמדם של שני הגופים מונעת ניתוח אובייקטיבי של שאלת העלות והתועלת של מעמדן הנוכחי. דבר זה מפנה את תשומת הלב למימד נוסף של הבעיה והוא שבעיות ניהול אדמיניסטרטיבי של תאגידים ציבוריים בישראל נוטות בנקל להשתלב בקונפליקטים פוליטיים, בעוד שהשתייכות למסגרת ביורוקרטית רגילה גורם מידת ניתוק יחסית גדולה יותר של נושאי המינהל מתחום הפוליטיקה. הפוליטיזציה המלווה בפומביות מרובה של בעיות פנים אירגוניות אינה תורמת לאפקטיביות הניהול. דומה שהקשיים במציאת פתרון רציונאלי לבעיות הנמלים ורשות־השידור שאנו עדים להם נובעים לא במעט מהעמדתן של רשויות אלו במרכזם של קונפליקטים פוליטיים. לא מן הנמנע שגורל דומה עלול לפקוד את יחידות משרד הדואר המיועדות לשינוי מעמד.

ניתן, כמובן, לעורר את השאלה שמא כדאי לבצע ראורגניזציה נסיונית ואולי במימדים חלקיים. שאלת כדאיותו של ניסוי מותנית בסיכוי החזרת המצב לקדמותו במקרה שאין הניסוי עולה יפה. כמה גורמים מגבילים את כדאיות הניסוי.

העברתן של יחידות ממשלתיות למעמד של גופים אוטונומיים עולה בקנה אחד עם אינטרסים שונים כגון הגדלת שכר עובדים (תוך היגררות בתגובות שרשרת במשרדי ממשל האחרים) ובעיקר הלחצים המתמידים ליצירת מישרות למלאי תפקידים בכירים. אינטרסים אלה, נוסף לעובדות שייווצרו בתחום זכויות העובדים והפיכת הבעיה לנושא בעל אופי פוליטי מובהק, עלולים לחסום את הדרך חזרה גם במקרים של כשלון בולט חד־משמעי. ביצועה של הראורגניזציה (ובמידה מסויימת אף הצהרה סופית על הכוונה לבצעה) יהוו מהלך אשר הדרך ממנה חזרה תהיה בלתי־אפשרית.

בסיכומו של דבר, נראה כי על אף הבעיות הנוכחיות הקיימות בניהול יחידות הדואר, בעיות שאין לזלזל בחומרתן, אין לבוא את הפתרון בשינוי האופי האירגוני. טובת הענין מחייבת את הסרת ההצעה מסדר היום בהקדם וחיפוש אחרי פתרונות אלטרנטיביים במסגרת הקיימת.

הנס של ג׳אנארו

נאפולי נסערת מחקירה מדעית של „דם הקדוש"

מאת חולדה ליברנומה
סופרת „הארץ" באיטליה

נאפולי

בני נאפולי, יותר מכפי שהם מאמינים לאבות הכנסיה הקתולית ואולי אף יותר מאשר לעקרונותיה, הם קשורים לפולחנו של הקדוש הסוכך על עירם, ג׳אנארו. אולי רק בחג המולד מתמלאת הקתדראלה המון כה רב ונרגש כביום חגו של ג׳אנארו, ב־19 בספטמבר.

הפנאטיות הדתית המחודרה לאורך תקופות אחרות, מגיעה אז לשיאה: נשים פורצות בהיסטריה, זועקות, מתעלפות, בוכות, יש זוחלים על ברכיהם, אך האכסטאזה הדתית סוחפת ומגיעה לשיאה כשקורה הנס. שכן הנס חוזר לפחות פעמיים בשנה, בשבת הראשונה שלפני יום האחד במאי, וב־19 בספטמבר. יש שהנס חוזר גם בשמונת הימים שלאחר החג ויש — ביום אסון גדול או כשמבקרה בנאפולי אישיות נעלה. במאי ובספטמבר מצפים הכל לנס והדבר עומד במרכז חייה של העיר וגם רבים מחוצה לה.

דם קדוש ההפך נוזלי

בשנת 305 אירע הדבר. בישוף העיר בנאבאנטו יצא לפוצואלי שממערב לנאפולי כדי לפגוש שם את הנוצרים שנרדפו אז במצוותו של הקיסר דיוקלציאנוס. אך הוא עצמו הועלה לגרדום וראשו נכרת. אשה מההמון אספה מדמו בשתי צנצנות. בשנת 413 או 431 כשעברה תהלוכה דתית ברחובות של העיר הובאו הצנצנות ואז, לפי המסורת שבידי בני נאפולי, הפך נוזלי בפעם הראשונה דמו הקדוש של ג׳נארו. במסורת זו מיוחסת לקדוש נסים רבים וחוזרים ונשנים ופולחנו עומד מזה דורות במרכז חייה הדתיים של העיר. הפולחן עורר פולמוס שוב ושוב בקרב אנשי הכמורה וביניהם לבין החילונים.

בספרות הקתולית נאמר שקיימת עדות היסטורית לנס רק משנת 1389, כלומר קרוב ל־1100 שנה לאחר מות הבישוף מבנאבאנטו. אף שברור שהכנסיה הקתולית המקומית נבנתה במידת ההתלהבות הדתית הקיצונית של בני העיר סביב פולחן ג׳נארו הרי שלא חסרו מפקפקים גם בקרב אנשי הכמורה: האם המדובר בדם או בתערובת כימית מיוחדת, האם קיימת השפעה מיוחדת לאור ההיכל על הצנצנות הנמצאות כל ימות השנה בחשיכה מוחלטת, האם יש השפעה לחום הנירות בהיכל, להבל פיהם של אלפי אנשים, האם זוהי אחיזת עיניים או שמא תכונות דתית נעדרת בסיס מדעי סביר?

בשנת 1902 ערכו שני מדענים בדיקה מדעית בבמצות הותיקאן, לדבריהם הוכחה העובדה שבשתי הצנצנות שמור דם אדם. אף על פי כן פלא הנזילות השנתית לא הוסבר. לכן הוחלט בותיקאן לבדוק שנית ולתת הסבר הגיוני לנס. קבוצת מדענים תתחיל בסוף ספטמבר בעבודתה. הקבוצה תכלול מומחה לאנאטומיה, למחלות־דם, פסיכולוג וכימאי וחקירותיה יימשכו לפי הערכה כשנה. טרם הוחלט אם תיערך החקירה בקתדראלה בה תוקם מעבדה בזעיר־אנפין או אם יועברו הצנצנות למעבדת האוניברסיטה. אם כך האם כרוך הדבר בהגברת השמירה על הצנצנות השמורות כל ימות השנה בקופה.

עצם העובדה שהותיקן החליט על החקירה עוררה בנאפולי סערת רוחות שכן אין דעת חסידיו של ג׳נארו נוחה כעצם העלאת חשד שהנס אינו משמים. בזמנו, משהוצא ג׳נארו מהלוח הלאומי של הקדושים האיטלקים ונחשב קדוש מקומי, רגזו בני העיר. לא כל שכן עתה משעצם הנס מועמד כאילו בשאלה, אפילו בדרך עקיפה.

נזיר אימלקי: הכמורה מתנגדת לחקירות

לא רק את נס הדם מבקשים גדולי הכמורה לבדוק אלא כנראה גם את עצמותיו של הקדוש. עצמות אלה טמונות בחלקן בקתדראלה בנאפולי וחלקן ברייכנאו בגרמניה, אליה הועברו ע״י הקיסר לוטאריו במאה ה־11. בראשית המאה הנוכחית, כשנערכה החקירה בעניין דמו של הקדוש, נבדקו גם עצמותיו שבנאפולי והוכח שהשלד אינו שלם. אך מעולם לא נבדקו העצמות ברייכנאו והשוואתן לאלה שבנאפולי: האם הן שייכות לאותו אדם, והאם המדובר בשני שלדים, אחד אמתי, אחר בן תקופה אחרת, האם המדובר בשני שלדים שאין להם כל שייכות לאדם שראשו נכרת בשנת 305. בדיקת העצמות ברייכנאו תלויה ברשותו של ההגמון מקונסטאנץ, שעד כה לא ניתנה.

הרוגז בנאפולי על הבדיקה קשור בידיעה שהכנסיה חוקרת בקדושתם של כמה קדושים. כך אירע לגבי האביר הקדוש ג׳ורג׳ מלוד הידוע כיום אולי בעיקר הודות לפסלו הנפלא של דונאטלו. כך לקדושה פילומנאנה (גם היא מיוחסת לתקופת דיוקלציאנוס) שרבים היו מעריציה בכפרי איטליה הדרומית וסיציליה, כך לקדוש שמעון מטראנטו שקדושתו הקשורה בעלילת־דם מהמאה ה־15 נשללה ממנו.

בני נאפולי חרדים לקדושם שכבר הורד מדרגת קדוש לאומי למקומי. מאמינים ולא־מאמינים מצפים בעניין רב לתוצאות הבדיקה. נאפולי הקאתולית נקרעת בין שני צדדים באופיה: אמונה רגשית עמוקה באפשרות נס משמים שיגאל את עניי העם מצרותיהם, ורצון עז לרדת לעומקם ההגיוני של דברים.

איטליה כולה עוקבת אחרי הפולמוס, מי בחרדה, מי תוך בת־שחוק (לעגנית), מי בהבנה שאין טעם בהסבר הגיוני לאמונות עממיות, מי בבטחון שהכנסיה תדע „להדריך" את החוקרים ולנצל בסופו של דבר למסורת התעוררות דתית את תוצאות החקירה.

נאפולי היא מרכז חשוב לתנועה הימנית המאוחדת (ניאו־פאשיסטים ומלוכנים). המפלגה הדמוקרטית־נוצרית עושה מאמץ רב לקנות את ליבם של התושבים הקשורים בחוגי הימין לאו דווקא מפני דבקות רעיונית אלא אולי יותר מכל מפני טובת הנאה הצומחת להם מקשרים עם לאורו המלוכני בעל אוניות ומעשיריה הגדולים של איטליה שמרכז פעילותו הכלכלית־פוליטית היא נאפולי.

המאפיה הגיעה לאוסטרליה

כנופיות משתלטות על ענפי הבידור, המזון והמכבסות

מאת איתן שני

פראג

יש עדויות למציאותה של „מאפיה" גם באוסטראליה. דו״ח רשמי שהושלם לא מכבר מביא שמותיהם של חשודים בהשתייכות לרשת הפשע ועסקים המצויים בפיקוחה. הדו״ח מספר גם על קשרים אמיצים שקשרה ה„מאפיה" האמריקאית לפני שנים אחדות עם העולם התחתון במלבורן ובסידני.

מסתבר, כי ה„מאפיה" באוסטראליה השתלטה תחילה על תעשיות מזון מסויימות, על יצור־ירקות ופירות ועל שיווקם. בשלב השני היא השתלטה על הזנות, על ההימורים, על ענפי־בידור מסוימים ועל הפצת הסמים. כתוצאה מחתירה זאת להשתלטות על עסקים כשרים ובלתי כשרים כאחד, הועמדו אנשי העולם התחתון לפני הברירה: הציות לאדונים חדשים או נשיאת תוצאות סירובם להיכנע לחוקים מהם. העברתם של העסקים למיניהם לידיים תקיפות יותר לא עברה בשקט. במקרים מסויימים עוררה התנגדות, מלווה בתיגרות ובחילופי־יריות. לדוגמה: בחמש השנים האחרונות ארעו בשוק־הירקות והפירות „ויקטוריה" במלבורן (מדינת ויקטוריה) מקרים אחדים שבמהלכם היו חילופי־אש בין שני מחנות יריבים: מגדלי ירקות ופירות ובעלי־דוכנים לשיווקם מזה ובריונים מזה. אלה כאלה היו ברובם הגדול מהגרים מאיטליה שהתאזרחו באוסטראליה. בעלי־הזרוע באו לשוק במטרה להטיל את מרות אירגונם על זולתם. הם נתקלו בהתנגדות ולא נרתעו משימוש בנשק חם. המחנה השני, של מגדלי הירקות והפירות ומשווקיהם הצטייד בעוד מועד בנשק להגנה.

פחדו להעיד

בשעתו היתה משטרת־ויקטוריה חסרת־אונים בנסיונה לפענח את התעלומה. לא נמצא איש שמוכן היה להסתכן במסירת עדויות מרשיעות. היו גם מקרים של חטיפת פידיון היום מאת בעלי־הדוכנים. סוכן מטעם משרד־החקירות הפדראלי של ארה״ב, שהגיע לפני זמן־מה לאוסטראליה בשליחות סודית כדי לסייע לשלטונות בחקירותיהם על הדרכים בהן מגיעים סמים שונים אל היבשת, פיענח את תעלומת המאבקים בשוק־ויקטוריה. סוכן זה, ג׳ון פ. קוואק, הוא מפקח־מחוז במשרד־הסמים של ארה״ב. אגב הימצאו באוסטראליה לצורך תפקידו המוגדר, נוצלו ידיעותיו גם לחיבורו של דין־וחשבון על אירגוני־פשע בינלאומיים הפועלים ביבשת אוסטראליה.

בדו״ח נאמר, כי כבר השתרשה באוסטראליה „אגודת־הכבוד של קאלאבריה" (על שם חבל־קאלאבריה, באיטליה). סניפים לה במדינות השונות של הפדרציה. לפי דו״ח זה מונה האגודה באוסטראליה 300 חברים. עיסוקה בענפי־הפשע הבאים: זנות, זיוף, הוצאת־כספים במרמה, זיוף משקאות משכרים, הימורים בלתי חוקיים, הברחת־נשק קל, זיוף דרכונים, תעודות־מסע ואשרות־כניסה ומעשי־שוד ופריצה.

ב־18 החודשים האחרונים שקדה הבולשת האוסטראלית על איסוף של עדויות על הפשע המאורגן ועל הצורה שמקבל הוא מעבר לים. נתגלו רמזים ברורים על הזיקה של ה„מאפיה" האמריקאית ועל קשריה האמיצים עם העולם התחתון באוסטראליה. בין השאר מגולל הדו״ח פרטים על שיטת המיסוי שמטילה ה„מאפיה" האוסטראלית על בעלי־העסקים. תשלומי־מס מוטלים על אספקתם של מוצרים מסוימים ועל הובלתם להעדתם. גובהו של המס תלוי בסוג הסחורות — מדולארים אחדים למאות דולארים.

העברות כספים מארה״ב לאוסטרליה

הבולשת העמידה צוות של 12 חוקרים שתפקידם להתחקות אחרי פעילות בנוסח ה„מאפיה" במדינת ניו־סאות־וולס. בראש־הצוות הזה עומד סמל־הבולשת, בין מקביל (הוא האיש שהביא לגילוי הזהות של „מר בראון" המיסתורי, שהוציא בשעתו במרמה חצי מיליון דולארים אוסטראליים מ„קוואנטאס", חברת־התעופה הלאומית של אוסטראליה).

עד כה התריעה הבולשת בסידני, שבניו־סאות־וולס, על פרי־החשבונות של שכונה מופקדי־חברה לבידור, שלהם היו קשרים עם חברה אמריקאית מסויימת בסידני, יצרנית של מכונות למשחק־מזל. מנהליהם של מועדונים אלה, שבהם הותקנו המכונות, צפויים לאישום בקבלת שוחד מאת אנשי חברה אמריקאית, כדי לקדם את מכונות־המשחקים מתוצרתה על פני מכונות תוצרת מתחרה.

לפי עדויות שנאספו בדו״ח העבירה ה„מאפיה" האמריקאית סכומי־כסף גדולים לאוסטראליה. הדבר נעשה הן לצורך השקעות בעסקים כשרים; הן להקמתן של קרנות למימון־הפשע באוסטראליה. רשויות־המכס באוסטראליה ערות להעברות אלה. בייחוד ער משרד־האוצר על המשמר. שר־האוצר, בילי סנדן, הורה לפקידיו־הבכירים להקפיד את הידיעות האלו.

האיטלקים הגיבו

ראש ממשלת אוסטראליה, וויליאם מקמהון, בראיון ששודר באחת מתחנות־הרדיו בסידני, סרב להרחיב את הדיבור על הדין וחשבון הסודי שנמסר לידיו. הוא גם נימנע מלגלות באילו מדינות הפדרציה יש עדות לפעילות של העולם התחתון בנוסח פעולותיה של ה„מאפיה" ובמה היא מתבטאת. הוא הסתפק בהצהרה, כי מצויות בידיו הוכחות לקיומה של ה„מאפיה" באוסטרליה. הוא ינקוט באמצעים נמרצים — כך אמר — כדי לבער את הנגע. הדבר ייעשה בשיתוף־פעולה בין הממשלה המרכזית ובין הממשלות המחוזיות. בעקיפין הזכיר מקמהון את מדינת ניו סאות־וולס. ראש־הממשלה אמר עוד, כי הדין וחשבון שהוגש לו ייחקר היטב וממצאיו יביאו לנקיטה בהליכי־משפט נגד החשודים במעורבות ב„מאפיה".

שר־ההגירה ד״ר פורבס — כשהה אותה שעה בהובארט, שבמדינה טאסמאניה — אמר, כי בעבר היו מקרים אחדים במלבורן, בהם היו מעורבות חבורות־פשע איטלקיות. הוא אמר עוד, כי קהילות־מהגרים מסויימות באוסטראליה עלולות להיות אוהדות את ה„מאפיה". מדבריו אלה נפגעו מנהיגיהם של האיטלקים במלבורן. נשלח מכתב־מחאה לראש־הממשלה.

חוגים מסויימים אומרים כי היתה הגזמה בסיפורים על חדירת ה„מאפיה" לאוסטראליה ועל הקשרים בין העולם התחתון ביבשת ל„מאפיה" בארה״ב. לעומתם מביעים חוגים אחרים, כי כנופיות הפשע חותרות להשתלט על ענפי־הבידור, המזון והמכבסות באוסטראליה. השלטונות מודיעים שהם ביתר מוכר־ראש לתופעת הפשע המאורגן. שרותי הבטחון פשטו באחרונה על מועדוני־בידור וחברה ומפשפשים בעסקיהם, כדי לחשוף את מידת חדירתו של הפשע המאורגן לעסקיהם. עם זה נהגו הנחיות למשרד־ההגירה לבדוק את הבקשות לאשרות־כניסה ליבשה מאת בדרנים זרים מחו״ל. החלטתה של הממשלה נחוצה היא למנוע את פעולתם של אירגוני־פשע מחו״ל ביבשת. כן מבקשת היא לקטוע את הקשרים שכבר נקשרו ביניהם ובין העולם התחתון במקום.

בינתיים, התפתחה פרשת קשריה של ה„מאפיה" עם העולם התחתון באוסטראליה לכדור־משחק פוליטי בידי המדינאים. סיעת־העבודה בפרלמנט המרכזי בקאנברה, הנמצאת באופוזיציה, תובעת לפרסם את התיקים החסויים בדבר פעילותה של ה„מאפיה" האמריקאית באוסטרליה. ברי הוא, כי במערכת הבחירות הממשמשות ובאות (בעוד כשלושה חודשים) עתיד נושא זה של הפשע המאורגן להיות אחד הנושאים במחלוקת־הבחירות שבין האופוזיציה לקואליציה.

קח אותם גם אתה!

אזרח יקר!

לקראת החגים, הצטרף אל אלפי הנוהגים ברכב האוספים חיילים טרמפיסטים וכך עוזרים להם להנות מחופשתם הקצרה.

האגודה למען החייל בישראל

למכירה
4 אשפתונים נגררים
על גלגלים מתוצרת קרית ענבים
לקבלת פרטים נוספים נא לפנות
למלון אכדיה טלפון 938555 (מחסן טכני)

עירית ירושלים

תושב הבירה,

אנו פונים אליך להקפיד ולשמור על נקיון העיר בימי החגים.

את האשפה יש לצרור בשקיות ניילון, להניחן במיכלי האשפה ולכסות היטב את המיכלים. אין להוציא בימי החגים גרוטאות ופסולת אחרת לרשות הרבים ואין להניחה על המדרכות והכבישים.

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק עזבונות 2/72

בענין ירושת המנוח קצב קל יצחק ז״ל שנפטר ביום 5.8.1972 המבקשת גיב רות ע״י ב״כ ד. אשולד עו״ד מחיפה, רח׳ הרצל 1.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ״ל והנני מזמין כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד לבקשה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו ככתוב בעיניו.

ש. רוז, ש.
רשם

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

תיק עזבונות מס. 5/72

בענין: עזבון המנוחה בכורה (בוקה) ברוך ז״ל שנפטרה ביום 72.

המבקשים: משה ברוך ואח׳ ב״כ עו״ד עצליבי־סמואל, סיכון ויש, מרחוב לבנהבין 2, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו קיום צוואת המנוחה בכורה (בוקה) ברוך ז״ל. הריני מזמין בזה כל אדם הרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו ככתוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

הורים יקרים,

אין איכפת לכם
מה שהילדים שלכם
קוראים...

חיתמו למענם על הארץ שלנו
השבועון לילדים ולנוער, המיועד לגילאים 8—15
והמומלץ על ידי משרד החינוך והתרבות.
כדי להפיק את מלוא התועלת —
חיתמו על הארץ שלנו
החל מגליון מס׳ 1 שהופיע ביום שני, 4.9.72

כל מנוי חדש יקבל חינם ידיעון בי״ס תשל״ג של הארץ שלנו

(גזור כאן)

לכבוד
הארץ שלנו
כוד ההפצה המנויים
ת.ד. 233
תל־אביב — 61000

שנה	חצי שנה	רבע שנה
48.— ל״י במקום: 57.60	25.— ל״י במקום: 28.80	13.— ל״י במקום: 14.40

(מחק 2 משבצות הבלתי מתאימות מתוך ה־3)

הנני מזמין בזה את „הארץ שלנו" החל מתאריך ______ ומבקש להמציאו לפי הכתובת והשם הרשומים מטה.

כתובת הילד למשלוח העתון:
שם משפחה ______ שם פרטי ______
רחוב ______ מס׳ ______
מיקוד ______ מס׳ טל. ______
יום הולדת: יום ___ חודש ___ שנה ___

שם ההורים או המזמין
שם משפחה ______ שם פרטי ______
ישוב ______ מס׳ ______
עיר ______ מיקוד ______ מס׳ טל. ______
מקום עבודתו ______

התשלום: המחאה אישית בבקשה: לפקודת הוצאת עתון „הארץ" בע״מ בצירוף טופס זה. ה

קוראי הארץ שלנו תלמידים טובים יותר

זבנג

משמיד חרקים הנמכר בשתי אריזות ארוסול: כחולה — נגד יתושים וזבובים; אדומה — נגד מקקים, נמלים וחרקים זוחלים אחרים. בעל ריח עדין וחסכוני בשימוש.

אורון
מנקה ומלבין אמבטיות, כיורים וחרסינה. מכיל JC9 להשמדת חרקים.
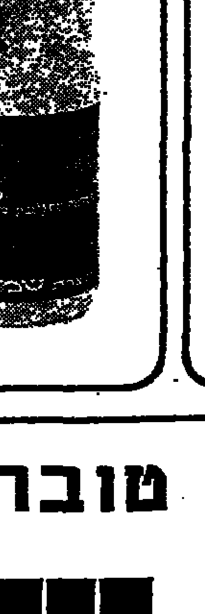

ברק אור
לרצפה נקיה יותר מבריקה יותר — אינו דביק, ריחו נעים ומרענן.

סופר לבן
להלבנה ולהוצאת כתמים. מחטא ומנקה מבלי להותיר סימני לוואי. באריזות פלסטיק נאה ונוחה.

שנה טובה ונקיה עם מוצרי
שמן

פורום-יחסי ציבור

כלכלה ועסקים

הוקל המחסור בכוח אדם בחודשים יוני—יולי

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

הקלה ניכרת במחסור בכוח אדם נרגשה במשך יוני ויולי בהשוואה לראשית השנה — מוסרים הנתונים האחרונים של שירות התעסוקה. ל־הלן המספרים השוואתיים לכל ה־תקופה החל מראשית השנה:

	הזמנות לעובדים	הזמנות שלא סופקו	מובטלים — ממוצע יומי
ינואר	37,8000	10,030	795
פברואר	35,100	9,600	677
מרס	31,700	9,580	558
אפריל	32,900	8,250	730
מאי	36,200	8,800	800
יוני	34,900	6,220	800
יולי	34,100	6,200	920

הפעילות הכלכלית היא אינטנסיבית, הדבר משתקף במספר הגדול של ההזמנות, שלמעשה לא חל בו שינוי מהותי למן ראשית השנה. בנקודת הירידה במספר ההזמנות שלא סופקו. מראשית השנה ועד יוני—יולי חלה ירידה של כ־38%. הפירוש המעשי הוא שהיום קל יותר מאשר לפני חצי שנה להשיג את העובדים המבוקשים דרך לשכות התעסוקה. אך יש לשים לב לגידול האיטי, אך המתמיד, במספר המובטלים.

ניתוח ענפי מורה כי המחסור בכוח־אדם הוקל בעיקר בתחום התעשיה והמלאכה. בינואר—פברואר היו כ־3000 הזמנות בחודש שלא סופקו, אילו ביוני ירד המספר ל־2600, וביולי היתה ירידה בולטת עוד יותר — 2080. המחסור העיקרי מורגש (בחודש יולי) בקבוצות הבאים: תעשיפרות 390, מסגרים 300, חשמלאים 180, מכונאים 160, חרטים 80, חייטים 75, נגרים 70.

תמורות מעניינות חלו במחסור בכוח אדם בענף הבניין. בראשית ה־שנה היו 1000 ויותר הזמנות בחודש שלא סופקו. באפריל הצטמק המחסור ל־580. אולם ביוני שוב היה ה־מחסור של 760 עובדים וביולי חסרו 960. הדבר נגרם כתוצאה ממחסור חריף בטפסנים — ביולי חסרו כ־530, אחרי שבחודשים קודמים דומה היה שיש רגיעה במקצוע זה. כן חסרו 110 בנאים, 100 טייחים, 100 ברזלנים ועוד.

רבעון חדש לאנשי עסקים

רבעון חדש „תקצירי מאמרים נב־חרים במינהל עסקים" יצא זה עתה לאור.

לקט התקצירים המובא ברבעון נו־עד לעדכן את המנהל הישראלי ב־חידושים האחרונים בשטחים השונים של מינהל עסקים: ניהול כח־אדם, מימון, חשבונאות, ובקרה, שיווק, חקר ביצועים, מחשבים ומערכות מי־דע.

ספרות מקצועית מעין זו איננה מצויה, בדרך־כלל, על שולחנם של העוסקים במינהל בארץ, והרבעון בא למלא חלל ריק — היעוד חוליית קישור בין אנשי המעשה לבין העו־סקים בחקר אקדמי.

ט.ו.א. תובעת רישום נכסיה

מאת סופרת „הארץ"

תביעת חברת התעופה ט. ו. א. כנגד בית הקומות בע"מ, נכסי גן רינה בע"מ, סריב אריה פילץ, עו־מדת להתברר בימים אלה בבית ה־משפט המחוזי בת"א. התביעה היא לבצע בפועל העברת המשרדים ש־ט. ו. א. רכשה בפרויקט מגדלות, על שם חברת התעופה אצל רשם המקרקעות.

חוזה הרכישה נחתם עוד ב־1966, בה רכשה ט.ו.א. 530 מ"ר של מש־רדים המשתרעים על שתי קומות המחיר 323,520 דולר, אך עד היום לא נרשמו המשרדים על שמה. לפני שנה הוגשה התביעה לבית המש־פט המחוזי בת"א ועמה בקשה לצוות על הנתבעים לבצע את הרישום. בכתב הגנתם טענו השותפים בפרוי־קט בין השאר כי העיכוב ברישום נובע מסיבות שאין להם שלי־טה עליהם וכי עד היום (בעת הגשת כתב ההגנה), לא ניתן לבצע רי־שום זה.

עתה פנה ב"כ חברת התעופה ל־בית המשפט בבקשה להקדים את הדיון, וזאת בשל הנזקים הכבדים שהם סובלת החברה בשל ההמתנה. בית המשפט נעתר לבקשה, וכאמור, התביעה עומדת להתברר בימים ה־קרובים.

מה חדש במסים

פיצויים לעובד שהחליף מעביד

מאת בועז נהיר

פקודת מס־הכנסה מעניקה פטור ל־פיצויים שעובד מקבל כשהוא פורש מעבודתו. הפטור הוא עד ל־2,250 ל"י לכל שנת עבודה.

התפתחות המשק בשנים האחרונות הביאה לידי מיזוגים רבים, ובעיות המיסוי של תשלומים ששולמו לעוב־דים של חברות שהתמזגו מעסיקה רבות את שלטונות מס־הכנסה.

מקרה בו נישום ניסה לערער על קביעתו של פקיד שומה, נשמע ב־ימים אלה בבית המשפט המחוזי ב־חיפה. הנישום עבד בבנק אלרן. ב־סוף 1967 רכש בנק לאומי לישראל את הבנקי של בנק אלרן ויחד עם הרכישה עברו הנישום לעבוד בבנק לאומי באותו סניף, כאשר משכור־תו קטנה ב־25%.

לנישום נשמרה זכות הוותק לצורך חישוב הפיצויים, ובהתאם לכך הע־ביר בנק אלרן לבנק לאומי את ס־כומי הכסף המחושבים לפי המשכו־רת היותר גבוהה שהנישום קיבל ב־בנק לאומי. את עודף הסכומים, ד־היינו ההפרש בין הפיצויים שהיו מגיעים לפי המשכורת השניה לבין הסכום שהועבר בפועל לבנק לאומי — שילם בנק אלרן לנישום. סכום זה הסתכם בסך של —13,665 ל"י.

פקיד השומה התחשב בכך שהני־שום הפסיד כאילו רבע ממשכורתו הקובעת וזה בגלל הירידה במשכורת, ולכן חייב במס רק את הסך —3,360 ל"י ועל כך עירער הנישום.

בית המשפט המחוזי קבע, כי אין בכלל לדבר על מעבר פרישה, מאחר שבהתאם להסכם עם ציבור עובדי בנק אלרן הסכימו כולם לעבור לבנק לאומי. היתה לנישום זכות לא לע־בור לבנק לאומי ולפרוש ואז היה זכאי לקבל את כל פיצויי הפיטורין. מה שקרה במקרה הנוכחי הוא ש־התחלפו המעבידים, כשהעובד ממ־שיך לעבוד במקום עבודה אחד. לפי סעיף 1 א' לחוק פיצויי פיטורין, אין לראותו כמפוטר על־ידי המעביד ה־קודם, ואין הוא זכאי לקבל פיצויי פיטורין מאותו מעביד.

בנסיבות אלה, מאחר העובד לא פוטר ולא פרש מעבודתו, לא היה זכאי לקבל פיצויי פיטורין והסכום שולם במסגרת יחסי עבודה של מע־ביד ועובד ובתמורה לעבודת העו־בד, והוא חייב במס רגיל. אי־לכך הגדיל בית המשפט מסכומו את ה־הכנסה החייבת במס בסכום 3,060 ל"י בסכום של 13,665 ל"י.

הושלמה הקמת מבנה גיאודטי ראשון בארץ

הכיפה הגיאודזית בתל-דן

בנייתה של כיפה גיאודטית ראשו־נה מסוגה בישראל הושלמה בימים אלו בתל־דן, רמת הדר שבהוד ה־שרון בתיכנונו של האדריכל דניאל אלסמן.

הכיפה המתנשאת לגובה של 5 מ' בנויה מגופים משולשים גדולים אשר בהתחברם יחד יוצרים את ה־צורה המיוחדת של המבנה. הרעיון ההנדסי מבוסס על התיאוריה הגי־אודטית של הממציא האמריקאי רב המוניטין פולר בקמינסטר, שהיה אחראי להכנת הביתן האמריקאי ה־מרשים באקספו 1967 בקנדה.

הכיפה בישראל נבנתה ע"י חברת ישראם גיאודסיק בע"מ כוללה זו מפלסית בעלת סלון רחב ו־4 חדרי שינה. החברה מתכוונת ליישם שיטת בנייה טרומית ומהירה זו למבנים שישמשו למגורים, תיירות, איחסון, כתות בתי־ספר וגני־ילדים.

בשל תכונותיו יוצאת הדופן גרם המבנה להתעניינות רבה מצד גור־מים ציבוריים ואנשים פרטיים וה־מקום הפך מוקד משיכה לקהל.

33,238 ימי שביתה בשירות המדינה ב־71—72

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ" בירושלים

בדין וחשבון ה־22 של נציבות שירות המדינה שפורסם בירושלים, נאמר כי בדרך כלל קויימו הסכמי השכר על ידי האיגודים המקצועיים, אך היו חריגים כצד קבוצות עוב־דים בשירותים החיוניים, שגרמו ל־סיכסוכי עבודה והפריעו את השקט המבוקש ביחסי העבודה.

הדבר מצא את ביטויו החלקי בשביתות, שהקיפו 18,917 עובדים, לעומת 13,749 בשנה הקודמת וגרמו אובדן 33,238 ימי עבודה, לעומת 28,890 אשתקד. נוסף על כך היו שביתות האטה, שביניהן בלטו ה־שביתות במשרד הבריאות (שירותי משק ומינהל) ובשירותי הדואר (עובדי דואר תנועה). אמנם יש ל־ציין כי מספר הימים שאבדו הוא זעיר מתוך סך כל ימי העבודה בשי־רות המדינה, שהם כ־15 מיליון ל־שנה.

בדו"ח נאמר עוד כי מספר עובדי המדינה בשירות־תקן ביום 31.3.72 היה 46,774 (משרות שלמות),

עובדים מחוץ לתקן (עבודות לא צמיתות) היו 10,015 (משרות של־מות), ובסך הכל 56,789. במשך ה־שנה נוספו 1619 עובדים, מהם 137 עובדים ארעיים ו־1482 לא ארעיים.

בין המשרות שנוספו היו כ־630 במשרד הבריאות; כ־120 במשרד ה־חינוך והתרבות, כ־35 במינהל מקר־קעי ישראל, כ־50 במשרד העבודה, כ־500 במשרד התקשורת, כ־20 ב־משרד התיירות, וכ־100 בשאר ה־משרדים.

במשך השנה עזבו את שירות ה־מדינה כ־3300 עובדי־תקן והתקבלו כ־4100 (פרט לעובדים ארעיים) ר־ביניהם בולט האחוז הגבוה של צעי־רים עד גיל 30 (58 אחוז). הסתבר שלמרות הביקוש לעובדים במשק, לא נמנעו אלפי עובדים מלהצטרף לשירות המדינה. הטענות הנשמעות מדי פעם שתנאי השכר המשולמים על ידי המדינה מקשים על קבלת עובדים אינן עומדות במבחן המצי־אות — אם כי תופעה זו ודאי קיי־מת לגבי סוגים מסויימים של בעלי מקצוע.

מסחר ללא מגמה ברורה

בשוקי ההון והכספים

מאת מרדכי צבי

המסחר בשוק המניות התנהל אתמול ללא מגמה ברורה. המחזור ה־יומי הסתכם ב־2.7 מיליון לירות, מזה כמחציתו בשלב השערים המש־תנים. הדולר נתיד בשאר יציב — 4.25 ל"י, המחזור 50 אלף דולר. בשוק השחור נסחר הדולר לפי 4.40—4.41 ל"י. הזהב לפי 9.650 ל"י הקי"ג.

התנודות שחלה בהיקף העיסקות שיקפה במידה מסוימת את חוסר ה־גישה האחידה של המשקיעים כלפי השוק. הדבר בא לידי ביטוי ביחס למניות אחדות שבלטו במהלך המס־חר:

✶ דלק על שם — עליה של 3 נקודות ל־182, המחזור 115,000 ל"י ע"נ.

✶ עין השקעות — עליה של 11 נקודות ל־205, המחזור 16,000 ל"י ע"נ.

✶ הכשרת הישוב למוכ"ז — י־רידה 5 נקודות ל־233.5, המחזור 82,000 ל"י ע"נ.

✶ ספנות ואספקה — ירידה של 6 נקודות ל־215, המחזור 31,000 ל"י ע"נ.

טפחות תנפיק זכויות

בנק טפחות הודיע כי ינפיק זכוי־ות ביחס של 1:5. על פרטי ההנ־פקה תימסר הודעה נפרדת.

אוצר השלטון מגדיל ההון

אוצר השלטון המקומי הודיע על החלטה להגדיל הונו. פרטים יוסכמו בסוף חודש זה.

מדד שערי המניות בבורסה התל-אביבית

100 — 31.3.67

	6.9.72	5.9.72
מדד כללי	288.56	289.02
בנקים וביטוח	207.50	207.89
מקרקעין	252.15	253.60
תעשיה, ומסחר	423.71	423.41
חברות להשקעה	225.72	226.65
חברות נפט	226.87	227.21

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

6.9.1972

מניות			
תעשיה, מסחר ושירותים			
חשמל (ש)	63		63.5
אליאנס ב' (ש)	775	—11	
אלקו 1 (ש)	123	—1	123
אלקו 2.5 (ב)	120	—2.5	122.5
אלקטרה 1 (ש)	275		277
אלקטרה 5 (ש)	279.5	+5.5	
ארגמן (ש)	435	—14	435
ארגמן (מ)	426	—14	438
ארגמן (ר"מ) (מ)	435	—15	
אתא ב' (ש)	167	—2	167
אתא ג' (ש)	167	—1.5	167
אתא משנה (ש)	157.5		156
בית הרכב (מ)	77		77
דובק ר"מ (מ)	379	+3	379
קרור 1 (ש)	500	+25	
קרור 10 (ש)	398		398
כבלים (מ)	184		184
סריב ר"מ (מ)	161	+1	
ספנות (ש)	221		215
כימיקלים (ש)	62.5		
ל—אפ' ר"מ (מ)	97		
מולר (ש)	183.5		
נחושתן ר"מ (מ)	430	+20	
סבא (ש)	915	+8	910
סבא (מ)	930		930
פיניציה ר"מ (מ)	116	+1.5	116
מפעלי ניר (ש)	645		665
עסיס ב' (ש)	275.5	—4.5	276
שמן ר"מ (מ)	108.5	+0.5	109
תדל ב' (מ)	300	—2	304
ערד (ש)	125		
כספים וביטוח			
אוצר שלטון (מ)	165	+2	
אי' הי הי (מ)	297		
אוצר להתעשיה (מ)	424	+5	423
אי.די.בי. ר"ג (ש)	217.5		217.5
אי.די.בי. ב' (ש)	247		
בנק אגוד (ש)	262	—2	262
אפותקי (מ)	207.5	—8.5	210
אי' בהכי' ר"מ (מ)	280		
אי' בריטי (מ)	265	+3	265
דיסקונט א' (ש)	460		460
בנק להקלאות ר"מ (ש)	96	—0.5	
בנק מזרחי (מ)	146	—1	147
פועלים (מ)	284	—1	284
פועלים ר"מ (מ)	301		300
בנק כרמל (מ)	165	+1	
לאומי רגיל (ש)	324.5		324.5
לאומי חדשות (ש)	330.5		321
משכן בנין (מ)	162	—6.5	
סחר חוץ (ש)	399	—1	
פ' תעשיה 8% (ש)	86.5	+1	86
פ' משכן (מ)	223		
משכנ' שני (מ)	178	+1	176
כלל תעשיות (ש)	177.5	—1.5	179
מרכזית ב' (ש)	260		260
הסנה (מ)	178.5	—1	177
ריקמי—1 (ש)	214	+3	
ריקמי—10 (מ)	123.5	+2	123
ספחות (מ)	215	—4	214
ספחות (מ)	207.5	—2.5	209.5
סהר ג' (מ)	182	+2.5	179
צור (מ)	142.5		
מקרקעין ופיתוח			
אזורים (ש)	183.5	+2.5	185
אפריקה 1 (ש)	316	—1	
אפריקה 10 (ש)	271	—1	268
הכ' הישוב (ש)	233	—1	232
הכ' הישוב (מ)	235	—3.5	233.5
מטעי הדר (ש)	105		105.5
ישרס (ש)	173	—1.5	172.5
נ' ובנין (ש)	239		239
נכסים חדשות (ש)	229.5	+0.5	229
כהודיך (ש)	176	—2	176
פרי אור (ש)	159	—0.5	159
אגי' — יעי' (מ)	125.5	—0.5	125
נאות אביב (ש)	84.5	—1.5	85
ריאלקו (ש)	138	+1	
רסקו ר"מ (ש)	106.5	—1.5	106
רסקו (ש)	73.5	—1.5	74.5

דלק ונפט			
דלק ג' (מ)	194		196
דלק (ש)	179		182
ירדן א' (ש)	88.5	+0.5	
חברות להשקעה			
אלגר (מ)	107	—3	110
אלרן (מ)	209	—3	213
פועלים (מ)	240		241
יצוא (מ)	95		95
פז (מ)	109.5	—7	111.5
אמפא א' (ש)	135	—2.5	135
דיסקונט (מ)	247		247
דיסקונט חדשות (ש)	231		232
עוז (ש)	194		205
לאומי (ש)	212.5	—1	213
סחר חוץ (ש)	102.5	+0.5	
מזרחי ב' (מ)	116		117
פריון ב' (ש)	91	—4	92
כלל (ש)	156.5	+0.5	158
שוק חופשי			
נפטא (ש)	73.5	+0.5	
לפידות (ש)	157.5	—0.5	155.5
לפידות (מ)	175.5	—0.5	
מניות בכורה			
אי.די.בי. (ש)	223.5	+1	223.5
אמישר (ש)	67		
7% בנק משכ' לשיכון (מ)	136	—2	136
6.5% כור (ש)	168		168
7% צים (מ)	238		
מניות הנסחרות במטבע חוץ			
אוניקו א' (מ)	79		
8% אוניקו (מ)	92.5		
7% פ' התעשיה (ש)	217		
6% פ' התעשיה ג' (ש)	163.5	+0.5	
6% פ' התעשיה גג (ש)	98		
6% פ' תעשיה גג 1 (ש)	98		
גזית (ש)	65		

אגרות חוב	סגירה	שינוי
צמודות לדולר		
5% חסא ים המלח (ש)	210.9	—0.6
5% אגיח ים המלח (מ)	119.2	+0.2
6% חשמל הטיבה ב' (ש)	131.9	+0.4
חלפסון קלור מאיר 6.5% אגיח (ש)	86.4	
הולליס 5	115.9	+0.3
הולליס 6	117.1	—0.5
הולליס 7	120	+1
הולליס 8	105	+0.3
הולליס 9	106.4	+0.4
הולליס 10	105.5	+1.5
הולליס 11	106.9	+1.2
הולליס 13	108	+0.6
הולליס 14	108.5	+0.5
הולליס 15	104.5	
הולליס 16	105.5	—0.2
הולליס 17	103.9	+0.4
הולליס 18	106.2	
צמודות למדד קרן ורבית		
מלוה במחון 1967		
סדרה י"א	175.5	
סדרה ס"ו	174	
סדרה י"ט	171	
מלוה במחון 1968		
סדרה א'	153.1	—0.7
סדרה ה'	152.6	+0.4
סדרה מ"א	151.1	+0.1
מלוה במחון 1969		
סדרה א'	147.3	
סדרה כ'	142.2	
סדרה מ"א	141	+0.2
מלוה קליטה 1962		
אינדקס 132.6	154.6	
מלוה קליטה 1963		
אינדקס 132.6	219.1	
מלוה קליטה 1964		
אינדקס 138.5	159.5	
מלוה קליטה 1965		
אינדקס 110.1	אין מסחר	
מלוה קליטה 1966		
אינדקס 118.7	152	

בנק דיסקונט לישראל בע"מ

	מחיר היחידה	מחיר פדיון
ארלון (34% $, 66% אינדקס)	121.02	117.96
דקל	390.6	369.8
ברוש	201.6	192.1

המנהל: חברה להשקעות של בנק דיסקונט בע"מ

משרד המשפטים

הודעה לציבור על

העלאה בדמי החתימה על „רשומות" ועל אגרת פרסום ב„רשומות"

מיום ג' בתשרי תשל"ג (11 בספטמבר 1972) ייכנסו לתוקפם אגרת פרסום ברשומות ודמי חתימה לפי התעריפים אלה:

	לירות
1. אגרת פרסום:	
בעד רבע טור או חלק ממנו	22.50
למעלה מרבע טור עד חצי טור	45
למעלה מחצי טור עד שלושת רבעי טור	67.50
למעלה משלושת רבעי טור עד טור אחד	90
2. דמי החתימה לשנה:	
א. ילקוט הפרסומים	30
ב. יומן הפטנטים	9
ג. ספר החוקים, קובץ התקנות, נוסח חדש	60
ד. הצעות חוק, הצעות נוסח חדש	15
ה. כתבי אמנה	21
ו. חוקי התקציב, הצעות חוקי התקציב, דוחות כספיים של הממשלה	12

בנק ישראל מודיע:

היום, יום חמישי 7 בספטמבר 1972
תונפק סדרה חדשה - רמ"ג
של מילווה פיתוח מסוג „ברירה"

★ **סכום ההוצאה** — של הסדרה החדשה — 10 מיליון לירות. האיגרות הן בשווי נקוב החל מ־100 ל"י.

★ **הפדיון והריבית** — הפדיון יחול בתום 5 שנים. התמורה תשולם לפי הגבוה מבין שני החישובים:

א) **הקרן והריבית צמודות למדד**
שיעור הריבית — 4.84%, על־פי חישוב של ריבית דריבית, דהיינו 26.66 ל"י. לסכום זה יתווספו הפרשי הצמדה על הקרן ועל הריבית. מדד הבסיס יהיה 132.7 נקודות.

ב) **הקרן והריבית — לא צמודות למדד**
שיעור הריבית 10.76%, על־פי חישוב של ריבית דריבית, דהיינו 66.66 ל"י.

בכל מקרה מובטחים לפחות 50 ל"י נטו לכל 100 ל"י

★ **המס מוגבל** — מס הכנסה על הריבית לא יעלה על 25%. הפרשי ההצמדה על הקרן פטורים ממס *.

★ **רכישה** — איגרות מילווה פיתוח של מדינת ישראל ניתן לרכוש בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך. הרכישה במועד ההנפקה משוחררת מתשלום עמלה.

★ **קבלת תעודות** — ניתן יהיה לקבל את התעודות — תוך חודש ימים ממועד ההנפקה.

★ **רשום בבורסה** — הסדרה החדשה תירשם ותיסחר בבורסה לניירות ערך. כלומר, ניתן — במקרה הצורך — לממש את תמורת האיגרות בכל עת, אף לפני מועד הפדיון הסופי.

* על־פי סעיף 97(א)(3) לפקודת מס־הכנסה.

מילווה פיתוח של מדינת ישראל

בנק ישראל

לשכת הפרסום הממשלתית

המדרשה למינהל

מודיעה על המשך ההרשמה

1. **מינהל ציבורי** — בי"ס להכשרת מנהלים — דרשנתי

2. **כתיבת דוח"ת מינהליים** — השתלמות דו־חודשית

פרטים והרשמה: המדרשה למינהל, רח' אלנבי 113, טל. 624462, תל־אביב

מיסודה של הסתדרות הפקידים

משרד התקשורת

• **מודיע למנויי הטלפון בירושלים כי בכל שאלה בדבר ניתוק טלפון או ברור חשבונות טלפון**

יש לפנות טלפונית אל המספר

• **533255 בירושלים**

בין השעות 8 בבוקר ל־6 אחה"צ

יש להמנע מפניה בנושאים אלה לשירות התיקונים „16", שירות המודיעין „14", או לכל מחלקה או טלפון אחר במשרד התקשורת.

הפניה לשרותים אלה גורמת לעומס ומונעת מהזקוקים לכך להגיע אל שרותי התיקונים והמודיעין.

מדינת ישראל
מרחב תכנון מיוחד — כרמיאל

הודעה בדבר הפקדת שינוי/תכנית (מתאר מקומית)

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המיוחדת לתכנון ולבניה כרמיאל במשרד השיכון, הקריה, תל־אביב ובמשרדי המועצה המקומית כרמיאל הופקד שינוי/תכנית/מתאר מקומית הנקראת: תכנית מפורטת מיוחדת מס' ת/1/18/14 — שינוי סיווג באיזור חקלאי וייעוד שטח להקמת תחנת משנה של חברת החשמל לישראל בע"מ. תכנית זו מהווה שינוי ל„תכנית מתאר".

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:

בצפון: חלקות 89, 96, 102, 103, 104 וחלק מ־82 בגוש 18977.

במזרח: חלק מחלקה 90 (כביש עכו־צפת) בגוש 18977. חלק מחלקות 50 (כביש עכו־צפת) ר"ו 11, 223 וחלקה 217 בגוש 18983.

מדרום: חלק מחלקה 120, חלקות 116—119 וחלק מחלקה 115 בגוש 18984.

ממערב: חלקה 5 וחלק מחלקה 50 בגוש 18983, וחלק מחלקה 82 בגוש 18977.

כל מעונין בשינוי/התכנית, רשאי לעיין בה ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בפרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי/התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה גובל בתחום שינוי/התכנית, רשאי תוך חודשים מיום פירסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי/התכנית במשרדי הועדה המיוחדת האמורה.

ד. ארבים, יו"ר הועדה המיוחדת לתכנון ולבניה — כרמיאל

י"ט אלול תשל"ב (אוגוסט 1972)

המפתח לפרסום בארץ
פרסום ב־הארץ

בנק אפותיקאי כללי בע"מ

הודעה

בדבר תשלום דיבידנד ביניים
ע"ח שנת 1972

ניתנת בזה הודעה כי החל מיום 20 בספטמבר 1972 ישולם דיבידנד ביניים בשעור של 8% על חשבון הדיבידנד לשנת 1972, בגין מניות ההנהלה והסטוק הרגיל.

על מניות ההנהלה והסטוק הרשומים על־שם — ישולם הדיבידנד לבעלים אשר שמותיהם היו רשומים בפנקס החברים של הבנק ביום 6 בספטמבר 1972.

על הסטוק למוכ"ז — ישולם הדיבידנד נגד מסירת התלוש מס. 91.

תשלום הדיבידנד הנ"ל יעשה בניכוי מס הכנסה, בהתאם לחוק.

מ. גינזבורג
מזכיר

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי־מחוזי, מחוז חיפה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיפים 117 ו־12 (א) לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, החליטה, באישור שר הפנים, לאשר שינוי תכנית מפורטת הנקרא „תכנית מס' 673/ג — בית עם ומבורים במערב פרות הכרמל" — המהווה שינוי לתכנית רישום שיכונים ציבוריים מס' 2/20/1 — שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים 1612, תש"ל, עמ' 1631.

השינוי האמור, בצורה שבה הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכל מעונין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד"ר נפתלי איתני
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

המכון לפריון העבודה והייצור

מרכז ההדרכה

לימודי מינהל - עסקים

לימודי ערב דו-שנתיים

נמשכת ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ג

הלימודים מיועדים למנהלים בחברות וארגונים עסקיים בענפי המשק השונים.
תשקיף יישלח לפי פניה בטלפון או בכתב

• פרטים והרשמה:
ירושלים —מגרש הרוסים, טל. 66־60־22, 41־41־22 שלוחה 72
תל־אביב —רח' סולד 4, טל. 31־31־25 שלוחה 324
חיפה —דרך העצמאות 82, טל. 88־63־66, 35־76־66
באר־שבע —בית יציב, רח' העצמאות 7, טל. 54־42

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה

בית ספר למנהלי עבודה

אזור חיפה והצפון

מודיע על הרשמה ללימודי ערב

מנהלי עבודה

מיועד: למנהלי עבודה בפועל, בעלי ניסיון בניהול עבודה.
משך הלימודים: כ־12 חודשי לימוד, פעמיים בשבוע בשעות הערב.

• בדבר פרטים והרשמה נא לפנות למשרדי המכון, דרך העצמאות 82 חיפה, טל. 566388, 667635.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מצוקה כספית ברשות השידור

בישיבת ועדת הכספים של רשות השידור, בראשית השבוע, הובעה דאגה רבה ממצבה הכספי הקשה של הרשות. הוקמה ועדה מיוחדת בראשות המשנה ליו"ר הוועד המנהל מר נתן שחם, שנתבקשה להעלות הצעות כיצד להתגבר על הגרעון הכספי שהגיע השנה ל-13 מיליון ל"י.

בשנה הבאה (גם אם לא יורחבו השידורים) יגיעו הצרכים הכספיים של הרשות ל-110 מיליון ל"י, הרשות השידור מתחבטת במקורות המימון מהם תוכל לשאוב כספים כדי לאזן את תקציבה.

בין השאר הוצע להגדיל את דמי האגרה למחזיקי מקלטי רדיו וטלוויזיה, להגדיל את תעריפי הפירסומת בגל הקל, להתחיל בשידורי פרסומת בטלוויזיה ולדרוש מהמשרדים המשתמשים ב,,משדרי השרות" לשלם עבור תוכניותיהם. כן הוצע לדרוש ממשרד האוצר לבטל את היטל בול הביטחון של 15 אחוז על אגרות הטלוויזיה.

מנהל היחידה הכלכלית ברשות השידור מר אליהו בן-עמרם התריע שבאם לא יעשה צעד דרסטי לתקן המאזן לא יהיה מנוס מצימצום ההפקות המקומיות של תוכניות טלוויזיה על חשבון הקרנתן של תוכניות יבוא, ולא ניתן יהיה לבטל בצורה מירבית את השידורים הישירים באמצעות לווין התקשורת.

*

הכנסות רשות השידור הן מצומצמות מאד. ההכנסות באות משלושה מקורות עיקריים: גביית אגרת רדיו — 12 מיליון ל"י בשנה; גביית אגרת טלוויזיה — 40 מיליון ל"י בשנה; הכנסות מפרסומת ברדיו — 10 מיליון ל"י. ועדת הכספים של הכנסת ומשרד האוצר התנגדו אשתקד להעלאת תעריפי האגרות ברדיו ובטלוויזיה, והתירו העלאת תעריפי הפרסומת ב-35 אחוז בלבד וההתנגדו נמרצות לפרסומת בטלוויזיה.

נראה שעל הממשלה ועל ועדת הכספים של הכנסת לתת את הדעת למצב הכספים שנוצר ברשות השידור, לבל תפגע רמת השידורים ואיכותן.

שינויים במישדרי הטלוויזיה

החל מיום שני הקרוב יחולו שינויים בלוח המשדרים בטלוויזיה הישראלית. מנהל הטלוויזיה ישעיהו תדמור הסביר כי הוחלט לערוך את השינויים כדי לשלב את החומר החדשות המתקבל באמצעות הלווין, לא רק במהדורת החדשות בעברית אלא גם במהדורת החדשות בערבית.

מר תדמור ציין שכדי להבטיח את שילוב החומר במהדורה בערבית, היה הכרח לדחות את המהדורה משעה 7 ל-7.30 בערב. דחיה זו גררה הזזה של לוח המשדרים כולם במחצית השעה.

מנהל הטלוויזיה הוסיף כי דחיית השידורים הותירה את מחצית שעת הפתיחה (6—5.30) פנויה. אך מקורות המימון לתוספת זו היו מצומצמים ביותר, לכן לא ניתן היה לנצל זאת בצורה מירבית. הוא הביע את תקוותו שבעונת המשדרים הבאה, ניתן יהיה להפיק מתוספת זו ובמחיית מסגרת השידורים תועלת רבה.

כן ציין שדחיית מסגרת השידורים כמוה שעה מחייבת שיקול מחודש של שיבוץ התוכניות לרבות משעה 8 ואילך, אולם הוחלט לדון בכך לקראת עונת המשדרים הבאה, כיוון שעתה התמקדו השינויים רק במסגרת מחצית השעה שנוספה בפתיחת השידורים.

תוספת זו (בימים א'—ה') תתאפשר, לדעת מר תדמור, רק אם יוסכו משדרי שירות. לכן הוחלט לאפשר למשדרי הממשלה ולגופים ציבוריים לשדר משדרי שירות פעמיים בשבוע למשך 10 דקות. בשל מגבלות כספית, הוחלט למלא את תוספת הזמן בסרטים קנויים בלבד. כך יוכלו שוחרי קנה מר ר' אריק פורטר לחזות שוב בסידרה בת 24 הפרקים של ,,ההגדה לבית פורסייט" על פי ספרו של ג'ון גולסוורתי, (בכל יום שני 18.30—17.40) כן יובאו סיפורי הרפתקאות לילדים, קרקס, סרטי טרזן ומערבונים. לקראת השנה הבאה ישנה כוונה לשדר תוכניות לעולים חדשים, הצעה שנתמכה על-ידי הוועד המנהל.

מר תדמור ציין כי שידורי הטלוויזיה בליל-שבת יוקדמו במחצית השעה. הוא נימק צעד זה בכך שמשדרי ליל-שבת עד כה היו משובצים בשעה מאוחרת מדי, והם פגעו בפעילויות תרבותיות וחברתיות של הציבור.

מנהל הטלוויזיה ציין בחוזר שהפיץ בין העובדים לקראת השינויים בלוח המשדרים, כי בצד הביקורת שיש לו ולעובדים, הוא משוכנע שהושגו הישגים שניתן להתברך בהם וקיים סיכוי טוב להמשך ההתקדמות בעתיד.

מתיחות בחטיבה הערבית

בימים הקרובים עומדת רשות השידור להפעיל משדר ענק בעוצמה של 12.50 קילווט לשימושה של החטיבה הערבית. זה משדר הגדול בכפליים ממשדרן של התוכניות העבריות. עתה אמורים השידורים בערבית להקלט גם בבריה"מ, סודן וקהנו שבאפריקה.

אולם בצד המשאבים הכספיים הניכרים שמשקיעה רשות השידור בהגברת עוצמתו של המשדר בערבית, נשמעות חריקות צורמות לאוזן על מצב היחסים בתוך החטיבה הערבית, האמורה להפיק את השידורים.

עובדי המחלקה המדינית בחטיבה זו, שהיא עמוד התווך של התוכנית בערבית, סוערים של ,,ניתוק זרמי" ביחסים ביניהם לבין מנהלי החטיבה מר צדוק ברמאיר וסגנו דוד שגיב. לדבריהם מעיבים היחסים הרעועים על רמת השידורים, שזכו לפופולאריות רבה בתקופת מלחמת ששת הימים.

עובד בכיר סיפר כי מאז חילופי הגברי בהנהלת המחלקה (כשדוד שגיב מונה לסגן מנהל החטיבה) חלה נסיגה רבה בשל חוסר שיתוף פעולה, נעלמה הדבקות במשימה והופסקו הישיבות השבועיות במחלקה המדינית. כן קבל שמנעו מעובדי מחלקת החדשות בחטיבה הערבית להשתתף ביום העיון של עובדי מחלקת החדשות בעברית, בו נפגשו פעמיים עם חברי הוועד המנהל של הרשות.

כדוגמא למתיחות היחסים השוררת במחלקה המדינית, סיפר אחד העובדים כי סגן המנהל, מר שגיב, הטיח האשמות אישיות חריפות נגד אחד העובדים הבכירים במחלקה מר שאול מנשה, בגלל שלקח מהדורו עתון ערב ללא מתן רשות...

דובר רשות השידור בפועל מר ארי אבנר, הגיב על מצב היחסים השורר בחטיבה הערבית באומרו: ,,ענין היחסים המתוחים בתוך החטיבה הוא עניין פנימי של רשות השידור. התרשמות של כמה עובדים במחלקה המדינית נובעת מכך שהעדיפו מועמד אחר למשרת סגן מנהל החטיבה. עם זאת, אני דוחה את הטענה כאילו חלה נסיגה ברמת השידורים. כל התוכניות משודרות במתכונתן ובמלוא היקפן" — אמר מר אבנר.

מן הראוי שמנהל הרדיו מר משה חובב ומנכ"ל שידורי ישראל מר שמואל אלמוג, יתנו דעתם על ,,חריקה" אלה, אם הם אמנם פוגעות ברמת התוכניות, כיוון שהתוכניה הערבית היא אמצעי הקשר החשוב ביותר עם מדינות ערב.

שמואל אלמוג

חיין ומותו של משורר מקולל

דוד פוגל

תוכנית מיוחדת על אחד המשוררים היהודים החשובים ביותר, שלא זכה למעמד מכובד ורק בשנים האחרונות גוברת ההכרה בו כאחד מגדולי השירה העברית, תובא בגלי צה"ל ביום ב' בשעה 22.05.

התוכנית פסיפס של קולות הקרלטות, עריכתה נמשכה חודשים ארוכים ובה יספרו חבריו לעט וידידיו מזמנים ההם על איכיותו ומגולותיו של דוד פוגל, שניספה בשואה.

עורך: משה נתן; מפיק: יצחק בן נר.

הצגות לילדים ולנוער

* השבוע אושר סופית בואו ארצה של הקרקס מירה צורפי (משפחת צורפי הם בעלי קרקס מזה 250 שנה). קרקס זה צולם בכמה סרטים, ביניהם סרט חדש של פליני. הקרקס יגיע ארצה ב-20 לח.ז. ואתו כ-100 חיות.

* התיאטרון לילדים ולנוער הנתמך על-ידי משרד החינוך מחדש את הצגת ,,טומי תם" ויציג את המחזה בחול המועד סוכות. הצגת ,,טומי תם", שביימה על-ידי אורנה פורת, הוצגה בשנת הלימודים הקודמת כ-130 פעם.

* תיאטרון ,,צקלון" מחדש את הצגה ,,פטר והזאב" (בעקבות האגדה התזמורתית של פרוקופייב). בימוי: יעקב פלג. בתול: רות מרטס. תפאורה: אריה מוסקוביץ.

הסתיימו צילומי ,,סלומוניקו"

צילומי הסרט הישראלי ,,סלומוניקו" הסתיימו. הסרט יוקרן בחודש אוקטובר. זהו סיפורה של משפחה סלוניקאית בישראל, הנודדת משכונת נווה-צדק ומנמל יפו, שם משמש ראש המשפחה — סלומוניקו (ראובן בר-יותם) כסוור בנמל, לצפון תל-אביב ואל בציאות חדשה.

המפיק הוא רוני יעקב, הבמאי — מרדי שטיינהרדט, הצלם — יחיאל באמן. תסריט: אלי תבור וראובן בר-יותם.

הסרט מלווה בפזמונים שכתב דן אלמגור למוסיקה של דובי זלצר.

עצומה בעד ביטול הצנזורה על סרטים ומחזות

עצומה למען ביטול הצנזורה, כלומר המועצה לביקורת סרטים ומחזות, הולכת ומתארגנת בימים אלה, ביוזמתו של אבי עוז, מנהל הדרמאר. של התיאטרון הקאמרי. על העצומה חתמו עד היום עשרות אנשי תיאטרון.

היוזמה לעצומה באה בהקשר עם פסילת מחזהו של עמוס קינן ,,הברים מספרים על ישו". אולם אין היא מתייחסת לתכנו של המחזה, אלא לעצם העובדה של הפסילה ללא הנמקה.

תצפית

בקץ חיזים (הבימה). הצגת בכורה למחזהו של חיים הזז על משיח שקר שבא לגאול את יהודי גרמניה בימי הביניים. בימוי: דוד לויז. משתתפים: יצחק שילה, בתיה לנצט, יעל יעקב ועוד.

דירת הרווקים. הצגת בכורה לקומדיה שהותאמה למציאות הישראלית בידי דני רוזה על-פי ניל סיימון ודנה בשני אחים רווקים המחזיקים בדירה משותפת. משתתפים: עוריאל אשרוב, אריה מוסקונה, ביטה לוקה, זאב ברליגסקי ועוד.

מתי תתחתן עם אשתי. התיאטרון החדש בבאר שבע מעלה על בימתו קומדיה של סיטואציות בעיבודה של עדה בן-נחום. ביים: תיאודור תומא. משתתפים: דוריאן אורלי, פנינה גרי, נעמי גרינבאום ועוד.

מרבד הקסמים. מועדון הלילה של מלון שרתון מארח הפעם אמנים ישראליים: צדוק סביר והזמרת שלומית אהרון. מנחה: דודו טופז. כן מנגנת תזמורת ,,האסים". הופעת האמנים בחצות.

סינמטק מרתף מציג הערב בחצות בקולנוע ,,קריטריון" (מקודם ,,ירוק' תל אביב) את ,,החותך מבוסטון" עם טוני קרטיס; ביום ששי ב-2.30 אחה"צ, בקולנוע ,,תכלת" את ,,שעת הזאבים" של אינגמר ברגמן ביום א', בחצות, בקולנוע ,,קריטריון" את ,,כוכב הקופים" עם צ'רלטון הסטון.

תיאטרון המחול של ניקולאיס

מאת עירית רוברט

,,זהו התיאטרון החדש' ואלווין ניקולאיס הוא נביאו" — נאמר על תיאטרון המחול של אלווין ניקולאיס שיבקר החודש בארץ.

ניקולאיס נחשב כיום לאחד מאמני הבאלט המודרני החשובים המקוריים בעולם. הופעת להקתו מהממת בעוצמת תקיפתה את החושים, בעשותה דברים בלתי אפשריים, לכאורה. בעזרת תאורה נבונה נעלמים הרקדנים ומופיעים בקצה השני של הבימה, בעזרת לבוש דמוי צינור הוא מטשטש כליל את צורתם האנושית של הרקדנים ויוצר מבנים מופשטים.

להקת המחול של ניקולאיס

אלווין ניקולאיס נולד בקונטיקט, ארה"ב, להורים ממוצא גרמני ורוסי. בילדותו למד מוסיקה וכשראה יום אחד מופע ריקוד מודרני, החליט להתמסר למחול. הוא למד ורקד אצל גדולי הכוריאוגרפים המודרניים. סימן ההיכר שלו הוא תפיסתו המיוחדת של תיאטרון המחול.

25 הרקדנים (הוותיקים שבהם רוקדים עם ניקולאיס כבר 15 שנה) אחראים לא רק לריקודם הם, אלא גם להשתלבותם בתוך המבנה הכוריאוגרפי הכללי, בתוך האורות והקולות המשתנים, בתוך המרחב. ניקולאיס מנצל עד תום את כל האמצעים העומדים לרשותו כדי לשנות את פני הבימה בלי הרף ולהפכה אבסטרקטית ככל האפשר. התפאורה משמשת אותו הן מבחינה אסתטית והן מבחינה מעשית. מבנים כמו קוביות, טיפות וחפצים נעים ומסילי-צל עוזרים לו ביצירת בימה תלת-מימדית. הוא משתמש באורות מכל הסוגים ומכל הכיוונים. התלבושות עשויות חמרים מיוחדים העוזרים בהעברת האשליה החזותית.

מבחינה מוסיקאלית ברור היה לניקולאיס שהמוסיקה הרגילה לא תוכל לשמשו. הוא גם התקשה להעביר את רעיונותיו המוסיקאליים למוסיקאי אחר, וכך, בהסתמך על השכלתו המוסיקאלית, החל לחבר את המוסיקה בעצמו. ה,,מוסיקה" שלו היא צרוף של כלי נגינה, כלי הקשה, קולות אדם ומכשירים אלקטרוניים. הוא מקליט את המוסיקה ומשמיע אותה באולם משבעה רמקולים שונים הנותנים לה איכות מיוחדת. המוסיקה היא כה אבסטרקטית עד שהיא מונעת מן המאזין את האפשרות לזהות כלי כלשהו במסכת הקולות. כך עומדים הצלילים בזכות עצמם, בלי צמידות לכלי המפיק אותם.

ניקולאיס מצרף את האלמנטים של קול ומוסיקה, ציור וצבע, פיסול ועיצוב, ריקוד ותנועה לכלל שלמות אחת. במוסיקה, המנותקה מכל דבר מוכר, באורות ובתלבושות המשתלבים זה בזה, מנסה ניקולאיס לעסוק באנרגיה עצמה ולגמד את נוכחותו הגשמית של הרקדן על הבימה.

בין הקטעים שיוצגו בארץ ישנם שני קטעים שנכתבו בשנים האחרונות: ,,מגדל" (1966) — הרקדנים משחקים בשפופרות לתוכן הם נכנסים והדרכן הם עושים העויות. תוך כדי תנועה הם מרכיבים את השפופרות ובונים מהן מגדל כשכולם מדברים בעת ובעונה אחת. זהו מבנן מגדל בבל והוא מתפוצץ בענן עשן עם רדת המסך. ,,אהל" (1968) — הוא אהל ענק השורר על הבימה כשהרקדנים נעים בו. לאט לאט מתרומם האהל כשהוא נראה לפעמים מפחיד, לפעמים מושך על הרקדנים, לפעמים גרוטסקי. המוסיקה מורכבת מקולות שונים המתחילים בזמזום חרקים ומסתיימים בצלצולי שעון.

את הופעותיה בארץ עורכת הלהקה כאורחת התזמורת הפילהרמונית לתקופה שבה נמצאת הפילהרמוניה באמריקה. היא תחל את הופעותיה ב-20 לספטמבר ותופיע בתל אביב, ירושלים, יגור, באר שבע ועין גב.

אופרה של מוצרט באנסמבל הקאמרי

בקונצרט חגיגי שיתקיים באולם בית החייל בתל-אביב ב-24 לח.ז. (א' של חול המועד סוכות) תיפתח העונה השמינית של האנסמבל הקאמרי הישראלי.

באופרה ,,טיטוס", שחוברה על-ידי מוצארט בשנת חייו האחרונה לכבוד הכתרתו של קיסר אוסטריה ליאופולד השני.

סיפור המעשה יוגש בביצועו של השחקן עודד תאומי. בתפקיד ויטליה (בת הקיסר) תופיע זמרת הסופראן האורחת מאנגליה פליסיטי פלמר. בתפקיד סקסטוס — זמרת המצו-סופראן מארה"ב, אניטה מרזיאן. בתפקיד סרביליה — זמרת הסופראן גילה ירון. בתפקיד אניוס — זמרת הסופראן לוים יבניאלי. בתפקיד טיטוס — זמר הטנור הוולשי קנת בואן. בתפקיד פובליוס — הבאריטון וילי הרצוג.

את התפאורה עיצבו משה שטרנפלד והיה אייזנברג בהדרכתו של ארנון אדר. בימוי: בארי ב...

הלהקה הצבאית כאידיאל

יעקב קלוסקי עושה זאת שוב. זה עתה שלח לחו"ל להקה של יוצאי-צבא בסגנון הלהקות הצבאיות וכבר הוא מקים להקה של נערים לפני צבא, אף הם, כמובן, בנוסח הלהקות הצבאיות.

הפעם אלה חניכי התנועה ,,הנוער העובד והלומד", נערים עובדים בני משקים ובני עיירות פיתוח. החומר בו תעסוק הלהקה ינסה להביא לידי ביטוי את הבעיות והחוויות של הנוער הישראלי על כל צורות ההתיישבות ובכל אחר כגרים — בסגנון של להקת בידור.

רשות השידור

התזמורת הסימפונית של רשות השידור

ISRAEL BROADCASTING SYMPHONY ORCHESTRA

1972-73

Subscription Concerts — קונצרטים למנויים

BINYANEI HA'UMA — בנייני האומה

מנצחים — Conductors	סולנים — Soloists
לוקאס פוס LUKAS FOSS	פנינה זלצמן — פסנתר Piano — PNINA SALZMAN
מנדי רודן MENDI RODAN	מינדרו כ'ץ — פסנתר Piano — MINDRU KATZ
פאול קפולונגו PAUL CAPOLONGO	ראדו אלדולסקו — צ'לו Cello — RADU AKDULESCU
גארי ברתיני GARY BERTINI	קלוד אלפר — פסנתר Piano — CLAUDE HELFFER
רוזלין טורק ROSALIN TURECK	סידני הארת — כנור Violin — SIDNEY HARTH
דין דיקסון DEAN DIXON	מרטין גליו — נבל Harp — MARTINE GELIOT
סרג'יו קומיסיונה SERGIU COMISSIONA	דוד בר אילן — פסנתר Piano — DAVID BAR ILLAN

בין התכניות:	Featuring:
תכנית בטהובן	All Beethoven Program
ערב קונצרטי באך	Evening of Bach concerti
תכניות ברהמס	All Brahms Program
,,משה" — אופרה מאת רוסיני	"MOSES" — OPERA by Rossini
וכו'	etc.
כרטיסים: במשרד ש. כהנא, ירושלים.	Tickets Available at "CAHANA", JERUSALEM

קולנוע ,,מוגרבי" ת"א

בהצגות יומיות ב-4.30

עזית של הצנחנים

בהצגות ערב ב-9.30—7.15

,,הארגון"

עם סידני פואטייה

תיאטרון ישראל

הערב 7.9

הבימה:
בקץ היזים. תל-אביב, האולם הגדול
פיקניק לשניים: תל-אביב האולם הקטן

הקאמרי:
השבוי בקומה ה-14: תל-אביב

הטוב הרע והנערה

תל-אביב ,,בית החייל" הערב 7.9 ב-9.00
חיפה ,,שביט" מוצ"ש 9.9 ב-9.30
תל-אביב ,,בית ארלוזורוב" מוצאי ראה"ש 10.9 ב-9.30—7.30

1972/73

תזמורת סימפונית חיפה העונה ה-23

10 קונצרטים למנויים לעונת תשל"ג בהיכל התיאטרון העירוני חיפה

מס' 1 — 21, 24, 25 לספטמבר 1972. המנצח: יורי אהרונוביץ. סולנית: אירינה זריצקיה (פסנתר)
מס' 2 — 19, 22, 23 לאוקטובר 1972. המנצח: יורי אהרונוביץ. סולנית: הדסה בן חיים (סופראן), מישה רייצין (טנור)
מס' 3 — 23, 26, 27 לנובמבר 1972. המנצח: נועם שריף. סולן: גדעון להן (אבוב)
מס' 4 — 21, 24, 25 לדצמבר 1972. המנצח: יואב תלמי. סולן: (יפורסם בקרוב)
מס' 5 — 25, 28, 29 לינואר 1973. המנצח: יורי אהרונוביץ. סולן: צבי הראל (צ'לו)
מס' 6 — 22, 25, 26 לפברואר 1973. המנצח: מנדי רודן. סולן: דניאל הקסטר (פסנתר)
מס' 7 — 22, 25, 26 למרץ 1973. המנצח: יורי אהרונוביץ. סולנית: שרה פוקסון היימן (פסנתר)
מס' 8 — 26, 29, 30 לאפריל 1973. המנצח: אבי אוסטרובסקי. סולן: ברכה עדן + אלכסנדר תמיר (פסנתר)
מס' 9 — 24, 27, 28 למאי 1973. המנצח: אבי אוסטרובסקי. סולן: (יפורסם בקרוב)
מס' 10 — 21, 24, 25 ליוני 1973. המנצח: יורי אהרונוביץ

מנויים ניתן להשיג בקפת התיאטרון העירוני חיפה, בכל יום בין השעות 16.00—20.00 או באמצעות הדואר לת. ד. 5210.

ירושלים
אדיסון — הפנטומסים בג'ונגל
אוריון — נורית
אורנע — הפורצים
ארנון — ספורי ביאטריס פוטר
הבירה — וילדו מגיע
חן — הארטיסטים בצבא
ירושלים — גמל תעופה
סמדר — הרחק מן ההמון הסוער
עדן — פאוסט הקטן הולשי הגדול
רון — כנופית העקומים

חיפה
אורה — הגן של פינצי' קונטיני
אוריון — ספרטכוס
אורלי — שבעון הגלות
אמפי-תיאטרון — נזירה בשלושה
ארמון — כנופית ההפקר
בית רוטשילד — ,,הבעלים"
גל-אור — שפת האפס
חן — דקמרון
מוריה — טריניטי
מירון — הזמן להרוג
עצמון — נורית
עממי — שתי דפיקות לב
פאר — תהלים בצמרה
רון — הטיפה באינג 707
שבים — כיתת האלימים

קריות (חיפה)
אורות — הרקולס
בית-העם — שמש אדומה
היובל — שמש אדומה
זהר — ,,לידי ל"
יובל אור — אלוף שולפי האקדוחים
ניצן קרית ים — משחקי נוכלים
סביון — שמש אדומה
ספיר — מבצע חץ מקשת

חדרה
גן-זהר — פתוח — הפרס
סגור — שלוף ציקה, שלוף
חוף חדרה — נערת הטלפון והבלש

נתניה
אסתר — התחול בעל 9 הזנבות
יגיל — הארי המוזהב
סטודיו — סגור — השיטה ההולנדית
פתוח — התחילו את המהפכה בלעדי
שרון — נורית

רמת-השרון
גיל — החטופה

הרצליה
דוד — רטובים ועליזים
דגניה — הפורצים
תפארת — מלחמה ושלום ב-8.00
היכל — רוכב עובר בסופה

פתח-תקוה
אורדן — ספור אחר של פשע
הדר — שתי דפיקות לב
היכל — המכונית שלי
שלום — נורית

רמת-גן גבעתיים
אורדע — נורית
אורלי — מאדם ×
ארמון — אירוונה קולט
ארזים — בגלל קפה קטן
גל-אור — הבית בעל הצבים
הדר — הראש
לילי — בוני וקלייד
רמה — קשת האש
רמת-גן — מגעים
שבים — נערת הטלפון הבלש

ראשון-לציון
תפארת — הבריחה אל השמש

חולון
ארמון — נורית
רינה — הארטיסטים בצבא
7.15—9.30

בת-ים
אורנים — הארי המוזהב
בת-ים — תיאטרון דירת הרווקים
עצמאות — הבטחה עם שחר

יפו
צליל — במהדורה מסחררת

תל-אביב
שעות ההצגה: 7.15—9.30
אופיר — השוד האלגנטי
אורלי — המערבולת
אלנבי — מעל עץ תלוי
אסתר — שמש אדומה
בן-יהודה — שריקת הרוח
גורדון — הגן של פינצי' קונטיני
בת — תהלים בצמרת
דן — עיר הממזרים
הוד — חטיפה באינג 707
זמיר — נשים וסמים
חן — ציד המרגלים
ירדן — מיסטר בוטש
מוגרבי — הארגון
מקסים — הערפדים
מרכז — נשים עושות זיג זג
מתמיד — אהבה ומות

סינרמה
גות פבירד מייקל סרזין כריסטין בלפורד
המפתח לקשר
7.15—9.30

סטודיו — יום א' הארוך
עדן — טריאזה
פאר — מה נשמע דוק
פריז — המכונית שלי
צפון — המרוץ לחיים
רמת-אביב — הארי המוזהב
שדרות — המעגל האדום

קולנוע ,,תל-אביב"
עדית
שבוע 5

הארץ שלנו
אגיש השנה
צפרים וספורים
סדרת לכתות ילדות של סופר הילדים האהוב
אליעזר שמאלי

לכל בעית מין יש פתרון

...יש גם פתרון לבעית המטרידה הרבה גברים בריאים אך בהחלט בלתי מאושרים, כתוצאה מיחסי מין בלתי מספקים ומאכזבים.

זאת היא בעיתם של גברים המסיימים את האקט המיני שלהם מהר מדי ואינם מענגים את בת זוגם. זאת היא בעיתם של גברים שהסרוגם הוא אורגזם מהיר ובלתי מספק. חוברת ההסברה של פרופסור בע"מ חושפת בגישה ליברלית נקודת תורפה זו האנושית ומייעצת לקורא כיצד להתגבר עליה.

קוראי החוברת ישביעו את סקרנותם הטבעית ויוסיפו מידע חשוב הכל אודות משחק האהבה ארוך ומספק. המחיר — 10 ל"י.

להשיג אצל ונוס המפיץ הבלעדי שד' רוטשילד 86 ת"א או שלח/י צ'ק/המחאת דואר לת.ד. 17100 ת"א ותקבלו את החוברת לביתכם.

תצוגה ראשונה מסוגה של ריהוט מודרני לבתי-מלון

הרהיטים מיוצרים ע"י חברת ,,מוסטרינג אינטרנשיונאל", גרמניה, שהינה אחת החברות הגדולות באירופה לתיכנון ולייצור רהיטים לבתי-מלון.

לאדריכלים ומשקיעים בבתי-מלון
התצוגה תהיה פתוחה למסדרות עסקיות בימים ד', ה' (13-14 בספטמבר 72) בין השעות 10.00-13.00 ו-16.30-19.00, במלון הילטון ת"א.

נציגים בלעדיים בישראל: עיצוב פנים ד. פיק את ד. טובי בע"מ, תל-אביב, שד' דוד המלך 1. טלפון 266880

פגודה
מסעדה סינית
מוג אוויר מלא
הנהלה וטבח סיניים
פתוחה לארוחות צהריים וערב
חיפה, בת-גלים
(מול הבריכה) טל. 524585

כתיבה במכונה
תלמדו היטב ב-12 שעות
בבית הספר למסחר
,,רימון"
ת"א דיזנגוף 85, טל. 281985
שיטה עיוורת, פיקוח ממשלתי

הכל בכבל בלוב
בלוח הכפול

נסיון לזעזע

"כואבים ואוהבים", תכלת, תל־אביב

קולנוע
מאת יוסף שריק

השחקן, הבמאי, המפיק היהודי ה־אוסטרי אוטו פרמינג'ר היה הרא־שון, שהכיר בעובדה כי „בית־החרו־שת לחלומות" של הוליווד שבק חיים לכל חי. אם כי קהל־הצופים עדיין נהר אל בתי־קולנוע — העולם ההו־לך ומישתנה שלאחר המלחמה העו־למית השניה, דרש הפקת סרטים מ־סוג אחר, סרטים אשר ישקפו את המציאות של חיינו החברתיים, ה־מוסריים הפוליטיים. אם הוליווד לא רוצה לאבד את נעוריה — כך הוא טוען — חייבת היא להתייצב לימין המגמות המהפכניות — הרוחות ב־עולם הסרטים. אחת המגמות הללו פונה נגד סיפור „הליכלוכית" המכ־נה, האפי אנדי הבלתי־נמנע.

פרמינג'ר חזה את מהפכת המין בקולנוע ויצר אז את הסרט „הירח הוא כחול" (או „הבתולה על הגג") ב־1953; שבו סיפר על נערה המשמ־רת על ערך הבתולים בתחדר של רווק(!) הצנזורה העצמית של הולי־וד פסלה את הסרט; פרמינג'ר פסל את הצנזורה ההוליוודית.

„הבתולה על הגג"

בעלי בתי־הקולנוע בערים הגדו־לות שבארה"ב ששו לקראת קומדיה רעננה זאת, שהביטה על הבתולין בעיניים חדשות. כעבור שלוש שנים הפיק פרמינג'ר סרט על רשת הבר־חת הסמים לאמריקה ועל סכנותיה — שם הסרט היה „האיש בעל זרוע הזהב".

כאשר חששה חבי „מטרו" מהפסד כספי גדול וסרבה לקבל את התסריט של „אכסודוס" (אשר הוזמן על־ידה אצל ליאון יוריס) — רכש פרמינג'ר את זכויות הספר, פנה אל התסרי־טאי דאלטון טרומבו (שהוכנס ל־רשימה השחורה של מקארתי) והפיק את הסרט בישראל. „זה היה הסיפור הישראלי הראשון וה־אחרון שגרף הון תועפות באמריקה" — אמר לי פרמינג'ר באחד מביקו־ריו בארץ.

עתה מתכנן פרמינג'ר להפיק המ־שך של „אכסודוס" לאחר שהובטחה לו תמיכה משרדי האוצר והבטחון בישראל. לאמיתו של דבר, לפי ה־מצב כיום בהוליווד, אין פרמינג'ר יכול לקוות כלל להפיק סרט־של־מיליון־דולר — חוץ מבישראל, שבה צורתו של הצבא בלבד שווה מיל־יונים. הוא הדין במחזמר „ישו כוכב עליון". מפיקו והבמאי שלו נורמאן ג'ואיסון מקווה שהסרט יזכה להצ־לחה בגלל העובדה שהמלודרמה ה־היסטורית־דתית תצולם בארץ הקודש ו־במלים אחרות: במקום שהוליווד הת־מוך בישראל — ישראל היא המז־מכת בהוליווד!

לא מזעזע — לא משעשע

ג'יני מון (ליזה מינלי) נדרשת לבצע סטריפ־טיז בבית־עלמין, מש־קיפים עליה מטורף־מין וסאדיסט, המשחית את פניה בחומצה. פרמינג'ר מנסה לזעזע אותנו שוב — כפי שעשה זאת לפני שנים — אבל ה־פעם לשוא!

אם כי אינו חוסך מאתנו את זוו־עות ההסתכלות על פרצופה של ג'יני מון, הנראה כנגעיק שרוף; אם כי הוא מציג לפנינו סצינת אונס (ה־הומו המשותק נאנס על־ידי מאורת כושית על שפת הים) אם כי הוא מראה לנו את סיוטי הלילה של חו־לה־הנפילה (תמונות שבהן הוא מח־קה את „סאטיריקון" של פאליני ואת „אוליבר טוויסט" לפי צ'ארלס די־קנס) ואם כי הוא נוטל גם שמץ מ„סיפור אהבה" של אריך סגל (אה־בה בין ג'יני מון לבין חולה־הנפי־לה) — נכשל פרמינג'ר כשלון מח־פיר בנסיונו להגיש לנו סרט רב־ערך מבחינת התוכן והצורה.

הוא „קופץ" מסגנון לסגנון: משי־טת סרטי האימים לקומדיה מטורפת; מקומדיה מטורפת לרומנס־אהבים — סרטו זה של פרמינג'ר הוא עדות לאובדן „מגע" של הבמאי. כיוון ש־הקדים להיות מהפכן (וגם זאת באו־פן שטחי למדי) אין לו מה לומר כי־יום לדור הצעיר הרך. ממוסר־השכל שאסור לבצע סטריפ־טיז בבית־על־מין (בלוויית מוסיקה של באך) וכי הזייגים הם האנשים והנהגים היהו־דים שנותרו באמריקה.

בהסכימנו לתמוך ב„אכסודוס" ה־חדש של פרמינג'ר — אנו מהמרים על הסוס הלא־נכון, אם כי אין זו הפעם הראשונה (ומובטחני לא ה־פעם האחרונה) שאנו עושים זאת.

ליזה מינלי בתפקיד ג'יני מון

עלילת הסרט נסבה על גור־לם של שלשה אנשים חולים, מוגבלים: נערה שפניה השו־חתו בחומצה; הומו שרגליו שותקו ובלונדי גבה קומה ה־סובל ממחלת־נפילה. כל אלה מחליטים לעזוב את המוסד ול־התחיל בחיים חדשים — יחד. ברגע שהם מבססים את יחסי־הם — מתחלק הסרט לאפיזודות מבולבלות ודיקות, ממושכות לאין קץ. המלודרמה שנועדה לזעזע את הצופה ואף לשעשע אותו בחטיאה את המטרה. כשחקם המצויין של ליזה מי־נלי וקאן הוואורד מבוזבז ל־ריק.

אין נביא בעירו

הזמר רפי קינן מספר על דרכו האמנותית

מאת מוטי נצר

„אין נביא בעירו" הוא פתגם עתיק, אך אקטואלי תמיד. והנה סי־פורו של הזמר־שחקן־מלחין רפי קי־נן המכחיש אותו פעם נוספת.

אביו של רפי הוא שליח משרד הבטחון באירופה וכבר מגיל שמונה מטייל רפי בעולם. בשוויץ למד פי־תוח קול, מוסיקה ומשחק. לפרנסתו עבד כעתונאי וכמנהל גלריה ובחד־שי הקיץ הרבה לנדוד ברחבי אי־טליה וצרפת, לנגן, לזמר ו־לאסוף כספים בכובע בתום ההופעה.

לפני שנתיים וחצי חזר ארצה ו־קיבל תפקיד ראשי במחזמר „פנ־טסטי", שהועלה בתיאטרון „הבימה". משהורד המחזמר הצטרף לצוות שח־קני ההצגה „הקוקו והטרף". אך חלומו הגדול של רפי היה להכין תכנית של שירי־עם ושירים מפי עצמו. אותה עת הציע לו דן אלמגור להרכיב צמד עם הזמרת קרול מריל.

רפי קינן

דן הכיר את קרול מהופעותיה בהו־לנד. את רפי הכיר דן מהמחזמר „פנטסטי" (דן היה מתרגם המחזמר) וידע על חלומו להגיש ערב שירי־עם ושירים משלו. אלמגור עזר גם ב־הכנת קטעי קישור ובתרגום השירים.

רפי וקרול, שהופיעו בשם „צמד תיבת הזימרה", ליוו את זמרתם ה־רעננה בנגינת גיטארות, נבל קטן, באנג'ו, חליל, מצילתיים ומלודיקה. את שיריהם לא השמיעו בדרך הזו־מנות להופעות לא זרמו אליהם. אח־רי מספר קטן של הופעות, בעיקר בקיבוצים, התפרק הצמד.

לפני כחודשיים וחצי נתבשרנו, כי פזמונו של רפי קינן, שהגיע בינ־תיים לפאריס, „געגועים למישהו אחר", זכה בפאריס בפרס הראשון ב„פסטיבל הבינלאומי הראשון של פאריס". בתחרות השתתפו 21 שי־רים והפרסים חולקו בעד השיר, ה־ביצוע, והעיבודים הטובים ביותר. השיר „געגועים למישהו אחר" בוצע על ידי רפי עצמו בעברית ובצר־פתית. השיר זכה בשני פרסים (פרס הביצוע ופרס העיבוד, את העיבוד עשה לסי הוראכיין) ובעקבות הצ־לחתו התענין רפי על תוה הקלטות בצרפת ואף התכונן להשתתף בתכנית טלוויזיה פופולרית.

לפני כחודשיים חזר רפי ארצה ו־בימים אלה הוא מעלה תכנית־יחיד בשם „בעינים פקוחות", ערב שהוא להגדרתו „ערב של שירים ושאנ־סונים אישיים, שירים עם מוסיקה שקטה, כשהדגש על איכות המילים". השירים בערב הם שירים של רפי עצמו — מילים ולחנים — או תר־גומים של שאנסונים צרפתיים משל בראסאנס, מוראקי ומיסוראק. בהופעה מלווה את רפי הגיטאריסט מישל טרכטנברג. אתו נפגש רפי על בימת „אולימפיה" בפאריס, שם הופיע רפי לפני כשלושה חדשים. זהו ערב קברטי צנוע ונאה, עם תפאורה מרו־מזת ושירים יפים המוגשים בחן ו־בתרבות.

חברים מספרים על השטן

ספר חדש
מאת הדה בושס

The Exorcist — William Peter Blatty
(הוצאת קורגי, 320 עמ', 7.50 לירות)

שוב ספר שהיה חודשים ארוכים ראשון ברשימת רבי־המכר האמרי־קאיים.

לא מכבר קראתי על התחוששות פולחן השטן בארה"ב. אמנם אין בכך משום הפתעה. אמריקה היא ארץ האופנות, אם זאת מתירנות, שחרור האשה, מזון טבעי, אקולוגיה, אינדיאנים מדוכאים, ישו או השטן. האמריקאים נסחפים בכל נושא ב־אותה מידה של התלהבות נאיבית ה־גובלת באבסורד, הופכים לחסידים נלהבים ושוטים שלו, אך כעבור זמן מה מוצאים הם לעצמם נושא חדש לעסוק בו.

פולחן השטן אמנם נראה לי מגו־חך, אבל רציונאליזם אינו מסימני הזמן. מי שבועט בשלטון השכל וה־הגיון, עלול למצוא את עצמו במחב־צתו של השטן בכבודו ובעצמו, ב־מחול מכשפות, ובחברת מספר ניכר של שרלטנים, שתמיד יודעים היכן נמצא מקור מחייתם.

למראה הנעשה בארה"ב אם היה למי בישראל חוש מסחרי מפותח, היה מייצא מיד את „הדיבוק" ל־ארה"ב, ואין לי ספק שהמחזה היה זוכה שם כיום להצלחה בלתי־רגילה ועונה על משאלות ליבם של רבים.

ספר זה הוא גרסה פשטנית וצד־לעת של „הדיבוק". כאן נכנס הדי־בוק המוכר לנו, בילדה קטנה ויפ־הפיה בת אחת עשרה בשם ריגאן, בתה של שחקנית קולנוע נודעת בשם כריס מקניל. התנהגותה של ריגאן המחונכת והמנומסת משתנה מן ה־קצה אל הקצה, והיא הופכת להיות שטן בדמות ילדה קטנה. מה גם ש־מאחר ואנו חיים בעידן המתירנות הסתגל השטן לאוירה במהירות וב־יעילות, ומין מוצא לו מקום נכבד בפרשת הנבזויות של השטן המדבר מגרונה של ריגאן, ועושה את כל מעשי התועבה שלו בדרכה, כולל רצח.

ידם של הרופאים, הפסיכולוגים ו־הפסיכיאטרים קצרה מלהושיע, וה־שטן משטה בהם. רק קצין המשטרה היהודי חושד שכאן דברים שמעל לטבע, אבל אין לו הוכחות. כריס המיואשת מן הרופאים פונה לעזרתו של כומר ישועי, האב דמיין קאראס, שהיה גם פסיכיאטר וגם מומחה מ־טעם לשטן ולדיבוקים למיניהם.

הפתרון הוא להוציא את השטן על ידי דבר אלוהים מגופה של הילדה, והתפקיד של האב הישועי הוא כמו זה של הרב ב„דיבוק" (אלא שהרב יעיל הרבה יותר). אבל עניין זה של גירוש שדים מסוכן והכנסיה גד־רה בו. האב קאראס נזקק לעזרתו של מומחה גדול ממנו שנאבק עם השטן ויכול לו; האב מרין שקשריו עם השטן החלו עוד בחפירות בעי־ראק (הלא היא אשור העתיקה). ה־שניים נאבקים עם השטן על נשמתה של ריגאן, ומצליחים להוציא את ה־דיבוק ממנה, אולם בתהליך זה הם מוצאים את מותם שעה שהדיבוק נכנס בהם.

זה זמן רב לא קראתי ספר מצחיק כל כך שנכתב ברצינות רבה כל כך, עם ציטטות ומובאות מכתבי קודש וחול. אין ספק שהסופר מאמין בכל נפשו ומאודו בשדים, רוחות ומכ־שפות והשטן מוכר לו כידיד משפ־חה מן הדירה הסמוכה.

אולי אפשר היה להבין את הענין אם בספר היו אלמנטים סימבוליים. אולם כאן סיפור פשוט ללא משמ־עות סימבולית, מלבד התיחסות פש־טנית אל הרע עלי אדמות.

למרבה הפלא מוכנים אנשים מבו־גרים לבלוע ספרות כזאת. עדיין לא תמו נסים ונפלאות מן הארץ וגם השטן נעשה מוצר לכל.

התכניות של קלוד ברי

מאחורי המסך
מאת יוסף שריק

הבמאי היהודי־צרפתי „המבקר" ל־עתים תכופות בישראל והתכונן ל־ביים את „ירושלים, ירושלים", מס־ביר מדוע הכליל תמונות פורנוגר־פיות בסרטו האחרון.

קלוד ברי שכתב וביים את הסרט הנוגע ללב „הזקן והילד", את „מזל טוב" ואת „הקולנוע של אבא", גמר סרט חדש „חנות המין".

בראיון שנתן בפאריס, הביע ברי חשש שכמה תמונות נועזות בסרט יקנו לו את התואר פורנוגרפי, אך ברי טוען בתוקף כי „חנות המין" הוא סיפור אהבה. אך במקום שי־רה מזובת וסנטימנטלית, הוא מנו ומראה את חיי הנישואין באורח ריאלי.

קלוד — קלוד ברי אוהב לשחק בתפקיד הראשי בסרטו למרות שי־הוא שחקן גרוע — הוא נשוי, אב לשני ילדים, אוהב את אשתו. הוא אב טוב ובעל טוב. הכל נראה בי־סדר אל שחוי המין שלו נפקד ב„עייפות" אחרי חמש שנות נישו־אים. ועוד דבר — הספריה שלו קרובה לפשיטת רגל.

האמבורג וקופנהאגן

כאשר חבר מילדות ברנארד, בעל שתי חנויות מין, מביא את קלוד להאמבורג ולקופנהאגן, אין קלוד מאמין למראה עיניו.

הוא רואה סרטים פורנוגרפיים, לומד „טכניקות" שונות של מגע מיני, משתתף בפעולה מינית קבו־צתית. אחרי מסע מיני בים התיכון, חוזר קלוד לאשתו ולמשפחתו. הוא נרפא, כיאה לצעיר יהודי הגון.

קלוד ברי יודע כי סרטו יזעזע את הפוריטאנים והמבקרים עשויים להאשימו ברדיפה אחרי הצלחה קו־פתית בכל מחיר.

אך ברי משוכנע כי כל אחד מ־אתנו הוא „פורנוגרפי" בקרב פני־מה ובדמיונו והוא מציג שהגבר או

מישל סימון והילד היהודי

האשה שמעולם לא פקדה אותם „מחשבה ארוטית" יורדת בו את ה־אבן הראשונה.

לברי תוכניות רבות לעתיד, ב־ביניהן להפיק סרט המבוסס על „ירו־שלים, ירושלים", הרב־מכר של לא־פייר וקולינז. ברי מנהל משא ומתן עם חורחה סמפרון על כתיבת התס־ריט ועם קוסטה גראוואס על ביום הסרט (שני אלה שיתפו פעולה ביי־צור „Z" ו„ההודאה").

הארץ ממליץ

תל־אביב

תותלים בצמרת (גת), מיסטר קוסט (קריטריון), גן פינצי קונטיני (גורדון), השוד האלגנטי (אופיר), המערבולת (אורלי), מה נשמע דוק (פאר), האריי המזוהם (רמת אביב) יום אי הארוך (סטודיו), המרגל ה־אדום (שדרות).

ירושלים

פאוסט הקטן והלטי הגדול (עדן), וולדו מגיע (הבירה).

חיפה

דקמרון (חן), קוראים לי טריניטי (מוריה), תותלים בצמרת (פאר).

צלום ספרים
בלי לפרק דפים
פוטו אופנהיים
ת"א, רחוב טשרניחובסקי 5
טלפון 52598

נגנבה
מכונית פרטית
סוסיתא — סמדר כחולה
מס' רשום 438—108
שנת ייצור 1965
כל היודע דבר על מקום המצ־אה יתקשר אל תחנת המשטרה הקרובה ו/או טלפון 624256/7 ויבוא על שכרו.

הקוף קובע בטלוויזיה
WALT DISNEY'S THE BAREFOOT EXECUTIVE
רפלס השימפנזה מחליט מה יוקרן על המסך הקטן
הצגת בכורה ארצית החל ממחר
קולנוע „פריז" תל־אביב
6 הצגות ליום
סרטי דיסני - ערובה לטעם טוב בקולנוע

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה
אזור חיפה והצפון
מודיע על הרשמה ללימודי ערב
נתוח מערכות לעיבוד נתונים אוטומטי
מיועד: לעובדים בכירים אשר יישלחו מטעם המפעלים והמוסדות המעונינים להכשירם למנתחי מערכות.
משך הלימודים: כ־9 חודשים, פעמיים בשבוע.
בדבר פרטים והרשמה נא לפנות למשרדי המכון, דרך העצמאות 82 חיפה, טל. 666388, 667635.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 3352/72

בענין: עזבון המנוחה אסתר אר־גז, ת.ז. 723646, מרח' עליה 13, ת"א, שנפטרה ביום כ"א בסיון, תשל"ב.

ובענין: יצחק ארז, ת.ז. 233261 מרח' האשל א'/3, רמת־יוסף, בת־ים ע"י ב"כ עו"ד אורי זיונץ מרח' שדר' העצמאות 58, בת־ים.

המבקש

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המש־פט בקשה ליתן צו ירושה לירושת המנוחה הנזכרת בכותרת דלעיל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען ש־יש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה והרוצה להתנגד לבקשה, להגיש, תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנ־גדות לבקשה שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

למכירה מידית תמונות שמן
יענקל אדלר, ארדון, אגלמבר, ברגנר, יז'דין־ברג, מגרה, א. ל. קפלן רובין — 1935, רופומה, שאגל, תחריטים, שטרייכמן, שטיינהרדט.
טלפון 263579—03

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 3554/72

בענין: עזבון המנוח הרי יוספסון ז"ל, ת.ז. 6723601, אשר נפטר ביום 10.6.72 בפ"ת ואשר מקום מגוריו האחרון היה ברח' שדרות 39, אפ־קה.

המבקשת: לוטי יוספסון, רח' שד־רות 39 אפקה, ת"א, ע"י ב"כ א. [illegible] אביב.

הזמנה

להוי ידוע, כי הוגשה בקשה לבית המשפט, ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל. הריני מזמין בזה כל אדם להתייצב תוך 15 יום, מיום פר־סום הזמנה זו, בבית המשפט וליתן טעם, אם יש לו טעם שהוא, מדוע לא יתנן צו כמבוקש, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם ביהמ"ש המחוזי בת"א

בבית משפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 2484/72

בענין: צוואת המנוח סלומון ס־לומונוביץ ז"ל, מתל־אביב, רח' גלי־קסון 8, שנפטר בתל־אביב, בתא־ריך 4.6.1972

המבקשת: אנה (מריה) סלומונו־ביץ, מתל־אביב, רח' גליקסון 8.

להוי ידוע כי הוגשה לבית משפט בקשה לקיום הצוואה של המנוח ס־לומון סלומונוביץ ולמנות את [illegible] מתל־אביב, רח' אלנבי 94, למנהלי עזבונו. כל המתנגד לבקשה הנ"ל יגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, את טעמי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כאמור.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית משפט השלום בתל־אביב—יפו

ת.א. מס. 22305/71

הזמנה לדין

ליעקב ארואטי שכתובתו רחוב בל־פור 4, תל־אביב, וכיום בלתי־ידועה.

הואיל והתובעת חברת המגרש ה־מוצל בע"מ ע"י ב"כ עו"ד ח. ליפקין מתל־אביב הגיש לבית משפט הש־לום בתל־אביב תובענה נגדך. כמפו־רש בכתב התביעה הנמצא בתיק הנ"ל, הנך מוזמן להגיש כתב הגנה תוך 30 יום מיום פרסום הזמנה זו, ולהתייצב למשפט ביום 8.10.72 שעה 8.30. ודע לך, באם לא תגיש כתב הגנה ולא תתייצב למשפט ביום ה־אמור בהזמנה, יתנן באותו יום פסק דין שלא בפניך, אך אם לא תגיש כתב הגנה במועד שנקבע לכך ב־הזמנה יינתן פסק־דין שלא בפניך אף לפני היום שנקבע למשפט וההז־מנה להתייצב תבוטל.

יום, 1.9.72
י. שחורי
מזכיר ראשי

בבית המשפט המחוזי בחיפה

תיק ירושה 1084/72

בענין: — ירושת המנוח לבנטר מיכאל ז"ל, מקרית־מוצקין, שנפטר בקרית מוצקין, ביום ט"ו בשבט תשל"ב (31.1.72).

המבקשת: — חנה לבנטר מקרית מוצקין, ע"י ב"כ ס. קפון, מרחוב ביאליק מס' 8, חיפה.

הזמנה

להוי ידוע, כי הוגשה לבית המש־פט בקשה ליתן צו המכריז על ירו־שת המנוח הנ"ל והנני מזמינה בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הרוצה להתנגד ל־הכרזה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ש. רוזי, שופט
רשם

צים ZIM
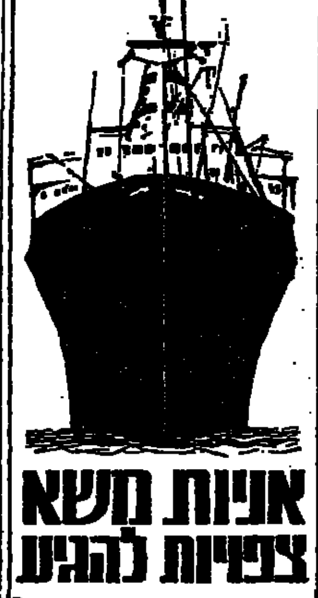
אניות משא צפויות להגיע

לנמל חיפה

7.9	רבקה
7.9	MARITA
8.9	IOS
9.9	MINHO
10.9	T. GUILDEN
11.9	PINGUIN
12.9	מרים
12.9	TIBER
12.9	SALZBURG
13.9	CAP BRETON

לנמל אשדוד

7.9	מרים
9.9	CAP BRETON
11.9	SALZBURG
11.9	POSEIDON
11.9	כרמלה
11.9	TIBER
12.9	MINHO
12.9	PINGUIN
12.9	רבקה

לנמל אילת

10.9	נוריה

ניתן לשינוי ללא הודעה מוקדמת
צים חברת השיט הישראלית
הסוכנים הכלליים
מ. דיזנגוף ושות' בע"מ

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

לחברה מסחרית גדולה בת"א
דרושה
מזכירה למנהל אגף
בעלת השכלה תיכונית לפחות עם נסיון בעבודות מזכירות, עדיפות לבעלות נסיון בעבודה חשבונות וכספים.
נא לפנות בכתב לאגף כח אדם ת.ד. 8680 ת"א

„אגן" יצרני כימיקלים בע"מ
למפעלינו החדש באשדוד
דרוש קבלן
לנהול מטבח עצמאי
ל־150 עובדים
המעוניינים יפנו לת.ד. 262 אשדוד
טלפון 21321—055 למשרד כח אדם
סודיות מובטחת

דרושות נערות
לעבודה מיידית
במעבדת צילום.
להתקשר: טל. 241487, תל־אביב
בשעות 08.30—15.00

צלמת
בוגרת בי"ס ויצ"ו
מעונינת בהצעות עבודה באיזור חיפה
לפנות ת.ד. 1004
קרית־טבעון

למעבדה מרכזית — AIWA
דרוש
מכנאי אלקטרוניקה
בעל נסיון בתיקון רשמי קול וטרנזיסטורים
תנאים טובים לאדם המתאים
לפנות: סלון טוקיו
ת"א, שינקין 10, טל: 289722.

למפעלי שמחון למתכת
רמת אליהו ראשון־לציון
טלפונים 942422, 948502
דרושים
מהנדס מכונות
עם נסיון בתכנון
לפרט בכתב נסיון קודם לת.ד. 5199 ת"א
* מסגרים * רתכים
* פועלי ייצור
להתקשר בשעות העבודה

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
המדור ללמודי חוץ
מודיע על הרשמה
לקורסים להכשרה
אשר יתקיימו בשעות הערב
בשנת הלימודים תשל"ג 1972/73
בחיפה ובתל־אביב

ניהול
ניהול תעשייתי
ניהול הייצור
ניהול הרכש
מינהל בתי חולים
מינהל בתי מלון
ניהול רשומות משרדיות (בחיפה בלבד)
ניהול הדרכה ותנוח (בתל־אביב בלבד)
ניהול אספקה (בת"א בלבד)
ניהול שיווק (בת"א בלבד)
ניהול כח אדם (בת"א בלבד)
תחבורה
קציני בטיחות בתעבורה
הדרכת תחבורה ותנועה
ניהול תחבורה מסחרית
קורס מתקדם לניהול מסופים
מחשבים
תכנות למחשבים אלקטרוניים
מנתחי מערכות
למחשבים אלקטרוניים
הבנות מערכות למחשבים 360, 370
(Systems Programming)
בקרת איכות
הנדסת בקרת איכות (בת"א בלבד)
אחזקה
הנדסת אחזקה
הנדסה אזרחית
קורס מתקדם בהנדסת דרכים
תורת הקרקע (בת"א בלבד)
תקשורת
ספרנות טכנית
קורס מתקדם ליחסי ציבור

לימודי עתונאות (בת"א בלבד)
קורס מתקדם לפרסומת (בת"א בלבד)
טכנאי מכונות (בת"א בלבד)
קורס ברדיו ובטלוויזיה — טכניקות השידור, ההפקה והתכניות (בת"א בלבד)
הכשרת מורים
השתלמות לרשיון הוראה למהנדסים
הכשרת מורים טכניים
שמאות
שמאות רכב
תורת השמאות (בת"א בלבד)
עיצוב ושרטוט
שרטוט בנין
שרטוט מכני והתכנון חלקי מכונות
שרטוט בנין בהתמחות
עיצוב פנים (בחיפה בלבד)
עיצוב פנים וריהוט (בת"א בלבד)
גרפיקה (בת"א בלבד)
שרטוט גנים ונוף (בת"א בלבד)
שרטוט מפות ופוטוגרמטריה (בת"א בלבד)
שרטוט אלקטרוניקה (בחיפה בלבד)
צילום
צילום טכני מתקדם (בת"א בלבד)
חשמל
חשמלאים מוסמכים
חשמלאים ראשיים

פרטים והרשמה:
בחיפה: הטכניון, בנין ראשי, הדר הכרמל, טלפון 667818, 661151.
בתל־אביב: הטכניון, רח' ליסין 14, טלפון 268126/7, 266992.

דגמים חדשים
לעת עתה בכמות מצומצמת
2002·1250·1258
1352 · SL-1256
שרות מיוחד לעולים חדשים!
מקלט הטלוויזיה הטוב בעולם
הסטראו עם הסנסור היחידי בעולם
המיוצר אך ורק ע"י ITT שאוב־לורנץ
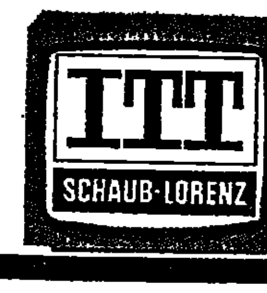
ITT SCHAUB-LORENZ
סוכנים בלעדיים: כינורי בע"מ, פרץ 4 ת"א

מנופקטשורדס לייף
החברה הקנדית לבטוח החיים
לנוחות בעלי הפוליסות של חברתנו עומדת גברת מירלה בן־זמרה, מנהלת החברה, לרשותם לשם ייעוץ.
בחיפה
דן כרמל, טלפון 86211
12 בספטמבר, 13 בספטמבר
מ־9.00 לפנה"צ — 1.00 אחה"צ
מ־4.30 אחה"צ — 6.00 אחה"צ
בירושלים
רחוב בן־יהודה 10, טלפון 223261
20 בספטמבר
9 באוקטובר
מ־9.00 לפנה"צ — 1.00 אחה"צ
מ־3.00 אחה"צ — 6.00 אחה"צ
בתל־אביב
מגדל שלום, טלפון 50201
יום יום מ־9.00 לפנה"צ — 2.00 אחה"צ.
(חוץ מהתאריכים הנ"ל).
הלקוחות מתבקשים לנוחיותם לקבוע פגישה מראש.

LA TERRAZZA
תל־אביב
הילטון
מרפסת לקיץ — ערוך, "LA TERRAZZA" בהילטון תל־אביב משקיפה אל כחול הים, בצל השמש. מבחר עשיר של מטעמי גלידה מ־11.00—17.00. ואז, תחת הכוכבים, הופכת היא למסעדת מאכלי גחלים החביבים עליך, מקום שונה לליל קיץ מ־19.30—23.00. ב"LA TERRAZZA" עם חטיפים מזמנים, צלעות כבש, שישליק גרוזיני, קאבב ושאר מאכלי הגחלים הטעימים.
היא כולה שלך בקיץ־"LA TERRAZZA" בהילטון תל־אביב

הכל בכל בלוח
בלוח הכפול

مكذا من الأمل

هكذا من الأصل

שערוריית טילי קרוטאל

ראש־ממשלת לבנון: איימו עלי ✶ הוקמה ועדת חקירה

מאת אדוארד סאאב,
מיוחד ל„הארץ"
מ„לה־מונד"

ביירות

פרשת החוזה בין לבנון ובין חברת תומסון — ס.ס.פ. הצרפתית על מכי־רת טילים קרקע־אוויר קרוטאל — חוזה שבוטל באחרונה תוך קביעת פיצויים של 9.5 מיליון פרנקים (כ־0.85 לירה פרנק) לחברה הצרפתית — מכה גלים במדיניות הפנים ה־לבנונית.

לפי דרישת בית הנבחרים פנו אל התביעה הכללית והטילו עליה „לק־בוע מי האחראי ולהעניש את האש־מים ואת שותפיהם". לבקרה, כמובן שהחקירה תגלה, כי היו קיימים „שימוש לרעה בהשפעה ובפילה ב־אמון". אך כבר עתה מכירים בהכלל של שערוריות, ונראה שהממשלה כהאגת מפני ביצולן הפוליטי.

ראש הממשלה סאיב סלאם הצהיר לפני הפרלמנט, שכתנס לישיבה יוצאת מן הכלל כדי לדון בבעית טילי הקרוטאל, כי התרו בו לטשטש פרשה זאת, אחרת יהיה עליו לתת את הדין על שערוריות שהוא עצמו מעורב בהן. „או שתמשיך להגן ול־חפות עלינו, או שנפסיק להגן ול־חפות עליך", אמר לראש הממשלה, לדבריו, פתקן שבא לבקרו בביתו.

עוד סיפר סלאם, כי ברשותו של האיש היה תצלום של מסמכים חתו־מים על ידי ראש הממשלה, הנוג־עים לחילופי מכתבים בדבר סכומי כסף גדולים ששולמו כאילו על ידי סעודיה בשעת ביקורו באוקטובר של המלך פייסל בלבנון. כספים אלה היו מיועדים למנהיגי פרברים של בירות שיימנעו מארגון הפגנה רחוב לרגל יום השנה הראשון למותו של נאצר, הפגנות שהיו משבשות את ההגיגת שנקבעו לקבלת פניו של פייסל.

מכל מקום, כשהסערה הסתמן נת־קר ב־30 באוגוסט על ידי התובע הכללי, הוא נאלץ להסביר, כי ה־מסמכים שברשותו נשלחו לו בדואר, כיוון שלא האמין באמיתותם, הוא הגיש אותם לסלאם.

הכתובת

פרשה זו נוספת, איפוא, על שע־רוריית טילי הקרוטאל. פרטי שע־רוריה זו שכבר פורסמו, הבאישו את ריחם של אישים צבאיים ואז־רחיים מסוימים. ב־1 בספטמבר פירסמה הפעתנות מסמך של מיניס־טריון ההגנה הצרפתי, בו הביא ל־ידיעת תומסון־ס.ס.פ. את תוכנו של מברק שהופנה למיניסטריון על ידי הנספח הצבאי של שגרירות צרפת בבירות. בברק נאמר, כי הרמטכ"ל הלבנוני — באותו זמן הגנרל אמיל בוסתאני — הודיע לשגרירות, כי החוזה על קניית הטילים ייחתם רק באמצעות הגב' גיני סעד, בתור בע־לת זכיון, ושעל כן נידונים השירותים המוצעים על ידי ויקטור ראגי.

מצד אחר יש ברשות שני עתונים בבירות שני מסמכים אחרים לא פחות מאשימים. אחד הוא תצלום של מכתב כתוב ביד מאת פקיד אח־ראי של חברת תומסון אל הגב' סעד. במכתב זה הוא מודיע לה, כי „באופן יוצא מן הכלל, ועל פי דרישתה, תועלה העמלה שלה על מכירת ה־טילים כ־4% ל־7%". המסמך האחר, מן הנספח הצבאי של שגרירות לב־נון בפאריס, מודיע לנשיא חברת תומסון, שכיוון שהגנראל בוסתאני הודח מתפקידו כרמטכ"ל, שוב אי־נו מוסמך לשאת ולתת בשם הממש־לה, ושהמתווך המסתמך עליו אינו רשאי יותר לעשות זאת.

התביעה הכללית טרם הביעה דע־תה על אמיתותם של מסמכים אלה. אך דעת הקהל הלבנונית, שפרשיות אלה מרתקות אותה ומוציאות אותה מכליה, שוב אינה מטילה ספק ש־קיימת בקרב שירותי המדינה כנופיה ממש, שפעולתה הפושעת נמשכת כבר כעשר שנים. עם זאת שואלים אם יש ברשות נשיא הרפובליקה סלימן פראנג'יה — שיושרו איננו מוטל בספק — האמצעים ההכרחיים כדי לחתוך בסבכון המשפטי ולאפ־שר להביא לידי גמר את החקירה העלולה לסכן כמה נכבדים של ה־רפובליקה וקבוצות הון המוסיפות ל־נצל קשרים בעלי השפעה.

הישגים בלוחמה בסרטן בקנדה

מאת אדם אקרמן,
סופר „הארץ" בקנדה

טורונטו

בית־החולים בטורונטו על שם „הנסיכה מרגרט" זוכה להכרה בין לאומית ולפרסום רב ביבשת הצפון־אמריקאית הודות להישגיו בטיפול בחולי סרטן. במחלקת־הסרטן של בית החולים ישנו המכשיר המשוכלל בעולם להריסת תאי הסרטן. מחיר המכשיר 600 אלף דולר והוא ה־קרוי „ליניאר אכסלרטור". האכסל־רטור פותח על ידי הוועדה האטו־מית הקנדית לפני כחצי שנה ופועל לפי העקרון של „פצצת קובלט" — אך באופן מדויק ומהיר יותר מכל שיטת הקרנה שהיתה בשימוש עד כה (מכשיר דומה, הנופל רק במעט באיכותו מהקנדי, הוכנס לאחרונה לבי"ח המרכזי בהירושימה, יפן).

מדי שנה מטפלת מחלקת הסרטן בבית החולים שבטורונטו ב־5000 מקרים וההישגים הבולטים ביותר עד כה הם בלוחמה בסרטן־הדם וב־סרטן־השד. כיום, כארבעה מתוך עש־רה חולי סרטן המתקבלים לטיפול בבי"ח, מוחזרים למצב בריאות תקין ומקווים שמספר זה יעלה תוך מספר שנים לשישה מתוך עשרה.

למחלקה עשרים ושבע חוקרים ב־תחום מחלת הסרטן שכמה מהם נמ־צאים בקטגורית מועמדי פרס נובל בעד גילויים בתחום סרטן־הדם (לוקמיה). צוות זה מצא דרך להוו־ת תאים מיוחדים הקרויים „תאי ה־גבעול" הנמצאים במוח העצמות ו־אשר מהם ניתן לגדל כדוריות דם בריאות וגם כאלה שלקו בלוקמיה.

גידול תאים אלה במעבדה איפשר מציאת תרכיב המתאים להריסת גור־מי מחלת הלוקמיה (מדענים בארה"ב ובאוסטרליה מנסים כעת ליעל את השיטה שגילה הצוות הקנדי ולמצוא את צרוף התרכיב שיביא לריפוי מוחלט מלוקמיה — במידה שהמחלה לה גילוית בעוד מועד). בבית החו־לים בטורונטו מצליחים כעת להאריך לתקופה של מספר חדשים את חיי הנגועים בלוקמיה חמורה (לעומת כשבוע בעבר). גם במקרי מחלת סר־טן־השד ההישגים מרשימים. לפני מספר שנים היה צורך בכריתת כל השד הנגוע — הרי כעת תוך השי־מוש ב„ליניאר אכסלרטור" — כורתי־ם רק מספר רקמות ובלוטות ה־סובבות את המקום הנגוע. הדיוק ה־מתאפשר בעזרת ה„אכסלרטור" מו־נע פגיעה בתאים בריאים ומקטין את ההשפעות השליליות של ה־קרנה. ניתן גם לתת טיפול יעיל בחלקי גוף שהיו עד כה בלתי נג־ישים לגישה כמו עמקי העין.

צוות בית החולים בטורנטו — ה־נעזר בתקציב ממשלתי נדיב ושלו־שות עומדים מלבד חוקרים, גם עשרות רופאים ואחיות מקצועיות — ידוע גם בטיפול האישי המסור שהוא מעניק לכל חולה. הוא מטפל גם במצוינים מארה"ב וגדולי מומ־חי הסרטן האמריקאים מבקרים תכו־פות בבית החולים כדי לעמוד מ־קרוב על הניסויים שנערכים בו.

לפרסום רב זכתה השנה ד"ר רוז שיגין מהצוות בטורונטו — שעקבה זמן ממושך אחר הוירוסים הגור־מים לשנוי בתאים ולגדילתם פרא. בכך תרמה תרומה להתקדמות בדרך לפתרון תעלומת הסרטן.

קיץ אחד של נפט

מאת מרדכי צבי

„בה בשעה שכאן ברוסיה ובאירו־פה כולה שמש היהדות כמעט הו־לכת ושוקעת, בארצנו בוקע אור שחר של חיים חדשים ויהדות חדשה ובריאה". דברי הסיום של דרשת הבר מצוה. היהודי ... בשלום. בית־הכנסת הגדול של מוסקבה. הרב מזא"ה, רבה הראשי של מוסקבה, שעל שמו נקרא כיום אחד הרחו־בות בתל־אביב, חיבק בחום את הנער עמנואל רסין.

השנה היתה 1924.

כיום נזכר מר רסין, מנכ"ל חב־רת הדלק הישראלית, בלא מעט פי־ליאה על אותו מעמד מרגש. את נדר העליה לישראל קיים, אם כי באיחור ובנסיבות שונות מאלו ש־עלו בדעתו בשעת ההגיגה.

המשטר הקומוניסטי כבר שלט ב־רמה בברית המועצות וחיי הקהילה היהודית שקעו. משפחת רסין הח־ליטה לעקור ושמה פעמיה לפאריס. האב, סוחר יהלומים אמיד, החליט

עם קבוצת יהודים
לפני הברחתם לשוויץ

ללכת בעקבות קרובי משפחה אח־רים שהגיעו לפני שנים אחדות ל־בירת צרפת והספיקו להתבסס שם.

הנער עמנואל נרשם לבית־ספר תיכון וסיימו בהצלחה. אחר כך נר־שם לאוניברסיטה והחל ללמוד מש־פטים. אלא שהנסיבות גרמו שעי־סוקו העיקרי יהיה בתחום אחר: הנפט. בקיץ של 1934, בהיותו ב־תופש הגדול, נתבקש למלא מקומו של מנהל אחד הסניפים של חברה לשיווק נפט, שבעליה היו יהודים. שלושה חדשים מילא באותו סניף את כל התפקידים, מנהג כלכלית ועד לניהול העסק. הנושא החדש משך את לבו ורסין הביע רצון להת־מחות בעניני הנפט, אלא שהוריו התנגדו. הנה כתבה העתונות ש־כמות הדלק הגלמי במעבה האדמה

עמנואל רסין

מצומצמת, ותוך כמה עשרות שנים יהיה צורך למצוא מקור אנרגיה אחר. למה להתקשר לעיסוק שאין לו עתיד?

הסטודנט חזר לספסל הלימודים. כעבור זמן קצר נתבקש להחליף — רק לחודשיים — את מנהל החברה בבנין הראשי שבאורליאן. וכך, ב־היותו בן 23, נתמנה עמנואל רסין למנכ"ל החברה המרכזית למוצרי דלק בע"מ בצרפת.

דרך שיווק הדלק הגיע לישראל. כי לבעלי המניות העיקריים של ה־חברה, האחים דוד ואהרן כהן, היו קשרים גם בארץ ישראל. הם היו הראשונים שייבאו ארצה בנזין ב־צובר. המיכלית מלכה שהיתה בבע־לותם הגיעה לחיפה ב־1922 ופרקה את מטענה למיכלים בקרבת נמל חיפה. חברת הנפט שלהם נמכרה לאחר מכן לחברה „של" הבריטית.

זה נשאר במשפחה

קשר נוסף בין רסין ובין עסקי הנפט נקשר באמצעות אשתו, שרה לבית וקסלר. אביה היה מנכ"ל חב־רת הנפט נובל בביירות, שהיתה שייכת לאחים נובל, אף הם אנשי נפט שמוצאם מרוסיה. את ירח ה־דבש בילו ב־1938 במסע לארץ יש־ראל. הסב של אשתו, רחוב (מ־מייסדי פתח תקוה) וכן מייסד חב־רת האשלג לאיי, אוסישקין ונובו־מייסקי הציעו לרסין להקים חברה לשיווק נפט בארץ. אלא שממשלת המנדט סברה, כי הנפט חייב להיות מונופול של גופים בריטיים.

רסין חזר לצרפת וכעבור שנה התגייס לצבא. אמור היה לשרת שנה, אך אז פרצה מלחמת־העולם השניה והוא נשלח לחזית ליד שטר־סבורג. כעבור כמה חדשים התמו־טטה החזית נגד הגרמנים ורסין הצ־טרף לשורות המחתרת הצרפתית. עד מאי 1943 פעל באיזור מאר־סיי, אולם לאחר שפעילים רבים נאסרו על ידי הגסטאפו, הועתקה פעילותו לקרבת הגבול עם שוויץ, שם עסק בהברחת קבוצות יהודים לשוויץ הניטראלית. כך ניצלו ל־מעלה מאלף איש.

בזמן המלחמה הסתיר רסין את הוריו בעיירה תחת שמות בדויים. את אשתו ובתו העביר לג'נבה. אחת משתי אחיותיו, מילה, שפעלה אף היא בשורות ה„מאקי" נתפסה וה־עברה למחנה ראונסברוק, ביחד עם בת אחיו של דה־גול. ב־20 במארס 1945 באחת ההסעות האחרונות על גרמניה, מצאה מילה רסין את מו־תה כאשר סייעה לשני שבויים מצו־עים לעשות דרכם חזרה לצרפת. דמות מופלאה, שהיתה לשם דבר בקרב לוחמי המחתרת הצרפתית, שהירי מעשי גבורה.

לאחר המלחמה הקים רסין עם גיסו חברה לשיווק נפט בצרפת, ב־שם בוולין. כיום משמש רסין יו"ר מועצת המנהלים של החברה, בה שותפה במחצית ההון ממשלת צר־פת.

כאורחו של בן שרת

רק לאחר קום המדינה החלה שר־שרת אירועים שהביאו לעליתו אר־צה של עמנואל רסין ומשפחתו. שר החוץ הראשון, משה שרת, ש־הגיע לפאריס כדי להשתתף בדיוני האו"ם, התאכסן בביתו של רסין. המארח העלה בפני אורחו רעיונות לגבי בעיות הדלק של המדינה הצ־עירה. שרת מסר לו באותה הזדמ־נות, כי בארץ מתנהלים דיונים ל־הקמת חברת דלק לאומית. ב־1950 נפגש רסין עם ד"ר פ. שנער ועם שרגא גורן, זאב שיבר וקוחלוב, ש־טיפלו אז בהקמת החברה החדשה. לרסין הוצע שיבוא ארצה לשנה אחת כדי ליטול את ניהול החברה ביחד עם ד"ר ג. מרון, שעזב את ניהול המחלקה הכלכלית של מש־רד החוץ.

לחברה החדשה הוקצו 50% משוק הדלק הישראלי, על כל שלוחותיו. היתה זו חלוקה של משוק שהוש־גה לאחר דיונים עם ראשי חברת „של" הבריטית. על החברה החדשה, בה השתתפו הממשלה ומספר גור־מים כלכליים בכירים, הוטל להב־טיח הספקת דלק שוטפת למדינה.

עם תום השנה הראשונה נתבקש רסין על־ידי כל הגורמים להמשיך ולנהל את חברת דלק. רסין ויתר על ניהול החברה שלו בפאריס, מסר את עניניה לגיסו ועלה ארצה עם משפחתו.

העשור הראשון לפעילותו בחברת הדלק הישראלית עבר בסימן חי־פושים המיידים אחר מקורות הס־פקה. הוא ביקר בכל יבשות תבל, נע ממשרדי הקונצרנים הגדולים שבארה"ב, שהיו נתונים להשפעת האינטרסים שלהם בארצות ערב, אל משרדי מיניסטריון הנפט במוס־קבה, שגילה בשנים הראשונות ל־קיומה של ישראל יחס נדיב כלפי המדינה הצעירה. קשרים אישיים המבוססים על אמון הם גורם ראשון במעלה בעיסקי הנפט, להם יפה ה־שתיקה לא פחות מאשר לתנועות המחתרת. רסין ניצל את נסיונו ו־קשריו בשני התחומים והצליח לה־קים מערכת יחסי מסחר מסועפת, שהביאו למדינה את הנוזל השחור המיוחל.

לאחר מלחמת ששת הימים קיבל משק הדלק של ישראל תנופה נו־ספת. ניבנה קו הנפט, עומדים לה־קים בתי זיקוק נוספים, להרחיב ולהעמיק את התעשיה הפטרוכימית. אלה מבליטים את המחסור בכוח־אדם מקצועי. רסין הגה את רעיון הקמת בית־ספר גבוה למדעי הנפט. בנין בית הספר הולך ומוקם צמוד למכון הנפט ויהיה חלק של אוני־ברסיטת תל־אביב.

תוך כדי כך פעיל עמנואל רסין במוסדות צבור, מייצג את יוצאי צרפת בישראל כלפי השלטונות ה־צרפתיים; יושב ראש לשכת המסחר ישראל — צרפת; נימנה עם מייסדי בית צרפת שהוקם בירושלים; חבר בהנהלת יד ושם והאוניברסיטה ה־עברית, ובאחרונה נתמנה קונסול כבוד של הרפובליקה המלגשית.

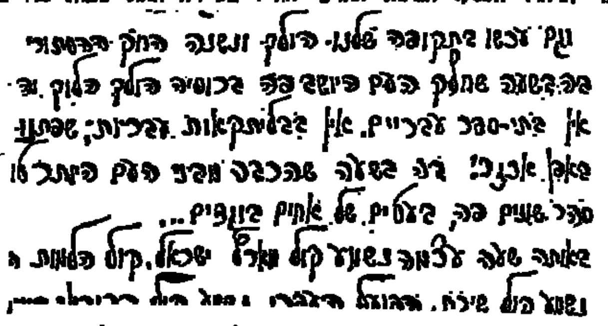

קטע מדרשת הבר־מצווה של הנער עמנואל

הלוח הכפול | הארץ | ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 97 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 238401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י למלה / יום ו': 1.20 ל"י למלה

מודיעין אזרחי בע"מ
אגף הבטחון והאבטחה
דרושים בירושלים
1. שומרים
2. שוערים
העבודה בשעות הערב והלילה
יתקבלו בעלי שרות צבאי בעבר
המעונינים יפנו ישירות למשרדי החברה בירושלים, רח' בן יהודה 12 בין השעות 08.00—16.00.

בניה מתועשת בע"מ
(מיסודה של „כלל")
תל־אביב, רח' יהודה הלוי 62, טל. 624291
מבוקשים לאיזור ת"א
קבלני שלד
עם ציוד והזמר שלהם
(כולל המבנה, הברזל, הבלוקים והפלטות)
נא לפנות לפי הכתובת הנ"ל בשעות 8.00—15.00

למלון תדמור
ובית־הספר המרכזי למלונאות בהרצליה
דרוש הנדסאי
לניהול מחלקת האחזקה
★
נא להתקשר עם הנהלת המלון לטלפון 938321

המועצה המקומית נס־ציונה
מכרז מס' 49/72
המועצה המקומית נס־ציונה מכריזה בזאת על משרה פנויה של
קצין בקור סדיר
היחידה: מחלקת החינוך
מקום העבודה: המועצה המקומית נס־ציונה
תאור התפקיד: 1. מורה מוסמך או עובד סוציאלי כשיר, או בעל השכלה אקדמאית במדעי החברה.
הדרגה הקבע בהתאם לכישורי המועמד.
את ההצעות יש להגיש לתיבת המכרזים במזכירות המועצה בצירוף המלצות מקומות עבודה אחרים וקורות חיים בכתב יד עד ליום רביעי, י"ב תשרי תשל"ג, 20.9.1972, שעה 12.00 בצהרים.
י. שמיר
ראש המועצה המקומית נס־ציונה
נס־ציונה, 1.9.1972

אתגר לתקציבאי מוכשר
בחברת פרסום מבוססת בת"א
אם אתה —
שולט באופן מוחלט בעברית, ויודע ליצור פרסומות בשפה זו, בעל ידיעה טובה באנגלית, ונסיון בעבודות דפוס וייצור
אנו מציעים לך —
● משכורת טובה עם אפשרות לקומיסיון.
● שעות עבודה נוחות (8.30—15.30).
● עבודה באוירה נעימה.
לקביעת ראיון נא לטלפן 618422 תל־אביב, בשעות הבוקר.
סודיות מובטחת

משרד העבודה
אגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית
האגף להכשרה והשתלמות מקצועית מציע
משרות בשטח ההוראה/ההדרכה המקצועית
תנאי עבודה נאותים ועבודה שיש בה אתגר וענין במקצוע
שרטוט מכונות (טכני) בירושלים
המועמדים יתקבלו בעלי השכלה מקצועית מוקדמת ונסיון בעבודה במקצוע במיכון מודרני.
— ● —
על המעונינים לפנות למשרד העבודה, האגף להכשרה והשתלמות מקצועית, רח' יפו 30, ירושלים, טלפון: 224141—02.

הסתדרות מדיצינית הדסה
מודיעה על המשרה הפנויה הבאה:
מזכירות רפואיות
(32/44)
דרושות מזכירות רפואיות, למשרות שלמות ולחצאי משרות, בוגרות קורס למזכירות רפואיות, או נסיון מקביל, ידיעה טובה בשפה העברית ובניהול את הדעת בשפה האנגלית.
המועמדות העונות על הדרישות הנ"ל, מתבקשות להפנות בקשותיהן, תוך פירוט השכלה ונסיון, אל אגף כח אדם, הדסה, ת.ד. 499, ירושלים.

דרושה בחורה למשק בית
בלי או עם לינה (רצוי עם)
תנאים מצויינים
רק על פי המלצות
לטלפן 56025 או 268463
אחה"צ עד 21.00

דרוש מכונאי עצמאי
למנועי דיזל ומדחסים
לפנות לגרוש ציוד בע"מ רחוב תימנע 19, איזור תעשיה חולון (ליד חכ"מ) טלפון 852076

דרושים בחורים אחרי צבא
לעבודה קבועה
תנאים טובים
לפנות למגרשי התערוכה הישנים, מפעלי „אל־בן־יופו" (סוף רח' דיזנגוף).

לאמישראגז
דרוש
מנהל חשבונות
לעבודה בתל אביב
על המעונינים לפנות אישית למחלקת הסגל רח' אחד העם 34 ת"א

ליכין
חברה לתעשית שימורים בע"מ
פתח תקוה
דרוש
מנהל חשבונות
עם נסיון בתעשיה של 3 שנים לפחות
נא לפנות בכתב לת.ד. 33157 ת"א עבור מס. 581.

דרוש
סוכן מכירות
למוצרים לנשים
בעל נסיון ובעל רכב
לפנות ת.ד. 399 בני ברק

נציבות שירות המדינה
מודיעה על
משרות פנויות של רופאים, עובדי מעבדות רפואיות, רוקחים, עובדים סוציאליים, פסיכולוגים, מפקחים, אקדמאים במדעי החברה והרוח ומהנדסים אזרחיים במשרדי הממשלה

רופאים
מס' המכרז
823 מנהל מחלקה גריאטרית בבית החולים רמב"ם, חיפה, משרד הבריאות — דרגה א' רו־פאים.
824 רופא שיניים (משרה) בבית החולים רמב"ם, חיפה, משרד הבריאות — דרגה ד' רופאים.
825—837 רופא במחלקה (13 משרות), משרד הבריאות — דרגה ו—ד רופאים
825—*826 במחלקה כירורגית, בית החולים הלל יפה, חדרה (2 משרות)
*827 במחלקה אורטופדית, בית החולים תל־השומר
*828 רופא פנימי, בית החולים הלל יפה, חדרה
829 במחלקת הילדים, בית החולים אסף הרופא, צריפין
*830 במחלקת התינוקות—הילדים, בית החולים הלל יפה, חדרה
831 במחלקה פנימית, בית החולים הלל יפה, חדרה
*832 ** במכון הפתולוגי, בית החולים תל־השומר.
833 במחלקה פנימית־גריאטרית, בית החולים אסף הרופא, צריפין
*834 ** במחלקה הפסיכיאטרית, בית החולים תל־השומר
835 במחלקת נשים ויולדות, בית החולים הלל יפה, חדרה
*836 במחלקת א.א.ג., בית החולים תל־השומר
*837 במחלקת הפנימית, בית החולים פוריה, טבריה.
838—840 עובד מעבדה (3 משרות) במשרד הברי־אות — דרגה ו—ה הביוכימאים והמיקרוביו־לוגים
838—839 במעבדה לחולי גזות והמעבדה לאיזוטופים במרכז הרפואי על־שם שיבא, תל־השומר (2 משרות)
840 במעבדה המטולוגית, בית החולים סמואל הרופא, באר־שבע.

רוקחים
*841 רוקח אחראי להכנת מנות עיקריים בבית החולים רמב"ם, חיפה, משרד הבריאות — דרגה ה+ רוקחים.

עובדים סוציאליים
842 מנהל מקצ בריכות חסות הנוער, הדרה, משרד הסעד — דרגה ג—ב האקדמאים במדעי החברה והרוח או מורה של עובדי הוראה.
843 מפקח במחוז בריכות חסות הנוער, חיפה, משרד הסעד — דרגה סי"ו אחיד
844 עובד סוציאלי אחראי בבית החולים באר־שבע, משרד הבריאות — דרגה יד אחיד.
845—849 עובד סוציאלי אחראי (5 משרות) ברשות חסות הנוער בירושלים, בנוף ים, בחדרה, בכפר חסידים ובנצרת, משרד הסעד — דרגה יג—יד אחיד.
850—853 עובד סוציאלי אחראי (4 חצאי משרות) בשירות למפגר ברעננה, בבאר־שבע, בראש פינה ובחדרה, משרד הסעד — דרגה יג—יד אחיד.
854 עובד סוציאלי אחראי (פסיכיאטרי) בלשכת הבריאות, צפת, משרד הבריאות — דרגה יג—יד אחיד.
*855 עובד סוציאלי אחראי (פסיכיאטרי) בבית החולים יהודה אברבנאל, בת־ים, משרד הברי־אות — דרגה יג—יד אחיד.
856—*857 מדריך לטיפול במבוגרים (2 משרות) במרכז למניעת עבריינות בתל־אביב ובחיפה, משרד הסעד — דרגה יג אחיד.
*858—*859 עובד סוציאלי כשיר (2 משרות) במרכז הרפואי על־שם שיבא, תל־השומר, משרד הבריאות — דרגה יב—יג אחיד.
860—861 עובד סוציאלי כשיר (2 משרות) במעון ביל"עם, קרית אתא, משרד הסעד, דרגה יב—יג אחיד.

פסיכולוגים
862 מנהל התחנה פסיכולוגית במחוז להכוון למק־צוע, חיפה, משרד העבודה — דרגה ב—א האקדמאים במדעי החברה והרוח.
863 פסיכולוג קליני אחראי בלשכת הבריאות, אשקלון, משרד הבריאות — דרגה ב האקד־מאים במדעי החברה והרוח.

מפקחים
*864 מפקח על ההשתלמות ביחידה להכשרת מורים והשתלמותם במחוז הדרום, משרד החי־נוך והתרבות — דרגת מפקח של עובדי הוראה.
865—866 מפקחת על גני ילדים (2 משרות) במחוז הצפון, משרד החינוך והתרבות — דרגת מפקח או מורה־מדריך או מדריך של עובדי הוראה.

אקדמאים
*867 ** מנהל המכון לקידום יחסי עבודה במכון לפריון העבודה והייצור, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה א—א+ האקדמאים במדעי החברה והרוח.
*868 מנהל אדמיניסטרטיבי במינהל למחקר כל־כלי, תל־אביב, משרד הפיתוח — דרגה א האקדמאים במדעי החברה והרוח.
869 אחראי לשיפור יחסי עבודה במחלקה ליחסי עבודה, באר־שבע, משרד העבודה — דרגה ג—ב האקדמאים במדעי החברה והרוח.
870 מוהן אחראי א' ביחידה לאיש להדרכה, ירושלים, משרד החינוך והתרבות — דרגה ד האקדמאים במדעי החברה והרוח.
*871 ** קצין לקצין מטה ארכיאולוגי באגף העתיקות והמוזיאונים, יהודה ושומרון, משרד החינוך והתרבות — דרגה ה—ג האקדמאים במדעי החברה והרוח.

אקדמאים במדעי החברה
872 כלכלן א' במינהלת שירותי ההנדסה, תל־אביב, משרד התקשורת — דרגה ד—ג האקדמאים במדעי החברה והרוח.
873 כלכלן במחלקת כיסוי ובחון, ירושלים, משרד המסחר והתעשיה — דרגה ה—ג האקדמאים במדעי החברה והרוח.

מהנדסים אזרחיים
874—*875 ** מהנדס מפקח בכיר (2 משרות) במחלקת העבודות הציבוריות, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה ב—א מהנדסים.
876—*877 ** מהנדס מפקח בכיר (בניינים) (כבישים) (2 משרות) במחלקת העבודות הציבוריות, ירושלים, משרד העבודה — דרגה ב—א מהנדסים.
878—*887 ** מהנדס מפקח עצמאי (10 משרות) במחלקת העבודות הציבוריות בתל־אביב (7 משרות), בחיפה (2 משרות) ובבאר שבע (מש־רה אחת), משרד העבודה — דרגה ג—ב מהנ־דסים.
888—*890 ** מהנדס עצמאי (3 משרות) במחלקת העבודות הציבוריות, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה ג—ב מהנדסים.
891—*894 ** מהנדס מפקח עצמאי (בניינים) (כבישים) (4 משרות) במחלקת העבודות הצי־בוריות, בתל־אביב (2 משרות) ובבאר־שבע (2 משרות), משרד העבודה — דרגה ג—ב מהנדסים.
895—*897 ** מהנדס מפקח עצמאי (חשמל) (3 משרות) במחלקת העבודות הציבוריות בתל־אביב (2 משרות) ובחיפה (משרה אחת), משרד העבודה — דרגה ג—ב מהנדסים.
*898 ** מהנדס מפקח עצמאי (מיזוג אויר) במחלקת העבודות הציבוריות, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה ג—ב מהנדסים.
*899 ** מהנדס בשרים (מרכז צוות) במחלקת העב־ודות הציבוריות, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה ג—ב מהנדסים.
900 [illegible] בתל־אביב, משרד הבריאות — דרגה ג מהנדסים.
901—*903 ** מהנדס מפקח א' (כבישים) (3 משרות) במחלקת העבודות הציבוריות בתל־אביב (2 משרות) בחיפה (משרה אחת), משרד העבודה — דרגה ד—ג מהנדסים.
904—*906 ** מהנדס מפקח א' (בניינים) (3 משרות) במחלקת העבודות הציבוריות, חיפה, משרד העבודה — דרגה ד—ג מהנדסים או ג—ב הנדסאים וטכנאים.
907—*910 ** מהנדס כבישים א' (4 משרות) במחלקת העבודות הציבוריות בתל־אביב (2 משרות) ובחיפה (2 משרות), משרד העבודה — דרגה ד—ג מהנדסים או ג—ב הנדסאים וטכנאים.
911 סגן מפקח מחוזי (בניינים) במחלקת העבודות הציבוריות, נצרת, משרד העבודה — דרגה ד—ג מהנדסים או ג—ב הנדסאים וטכנאים.
*912 ** מפקח א' (חשמל) במחלקת העבודות הציבוריות, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה ד—ג מהנדסים או ג—ב הנדסאים וטכנאים.
913 מפקח עבודה (בניה) במחלקה לפיקוח על העבודה, ירושלים, משרד העבודה — דרגה ה—ג מהנדסים או ד—ב הנדסאים וטכנאים.

*) במשרות אלו מועסק עובד בהעדר ארעי. אין לעובד כל זכות על המשרה.
**) משרות אלו הן בלתי צמיתות והעובדים יועסקו על פי חוזה מיוחד.

בקשות יש להגיש באמצעות הדואר בטופס מדף 1061, אותו אפשר לקבל בלשכות המודיעין של עיריית תל־אביב, בכל בתי הדואר וסניפי הדואר ובלשכות המודיעין של משרדי הממשלה הגדולים, או בנציבות שירות המדינה בירושלים, הקריה, בניין משרד ראש הממשלה, חדר 429, בלשכת הדרום של נציבות שירות המדינה תל־אביב, הקריה, רח' ה' מס' 5, בחיפה בבית הממשלה, בבאר שבע במשרדי מינהל המחוז, משרד הפנים, דרך הנשיאים.

היום האחרון להגשת הבקשות: י"ג בתשרי תשל"ג — 21.9.1972

על המועמדים לדעת, שבקשותיהם בצירוף המסמכים הנדרשים וכל מסמך אחר שברצונם להגיש (בצירוף תרגום המאומת לעברית, אם הם ערוכים בלועזית), יגיעו לנציבות שירות המדינה לא מאוחר מהתאריך האמור בצירוף כל המסמכים המתאימים, אחרת לא תובאנה בחשבון.

הודעות לצבור

משרד הבטחון
הממונה על המכירות
מכרז מס' 70/72/9
ניתנת בזה הודעה לצבור על מכירת כלי רכב: נוסעים: דודג', שברולט פ־ליטוס, פולקסוואגן, פג'ו, סטוד־בייקר, אופל, ציטרואן ס־ריוטה, אוסטין ואחר'. סטיישן/מסחרי/טנדר: פו־לקסוואגן, וויליס, פורד, ציפ ראו, פגז ואחר'. ג'יפים: וויליס לנדרובר. טנדרים: וויליס, דודג', גל־דיאטור ואחר'. משא: דודג', הנומג.
אפשר לקנות כל כלי רכב בנפרד או כולם ביחד. יש להציע מחיר לכל כלי רכב בנפרד גם אם הצעת ה־קונה כוללת יותר מכלי רכב אחד. הצעות יש להגיש אך ורק על גבי טופס מיוחד ש־אפשר להשיגו במשרדנו. את ההצעה יש לשים במעטפה סגורה ולהכניסה לארגז ה־הצעות של מכרז מס' 70/72/9 לפי הכתובת: משרד הבט־חון / יחידת המכירות, ה־קריה רח' נ' מס' 10, לא יאוחר מיום חמישי 28.9.72 שעה 10.00 לפנה"צ.
אין יחידת המכירות מת־חייבת לקבל את ההצעה ה־גבוהה ביותר או הצעה כל־שהי.
לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבט־חון, בשעור 10% מערך ה־הצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.
המעונינים לקבל פרטים נו־ספים יפנו למשרדנו לפי ה־כתובת הנ"ל החל ביום 11.9.72 בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעה 08.00—14.00.
על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז. שנוי כלשהו עלול לגרום לבטול ההצעה.

משרד הבטחון
הממונה על המכירות
מכרז מס' 9/72/...
[illegible]

דרושה באשדוד
מוכרת ראשית
אופנת נשים
נא לפנות אישית למנהל כל־בו „המשביר לצרכן" באשדוד

לס.מ.מ. ירושלים
דרושים
מכונאים
בעלי נסיון של 5 שנים לפחות בתנאים טובים.
לפנות: אזור התעשיה תלפיות, טל. 39298.

לבנית מלון באילת
דרוש מנהל עבודה
לעבודות גמר
להתקשר בשעות הבקר טלפון 58940, ת"א

לחברה מסחרית ארצית
דרוש
מנהל לאזור חולון
התפקיד המוצע הנו בעל אתגר לאיש צעיר ודינמי
מועמדים בעלי נסיון מסחרי וניהולי מתבקשים לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים ונסיון לת.ד. 33157 ת"א עבור כס. 580
— סודיות מובטחת —

לביה"ס לרפואה בחיפה
ע"ש אבא חושי
דרוש מחסנאי
הכשורים:
ידיעת השפה העברית, ידיעה בסיסית באנגלית, הבנה בהנהלת חשבונות
לפנות בכתב לביה"ס לרפואה ת.ד. 9649 חיפה

לחברת הפצה בחיפה
דרוש
מפיץ ראשי
רצוי אדם המכיר את חיפה וסביבותיה
תנאים בהסכם מקובל שאר.
לפנות בכתב ת.ד. 109 עבור „מפיץ — חיפה"

המוסך המרכזי לילנד — יהוד
דרושים
1. פקיד קבלת רכב
2. פקיד למחסן חלקים
שכר בהתאם לכישורים
נא לפנות למזכירות ההנהלה, טלפונים: 755793 — 753411

כל מודעה
המתפרסמת בלוח זה —
מתפרסמת ללא תשלום נוסף
גם ב"ידיעות אחרונות"
על פי הסכם מיוחד בין
"הארץ" ו"ידיעות
אחרונות"

המשרד הראשי: תל־אביב שד' רוטשילד 99 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 230401
המחיר: יום חול: 1.00 ל"י לשורה / יום ו': 1.20 ל"י לשורה

היצע וביקוש עבודה

מכונות כביסה

● למכירה מכונת כביסה יוכר קומפיט דה לוקס בתנאי זרמונות להתקשר .93865

● מכונות כביסה תריסות 1973, גם ב־50 לירות לחודש. התקשר עוד היום לטלפון — 240292 והמכונה בביתך.

תריסים

● תריסי כבם מפעל יצור והרכבת תריסים והלונות ראה מודיע על מבצע הוזלות טל' 821904.

הלוואות

● הלוואות מירות לעובדי מדינה, המהדרות וצבא —

בתי"ס לנהיגה

● א אתה בן 16 ? בבי"ס "אופיר" קורס רכיבה קטנוע, עולה 150 ל"י ... 527000.

בתי־ספר ושיעורים

נופש

חקלאות

מי מצא?

● נגנב שטר בהתימת סגולה (לבני) ... ע"ס 7943 ... 31.8.72 ...

דרושה נקבנית
בעלת נסיון של 3 שנים לפחות.
תנאים טובים.
מקום העבודה:
אזור התעשיה בת־ים.
✱
לפנות בכתב לת.ד. 1014 בת־ים.

מציעים למכירה

● טלוויזיות ומכונות כביסה דגמי 1973, גם ב־50 לירות לחודש. התקשר עוד היום לטלפון 240292.

שידוכים

מקררים

טלוויזיה

כלי נגינה

מכונות כתיבה

דודי שמש וחשמל

ספטים

ביקוש רכב

אופנועים וקטנועים

שותפי רכב

השכרת רכב

רוצים לקנות

מכוניות

חדרים מרוהטים

מחסנים

משרדים

עסקים

אולמות

חנויות

ביקוש עבודה

הצעות עבודה

דירות בשכר חודשי

דירות מרוהטות

ביקוש דירות

מגרשים

דירות

דירות למכירה

וילות ובתים

קבלנים

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

מודעות מתקבלות:

תל־אביב:
"הלוח הכפול" — שד' רוטשילד 99 (פינת שינקין) טל. 248905, 230401, 230521 ;
אבן גבירול 66 טל. 7—263236
הארץ: מזא"ה 56 טל. 623311
ידיעות אחרונות: מקוה ישראל 12 טל. 621064
רח' מוזס 5 טל. 32289
בסניפי דחף דיזנגוף 116 (פתוח עד חצות) אלנבי 123 א', בן יהודה 7.

ירושלים
ידיעות אחרונות הלל 28 טל. 225251
הארץ: החבצלת 5 טל. 7—224245
דחף: המלך ג'ורג 19

חיפה
הארץ: נורדאו 20 טל. 64511
ידיעות אחרונות: הנביאים 28 טל. 67931
דחף: הרצל 11

באר־שבע
ידיעות אחרונות: החלוץ 80, טל. 3576
הארץ: סלה רחמים, בנין הוד, קע"ל 197 טל. 2042
דחף: ההסתדרות 78

ובכל משרדי הפרסום וסניפי הארץ וידיעות אחרונות בישראל

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

גלי צה"ל

13.05 שלוש — ארבע — חמש; 16.50 כיתת הדין; 17.50 ד"ש עם שיר; 17.50 יומן צה"ל; 17.50 האולימפיאדה על הקו; 18.05 הערב — אולפן מס' 2; 19.05 ממנו אליך; 20.05 פה נשמע אצל נדי ליבנה והלל אברהמוב; 21.05 ז.ד. 3; 22.05 הליל; 22.45 שיחתו של יצחק ליבני; 23.45 האולימפיאדה על הקו.

טלוויזיה

17.30 מהתקצב; 18.00 קר צור ההרשות; 18.02 פרסים ...

בטלוויזיה הלימודית

הגל הקל

פרקי היום בתנ"ך

המשנה היומית

רדיו — גל א'

תורנות רופאים לפי המקומות

תל־אביב
● ד"ר סגל, ברנר 12, טל. 247860, ד"ר הראובן אפשטיין 8, טל. 443281.
● במד"א, טל 101. 614333, רופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר. המבקר חולים בבתיהם.
ירושלים
● הזמנת רופאים במקרים דחופים מ־8 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר, טל. 101. בתחנת מד"א ברמפה ורופא לטיפולים דחופים מ־7 בערב עד לחצות. מיועד למקרים דחופים בלבד.
חיפה
● רופא תורן במד"א, טל. 101.
קופ"ח לאומית
● קופית לאומית בתל־אביב רח' מונטיפיורי 9, טלפון: 57663 מ־8 בערב עד 1 אחר חצות משעה 1 בלילה נא לפנות להד רנות לילה של מד"א, טלפון 101.
קופת חולים מכבי — תורנות לילה
● בין השעות 8.00 בערב עד 7.00 בבוקר.
● תל־אביב: מגן דוד אדום, טלפון 101.
● בת־ים: מד"א, טל. 843134 ● פתח־תקוה: מד"א, טל. 912333 ● אשדוד: מד"א, טל. 22222 ● ירושלים: מד"א, טל. 101 ● חיפה: טל. 63333, כל לילה עד שעה 7 בבוקר וכן בימי שבת וחגים.
עזרה ראשונה נפשית
● שרות טלפוני: 69911—2.

תורנויות בתי חולים

תל־אביב
● הדסה.
ירושלים
● ביקור חולים (ילדים), שערי צדק (פגי מית־בשים), הדסה (כירורגית עינים).
חיפה
● רמב"ם (כירורגית עד גיל 7 — נשים — ילדים נוירוכירורגית, הפימה וכירורגית מגיל 7 — האגה — פנימית).

תורנות בתי מרקחת

תל־אביב
● גרוסר, שינקין 27, טל. 244388. בני, דיזנגוף 174, טל. 232386. יאני, יהודה הלוי 67, טל. 612474.
ירושלים
● סגיר, קק"ל 33, טל. 39893. פרטי: סגיר. גרקים 9, טל. 224763, אל חנניה, שוק כפר חיפה, העיר העתיקה, טל. 83377. פרטי: אלכסנדר הנאגיא, בית חנינא, טל. 83059.
חיפה
● אין תורנות.
מכל הארץ
● הדרה: נגבי, סמואל 74.
● נתניה: המגן, ויצמן 13.
● מחוז השרון: בריאות, הרצליה, סוקולוב 65.
● פתח־תקוה: בריאות, הובבי ציון 13, טל. 912357.
● רמת־גן: הגיה, ארלוזורוב 81, טלפון: 721469.
● בני ברק: רפואה, עקיבא 62.
● בתים חולון: נאות רחל, תולת, אילת 36.
● אילת: מלכיק.

مكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

חוסר הבנה בחינוך לערכים

כתבתו של יאיר קוטלר „לאור ה־חידושים" (מוסף „הארץ", 1.9) היא מסמך שצריך לשמש מקור־גאווה גם לכותב וגם לעתון. ודוי זה של ראשי משרד החינוך והתרבות תוקף סוף־סוף את שורשן של בעיות ה־חינוך המתרכזות זה זמן רב ב־אשיות המדינה.

תשובותיהם של מנכ"ל משרד ה־חינוך אלעד פלד ושל עוזר השר דן רונן, מצביעות על התלבטות קשה בכל הנוגע לשאלה של חינוך לער־כים. בעצם ההתלבטות אין כל רע, אך תשובותיהם מצביעות גם על אי־הבנה יסודית של נושא החינוך ל־ערכים, של מהות הערכים בעצמם ושל מקום בית־הספר במשימת ה־חינוך לערכים.

התפקיד של ערכים הוא להנחות את העם, לשמש מעין מטרה, שאל העם לשאוף אליה ולנהות לקיומה. „ערך", שאינו ממלא תפקיד של הנחיה, של הדרכה, אין בו כל ערך. ראשי משרד החינוך רואים במושג „ערך" דבר המתגבש ומתגבש ב־חברה כאליו, כביכול. איזה ערך יש ל„ערך" כזה אין היום בעולם ההליך של השתנות ערכים? שאליו כדבר עוזר השר. התהליך הוא של שחיקת ערכים הריסתם. האם הנ־מונים על החינוך במדינת היהודים (שימו לב: לא על השכלה לבדה הם ממונים, אלא על חינוך) צרי־כים להשלים עם יבוא התהליך של הריסת ערכים? כך אמנם משתמע מדבריהם.

תפקידו של בית־הספר בתהליך הקניית הערכים רב ביותר. הדברים נכונים במיוחד לגבי התקופה שבה מסגרות ההורים פותחת והולכת. מבין יתאבו בני־הנוער את ערכיהם? מ־כנופיות־הרחוב? מבתי־הקולנוע? בית־הספר הוא המקום היחיד המ־סוגל — אפילו תיאורטית — להת־מודד עם הבעיה הזאת. האם קיים פער בין הלכה למעשה, אז על שכ־מם של ראשי המשרד מוטלת חובת שיפור המעשה.

אשר למידת התבססותו של הנו־ער בתולדות היישוב ובהיסטוריה ה־יהודית של הדורות האחרונים, אין עדותו של מר רונן עומדת במיבחן הביקורת. סקרים רבים מעידים על בורותם המבהילה של מרבית תל־מידי התיכון בסוגיות אלה.

בעניין סוגיית ההעתקות מעוררת עדותו של מר רונן, המתמקד על סטטיסטיקה, גיחוך ממש. אם נכון הדבר שאין שינוי רב בעקומת ה־ציונים שהושגו בבחינות הבגרות, אין זה אלא סימן כי ההידרדרות המסוכנת ברמת החינוך מתאזנת ב־סיוע ההעתקות. לי ידוע על דיון שנתקיים אשתקד באחד ממוסדות ה־חינוך המעולים במדינה בקרב תל־מידי השביעיות, אשר בו התגבשה הגימה הבאה: נכון שלהלכה אין זה יפה להעתיק ושיש לגנות נוהג זה מכל וכל, אך למעשה אין לוותר על תוספת ציון כתוצאה מהעתקה.

יואל לרנר
ירושלים

לא הופעל לחץ

„בהארץ" מ־30.8 פורסמה ידיעה של נחמן פביאן, כי אני אמרתי לו שתושבי כפר ברעם ויתרו על הר־עבותו של הארכיבישוף רייאה ב־עניינם כתוצאה מהלחץ שהופעלתי עליהם.

מצער מאוד שפורסם בשמי דבר שמעולם לא אמרתי. כל מה שאמרתי היה שדעתי שונה מדעתו של האר־כיבישוף יוסף רייאה. את דעתי זו הבעתי גם בטלוויזיה וגם בעתונים. ויעצתי לאנשי כפר ברעם שפגשו אותי להמשיך ולתבוע זכויותיהם ב־צורה הוגנת ומתקבלת על הדעת.

הא"כ אליאס נחלה
סגן יו"ר הכנסת
ראמה

עלבון לדמוקרטיה ישראלית

החזרתו של י.ש. שפירא לתפ־קיד שר־המשפטים (ומי יודע אם לא ייבחר גם לנשיא הבא של יש־ראל) היא עוד יריקה עבה וגסה ב־פרצוף דעת־הקהל הישראלית (ה־לומה בדרך כלל).

הטריאומווירים גולדה, ספיר, גלילי ושמשיהם הקטנים עושים בנו כבשלהם. למרות אי־הזדהותי הכו־ללת עם גח"ל אתן קולי למפלגה זו, תוך תקוה שמשהו יזעזע פעם לתמיד מערך רקוב זה.

אם רבים יתנו קולם למפלגה שתסכן את מעמד המערך, אולי יו־חלף הטריאומווירט במשהו רענן ו־שייך יותר לנהל הארץ ורחובותיה.

יגאל תובריקין
תל־אביב

*

נדהמתי כיתר אזרחי המדינה מהחלטתה של ראש־הממשלה להח־זיר את מר שפירא לכהונת שר־המשפטים בממשלה.

המסקנה שאליה הגעתי כאזרח פשוט היא שהנהוג המצומצם בממ־שלה איבד כל חוש פרופורציה וכל קשר עם העם והאזרח. בטוחני שאם מר שפירא יופיע אי־פעם באסיפת בחירות כנואם, יספוג הרבה עגב־ניות רקובות מהקהל.

אני כאיש פרטי הנושא שם מש־פחה זהה, מלא בושה וכלימה.

משה שפירא
ירושלים

*

הגיע הזמן לשנות מושג יסוד ב־מלון הפוליטי של מדינת ישראל ולקבוע:

התפטרות=חופשה ללא תשלום של חודשיים וחצי.

רותי פרידמן
יהודי צ'יים
ירושלים

*

ברצוני למחות על הזלזול הבולט בדעת הקהל שנתגלה לעין בפרשת „התפטרותו" והחזרתו של השר שפירא לממשלה. נראה לי כצעד זה הוא עלבון לדמוקרטיה הישרא־לית.

יגאל לוי
ירושלים

מי בנה את האמפיתיאטרון

בניגוד למה שכתבה הדה בושם ברשימתה על תיאטרוקים („מוסף הארץ" 26.8), לא הרומאים בנו את האמפיתיאטרון בקיסריה אלא הור־דוס מלך ישראל.

יוסף בן־מתתיהו מספר ב„קדמו־ניות היהודים": „הוא (הורדוס) בנה בעיר (קיסריה) גם תיאטרון, ובצד דרום של הנמל, מאחוריו, אמפיתיא־טרון שיכול לקבל המון רב של בני אדם והנמצא במקום שנוח להשקיף ממנו על פני הים".

הציטוט לקוח מספרו של אברהם שליט „הורדוס המלך" (מוסד ביא־ליק, 1964).

רמי הלפרין
תל־אביב

תולדות מסגד חסן בק

קראתי ב„הארץ" מ־31.8 כי הער־בים מתנגדים לכך שעיריית תל־אביב תתכבש בעזרדי מסגד חסן בק ל־שימוש מסחרי ובהסכמת הוועד ה־ממונה על ההקדש ביפו תוגש ב־בית־המשפט בתל־אביב בקשה ל־מניעת שימוש מסחרי במסגד. ה־צעירים הערבים קיבלו רשיון לפי שנת הפגנה בכבר הכלכים נגד ה־עירית.

עד כמה שאני זוכר, נבנה המסגד לזכר הטייסים הטורקים שנפלו עם אוירונם במקום הזה. את החומר לבנין המסגד לקחו מההריסות ב־עיריית תל־אביב. לפני מלחמת ה־עולם הראשונה התכונן ועד תל־אביב לבנות בית־חולים במקום ש־היום נמצא ביה"ח הדסה הבנין אב־נים וסיד לבנין. את החומר הזה לקח חסן בק ובנה את המסגד. גם את העבודה עשו יהודים שנתפשו „לסתהרי" עבודת כפייה.

אינני יודע איזו תביעה יש לער־בים על הבנין הזה. אולי רק על ה־שם מסגד. ואת השם אפשר למסור להם בחזרה בכל הכבוד.

מנחם גילרין
תל־אביב

גילית תפעל למניעת זיהום

ברצוני להגיב על הידיעה בעניין סכנת זיהום הסביבה, המים והקרקע, על־ידי מפעל גילית („הארץ" 17.8). הדברים המובאים נמסרו כבר לידי־עת חבר כנסת יוסף תמיר, יו"ר ה־ועדה למניעת זיהום הסביבה.

בידיעה נאמר בשמו של ח"כ י. תמיר, כי צריכת המים בגילית ת־גיע ל־35 מליון מ"ק לשנה. נ תפורה של 3,000%. לאמיתו של דבר" הזהה צריכת המים במפעל גילית פחות ממליון ורבע מ"ק ל־שנה! ככל כך נאמר בידיעה, כי ה־מפעל יפריש „כמויות עצומות" של רעלים. בייצור הניילון במפעלנו לא תהיה כל הפרשת רעלים.

● בכל מפעל תעשייתי מצויים בדרך כלל סוגי שפכים שונים, וכל אחד מהם מכיל חומרי זיהום שונים הדורשים טיפול ספציפי. ברוב ה־מפעלים נוהגים לחבר את מרבית השפכים לזרם אחד, ואז הטיפול ל־מניעת הזיהום קשה ולרוב בלתי כלכלי. בגילית מופרדת רשת הביוב לששה זרמים נפרדים, על מנת ל־אפשר טיפול יחודי מיוחד לכל סוג של שפכים. הדבר נעשה מתוך ה־שומת לב מיוחדת למניעת הזיהום, למרות ייקור ההשקעה בצנרת ה־קוטי להחזיקה בעתיד.

● במפעלי תעשיה מסוגה של גי־לית יוצרים בדרך כלל שפכים מ־לוחים. בסביבת איזורי הארץ גור־מים מפעלי התעשיה להמלחת השפ־כים העירוניים. גילית התחייבה כל־פי נציב המים, שהשפכים ממפעלה לא יהיו מלוחים והעומס האורגני בהם לא יעלה על הריכוזים השכי־חים בערים אחרות בסביבת המפעל.

● אשר לזיהום אוויר: מקור הזיהום היחיד במפעל הוא תחנת ה־כוח. למרות היות התחנה קטנה פי 200, בכל תחנת כוח של חברת ה־חשמל הנבנית עתה בישראל, הזמין המפעל סקר בנושא זיהום האוויר והתחייב מראש לבנות ארובה בכל גובה אשר ייקבע על־ידי מומחי ה־יחידה למניעת זיהום אוויר במשרד הבריאות.

חברת „גילית" בע"מ

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק ירושה מס' 1091/72
תיק ירושה 1092/72

בעניין ירושת המנוחה: — גואטה רחל, ז"ל מעכו שנפטרה בנהריה ב־29.1.67.

בעניין ירושת המנוח: — גואטה לאשו בן יוסף, מעכו, שנפטר בנה־ריה ב־26.2.71.

המבקש: — יעקב גת (גואטה) מעכו גיבורי סיני 29/10

הזמנה

להוי ידוע, כי הוגשה לבית משפט בקשה לתת צו המכריז על ירושת המנוחים הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה ב־עזבון המנוחים והרוצה להתנגד ל־הכרזה, להגיש תוך 15 ימים מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ש. רזי, שופט
רשם

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק ירושה 1090/72

בעניין: ירושת המנוחה אדלר ק־רולינה ז"ל מקרית ים שנפטרה ב־יום 8.4.72

המבקש: משה אדלר.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המש־פט בקשה ליתן צו המכריז על ירו־שת המנוחה הנ"ל.

והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון ורוצה להתנגד לבקשה, יגיש התנגדות ל־הכרזה תוך 15 יום מיום פרסום הז־מנה זו, שאם לא כן יתן בית המש־פט צו כטוב בעיניו.

ש. רזי, שופט
רשם

ראיתי שמעתי

אקספרס איטי

ביום ב' בבוקר, 4 בספטמבר, שלח תושב ירושלים לכתובתי בתל־אביב מכתב אקספרס רשום, שבו צ'יק בנקאי חתום ומוסב. לתמהוני לא הגיע אלי המכתב במשך כל היום, ואף לא למחרת בבוקר. ביום ג' בבוקר בירורתי במדור מכתבי האקספרס בדואר תל־אביב, ונעניתי כי לא קיבלו מכתב כזה. איש המדור יעץ לי לפנות להנהלת הדואר בירושלים. לאחר יותר משעתיים של הי־פורים נאמר לי כי „המכתב נעלם ואין יודעים היכן הוא".

לקראת הצהריים ביקרתי שוב במדור מכתבי האקספרס ב־דואר תל־אביב, בוקתי ברשימות וראיתי כי אכן לא הגיע אליהם המכתב ובו הצ'יק. ואולם, באותו זמן הגיע המכתב לביתי — בדואר הרגיל! מתברר כי למרות שהשולח שילם בעדו פי עשרה מאשר התעריף הרגיל, מצא הדואר לנכון לשלוח את המכתב בדרך הרגילה.

שאלתי את פקיד מדור האקספרס האם לא מקובל שמכתבים כאלו יגיעו ליעדם תוך שעות מספר, ולכל היותר בערב יום השלוח. הוא משך בכתפיו באדישות: „נכון, כך היה צריך להיות. למעשה עוברים גם מכתבי האקספרס את המיון המרכזי, ומתעכבים יום ואף יומיים. כבר עבור הזמנים שמכתב אקספרס היה מגיע בו ביום. אני מקבל הרבה תלונות כאלו, ואינני מת־רגש".

ספיר הנץ

פנחס ספיר

השבוע נערכה פגישה בין שר ה־אוצר לבין בני משפחת תורמים, שבה הודיעו לו על כוונתם להנציח את שם אבי המשפחה הנבון — שהיה קשור בענפים שונים של כלכלת הארץ עש־רות שנים — על־ידי תרומה של עש־רה מיליון ל"י למטרות חנוך והכשרה מקצועית. במהלך השיחה נזכר מר ס־פיר, כי אחד ממקומות העבודה הרא־שונים שלו, לאחר עלייתו ארצה לפני 42 שנה, היה בפרדס של המנוח.

כאשר סוכמו המטרות השונות שלהן יוקצו כספי התרומה — אשר ערכה מוכפל, למעשה, על־ידי הצמדת כספי תקציב המדינה בסכום שווה ל־סכום של תרומות גדולות — נזכר אחד מבני המשפחה, הקשור לאירגון „ארץ ישראל השלימה", כי ביקש לבנות גם גן ילדים בקריית־ארבע בחברון מתוך כספי התרומה.

כאות הוקרה למשפחת התורמים ולזכרו של המנוח הודיע מייד שר האוצר — להפתעת כל הנוכחים — כי ימליץ לפני משרד החנוך לבנות את גן הילדים בקריית־ארבע על שם המנוח, מתוך תקציב המדינה, מעל ומעבר לסכום של 20 מיליוני הל"י של התרומה וההקצבה הממשלתית.

„הגם ספיר בניצים"? שאלו עצמם בני משפחת התורמים בצאתם מן הפגישה.

רק פרס

שר התחבורה והתקשורת מר שמעון פרס התייחס גם הוא להגדרת המונחים יונה ונץ. בפגישתו השבוע עם חברי מועדון האיגוד המקצועי של מועצת פועלי ירושלים נתבקש להשיב ל־שאלה לאיזה מן העופות הללו הוא משתייך.

השיב מר פרס לקול צחוקם של חברי המועדון: „אני לא יונה ולא נץ. אני פשוט פרס". השר התכוון בכך לעוף בעל שם זה הידוע בתוקפנותו הרבה.

השם נשכח

שכונת אחוזה בחיפה היא כיום חלק בלתי נפרד מהישוב ה־עירוני בכרמל. לא רבים זוכרים היום את השם המקורי של ה־שכונה, שנוסדה על־ידי יהודי רומניה בראשית שנות העשרים — אחוזת סר הרברט סמואל, המדינאי היהודי־הבריטי שהיה נציב עליון ראשון בארץ־ישראל.

מר דוד פריכן, מוותיקי ציוני אנגליה, משתדל זה זמן רב להנציח את שמו של הרברט סמואל. לאחרונה העלה הצעה חד־שה: להסב את שמה של ככר חורב, הככר המרכזית של שכונת אחוזה, ל„ככר הרברט סמואל".

"אדיבות" למופת

אשתקד שהיתי עם רעייתי בבית־הבראה בקיבוץ לביא בגליל. באחד הימים ישבה רעייתי על כסא נוח בבריכה, ולפתע נפלה ממנו, כיוון שהכסא היה שבור, ונחבלה. כאשר התלוננה על כך באזני אחד העובדים, צעיר בחוקן, השיב לה הלה באירוניה: „הגישי נגדנו תביעה משפטית!" אכן, אדיבות למופת...

השבוע הופתענו לגלות את פניו המחייכות של הצעיר המצו־קן על כרזה של משרד התיירות, הנושאת את הכותרת „הסבר פניך לתייר". מעניין לדעת אם אותו בחור, וכן משרד התיירות, סבורים שלגלוג על אורחים הוא חלק מהסברת הפנים — או שמא לדעתם יש להיות אדיבים רק כלפי תיירים, ולא כלפי תושבים מקומיים.

רד"ן

שלום מראש ותזכה בהנחה ניכרת

מנויי "הארץ" המשלמים באמצעות הבנק אשר מועד הפרעון של המנוי שלהם חל החודש, מתבקשים לפנות עד 15 לח. ז. עם תלושי התשלום לאחד מסניפי הבנקים:
בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק הפועלים, בנק לסחר־חוץ, בנק המזרחי ובנק קופת־עם.
תשלום דמי המנוי במועד מקנה הנחה ניכרת בדמי המנוי.
מנויים שעדיין אינם משלמים באמ־צעות בנק — יפנו לקבלת פרטים ל"הארץ", מח' ההפצה והמנויים, ת. ד. 233 תל־אביב.

הארץ

לתושבי ירושלים
אין כבר צורך לנסוע לת"א
לראשונה בירושלים
מחשב מסחרי מדגם I.B.M. 360/30
חברת מחשב בע"מ. רח' קליין 4
טלפונים: 35182, 37215 ירושלים

מכרז
מוצע בשכירות בדמי מפתח
מבנה של 2 חדרים והול
ברחוב הרצל 16, אשקלון

את ההצעה יש לשלשל עד ליום 28.9.72 בשעה 14 לתוך תיבת המכרזים הנמצאת במשרד הסעד, סרות המבחן, בית א.מ.י., רחוב העבודה, אשקלון, על יד חברת החשמל.
בדבר פרטים בקשר לביקור במושכר יש לפנות אל הגברת א. זהר, בכתובת הנ"ל של משרד הסעד.
אין המציע מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

מחלקת הדיור והאחזקה,
אגף המשק הכללי,
ירושלים

בבית המשפט המחוזי בחיפה
קיום צוואה 1069/72

בעניין הצוואה של המנוחה מרג־ריטה פרחי מחודה שנפטרה בחדרה ביום 8.9.1970

המבקש: אלי פרחי מחודה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית ה־משפט בקשה ליתן צו לקיום צוואה של המנוחה הנ"ל. כל המתנגד ל־בקשה יגיש תוך 15 יום מיום פר־סום הזמנה זו את טעמי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ש. רזי שופט
רשם

המדור לידיעת הארץ
בתנועת המושבים
מתכבד להודיע על

א. טיולי סיני
בחוה"מ סוכות
משולבים ב־2 טיסות כל אחד

לפי הפירוט הבא:
0600 — טיסה מלוד לאילת, המשך באוטובוס לפיורד, נעיבה, דהב, שארם־א־שייח, אבו־רודס — לינה. דרך נחל פירן, ואדי א־שייח, מנזר קתרינה — לינה. עליה להר־סיני דרך ואדי א־דיר, באר אליהו, פסגת הר־סיני וירידה דרך הבוסתנים של ואדי ארבעין למנזר הבידואים — הג'בליה.
נסיעה למנחת הר־סיני וטיסה חזרה ללוד.

תאריכי יציאה
טיול א' — 24.9.72
טיול ב' — 27.9.72

ב. טיול בן יום
לצפון מזרח הכנרת
ביום 24.9.72 א' דחוה"מ, נערך טיול לצפון מזרח הכנרת במסלול:
דרך עמק הבטיחה בכביש החדש ליהודיה, נחל זויתן, מפל דליה (המפל הגבוה בארץ), גמלא.
הטיול יצא בשעה 06.00 משדי שאול המלך 9 בת"א.
המחיר לתשלום —.25 ל"י ליחיד.

בדבר פרטים והרשמה נא לפנות למדור לידיעת הארץ בתנועת המושבים, שדי שאול המלך 9, ת"א, טל. 258473.

הטכניון מכון טכנולוגי לישראל
המדור ללימודי חוץ
מודיע
ההרשמה ללימודי מתקדמים
תחל ב־11.9.72
ותסתיים ב־31.10.72
על הנרשמים בפעם הראשונה להביא עמם צלום תעודת תואר ראשון או אישור על זכאות לקבלה.
מחיר כל קורס בן 2 נקודות —.240 ל"י.
לחיילים בשירות חובה —.40 ל"י.
ההרשמה במדור 22 א' בניין הטכניון הראשי בחדר כל יום בין השעות 10.00—12.00 בבוקר ו־16.00—18.00 אחה"צ, טל. 667818, 661151.

שנה טובה
SWISSAIR

אילנה גולדנסון
ראשון־לציון

אודי בן יעקב
תל־אביב

נשואים

החתונה נערכה בחוג המשפחה

יום ד' כ"ו באלול תשל"ב. תל־אביב 6.9.72

לנשיא המדינה
לראש הממשלה
לשר התחבורה
לממשלת ישראל
לסוכני הנסיעות
ולרבבות נוסעינו

שנת שלום ושגשוג

מאחל
BOAC
British Overseas Airways Corporation

למנהלנו מר פדני
ברכות נאמנות לנשואי הבת
אירית עב"ל
עובדי „פאן" — חברה ליעוץ ונהול מלונאי בע"מ

להנהלת בית חרושת
ישראל רוזן
בברכת שנה טובה
ועד העובדים
ועובדי ביח"ר ישראל רוזן

למר אברהם פדני ובני ביתו
אחולינו הלבביים לכלולות הבת
אירית עב"ל
י. שפירא
מנהל כללי
מלון פאן־אמריקן
בת־ים
וצוות העובדים

הנהלת בית חרושת
ישראל רוזן
מברכת את עובדיה
בברכת שנה טובה

ללקוחותינו, ידידינו
וכל הבאים אתנו בקשרים
ברכת שנה טובה
רוזנטורס בע"מ
שרות נסיעות ותיירות
תל־אביב רחוב הרצל 8
ומשפחת אבטיחי

כל המי ומי
נפגשים
גאי ואי הפיצריה
מבחר מעדני המטבח האיטלקי
שלב בילוי עם ארוחה פיקנטית, באוירה רומנטית, לצלילי מוסיקה רקע הנעת
שרות חם
משלוח פיצות־ספגטי־קנלוני־לזניה ועוד לביתך ו/או למשרדך
חיפה, דיזנגוף 293, להזמנות טל: 443427
שנה טובה ומעיכה מי ומי הפיצריה
פרסום "אותר בע"מ"

מכון ליופי עליזה עולש
תל־אביב רחוב דב הוז 13 טלפון 229822
הפתיחה
לאחר חופשת הקיץ
ביום שני 11.9.72
* * *
לכל לקוחותי וידידי
ברכת שנה טובה

שמואל רוזנברג ומשפחתו
הסוכנות הראשית של
ביח"ד „המברשת" בע"מ
רח' החלוצים 29, תל־אביב.
מברכים את כל לקוחותיהם, ידידיהם, הספקים, וכל הבאים אתם בקשרי מסחר
בברכת שנה טובה

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב התכנון המקומי, קריות
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, קריות, הופקד שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקרא „תכנית מס' ק/218 — קרית ים צפונית חלק א'" — המהווה שינוי לתכנית מס' ק/210 — שכונת מגורים בקרית־ים, חלקי גושים 10424, 10425 — ביחד עם התשריט המצורף אליו.
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
גוש 10421 חלקי חלקות 14, 15
גוש 10424 חלקי חלקות 1, 2, 3, 5.
גוש 10425 חלקי חלקות 1, 2, 3.
כל מעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ד"ר נפתלי אילתי
יושב ראש הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

אמצעי בטחון בארה"ב

(סוף מעמוד 1)
תקפה על פרל הרבור אפיינה כאן ת יום עשרות שנים.

שביתת רעב

(אי.פי., יופי"ע ועתי"ם). בשגרי־ות גרמניה המערבית בוואשינגטון יכו היום שביתת רעב ושבת 11 ברי ליגת ההגנה היהודית נגד הולי בון במינכן.

מזכ"ל האו"ם קורט ואלדהיים שי־ אגרת תנחומים לראש הממשלה בה מאיר. כן קרא בהצהרה שפר־ם על הטרגדיה במינכן „לכל הד־דים הנוגעים בדבר" לחדול מאלי־ות חסרת־הגיון ולהכפיל מאמצים מציאת פתרון בדרכי שלום. משס־ת בניו־יורק צעדו 5 השודים בתכי־מה קיר הנשלחת העיראקית ל־ים בניו־יורק בצבע שחור. עליה רה"ב באו"ם קרא לכל המשלחות ארגון להביע את זעמן וצערן על בח במינכן ולפעול נגד אלימות טליה האכזרית מסוג זה.

ראש ממשלת אוסטרליה וויליאם ק מהון, ומנהיג הליבור ג'ון ויטר־אם, שיגרו היום מברקי תנחומים תבעת זעזוע מהטבח במינכן לראש במשלה הגב' מאיר.

רגשות זוועה ושאט נפש מטבח מינכן הביעו היום ראש ממשלת קנדה פיאר טרודו, ראש העיר מונ־טריאול וראש ממשלת ניו זילנד נוין כרסל.

שבחים — ביפאן

כרזות בשבח התקפת המחבלים הופיעו היום ביפאן על שער אוני־ברסיטת קיוטו וקרבתה. היומון ה־יפאני אשאי שימבון הביע צער על השימוש בסידור כאמצעי לפתור סכ־סוך, אך גילה הבנה למגמותיהם של הטרוריסטים הפלשתינאים.

סאות ציינה דיילי בהונג קונג גינה את הטבח הפלשתינאי והאשים במידה חלקית את סין ובריה"מ ב־אחריות לו.

טונקו עבדול רחמן, מזכ"ל המוע־צה האיסלמית ומי שהיה ראש ממש־לת מאלזיה, גינה היום את הטבח בכפר האולימפי ואמר ששום מוס־למי נאמן לא יוכל להשלים עמו. מהוגים באינדונזיה ובמכסיקו תקפו גם הם את דרכי הטירור הפלשתינאי.

העתונאי ג'יימס רסטון קורא היום להפעיל בעולם את השי־טה הרדיו־אקטיבית כדי לטפל באנרכיה הפוליטית ברחבי ה־עולם: תוספת איזוטופים רדיו אקטיביים לכדורי התחמושת ה־נמכרים כדי לסייע לאיתור מתנקשים פוטנציאליים.

הארצות הערביות

(סוף מעמוד 1)
יוסף במפלגה הלאומנים הסוריים ביים המפלגה הסוציאליסטית ה־ריה), היא שפיקדה על התקפת ה־דמים במינכן. העתונים ציינו כי צלה של אליסאר פואד אל־שמאלי, בבנה עם ארגוני החבלה, כת ב־היא שעבר.

מבירות נמסר אמש כי יו"ר המפ־לגה הלאומית הסורית הצהיר כי אין ידו איסור על השתתפות אליסאר פעולת מינכן. לעומת זאת מסרה אמה של אליסאר, כי בתה הת־קשרה עמה מאירופה אתמול והודי־עה לה כי מצב בריאותה טוב. האם א ציינה מהיכן קיבלה בדיוק את יחת הטלפון.

התגובה השידור והעתונות הערבית: סוריה, עיראק, אלג'יריה, לוב, מצ־רים ומדינות אחרות להוציא את ירדן, דיווחו אתמול באהדה על הת־קפת הדמים במינכן.

אל־ת'אורה הדמשקאי קבל על כך י העברת המחבלים ובני־הערובה ישראלים מהכפר האולימפי לשדה תעופה של נאט"ו במינכן „היתה בחינת מארב" נגד המחבלים.

אל־אהראם כתב אתמול כי התקפת דמים היתה פעולת־יאוש מצד אר־גוני החבלה. לעומת זאת הכריז ה־מנהיג הדרוזי הלבנוני וראש המפ־לגה הסוציאליסטית הפרוגרסיבית כמאל ג'נבלאט כי „המקרה הזה הוא ביטוי לרגשות כי הערבים עומדים לפני כניעה לישראל וארה"ב". הוא הוסיף כי הרתיעה הערבית מכילה

הודעת השידור גרמה לפלשתינאים להוכיח כי הם האחראים לשיחרור, כי הם סומכים על עצמם יותר ויותר והם מוכיחים לעולם. כי הם קיימים ואי־אפשר לפתור את בעיית פלש־תין בלעדיהם.

ממשלת ירדן פירסמה אתמול הו־דעת גינוי רשמית בה הוקיעה את התקפת הדמים וכינתה אותה „פשע מתועב שמזיק לענין הערבי". ראש הממשלה אחמד אל־לוזי אמר בהודעה ששודרה ברדיו רבת־עמון כי „אלה הסבורים כי הם משרתים את הענין הפלשתינאי על־ידי ביצוע פשע כזה טועים. הם חיבלו בענין הפלשתינאי".

תחנות השידור של סוריה ועיראק תקפו אמש את ממשלת מערב גרמ־ניה והטילו עליה את האחריות להרג המחבלים.

ממשלת לבנון פירסמה אמש הו־דעה סתמית בה ציינה כי היא „מצ־טערת על המקרה המצביע על יאוש של בני העם הפלשתינאי, ש־גורשו ממולדתם פלשתין".

ביום ב' — טכס הנעילה

(ע"צ). בגלל הפסקת המשחקים האולימפיים ב־24 שעות ייערך טכס הנעילה של האולימפיאדה ביום ב' ולא ביום א' כפי שהיה מתוכנן. הרוזן ז'אן דה בומון, סגן נשיא הועד האולימפי הבינלאומי, הסביר את החלטת הועד להמשיך במשח־קים באומרו כי „הדרך הטובה ביו־תר לחלוק כבוד למתים היא על־ידי שמירת אמונים לאידיאל האולימפי על ידי המשכת המשחקים".

צפויים שיבושים

(סוף מעמוד 1)
ערובה בבקרה שיובאו למצרים עלול לגרום שיבושים ביחסי בון קהיר, שחודשו זה לא כ־כבר.

„הערבים היו... כפרדים"

הים רב וגל של רגשות אנטי־ערביים התעורר בציבור הגרמני.

* באחת הכיכרות המרכזיות ב־מינכן החלו עוברים ושבים להכות ולקלל שני פועלים זרים שנראו להם כערבים. אלה ניצלו רק כשהתברר שהם ספרדים.

* בפרנקפורט דרשו מפגינים לגרש את כל הפועלים הערביים מ־גרמניה.

* בעיר בראון ניצלו מידי ה־קהל ברגע האחרון שני צעירים שמאלניים שניסו להלך צלונים בעד הפלשתינאים.

במשך היום הועלו דרישות לפי־טוריהם של מיניסטר הפנים האנס דיטריך גאנשאר ומיניסטר הפנים ה־באוואריה מארק בגלל הכשלון האיום של הנסיון לשחרר בני הערובה. פרשנים מותחים ביקורת על אמצעי הבטחון הנלזבים בכפר האולימפי ועל השלומיאליות של מבצע המש־טרה.

הפסקת עבודה בפולקסוואגן

בין גילויי האבל — הפסקת עבו־דה במפעלי פולקסוואגן לדקה אחת של דומיה. עתה נודע כי גאנשאר, מפקד משטרת מינכן מנפרד שרייבר, דובר הממשלה הפדראלית קונרד אהלרס וראש עיריית מינכן לשעבר פוגל, הציעו עצמם כבני־ערובה במקום הישראלים. כמה עתו־נים מציינים כי קשה למצוא הגנה מושלמת נגד טירוריזם.

ראש ממשלת צפון ריין־וסטפליה היינץ קין אמר היום בראיון ראדיו כי יש לסלק את כל הפלשתינאים החשודים בקשרים עם מחבלים מ־מערב גרמניה ולאסור באופן מוחלט פעילות של ארגונים פלשתינאים ב־גרמניה. מזכיר המועצה המרכזית של יהודי גרמניה ד"ר הנדריק ואן דאם, אמר כי אין להטיל על בון את מלוא האשמה לטבח.

מתנדבים חדשים לצה"ל

בלונדון הציעו היום מאות אזרחים בריטיים להתנדב לצה"ל כדי להלחם נגד הרוצחים הערביים המטורפים. אנשי השגרירות ניסו להסביר להם שצה"ל אינו מקבל מתנדבים. מש־עות הבוקר ניצבו מאות אנשים ב־תור לפני בנין השגרירות כדי לתר־תום שמותיהם בספר התנחומים.

עתוני בריטניה פרסמו מאמרי־דעת חריפים נגד ארגוני המרצחים הפלש־תינאים ונגד מדינות ערב המספקות אותם.

נגד המשרד בלונדון

למיניסטריון החוץ הבריטי הגיעו תביעות רבות של ארגונים ואזרחים לאסור על פתיחת המשרד של הארגון לשחרור פלשתין בלונדון. פועלי נמל התעופה הלונדוני החרימו היום חב־רות תעופה ערביות. מיניסטר החוץ סר אלק דאגלאס יום אומר באיגרת למר אבא אבן כי המאורעות האיו־מים במינכן זיעזעו את העולם ה־תרבותי.

הפעם — גם צרפת, אבל...

נשיא צרפת מר ז'ורז' פומפידו שיגר איגרת השתתפות בצער לנשיא ישראל מר זלמן שזר. דובר ממ־שלת צרפת אמר היום לאחר ישי־בת הממשלה כי צרפת מביעה את הזדעזעותה ואת אהדתה לקרבנות ול־משפחותיהם. יחד עם זאת מצא ל־נכון שר החוץ הצרפתי מוריס שו־מאן לשלב בדבורו פניה מוסווית לישראל לא להגיב באמצעי־גמול נגד מדינות ערב.

עתוני צרפת, ארגונים, מדינאים ואישי ציבור צרפתיים, פירסמו הו־דעות גינוי חריפות ורבים קראו ל־ממשלת צרפת להדק את קשריה עם ישראל ולהפסיק את מדיניותה הפרו ערבית. „קבוצת דב ברונר" בפאריס איימה בפעולות נקם. משטרת פא־ריס הגבירה את השמירה על שג־רירויות ישראל ומדינות ערב.

זעזוע באיטליה

באיטליה נמסר על זעזוע שלא נכור כמותו בעשור האחרון. בין ה־יתר הציעו עצמם 20 פרלמנטרים איטל־קים כבני ערובה במקום הישראלים. כל העתונים האיטלקים מוקיעים את הפשע תוך הבעת זוועה. הנשיא ג'ו־באני ליאונה שיגר מברק הזדהות לנשיא שזר.

מברקים דומים התקבלו ממדינות רבות אחרות — בלגיה, לוכסמבורג, דנמארק, שוודיה, נורווגיה, הולאנד, יוון, שוויץ, דרום אפריקה, טורקיה, אוסטריה, מכסיקו, איראן, הודו, את־יופיה, מאלאגאש. בכל המברקים ה־הזדעזעות אופייניות הלשון החריפה ללא תקדים.

מידע שוטף לאפיפיור

האפיפיור פאולוס ה־6 שיגר גם הוא מברק לנשיא שזר ומסר כי כל העת עמד בקשר טלפוני עם ה־קארדינל במינכן כדי לקבל מידע שוטף על השתלשלות הטראגדיה. ה־אפיפיור גם נאם היום באוזני עולים לרגל בארמון הקיץ שלו ואמר: „מליוני אנשים בכל רחבי העולם נפגעו ונפצעו ברוחם. האיבה מולי־דה איבה, דם דורש דם וגאולת דם מובילה לגאולת דם. לאן מועדות פנינו: שגעון האלימות הוא סימן לרע שבאדם".

מוסקבה מגנה

עתוני בריה"מ נמנעו מפר־שנות, והסתפקו בדיווחים עוב־דתיים, אם כי כינו את מבצעי הרצח „קיצוניים". יוצא מה־כלל היחיד: טא"ס פירסמה גי־לוי דעת של המשלחות הסוב־ייטיות לאולימפיאדה, המגנה את הטירוריזם ומביע צער על „התרחשות המעציבה והטרא־גית".

צ'יכוסלובקיה הודיעה שהיא תומכת במאבק הפלשתינאים ודווקא משום כך מגנה מעשה זה של שיבוש שרי־רותי בכח. מזרח גרמניה מותחה בי־קורת על סידורי הביטחון בכפר ה־אולימפי. פולין אמרה כי את ה־טרור אין להצדיק בשום נימוק מדיני.

גם ראשי ארגונים בין־לאומיים הביעו השתתפות בצער ודברי גי־נוי, ביניהם מזכיר נאט"ו יוזף לונץ, מזכיר מועצת הכנסיות העולמית יו־ג'ין בלק, ראשי איגודים מקצועיים, ראשי ארגוני ספורט ואישים אחרים.

עתון בווינה מסר היום כי אינטרפול ידעה כבר לפני שבועיים שמחבלים ערביים מכינים התקפת טירור באירו־פה והזהירה את שרותי הבטחון האירופיים. העתון מוסר כי אינטרפול העבירה אפילו שמות של חשודים. אלמונים השמיעו אמש איומים נגד דיפלומאטים ערביים בווינה.

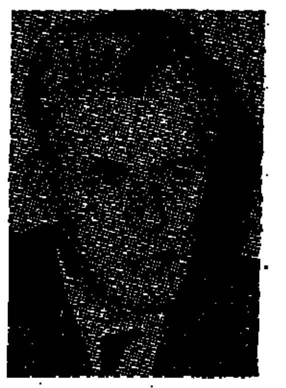
קונראד אהלרס

חודשו משחקי

(סוף מעמוד 1)
לעולם שרוח הספורט חזקה מכל טירור.

בשעה שבאתרי הספורט שוב מת־חדש המאבק הבינלאומי, הוסיפה היום מינכן להתאבל על מות 11 ה־ישראלים שניספו בהתקפת אנשי אר־גון המחבלים „ספטמבר השחור". כאשר הדגלים הורדו לחצי התורן. הרדיו והטלוויזיה שידרו מהבוקר רק מנגינות אבל, בעוד שבחוגים רח־בים ממשיך הפולמוס אם נבון לחד־דש את המשחקים.

הזדהות עם ישראל

במזג אויר גשום נערכה בכיכר העיריה הפגנת הזדהות המונית עם ישראל. בבנקים נפתחו חשבונות התרמה למשפחות הקרבנות. כל משפחה שנפגעה מקבלת מהוועדה המארגנת של המשחקים תעודת ביטוח חיי מעל סך 50 אלף מארק.

הרב הראשי לצה"ל תת־אלוף מרדכי פירון עם מלווים מחברה קדישא הגיע הערב למינכן כדי לעשות את סידו־רי הקדושה והטהרה של גוויות הקרבנות שלנו במרחץ הדמים שהיה בלילה בנמל התעופה הצבאי.

היו קשיים בזיהוי תשע הגוויות החרוכות. במשך היום אוחסנו ה־גוויות בחדר המתים של בית־החו־לים העירוני.

גוויותיהם של ה־11 יהיו מו־כנות להטסה ביום ה' (הבוקר) ב־6.30. הם יוטסו בטיסה ה־ראשונה עם המשלחת האולימ־פית במטוס אל־על שימריא ב־7.45 בבוקר. בטיסה אחרת אחה"צ תשוב משלחת הנוער.

לאחר שעות רבות ללא שינה אוכסנו הלילה הספורטאים הישרא־לים במקומות שהוכנו להם בכפר האולימפי. רק מנהל המשלחת שמו־אל ללקין ורופאה הד"ר קורט וויי־גל חזרו לבית־המעונות ברחוב קונולי 31, ממנו הוצאו מזוודות הקרבנות אחרי שנבדקו היטב.

על כולם ניכר הזעזוע העמוק, אך יותר מכל היתה נתונה בהלם השו־בית הישראלית אסתר שחמורוב, שבילתה שש שנים במחיצתו של מאמנה עמיצור שפירא ז"ל.

המחדל הבטחוני

והאשמה בענין מחדל בטחוני חמור קיבלו כאן חיזוק נוסף לאחר האישור הרשמי כי לפחות אחד מ־חבלני ארגון „ספטמבר השחור" התקבל לעבודת שרותים בכפר ה־אולימפי על־ידי הועדה המארגנת. עדיין לא הושלמה החקירה לגבי ה־מחבל הנוסף, אולם רווחת סברה כי נהנה מתנועה חופשית תוך מאמר־גניה ומהתכניה של התנגלות ל־ספורטאים. רבים מותחים ביקורת קשה על העובדה כי איש לא חסם את דרכם של המחבלים לבנין ה־ישראלי.

ישראל נתנה לגרמניה „אור ירוק" לפעולה צבאית

מאת דן מרגלית

פער בין דיווח בן־חורין לבין הפרסומים * הממשלה היתה משוכנעת שהגרמנים יסתערו

„ריבונו של עולם, מה קורה שם? — נאנח פקיד בכיר ב־משרד החוץ בירושלים — הרי הגרמנים לא מסתערים עליהם". היה זה אור ליום אתמול, אחרי חצות, כאשר בבית ראש הממ־שלה גולדה מאיר בירושלים נמשכה ההתייעצות בהשתתפות השרים אבא אבן, יגאל אלון ו־ישראל גלילי ובמשרד־החוץ ישב צוות מיוחד שקיים את ה־מגע הישיר עם השגריר אלי־שיב בן־חורין במינכן. באותו רגע — כ־20 שעות לאחר חטי־פת הספורטאים הישראלים ב־אולימפיאדה — החל מה שמכ־נה „הפער".

הרדיו נשטף בגל של שמחה. היה רושם, כי הישראלים נחלצו ללא פגיעה. בבית ראש הממש־לה הורמו כוסיות „לחיים". אר־לם בן־חורין המשיך „להרגיע", הרדיו הודיע שהכל בסדר, אבל בן חורין נשאר מסויג. הוא אינו יודע, אמר, עדיין אין סי־מן של חיים. מבית ראש ה־ממשלה „לחצו" עליו. שר ה־חוץ ביקש שיודיע במקורות מוסמכים טובים מאלה העומ־דים לרשותו. אולי אין האיש ה־מכבי במגדל הפיקוח של שדה־התעופה יודע מה מתרחש? ה־יתכן שהגרמנים משיבים לבן־חורין תשובות סתמיות — ש־אלו במשרד החוץ — כפי ש־השיב שר הבטחון משה דיין לטורדנים אשר הפריעו לו לנ־הל בשקט את מבצע חילוץ נו־סעי מטוס סאבנה?

במשרד החוץ ובבית ראש ה־ממשלה התפללו לאפשרות זו. אך בן חורין עמד על דעתו. „ה־פער" בין דיווחיו ובין הרדיו הלך והתרחב והשגריר עמד על דעתו כי מקורותיו מהימנים. ב־3.10 לפנות בוקר הצטערו ה־כל להיווכח, כי אכן „הקו ה־פתוח" בין מינכן ובין חדרו של יוחנן מרוז במשרד־החוץ היה צודק בדיווחיו. השרים הוזע־קו לישיבת הממשלה, שהתכנסה אתמול בבוקר.

הצעות פעולה נפסלות

שלשום בבוקר קיבל שר ה־חינוך יגאל אלון ידיעה ראשו־נה על החדירה לכפר האולימ־פי. הגוף הראשון אשר הוזעק לפעולה היתה הצנזורה הישרא־לית, שהחליטה לאסור על שי־דור מיידי של הידיעה ברדיו (היא קטעה גם אתמול מאות שורות חשובות ב„הארץ"). חלק מאירועי יום שלשום פורסמו כבר בצורה מקוטעת. אחרים נמחקו. העיקריים שבהם:

* בבוקר הראשון עם השג־ריר בן־חורין ובשיחות של אלון עם מארגני האולימפיאדה הביעה ישראל להשעות את המ־שך התחרויות. הוסכם על כך ל־אחר שיחות סגן ראש הממשלה עם נשיא הוועד האולימפי.

* בישיבת הממשלה ובהת־ייעצויות השרים הובהר, כי ה־גרמנים מוכנים לבצע פעולה צבאית. ישראל נתנה „אור ירוק". בבוקר היתה התשובה החיובית זהירה. אחרי הצהרים היא נאמרה בהחלטיות.

* המידע הכללי שנמסר ה־יה זה: באחרונה רבו הגילויים על כוונות המחבלים לפגוע ב־ישראל בחו"ל. ראש הממשלה התבטאה באוזני מקורביה, כי לוא גם מנתה ישראל 15 מיל־יונים ספק אם יכלה לטפל ב־כל השמועות הזורמות אליה ב־דבר הפיגוע של הערבים.

* הגרמנים סירבו להתיר נשיאת נשק על־ידי ישראלים בכפר האולימפי. הפעילות ה־בטחונית הישראלית היתה ע־קיפה. חלק מן הספורטאים קיב־לו תדריך כיצד להתנהג במצ־בים מסויימים. היה גם מעקב של גורמים בטחוניים אחרי הנ־עשה בסביבות הכפר האולימפי. לשאלה מה היתה הסיבה לאיכ־סון הישראלים בקצה הכפר נא־מר, כי הדבר נעשה דווקא בג־לל צרכי בטחון.

* מבעוד בוקר העבירו ה־גרמנים את ישראל על חומרת המצב. ישראל נתנה להם בזהי־רות „אור ירוק" להפעיל כח ל־שיחרור בני הערובה. מומחים בטחוניים בישראל התמכמו על פעולת הפריצה למבצר הקבוצה המחתרתית של באדר־מיינהאוף שביצעה ממשלת מערב גרמניה בעבר, כי יש לממשלה זו יחי־דה של לובשי „סרבלים לב־נים", אשר תוכל לבצע את ה־מבצע. כך הודיעו הגרמנים — וקיבלו תשובה חיובית זהירה. אך בזהירה בישראל. כפי שהוס־בר לשרים מבינה ישראל כי היא לא תוכל להתנגד להפעלת נשק נגד המחבלים גם במחיר סיכון ישראלים — שעה שהיא עצמה סיכנה חיי אורחים זרים בפעולת הפריצה למטוס „סאב־נה". הבנה זו הקלה על הממ־שלה לקבל את החלטתה פה אחד.

תמיהות

למרות „הקו הפתוח" בין ירו־שלים למינכן לא הכל היה נהיר לישראל. לא ברור מה באמת נאמר בין בון ובין קהיר? האם לא היתה כוונה רצינית להע־ביר את בני הערובה לבירה המצרית? מצד אחר היה בירוש־לים רוגז על שירותי השידור. בשידור חוזר קיצצו קטע שהז־כיר לגרמנים את מלחמת־העו־לם השניה תוך איזכור מוטעה, כאילו נהרגו יהודים כבר באו־לימפיאדה בגרמניה ב־1936; ופעם אחרת התלוננו במשרד־החוץ, כי בשידורים היה צריך לנהוג ביתר זהירות בקאנצלר וילי בראנדט.

הפעילות בירושלים התנהלה בשני מישורים. היה מגע ישיר של השר אלון עם האחראים ל־אולימפיאדה ולאט־לאט הסתמ־נה מגמה להשעות את המשח־קים.

הנשיא ניכסון גילה ענין רב יותר מאשר סתם מעשה של נו־הוס במתרחש. הוא שוחח לא רק עם ראש הממשלה גולדה מאיר, אלא גם עם השגריר יצ־חק רבין ושאל מה תוכל ארצו לעשות.

ההד בירושלים

אתמול נעשה בירושלים „ני־תוח" שלאחר המוות: המומחים הישראלים נדהמו. הגרמנים לא הסתערו. הם הסתפקו בצליפה מרחוק. לא היה תיאום. אפשר היה לנצל את נחיתת המסוקים, הגעתם, נחיתתם בשדה הצב־אי של מינכן ובעיקר את בדי־קת המטוס הגרמני אשר למר־אית עין נועד לצאת לקהיר, כ־די להחדיר אליו אנשים „בסר־בלים לבנים". כל זה לא נעשה.

בעיקר רגזה ירושלים על ש־לא בוצעה פעולת תקיפה. היתה הוכחה שלא היתה לגרמנים ידיעה כמה מחבלים משתתפים בפעולה. לפחות, לאחר ההעב־רה למסוקים, אפשר היה לדעת מה מספרם ולידעת כמה בהם פצועים. ובעיקר: במשך כל ה־זמן הודיעה גרמניה לישראל, כי היא פועלת על סמך הבנות, שהמחבלים מתכוונים לממש את איומיהם. אם כן, כיצד אירע ש־הפעולה לא תוכננה במשך כל שעות היום? שהוזר צלפים? שלא היתה הסתערות? שלא ה־מתינו עד שכל בני הערובה ה־ישראלים ייכנסו למטוס הגרמני המתין לטיסה למצרים, בו יכ־לו להצפין קלעים וצלפים?

ואיך אירע שדובר ממשלת גרמניה נכשל בהודעת הבטחון שלו לפיה כל הישראלים שוח־ררו, אם כי יותר מאוחר, כא־שר לחץ השגריר בן־חורין ל־תשובה ברורה, לא חזרה ממ־שלת מערב־גרמניה על ההודעה המשמחה בהחלטיות.

אבל כל זה היה כבר מאוחר מדי.

מוסדות, ארגונים ותלמידים מביעים צער ויגון על הרצח

היום הפסקת עבודה בת שתי דקות בנמלים * בתי עסק ייסגרו במקומות בהם יעברו ההלוויות

מאת כתבי „הארץ" ועתי"ם

תגובות של זעם ויגון השמעו אתמול בכל חלקי הארץ בתגובה על רצח 11 הספורטאים הישראלים ב־מינכן.

ועדת הספורט של הכנסת פירסמה אתמול הודעה בה נאמר כי הועדה מרכינה ראשה למול דמם השפוך של ספורטאי ישראל, אשר בצאתם לאולימפיאדה במינכן נשאו עמם את סמל האחוה בין האומות ונפלו נק־רבי כדורי מרצחים. לא ידעו מעשי הרצחים את רוח הספורט בישראל ולא ישברו מעלליהם את השיתוף וההבנה הקיימים בין האומות המש־תתפות באולימפיאדה, נאמר בהו־דעה.

הפגנות תלמידים

הפגנות מחאה של בתי ספר תי־כונים בתל־אביב והאזור נערכו אתמול מול שגרירות גרמניה ברחוב סוטין בתל־אביב: 11 תלמידים חול־מיות קיימו בשער הכניסה לשג־רירות משמר אבל סביב ל־11 נרות נשמה, תוך הצגת תצלומים גדולים של קרבנות ההתקפה הרצחנית.

בבת ים נערכה תהלוכה של 700 תלמידי בית ספר תיכון „רמות" ל־ביתו של יעקב שפרינגר, מורה ל־התעמלות בבית ספר, מקרבנות ה־רצח. משלחת תלמידים ומורים נפג־שה עם משפחתו של הנרצח והגישה לה מכתב תנחומים הזדהות.

תלמידי תיכון חדש בתל־אביב פירסמו גילוי דעת הקורא לממשלת גרמניה שתמצה את מלוא חומר הדין נגד הרוצחים. בירושלים נער־כה עצרת התלמידים, בה השתתפו 4000 בני נוער.

ישיבת אבל של מועצת ההסתדרות

מועצת ההסתדרות קיימה אתמול ישיבת אבל, בה קרא מר יצחק בן־אהרון את מכתבה של ראש הממשלה למועצה, בו הביעה תקוה כי המו־עצה תיתן ביטוי נאמן להחלטתנו הנחושה לעמוד מול מעשי הסבת הנפשע ולהמשיך במעשי היצירה. „בטוחני כי ההסתדרות תדע לגייס לעזרתנו את אירגוני העובדים ב־עולם", כתבה ראש הממשלה.

לפני ישיבת המועצה נערכה ישי־בת אבל של הועדה המרכזת של ההסתדרות.

דורשים הסגרת רוצחים

הנהלת גח"ל התכנסה אתמול ל־ישיבה מיוחדת והחליטה לדרוש מ־הממשלה להקים ועדת חקירה ש־תבדוק כל מחדל בטחוני במינכן ותקבע את האחראים. הנהלת גח"ל פנתה לממשלה שתדרוש את הסגרתם של הרוצחים. כן מוחה ההנהלה על ההחלטה להמשיך במשחקים האו־לימפיים וקובעת כי ההחלטה „מטי־לה חרפה על האחראים לה".

יו"ר המרכז החופשי, ח"כ שמואל תמיר, שלח אתמול מברק לראש ה־ממשלה בו דרש שהממשלה תגבה בתביעה לממשלת גרמניה להסגיר את הרצחים. פעילי המרכז החופשי התחילו אתמול בהחתמה על עצומה להסגרה והנהגת עונש מוות למחב־לים האשמים ברצח אורחים.

בהחתמה על שית הדרישות פתחו אתמול גם הסתדרותים חברי ההס־תדרות בירושלים.

שביתת אבל

היום ב־12 תהיה הפסקת עבודה רוחמית משך 2 דקות של כל ה־עבודות בנמלים חיפה, אשדוד ואי־לת. האוניות בנמלים יצפרו לאות אבל והדגלים יורדו לחצי תורן.

הנהלת האיגוד הארצי למסחר הח־ליטה אמש על סגירת כל החנויות במקומות בהם יעברו ההלוויות. עי־רית דימונה השביתה אתמול את כל בתי מסחר והמלאכה בעיר לחצי שעה.

הרצח במינכן נתן אתמול אותו־תיו בקרב התיירים. התנועה הערה של קניות לקראת החגים במרכזי הקניות הופסקה אתמול בבוקר כמ־עט לחלוטין ותושבים רבים התקבצו להתחיל את יום עבודתם. בשעת שי־דור טכס האזכרה במינכן הופסקה עבודה ברוב המפעלים והעובדים הצטופפו ליד מקלטי רדיו וטלוויזיה.

ערבים מגנים

ראשי עיריות, אנשי ציבור ומכב־דים בגדה המערבית שלחו אתמול מברקים למפקד האזור ולמושלי ה־נפות בהם הביעו את הזדעזעותם ו־סלידתם מהרצח. מועצת עיריית בית־לחם התכנסה לישיבת אבל. ראש עיריית חברון, השייך מוחמד עלי ג'עברי, מסר הודעה המגנה בחריפות את המעשה. ראשי עיריות בית ג'א־לה ובית סאחור ערכו ביקורי תנ־חומים אצל מפקד האזור, תא"ל ר. ודי. את תנחומיו הביא גם ראש עיריית אל עריש, יוסף נביע אל בק אשר ביקר אצל מפקד הנפה יחד עם חברי המועצה ונכבדים אחרים. חב־רי ההסתדרות הערבים ממזרח ירו־שלים פירסמו אתמול גילוי דעה המגנה את הרצח.

מפוני בירעם ואיקרית מגנים

יו"ר ועד מפוני בירעם, מר איוב מטאנס, גינה אתמול בחריפות את מעשה הרצח ואמר כי הוא וחבריו הזדעזעו לשמוע, כי המחבלים הע־ניקו למבצעם הנפשע את השם בירעם ואיקרית. הועד הארצי למען עקורי בירעם ואיקרית ביטל אתמול את ישיבת המליאה שלו וקיים במ־קומה ישיבת אבל בהשתתפות כל חבריו הערבים והיהודים, בביתו של הארכיבישוף יוסף ראיה.

מנהיגי העדה הדרוזית וראשי ה־מועצות המקומיות בכפרים הדרו־זיים שלחו אתמול מברקי גינוי ל־ראש הממשלה, ומברקי תנחומים למשפחות השכולות.

עזרה כספית מיוחדת לפרדסנים המייצאים ליפן

הפרדסנים המאוגדים בפרדס סינדיקט שישווקו פרי לשוק ה־יפאני, יקבלו מענק מהאגודה ל־כיסוי הוצאות מיוחדות בגין ריסוס וטיפול מיוחד הנדרש על־ידי ה־שוק.

על כך הודיע לאחרונה, מר צבי קינן, מנכ"ל פרדס סינדיקט, המ־ייצגת את הפרדסנות הפרטית.

כמו כן הוחלט לתת לאלתר הל־ואות מיוחדות ונוחות לבתי האריזה של האגודה לכסוי הוצאות הק־שורות בסידורים וברכישת ציוד מ־יוחד לקראת השיווק ליפן בעונה ה־קרובה.

הלוואה הוצאה מבנק על סמך חוזה מזוייף

* (ע). אליהו מורב נעצר אתמול בבית משפט השלום בתל־אביב כחשוד בקבלת הלוואה מבנק טפחות בסך 12 אלף ל"י על סמך חוזה שכירות כוזב. ב"כ המשטרה טען, כי החשוד, ביחד עם אשתו לילי, קיבלו את ההלוואה באפריל 1971 במרמה. השופט א. אבן־ארי הסכים לשחרר את החשוד בערבות צד ג' בסך 2000 ל"י, אחרת יישאר במעצר שלושה ימים.

* קבוצת שריון סיימה אתמול תרגיל גדול ברמת הגולן בשיתוף עם חיל, הנדסה וחיל האוויר.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

יגאל מוסינזון המציא פטנט לבניין חניונים * חתם חוזה הפעלה עם נצר־סירני

מאת א. קרן, סופר „הארץ"

חוזה להפעלת פטנט לבניין חניונים העשוי להיות הישג בקנה מידה עולמי נחתם בין ממעלי ה־מתכת של קיבוץ נצר־סירני לבין ממציא הפטנט, הסופר יגאל מו־סינזון.

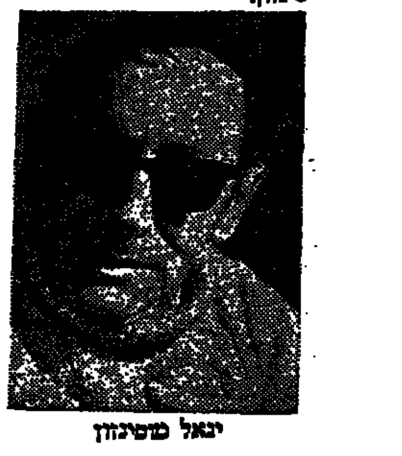
יגאל מוסינזון

המצאתו של מוסינזון, שנרשמה כפטנט ישראלי, אמורה לחסוך מקום להחניית כלי רכב על שטח של 16 ממ"ר במקום 25 ממ"ר המקובלים עד כה.

מתאימה לכל מכונית

ההמצאה מתאימה לכל מכונית ו־ניתן לבנותה גם בצורת חניוני גגד, בין בתים ומתחת לגובה התלולות, ברוחב של ששה מטרים מימין ומש־מאל. כאשר המרחק בין הבתים הוא 3.80 מטרים ניתן לבנות חניון כזה מצד אחד.

ההמצאה מתאימה לרכב בעל הנעה אחורית ולרכב בעל הנעה קדמית כאחד, ללא צורך בעובדי חניון ל־הסדרת החנייה מאחר ועבודה זו תע־שה על־ידי בעל הרכב עצמו. המית־קנים בנויים פלדה וברגים בלבד, ו־ניתן להתקינם על מגרשים ריקים שיישמרו לפרק זמן ארוך, עד לבנייה במקום, ואז ניתן לפרקם ולהעבירם למקום אחר עם „חילותי העיר והת־רחבותה.

מחיר נמוך מהמקובל

המחיר למטר חניון יהיה זול בהר־בה מהמקובל בהקמת חניונים ביום. ממעל המתכת של נצר־סירני התחייב לבנות את הדגמים הראשונים תוך 60—90 יום. מר יגאל מוסינזון אמר לסופר „הארץ" כי לדעת שר התח־בורה מר שמעון פרס ואנשי משרדו תקל המצאה זו על פתרון בעיית החנייה בישראל ובעולם ומעריכים כי אפשר יהיה לייצא מיתקני חנייה כאלה לארצות העולם.

ההמצאה בנויה על עקרון של עליית הרכב על רציף נייד והפעלת רציף זה באמצעות מערכת ההנעה של הרכב (הגלגלים) המביאה את ה־רכב למקום החנייה, ללא צורך ב־תמרון ומרחב סיבוב.

בידי בעל הפטנט מספר פטנטים נוספים רשומים ולאחרונה הוא חתם על חוזה עם חברת כור לבניית מכו־נה לניקוי מדרכות.

פלד יוזם חוק נגד שפיכת פסולת בניין ברשות הרבים

מאת סופר „הארץ" בגוש דן

חקיקת חוק נגד שפיכת פסולת בנין במקומות ציבוריים הציע ראש עירית רמת־גן ד"ר ישראל פלד.

במכתבו אל שר המשפטים ד"ר יוסף בורג כותב ד"ר פלד כי לאחרונה פשה במדינה נגע של שפיכת פסו־לת בנין על כל מגרש פנוי, בדר־כים, שבילים ומגרשים ציבוריים ו־הדבר „הופך למכת המדינה, מכער את הערים ועושה לאל כל נסיון לשמירת נקיון הערים וסביבתן".

ד"ר פלד טוען עוד כי האמצעים שבידי העיריות למלחמה בנגע זה לוקים בחסר בגלל העונשים הקלים המוטלים על העבריינים, דרכי ההו־כחה המסובכות והאורך התקופה בין ביצוע העבירה ומועד המשפט וגזר הדין ולפיכך הוא מציע הטלת עונש אפקטיבי על מבצעי עבירות אלה, שהם בעיקר בעלי משאיות, קבלנים וטרקטורים.

עונש אפקטיבי הוא לדעת ד"ר פלד, נוסף לברירת הקנס — שלילת רשיון הנהיגה מעבריינים מסוג זה. העתק המכתב הועבר לידי היועץ המשפטי, מר מאיר שמגר, ויו"ר ה־ועדה לאיכות הסביבה של הכנסת ח"כ יוסף תמיר.

שני סבלים נעצרו בלוד כחשודים בביצוע גניבות

(ע). שני סבלים זמניים בנמל התעופה לוד נעצרו לחקירה — ה־אחד בקשר לגניבת דלק מרכב, המשרת מוסעים, השני — בקשר לגניבת שעון מתיירת.

שני העובדים הם עולים חדשים מגרוזיה, האחד הגיע ארצה לפני ארבעה חודשים ונתקבל לעבודה רק בחודש שעבר, והשני הגיע לפני שבעה חודשים לארץ ועמד לקבל קביעות בימים אלה לאחר שהוא מועסק כחצי שנה בשדה התעופה. עובד זה הוא בן 33 נשוי ואב ל־4 ילדים וגר בלוד. ברשותו מכונית פולקסוואגן.

בחקירתו במשטרה הודה כי הוא שגנב מרכב הגורר מוסעים. נוסף להסיע במכוניתו הפרטית. עובד זה משתכר 700 לירות נטו מלבד טיפים, שלדבריו מסתכמים ב־50 עד 100 ל"י לחודש.

החשוד השני, בן 34 הוא נשוי ואב ל־4 ילדים. אתמול נתפס, לאחר שפתח, לפי החשד, את מזוודתה של תיירת, שעמדה לעזוב את הארץ, והוציא מתוכה שעון מצורר. המש־טרה הספיקה לגבות את עדותה של התיירת לפני עלותה למטוס, אך הגניבה שזוהתה לא החזירה לידיה כיון שהיא נועדה לשמש כמוצג משפטי במשפטו של החשוד. לאחר תום המשפט תשלח לה המשטרה את השעון.

מעצר לחשוד בנסיון סחיטה

(ע). חשוד בנסיון סחיטה מתייר נעצר אתמול לחמישה ימים בפקודת בית המשפט השלום בתל־אביב.

ב"כ המשטרה, רס"ר ציון ששון, טען, כי החשוד, אברהם אלקוכי, איים על התייר אהוד ארצי ב־5 לאוגוסט זה. לדברי החוקר עצר ה־חשוד את התייר בעת שהלה נסע במכוניתו, דורש ממנו סכומי כסף בטענה כי התייר גרם לו שבר ב־ידו על ידי פגיעת מכוניתו. המש־טרה טוענת, שהחשוד איים כי יש־בור לו את העצמות, אם לא ייעשה לדרישתו.

החוקר הוסיף, כי החשוד נוהג בשיטה זו לא בפעם הראשונה כדי לסחוט כספים מאנשים ברחוב, ויש לחקור מקרים דומים נוספים.

החשוד הכחיש את טענות החוקר.

המכבסות יהיו סגורות בסוכות

„ארגון בעלי המכבסות שליד ה־התאחדות בעלי מלאכה ותעשיה זעירה בת"א מודיע שכמו בכל ה־שנים כן גם השנה תהיינה סגורות המכבסות לקבלת כביסה ונקוי במ־שך כל ימי חג הסוכות מיום שבת 23 לספטמבר 1972 עד יום ראשון 1 לאוקטובר 1972".

ממצאים ישראליים ופרסיים נחשפו בתל כיסון

בין השרידים — קטע חומה וכלי צור

מאת יהודה אריאל סופר „הארץ"

במקום המשוער של חומת ה־עיר, שהיתה בתל כיסון (תל קי־סאן) שבעמק עכו, נמצאו בקטע קטן שרידי חומה ומקום פרץ שכבת מגורים המאפשרים לשער שבמקום זה היתה חומת סוגרים.

בתוך המשוער של חומת הסוג־רים נתגלו שרידי שכבת הרצפה וכן ארבע שכבות שריפה וכלי ב־צור מהמאה ה־11 וה־10 לפני ה־ספירה. באותו מקום ממש נמצאו גם 8 כדי ממגורה, שרידי תנור מ־המאות ה־7 וה־6 לפני הספירה וכן קערת בולת שמועדה טרם נקבע.

הבעיות מעוכבות בירור

פרופ' ג'אן פרונגו, מבית־הספר לחקר המקרא בירושלים, שסיים עתה את עונת החפירה השניה שלו בתל כיסון מסר, כי אינו יכול ל־הוציא עדיין את מסקנותיו באשר עליו ללמוד את הבעיות המסובכות שנתקל בהן מאחר שנמצאו שרידים מתקופות שונות, ביניהם גם כלי צור.

המקום בו נערכו החפירות בק־צה המזרחי של התל ליד המורד החזק, הוא טיפוסי להימצאותה של חומה חלקלקה אולם בקטע החפירה היא טרם נתגלתה. פרופ' פרונגו העלה את ההשערה שאולי יש להת־חשב בקרמיקה מיוחדת של תל כי־סון שהיא שונה ממקומות אחרים. לתל כיסון ישנם זיהויים שונים על פי ההתנחלות הישראלית ויש ה־סבורים שכאן היתה העיר עכשף.

ערבוביה באתר הכנסיה

באתר הכנסיה הביזאנטית על ראש התל העמיקו החופרים עד מ־תחת ליסודות כדי לברר את הער־בוביה של קרמיקה פרסית וקרמיקה מאוחרת. מתברר שהביזנטים חפרו את היסודות לכנסיה, נכנסו לשכ־בה פרסית, נטלו משם אבני בנין והרסים כדי להכין מהם בשכבה ה־גבוהה יותר את הרצפה לכנסיה. בחפירה זו נמצאו עוד כלים פרסיים ממקומם מתחת למיפלס הכנסיה.

בין הממצאים השונים בתל שתי תותמות האחת פרסית ושניה יותר מוקדמת עם איילה. ראש מקל שב־הב עם פיתוחים אמנותיים, נתתם ברזל גדול מאיזור החומה, וכן פסל מתיכר חלול של קוף שנתגלה מ־תחת לשכבה הפרסית. נמצאו גם שטוחי קרמיקה מייבוא יווני מהמ־אה ה־5 לפני הספירה.

בית־הספר לחקר המקרא מתכונן בשנה הבאה להמשיך את החפירה עם משלחת יותר גדולה מאשר ו־השנה הצטמצמה המשלחת ל־11 איש בלבד מחוסר תקציב.

תנועת מטוסים בלוד

נחיתות: ט.וו.אי. (811) ב־04.10 לארה"ב, המז־רח הרחוק; בי.או.איי.סי. (717) ב־05.20 מאוסטרליה, המזרח הרחוק, מטהראן; אל־על (152) ב־07.40 מטהראן; סי.פי.איי. (204) ב־11.05 מטורונטו, רומא; אלי־טאליה (738) ב־12.15 מרומא; ט.וו.אי. (740) ב־13.25 מניו־יורק, פרנקפורט; סייפרייר (302) ב־13.50 מניקוסיה; לופטהנזה (684) ב־15.10 מפרנקפורט, מינכן; ט.וו.אי. (810) ב־15.35 מבוס־טון, פאריס, רומא; אל־על (452) ב־15.55 מציריך; ט.וו.אי. (840) ב־16.25 מארה"ב, רומא, אתונה; איירפראנס (136) ב־16.55 מפאריס; סוויסאייר (330) ב־17.05 מציריך; ט.וו.אי. (806) ב־17.10 מניו־יורק, פאריס, אתונה; אליטאליה (748) ב־17.40 מרומא; אר לימפיק (801) ב־18.00 מאתונה; ס.ה.י. (996) ב־18.15 מאיסטנבול; בי.או.איי.סי. (816) ב־18.30 מלונדון, פרנק־פורט; בי.אי.איי. (482) ב־19.15 מ־לונדון; אל־על (458) ב־19.45 מפרנק־פורט; אל־על (154) ב־21.05 מיוהנס־בורג, ניירובי; איירפראנס (138) ב־21.10 מפאריס, אתונה; אוסטריאן (711) ב־22.15 מוינה; אל־על (450) ב־22.55 מקופנהאגן.

בהמראות: אל־על (158) ב־01.00 ליוהנסבורג; ט.וו.אי. (811) ב־06.00 לרומא, פאריס, בוסטון; בי.או.איי.סי. (717) ב־06.35 לפרנקפורט, לונדון; ט.וו.אי. (741) ב־06.50 לפרנקפורט, ארה"ב; אל־על (451) ב־07.10 לציריך; סוויסאייר (331) ב־07.20 לציריך; ט.וו.אי. (841) ב־07.40 לאתונה, רומא, ארה"ב; אל־על (253) ב־07.55 לרומא, ניו־יורק; אל־על (15) ב־08.15 ללונדון, ניו־יורק; ק.ל.מ. (530) ב־08.30 לאמסטרדם; איירפראנס (161) ב־08.40 לניצה, פאריס; סאבנה (572) ב־09.25 לוינה, בריסל; בי.אי.איי. (483) ב־09.25 ללונדון; אל־על (457) ב־10.35 לפרנקפורט; אל־על (459) ב־12.00 לקופנהאגן; סי.פי.איי. (205) ב־12.40 לרומא, טורונטו; אליטאליה (739) ב־13.00 לרומא; סייפרייר (303) ב־14.30 לניקוסיה; לופטהנזה (687) ב־16.00 למינכן, פרנק־פורט; ט.וו.אי. (810) ב־16.40 למזרח הרחוק, ארה"ב; איירפראנס (133) ב־17.55 לפאריס; אליטאליה (747) ב־18.30 לרומא; ס.ה.י. (997) ב־19.00 לאיסטנבול; בי.או.איי.סי. (818) ב־19.15 לטהראן.

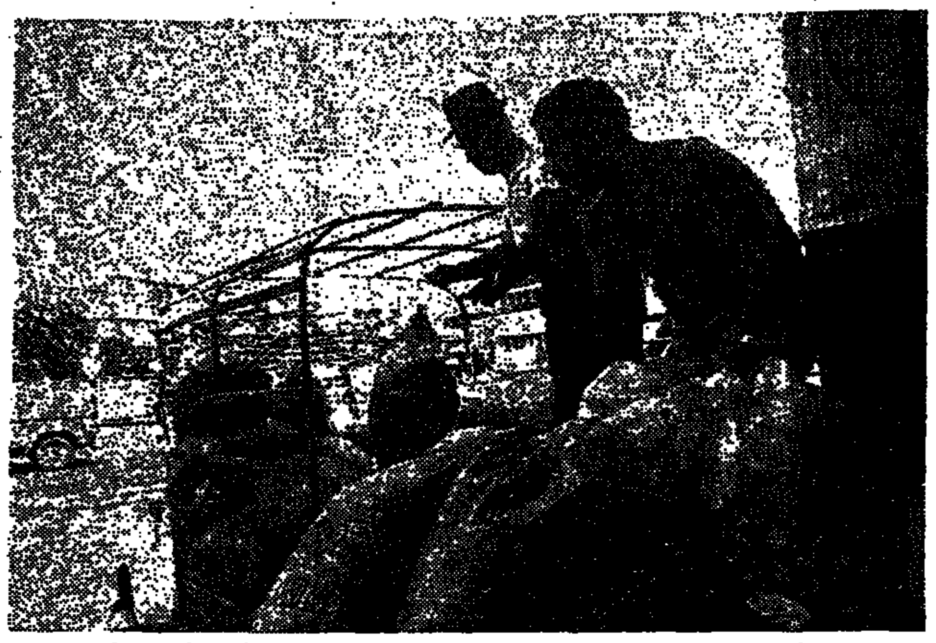
שמחה ארליך אוסף הבגדים למען השכבות הנצרכות, שלח אתמול משלוח של בגדים חמים לילדי בית־שאן

מתנחלי חברון דורשים שינוי הסטטוס קוו במערת המכפלה

הליגה להגנה יהודית מתכוננת לערוך אזכרה להרוגי פרעות תרפ"ט בחברון

(ע). — מתפללי בית הכנסת שבמערת המכפלה והוועד הצי־בורי של מתנחלי חברון עומדים לפנות לראש הממשלה, הגב' גולדה מאיר, בדרישה להקים ועדת שרים שתבדוק את הסטא־טוס קוו שנקבע, מייד לאחר מל־חמת ששת הימים, בדבר שעות ביקורי יהודים במערת המכפלה.

הסדר ביקורי יהודים במערת ה־מכפלה, שנערך בזמנו בין שר ה־בטחון ובין הקאדי של חברון, מס־דיר זמני ביקורים ותפילה של יהו־דים, ביום השישי מותר הביקור רק לבני העדה המוסלמית.

תזכיר לחברי הכנסת

לפני שבועות מספר הודיע המו־של הצבאי של חברון למתנחלי חב־רון, כי למוסלמים מותר לערוך הלוויות במערת המכפלה כמנהגם, גם בזמן התפילה של יהודים. ה־מתנחלים נדרשו שלא להפריע להל־ויות. כן נדרשו המתנחלים שלא להשמיע קול שופר בימים הנוראים ותפילתם חייבת להמשך בשקט בל־בד.

בתזכיר, שנשלח על־ידי מתפללי בית הכנסת במערת המכפלה אל כל חברי הכנסת, מוחים המתפל־לים על „ביזוי כבוד ישראל לעיני ערביי חברון כאשר חיילי צה"ל נאלצים, בתוקף ההסכם בין שר ה־בטחון לנכבדי חברון, לגרש יהו־דים ממערה שלוש פעמים ביום — בשעה 11.30 לפני הצהריים ב־שעה שלוש ובחמש אחרי הצהריים.

דומים לימי המנדט

בסיום תזכירם שואלים המתפל־לים: „עד מתי ימשיכו הערבים ל־הפריע לתפילות היהודים על־ידי ה־כנסת מתיהם למקום תפילתם של היהודים בזמן תפילותיהם, ולא יע־שו ליהודים להכנס בשעורת למע־רת המכפלה — מצב המזכיר את תקופת השלטון של המנדט הברי־טי".

המתנחלים בקרית ארבע והמתפ־ללים במערת המכפלה מציינים כי הגיע הזמן, חמש שנים לאחר שח־רור חברון, לבטל את ההסכם ה־מגביל את תפילות היהודים במערת המכפלה, „וראויים הם בני אברהם ויצחק ויעקב, שתחת שלטון מד־לכתי ישראלי תוכר זכותם ההיס־טורית הראשונית לגבי מקום קבורת אבותם ויותר להם להתפלל במשך כל היום, ובכל ימות השבוע, במ־קום השני המקודש ביותר לעם ה־ישראלי".

קריאה לאזכרה

הרב מאיר כהנא, מנהיג הליגה להגנה יהודית קיבל, לפי בקשתו, ממושל חברון רשיון להתפלל ב־מערת המכפלה במועד שייקבע מ־ראש. הרשיון הוא חד פעמי וכל פעם שהרב כהנא ירצה לבקר ב־חברון או בקרית ארבע יצטרך לפ־נות בבקשה למושל חברון ולקבל רשיון.

הליגה להגנה יהודית פרסמה הו־דעה ובה קריאה להמוני יהודים להשתתף בערב יום הכיפורים, 17 לחודש זה, בשעה 10 לפנה"צ בת־פילה ובאזכרה במערת המכפלה ש־תערך לזכר טבחי יהודי חברון ב־תרפ"ט ויהודי גוש עציון בתש"ח. גם מתנחלי חברון נקראו להשתתף בתפילה זו. במברק, שנשלח אלי־הם על־ידי הליגה, נאמר, כי הת־פילה תיערך בראשותו של הרב כהנא.

מתנגדים להבאת שני תיאטרונים דוברי גרמנית להופעות בתאריכים זהים

מאת סופרת „הארץ" בת"א

המועצה המייעצת להבאת אמנים שליד משרד החינוך והתרבות דחתה את בקשתו של האמרגן התל־אביבי קלמן גינצבורג להביא לישראל מ־שווייצריה את תיאטרון „טורגה" המ־ציג בשפה הגרמנית, בטענה כי במועדים בהם נועד תיאטרון זה להופיע יתקיימו בארץ גם הופעותיו של תיאטרון קומדיה ממינכן, ואין לאשר הופעת שני תיאטרונים ב־שפה הגרמנית שמא יתפרש הדבר כאירוע גרמני דוגמת השבוע הגר־מני שהתקיים בארץ.

מר גינצבורג הגיש את בקשתו לאשר את הבאת התיאטרון השוי־צרי עוד בשנת 1971. המועצה דחתה את בקשתו לראשונה בטענה כי תיאטרון גרמני מברלין בעל שם זהה לזה השוויצרי עומד להציג אף הוא בישראל בתאריכים שנועדו ל־הצגת התיאטרון השוויצרי. ואין ל־העלות על הדעת כי שני תיאטרונים דוברי גרמנית ובעלי שם זהה יציגו בעת ובעונה אחת.

מאוחר יותר התברר כי האמרגן המבקש להביא ארצה תיאטרון גר־מני שינה את תכניותיו ובמקום תיאטרון „טורגה" הברלינאי מתכונן להביא תיאטרון קומדיה ממינכן. ב־1 במאי 1972 הודיעה המועצה ל־אמרגן גינצבורג כי „הועדה הממליצה על הבאת תיאטרון טורגה מברלין בדצמבר 1971 מכאן שגם אם מדובר בשני תיאטרונים שונים, לא תוכל להמליץ על הבאת שני תיאטרונים במועד זהה".

האמרגן גינצבורג ערער על החל־טתה של המועצה והודיע כי גם אם לא תנתן לו הקצבה במטבע חוץ על מנת לשלם לאמנים, הוא יעשה סידורים להבאתו של התיאטרון ה־שוויצרי שבתכניתו להציג בארץ את „פיגמליון" לברנרד שאו בכיכובו של השחקן האנס יואכים קולנקמף בתפ־קיד ראשי.

אישיות בדרג ממשלתי בכיר הו־דיע לאמרגן גינצבורג כי המועצה המייעצת איננה גוף בעל סמכויות משפטיות. האמרגן טוען עוד כי מ־אחורי דחיית בקשתו יש משום משוא פנים שכן האמרגן של התיאטרון הגרמני היה בעבר אמרגנו של ה־תיאטרון השוויצרי וזה האחרון ניתק את מגעיו עמו על רקע חוסר שבי־עות רצון מצורת ניהול עניני ה־תיאטרון.

האמרגן גינצבורג טוען עתה כי במועצה המייעצת להבאת אמנים ש־ליד משרד החינוך והתרבות יש לאמרגן המתחרה מהלכים שבזכותם נתקבלה דחיית בקשתו.

רכבת פגעה קשות בפקיד מכס

(ע). פקיד מכס חיפאי נפצע של־שום פצעים קשים על ידי רכבת, בעת שחצה את מסילת הברזל ליד בית המכס, קרוב לשער מספר 3 שבכביסה לנמל חיפה. האיש, פנחס רביד (60) חצה את המסילה בעת שהמחסום הנמצא במקום הורד, ו־מנע מעבר כלי רכב. הוא הוחש לבית החולים רמב"ם ואושפז שם.

היהדות הקונסרבטיבית תערוך ועידה עולמית השנה בישראל

דיין ופרס ינאמו בפני באי הועידה

איגוד בתי הכנסת העולמי, המיי־צג את תנועת היהדות הקונסרבטי־בית, יערוך את הועידה הבינלאומית התשיעית של התנועה בירושלים ב־סוף חודש נובמבר השנה, שתעמוד בסימן חגיגות חצי היובל לקיום מ־דינת ישראל. על כך הודיע בתל־אביב אתמול מר יעקב מיטלמן מניו־יורק, מנהל הועידה, ערב צאתו מה־ארץ לאחר השלמת הסידורים העיק־ריים לועידה.

לדברי מר מיטלמן, מצפים לבואם של יותר מ־500 צירים מ־26 ארצות שישתתפו בועידה שתפתח בבנייני ה־אומה בירושלים ב־20 לנובמבר ב־השתתפות השר שמעון פרס. הועידה תנעל ב־23 לנובמבר כשהשר משה דיין יהיה אורח הכבוד בסעודה חגי־גית במשכן הכנסת.

במשך שלושת ימי הועידה י־ערכו סימפוזיונים בהשתתפות אנשי רוח ואישי ציבור מישראל ומחו"ל על נושאים כגון: שמירת המסורת היהודית בגולה, דירבון הנוער לפ־עילות דתית בארץ ובחו"ל, היחסים בין ישראל והגולה בעניני דת, ומ־תן סיפוק לכמיהתם של עולי רוס־יה אל היהדות.

איגוד בתי הכנסת העולמי מייצג את התנועה הקונסרבטיבית ביהדות, ומקיף כ־850 בתי כנסת בארה"ב ו־בקנדה אשר מספר חבריהם הוא כ־1,500,000 נפש, וזאת בנוסף למספר ניכר של קהילות ב־25 מדינות אח־רות.

בישראל עצמה מסונפים לאיגוד העולמי בתי־כנסת בירושלים, חיפה, נתניה, אשקלון ומקומות אחרים. ה־מרכז האקדמאי של התנועה הקונ־סרבטיבית, הסמינר התיאולוגי היהו־די באמריקה, מקיים שלוחה בירו־שלים.

כמו־כן קיימים מספר בתי כנסת בקרב אנשי קהילת בני ישראל מהו־דו הנמצאים כיום בישראל, וכן מ־קיימת התנועה פעולות מיוחדות למ־ען נוער ישראלי ונוער אמריקאי ה־מבקר כאן.

אנו עומדים דום

לזכר הספורטאים הישראלים
חללי הרצח השפל במינכן

כל משרדינו בארץ יהיו סגורים במשך ההלויה

אנגלו סכסון
סוכנות לנכסים בע"מ

צוותי הדיילות והדיילים
של
אל־על נתיבי אויר לישראל

המומים ומזועזעים
מאסון הרצח במינכן

ומביעים השתתפותם בצערן העמוק
של המשפחות השכולות

אנו מרכינים ראשנו
ומשתתפים באבל המשפחות
על הירצחם במינכן של
יקירינו הי"ד

בית מנורה

תל־אביב קאונטרי קלוב
ההנהלה והחברים

אבלים על
ספורטאי ישראל שנרצחו במינכן

עירית הרצליה

הרצליה כולה אבלה על בניה,
בכירי ספורטאי ישראל

יוסף רומנו ז"ל
עמיצור שפירא ז"ל

אשר יחד עם תשעת חבריהם נפלו ביד מרצחים במינכן
ומביעה תנחומיה למשפחות השכולות.

יוסף נבו
ראש העיריה
חברי מועצת העיריה

לשלמה פרידמן

עמך אנו באסונך הכבד בהלקח ממך בנך האהוב

זאב הי"ד

באסון הטרגי במינכן

הנהלת ועובדי „אלובין"

לשושנה ובני ביתה

המומים ומשתתפים באבלכם הכבד
על מותו הטראגי ביד מרצחים במינכן
של

יעקב שפרינגר ז"ל

רשות הגנים הלאומיים
ועובדיה

שר החוץ ועובדי משרד החוץ

מביעים הזדעזעותם העמוקה
ממעשה הרצח השפל
באולימפיאדה במינכן
ומשתתפים ביגונם
של המשפחות השכולות

מזועזעים מהאסון
ומשתתפים בצערו של חברנו
דוד רומנו
במות אחיו
יוסף ז"ל
שנרצח במינכן

חבריו לעבודה

המועצה לשיווק פרי הדר
הנהלתה ועובדיה

משתתפים בצערו של חברנו לעבודה
מר לוי אפרים
(אגף שה"ם) ומשפחתו

לרציחתו הנפשעת של התנו
משה (מוני) ויינברג ז"ל
המאמן הלאומי בהאבקות

אחד מבין אחד עשרה קורבנות הפשע המתועב
באולימפיאדת מינכן

אגודת הסטודנטים בטכניון

מבכה בכאב ובזעם את הרצחם הנפשע של

11 קורבנות
הפשע המתועב במינכן

ומשתתפת באבלם הכבד של המשפחות

עובדי האגף לתרבות לנוער ולספורט
בעירית תל־אביב־יפו

משתתפים בצער משפחת חברנו היקר

יעקב שפרינגר הי"ד

שנפל בידי מרצחים —
באולימפיאדת מינכן

המומים וכואבים משתתפים אנו
בצער משפחת חברנו היקר

יעקב שפרינגר הי"ד

אשר נפל בידי מרצחים —
באולימפיאדת מינכן

האגף לתרבות, לנוער ולספורט
של עירית תל־אביב־יפו

להרצל רומנו

תנחומנו הכנים באבלך הכבד

קציני וחיילי ד.צ. 2541

המומים ומזועזעים על מותו הטרגי
של עובדנו

יוסף רומנו הי"ד

שנפל בידי מרצחים

בית טמבור צבע
ההנהלה, ציבור העובדים והפועלים

למשפחת **גוטפרוינד**

אתכם באבלכם הכבד על הרצחו של יקירכם

יוסף הי"ד

קנמולייט בע"מ — ת"א

משה ויינברג · יוסף רומנו · מארק סלאבין · דוד ברגר · זאב פרידמן · אליעזר חלפין · עמיצור שפירא · קהת שור · אנדריי שפיצר · יעקב שפרינגר · יוסף גוטפרוינד

האולימפיאדה 72

מדליות זהב לחלפין וסלאבין

[מי]נכן, 6 (מיוחד ל„ספורט הארץ") [ה]אגודות הבין־לאומית להיאבקות ...מה את שני המתאבקים הישרא[לים] שנרצחו — אליעזר חלפין ומארק [סלא]בין — כאלופי עולם בספר הכבוד [של] ההתאחדות.

...הוענקו לשניים מדליות זהב, [על] ידי משלחת מיוחדת של ההתאחדות, שביקרה אצל יו"ר הוועד האולימפי הישראלי, יוסף ענבר, כדי להודיע לו על כך.

ליוסף גוטפרוינד שופט ההיאבקות, ולמאמן המתאבקים משה ויינברג, ניתנו מדליות מיוחדות לאות הערכה על שרותם לספורט בכלל ולהאבקות בפרט.

סיפור המתח המחריד של מינכן

התעלומה הגדולה: מדוע הסתירו את ממדי האסון

האמת המזעזעת נשמרה בסוד שעה ארוכה

מאת יחיאל אריה, שליח „הארץ" לאולימפיאדה

[מי]נכן, 6 (מיוחד ל„ספורט הארץ"). ספורטאים רבים ישובו בשבוע [הבא] לארצותיהם עם מדליות זהב, [כסף] וארד. [א]נחנו מחזירים ביום ה' (היום) [...] שרידי משלחת אבלה, המלווה [...] 11 [...]ת קפואות, בארונות מתים — [...]רית עגומה מדראמה שלא נכללה [...] בשום תכנית אולימפית.

משה ויינברג
יוסף רומנו
דוד ברגר
זאב פרידמן
מארק סלאבין
אליעזר חלפין
עמיצור שפירא
קהת שור
יעקב שפרינגר
יוסף גוטפרוינד
אנדריי שפיצר

[ב]שעה 2 אחר חצות, זמן קצר אחרי [...]בר ממשלת בון הרגיע את כד־[...] — בראיון ששודר בטלוויזיה — [ש]בני הערובה הישראלים בשדה [התע]ופה הצבאי ליד מינכן בריאים [ושל]מים, החלו להסתנן אט אט בשו־[רות] השמועות הראשונות. תחילה באמר משהו בחצי פה, במרכז העתונות המלא והרוחש בעשן כבד של סיגריות, כי בעקבות חידוש חילופי היריות והתאבדות מחבל ברימון יד, עולה באש אחד משלושת ההליקופטרים — אשר המריאו לפני חצות מהכפר האולימפי.

חשש כבד

במהומה הכללית, ששררה באותו יום מתוח קינן בלבי חשש כבד, כי מי שהותיר למסוקים, למחבלים ולבני הערובה הישראלים — תשעה במספר — להמריא לעבר הלא נודע, לא שקל את צעדיו עד הסוף. אבל זה היה שעות אחדות לפני הדראמה האמיתית, אשר למרבה הצער לא ניתן לנו לעקוב אחריה מקרוב.

מדוע הסתירו מאתנו את ממדי האסון הנורא, במשך ארבע שעות תמימות, הוא בגדר תעלומה. כלום חששו לגלות לעולם, באמצעות 5000 עתונאים ושדרי רדיו את האמת המרה?

ראשי המשלחת הישראלית בכפר כבר קיבלו את הידיעה מקפיאת הדם, כי שיכלנו תשעה ספורטאים נוספים — אבל אנשי מטה העתונות הוסיפו לקיים קשר של שתיקה. מה שלא היה בגדר סוד לכמה מאתנו, בשעה 2.40 לאחר חצות, עדיין לא קיבל אישור רשמי. תחילה הופיעו את שר הפנים של באווריה וכמה נציגים בכירים, כדי לטשטש ככל האפשר את הגילוי הנורא הזה, שעתיד היה לזעזע תוך שעה קלה עולם ומלואו, לזהוים ולאבל משפחות כה רבות.

וכך, לאט לאט עד כדי להרגיז, בדייקנות גרמנית אופיינית ובשלווה שעמדה בסתירה מוחלטת לאווירה הסוערת — הואילו לספר לנו את הפרטים, בשלוש שפות בזו אחר זו, גרמנית, צרפתית ואנגלית, למען לא יחסר שום פרט וכדי שיהיה ברור לגמרי, כי מתכנני מבצע ההצלה אמנם לא פסחו על שום אפשרות למניעת מרחץ הדמים.

גזר דין מוות

לקראת השעה 3 בלילה החל במסירת כל מה שהידיעה ידוע זה כבר: על המגעים המגעים, על דחיית הצעות הכופר וחילוף בני הערובה, על מבצע פינוי הכפר בשל חשש לתקרית מקומית מסוכנת, על הקשר ההדוק עם ממשלת ישראל שלא גילתה שום נכונות לשחרר מחבלים כלואים, ועל הנסיון האחרון, שנכשל, לדחות את מועד האולטימטום של אנשי „ספטמבר השחור" ליום רביעי בצהרים...

„חשבנו" — אמרו הדוברים — „כי יהיה זה גזר־דין מוות לבני הערובה, אם לא נענה לדרישה להכין בשדה התעופה מסוקים מתודלקים לבן הרגע בו הבאו המחבלים במפגיע להטיס לקהיר — למרות שנאמר להם, כי ממשלת מצרים מסרבת לתת להם רשות נחיתה".

היה זה סיפור מתח מזעזע, עשוי כהלכה ובנוי לפי כל הכללים, שאולי היה זוכה בפרס ספרותי — לולא היה כה מסמר שיער.

מאחורי מסוך לטשטוש, כך סיפרו לנו, הצבו צלפים, כדי למנוע המראה לא רצויה. אולם מסתבר כי המחבלים, שניצלו מחולים כה רבים מאז השכמת הבוקר, עדיין לא איבדו את עשתונותיהם, גם בשלב דרמטי זה של המנוסה. הם שבו כבני ערובה גם את טייסי המסוקים של חיל האויר הגרמני, עד אשר נבלע המסוק, שהיה שרוי באפלה — כמו נמל התעופה כולו — על פי הוראה בטחונית של מגדל הפיקוח.

„סקנדל, חרפה"

ואז, סוף סוף, אחרי יותר מחצי שעה של הסברים ותרגום ארוך ומייגע, אזר אחד הפנים עוז, כדי לגלות את האמת כולה. באולם פרצה מהומה כללית, מלווה מחיאות כפיים ציניות וקריאות ביניים נרעמות. מישהו צעק בגרמנית „סקנדל" ו„חרפה", וכל מה שהצלחתי לשמוע, אחרי 22 שעות איומים ללא שינה, היה משהו בנוסח צבאי: הטרוריסטים ירו על בני הערובה, שלא יכלו אף להתגונן בהיותם כפותים בידיהם וברגליהם... כל הישראלים נהרגו... גם שוטר גרמני מת, וטייס מסוק נפצע בעת חילופי היריות, כאשר איש לא ידע מי הוא מי... מחבל אחד התאבד ברימון יד והשלה באש הליקופטר (אשר בתוכו, כפי שהסתבר אחרי כן, ישבו ישראלים חסרי אונים שבורכו כליל).

סבורים היינו — נאמר בהמשך ההודעה הרשמית — כי אחד או שניים מן הישראלים ניצלו את החשכה כדי להינצל... ארבעה מחבלים נהרגו ושלושה נלכדו על ידי כוחות הביטחון...

הביצוע נשתבש

יתכן שהכוונות היו טובות, אבל הביצוע נשתבש. מה שהחל בצורה כושלת, בגלל שמירה לקויה על הביתן הישראלי בכפר — שהופקר לחסדי מרצחים — הסתיים בצורה טראגית ומעוררת זעזועים מדכאים. המחיר היה יקר מכדי שלא תתעורר השאלה אם באמת היתה זו האפשרות היחידה, והיעילה ביותר, לנסות לעשות את מה שלא הצליח.

מדינת ישראל עדיין לא ידעה את האמת המזעזעת, כאשר שרכנו דרכנו חזרה בשעה 4.15 לפנות בוקר למערכת המתנה בכפר העתונות, שנשמר עתה היטב על ידי אנשי צבא וביטחון.

דראמה נוראה הגיעה לקיצה ומן הכפר האולימפי נמסר לנו, כי ראשי המשלחת הישראלית ומלוויהם במשרים בבכי. יחד עם כל אותם הספורטאים שניצלו באורח פלא.

כמעט לא הצלחנו לעצום עין, כאשר עלה השחר על יום חדש — יום מרטיט, עצוב ומעורר חלחלה, אשר לא נשכח אותו עד יומו האחרון.

סיפורו של נהג מסוק

(יו.פי.). ריינהארד פראוס, אחד משני טייסי המסוקים שהטיסו את המחבלים הערביים ואת בני הערובה הישראליים מהכפר האולימפי אל הבסיס האוירי שם ארבו להם צלפים גרמניים סיפר, כי „המחבלים ציוו על צוותים של שני המסוקים לעמוד ליד מסוקיהם. הם פתחו את הדלתות בשני צידי המסוקים וכיוונו את תת־מקלעיהם כדגם קלשניקוב לעבר בני הערובה, שנשארו בפנים כשעיניהם מכוסות וידיהם כבולות.

„לפתע פתחה המשטרה ביריות ופגעה באחד או בשניים מבין המחבלים. האחרים מיד הריקו את תת־מקלעיהם אל תוך המסוק השני. בני הערובה שהיו בתוכו החלו זועקים.

„לאחר מכן כיוונו את כלי נשקם אל האורות והושך השתרר באזור. ליד המסוק הראשון שלף אחד הערבים רימון יד והשליכו פנימה. הוא עלה מיד בלהבות, כשבתוכו הקבוצה השניה של בני ערובה.

„אז החלו הכל יורים אלה על אלה. איש לא יכול היה לראות דבר בחשיכה ואנו פשוט נמלטנו", אמר פראוס. „לא היה לנו מושג מה היו התגבויות שתוכנו בבסיס".

לאחר לילה ללא שינה:

המשלחת חזרה בבוקר להניח זר בחדר הרצח

מאת יחיאל אריה, שליח „הארץ" לאולימפיאדה

מינכן, 6 (מיוחד ל„ספורט הארץ"). שרידי המשלחת הישראלית והספורטאים שלנו חזרו ביום ד' (אתמול) לראשונה לביתנים ברחוב קונולי 31 בכפר האולימפי, אחרי הדרמה שהתחוללה כאן בלילה הקודם. יחד [עם] שגריר ישראל בבון, אלישיב [ב]ך־חורין, הניחו זר פרחים בחדר בו [נר]צחו שניים מספורטאי המשלחת. [ה]ונח זר מטעם ממשלת גרמניה.

[א]חר לילה הפכפך ללא שינה, עת [...]עו הפרטים המזעזעים על גורל [...]פת הבריתם בני הערובה, נראו אנשי המשלחת הישראלית אדומי עיניים ומתקשים להסתגל לעובדה, ש־11 מבין 28 חברי המשלחת לא [ישובו] עימם הביתה.

* * *

[א]סתר שחמורוב, שותקת, המומה. [...]כת בכאב את שמורה. ה־6 בספ[טמב]ר — שהיה צריך להיות יומה [הגד]ול, עת עמדה לזנק למרוץ חצי [הגמ]ר ב־100 מטרים משוכות — הפך [ליום] אבל.

[טו]ביה סוקולסקי, מאמן המשקו[לות] שניצל, בכיפה תכלת ובבגדי [...]ם כחולים, משחזר את הרגעים [של] ה־5 בספטמבר עם שחר, כאשר [...] דרך זגוגית החלון, אחרי שיוסף [גוטפ]רוינד הבוכה מנע מהמחבלים [לפר]וץ את הדלת והצעק לו לברוח.

[...] יושבת אלמנת מאמן הסיי[ף] אנדריי שפיצר, שהיה יומיים [...]גד, שם ביקר יחד עמה את בתו [בת] החדשיים המאושפזת בבית־ה[חולי]ם. הוא הספיק לחזור לביתן ה[ספור]טאים הישראלים בכפר האולימ[פי כ]די למצוא כאן את מותו.

[...]זיין הישראלי אברהם מלמד [...] סיפר, כי המחבלים הלכו לדירה מספר 3 בביתן הישראלי בו היו מרימי המשקולות. הם דילגו על דלת מספר 2, שם היו הסייפים, שני הקלעים והולך שאול לדני. „אפילו לא שמעתי ולא ידעתי מה קורה. ניצלתי הזדמנות ואינני יודע כיצד ניצלתי".

זליך שטרוך, הקלע אמר בעיניים דומעות: „לא רציתי לברוח. חיכיתי 15 דקות, רציתי להישאר אתם שם. מה עשיתי?".

הקלע הנרי הרשקוביץ אמר: „כאשר הובילו את התשעה כשפותים בידיהם ורגליהם לאוטובוס, ביום שלישי בלילה, נידמה היה לי, כי זה היה הרגע שהוחמץ. מן הצד עמדו עשרות חיילים ושוטרים מזויינים שלא עשו דבר — רק הסתכלו. אילו פעלו... משהו גרוע יותר הרי כבר לא יכול היה לקרות. ואמנם, כאשר אתה חוזר ומשחזר הבוקר מה שאירע אמש, אתה ניזהם מכך שבעצם כל מה שהיה דרוש — אחרי שהוברר, כי מוני ויינברג ויוסף רומנו נרצחו — היו כמה שניות כדי לברוח לביתנים הסמוכים".

* * *

בשעות אחרי הצהרים לא היו לספורטאים הישראלים תוכניות מיוחדות. הם עמדו להיפגש ב־5 כדי לקבל הוראות אחרונות לטיסה המיוחדת הביתה. שגריר ישראל בבון, בך־חורין, יחזור ביום ה' (היום) לארץ, יחד עם 11 הארונות.

לשגרירות ישראל בבון ממשיכים להגיע נציגים רשמיים וסתם מבקרים המביעים את הזדעזעותם והזדהותם עם האסון הישראלי. בין המנחמים היתה גם שרת העבודה של מערב גרמניה.

בנמל האויר רים במינכן לא יהיה כל טכס, כאשר תעזוב המשלחת הישראלית את העיר שארחה את הישראלים למשחקים האולימפיים.

בטכס זכרון באיצטדיון האולימפי

80 אלף חלקו כבוד לקרבנות

[מי]נכן, 6, (שרות „ספורט הארץ"). [...] הסימפוניה ההרואית של בט[הובן] [...] היתה הבוקר באיצטדיון ה[אולי]מפי של מינכן, בשעה ש־80 [אלף] איש באו לחלוק כבוד לזכרם [של] 11 הספורטאים הישראלים שנר[צחו] באכזריות במינכן — לאחר ש[...]ליטול חלק במשחקים שאמו[רים] היו להיות סמל של שלום ואחווה [בין ע]מים.

[...] הראשונים שהגיעו לאיצטדיון [היו] דאומה יו"ר הוועדה המארגנת [של ה]משחקים האולימפיים, ואחריו [...] אישים נכבדים ביניהם הקאנ[צלר] וילי ברנדט והנשיא הגרמני [גוסט]אב היינמן. מקום מושבם של הקאנצלר והנשיא עוטר בשחור.

באיצטדיון לא נשבה כל רוח והחום המעיק הגביר את המועקה הכללית שחשו הנוכחים.

המשלחת הישראלית תפשה מקומה במרכז כר הדשא של האיצטדיון, בין נציגי המשלחות השונות. הגברים במשלחת חבשו כיפות על ראשיהם.

בטכס נישאו נאומים מפי אישים גרמניים וישראלים. נשיא גרמניה המערבית, גוסטאב היינמן, קרא בדבריו, כי האחריות למעשה שנעשה במינכן מוטלת על המדינות שאינן מפסיקות את פעילות ארגוני הטרור. היינמן אמר, כי לפני 11 יום פתח את המשחקים האולימפיים ברוח טובה, הם זכו להד חיובי בכל העולם — עד שהוטל עליהם צל הפשע המחריד.

הקהל קם על רגליו

ראש המשלחת הישראלית לאולימפיאדה, מר שמואל ללקין, אמר כי ספורטאי ישראל לא ירתעו וימשיכו להשתתף בעתיד במשחקים האולימפיים. דבריו אלה זכו לתשואות סוערות, כאשר תורגמו לגרמנית, לאנגלית ולצרפתית. בשעה שללקין הקריא את שמות הנרצחים קם הקהל העצום על רגליו כדי לחלוק להם כבוד.

בין הנואמים היה גם שגריר ישראל במערב־גרמניה, מר אלישיב בך־חורין, אשר קרא לעמי העולם התרבותי, הממשלות והאירגונים הבין־לאומיים לפעול במלוא העצמה נגד מעשי הטרור, החטיפה והרצח.

אחרון הנואמים היה נשיא הועד האולימפי הבין־לאומי, מר אברי בראנדג', שהכריז על יום אבל במשחקים האולימפיים, והודיע כי הם יימשכו.

הטכס הסתיים בהשמעת הפתיחה לאדמונד מאת בטהובן.

[מצ]רים וסוריה [ג]רשו ממינכן

[קה]יר, 6 (יו. פי.). משלחות מצ[רים] וסוריה למשחקים האולימפיים [ח]זרו היום לקהיר, אולם שני נציגים [של] המשלחת המצרית נשארו במינ[כן] — מסרה סוכנות הידיעות המז[רח] תיכונית.

[מטו]ס מיוחד שהחזיר את שתי [המשל]חות נחת בקהיר בשעות [הבו]קר. שתי המשלחות פרשו מה[אול]ימפיאדה בעקבות התקפת המ[חבלי]ם על המשלחת הישראלית.

[ה]סוכנות מסרה, כי ראש המשל[חת] המצרית, מוחמד אל קאפי, ו[ראש] הועד האולימפי המצרי [...]יאש טוני, נשארו במינכן.

[...]בר של המרוקאים אמר, כי [...] פרישה של כל הספורטאים ה[...]ים.

עמיצור שפירא

האיש שגידל את שחמורוב

עמיצור שפירא, בן 40, אב לארבעה (בהם תינוקת בת 7 חודשים), אהב את הספורט. הוא היה מרכז חייו ובו מצא גם את מותו. השתתפותו במשחקי מינכן, כמאמנה האישי של האצנית אסתר שחמורוב, הטובה בספורטאים הישראלים אשר דרכה על סף התהילה האולימפית, היתה בשבילו הישג השיא בקאריירה הספורטיבית הארוכה שלו.

כאתלט פעיל, ולאחר מכן כמאמן, היה עמיצור שפירא הצנע שלא נפקד כמעט משום תצוגה אתלטית. הכל הכירוהו, הכל חיבבו את החיוך המלבב כשנעדר אי־פעם מהתורה.

לפני שש שנים מצא את הגלית חייו — כאשר החל לטפח ילדה ביישנית בשם אסתר שחמורוב. כאשר סיפר לראשונה על הספורטאית המצטיינת אותה דירבן לאימונים בהפועל תל־אביב, אמר: „היא עוד תהיה משהו". הוא לא התבדה.

אבל כדי להיות משהו היתה אסתר שחמורוב זקוקה למישהו — וזה היה עמיצור שפירא. יתכן שאין מאמן ספורט במדינת ישראל שהיה כה מסור לספורטאי שלו, כשם שהיה עמיצור שפירא מסור לשחמורוב. כל הישג של חניכתו, ושל אחרים אותם אימן (ביניהם האצנית מרים סידרנסקי והרץ שלמה גיצבי).

אבל אסתר שחמורוב היתה גולת הכותרת של יכולתו המקצועית כמאמן. הוא היה המאמן הישראלי הראשון שהצליח לטפח ולרומם ספורטאי שלנו לרמה אולימפית, ועולמית, וליכולת של התמודדות כשווה מול שווה.

אתמול ה־6 בספטמבר עמדה אסתר שחמורוב להשתתף בריצת חצי גמר ל־100 מ' משוכות, ריצה העשויה היתה להוליך אותה לגמר האולימפי. בשביל עמיצור שפירא היה זה השיא שאליו יכול היה לשאוף כמאמן.

רעייתו שושנה המומה, ולא היתה מוכנה לדבר עם איש. שכניה מנעו תחילה מנציגי העתונות להיכנס לביתה, אך בשעות אחה"צ נאותה לומר כמה מילים:

אומרת שושנה: „כל כך טוב היה לנו ושמחנו להצלחותיו של עמיצור בתחום הספורט, לו הקדיש עשרות שנים. רק בן 40 היה וכל חייו עדיין היו לפניו.

„קשה להשלים עם האסון. איך אגדל את ילדיי? התינוקת בת 7 החודשים לא תבין, אולם הילד בן ה־5 ירגיש היטב בחסרון אביו".

לפי החלטת שושנה ובני משפחתה, יובא עמיצור שפירא למנוחות בבית הקברות בקרית שאול, לאחר הטכס הממלכתי בנמל התעופה לוד.

עמיצור שפירא, כאמנה של אסתר שחמורוב, יחד עם הגביע בטכס חלוקת פרס ספורטאי השנה שהוענק לשיאנית הישראלית.

מארק סלאבין

אשרת היציאה נתקבלה ערב הגיוס לצבא הרוסי

(ע.) — אבל כבד ירד אתמול בבוקר על שיכון עולי ברית המועצות בקרית־הרצוג בבני־ברק, כשהתפשטה הידיעה על מותו של המתאבק הצעיר מארק סלאבין (18). רבים הלכו אל בית המשפחה, בבנין קומות חדש בקצה הקריה, וניסו להרגיע את ההורים, את אחיו ואת אחותו.

המשפחה עלתה מברית המועצות רק לפני שלושה חודשים ויותר מחודש שהתה באולפן. בדירה היו בני המשפחה הכומים ועיניהם דומעות. על שרפרף קטן מתנודת תרופות ארגעה. שכנים וותיקים בסביבה, היודעים את שפתם, ניסו לקשר את המשפחה עם ראש העיר ועם הוועד האולימפי.

רק סבו של מארק דיבר. הסבא, גרישא צירנאק, מילמל בכאב: „הוא כל כך אהב את ארץ ישראל. צעיר שכמותו, נדבק באהבת הארץ והחץ על כולנו לעלות. ברוסיה היה מתאבק מבטיח, אחד מאלופי הנוער".

מוסיף הסב בקול חנוק: „הוא ניהל מירוץ עם הזמן. הוא פחד שהשלטונות ברית המועצות יגייסו אותו לצבא. הודעת הגיוס היתה צריכה להגיע כל יום. אבל יומיים לפני שהגיעה — נתקבלו אשרות היציאה שלנו. מארק זירז אותנו ויצאנו".

מארק רצה להתגייס לצה"ל. היה זה חלומו הגדול. הוא רצה לעסוק רק בספורט. בארץ נהג לומר: „אני רוצה להביא כבוד למדינה שלי".

זאב פרידמן

15 ק"מ על הכתפיים

„הגרמנים חיסלו כל בני משפחתי העניפה בפולין, ועתה חוסל בני בגלל רשלנותם של הגרמנים במינכן. מדוע מגיע לי גורל נורא כזה?" — שאלה אמו השכולה של המשקולן זאב פרידמן, רווק בן 28. היא ישבה בדירה הצנועה ברחוב דגניה 19 בקרית חיים, והיתה כה המומה שאף לא הזילה דמעות.

היא החלה לעשות בפני חשבון חיים של אשה יהודיה שעברה בחייה סבל נורא, צרות, גלות ונדודים. עתה, כאשר הצליחה לשקם חייה ולגדל בן לתפארה באה עליה המהלומה הקשה.

הבן יקר במיוחד, מפני שגדל בתנאים מיוחדים. נולד בסיביר לשם גלתה חנה פרידמן עם בעלה. כאשר חלה היתה האם נושאת אותו על גבה לרופא, מרחק של 15 קילומטרים. עד היום אינה יודעת מניין נטלה כחות איתנים כאלה. הוא גדל והיה לגיבור. הבחור הצנום ונמוך הקומה היה מרים משקולות כפליים במשקל גופו. שבע שנים היה אלוף ישראל (במשקל תרנגול). זכה במקום שלישי באליפות אסיה במאנילה, השיג שיאים ישראליים בהרפתיה בימים האחרונים במינכן.

ברכות לכל הידידים

רק ב־1958 חזרה משפחת שלמה פרידמן מסיביר לפולין. ב־1960 עלתה המשפחה לישראל והתגוררה במעברה. לאחר מכן עברה לשיכון בקרית חיים. הבן לא איכזב אותם — לא בכשרונותיו ולא באופיו. רק בימים האחרונים דאג לשלוח ברכות לכל הקרובים והידידים, עם מלה טובה לכל אדם.

האב, מסגר במקצועו, שומר על קור רוחו אך מעלה שורה של קושיות: אמור נא לי, מדוע לא גילו למשלחת הישראלית אנשי בטחון? מדוע היה מקום לעסקנים כה מרובים ולא לאיש בטחון אחד? ומדוע מדינת ישראל לא יכלה לעשות יותר להצלת בני? ובכלל, מדוע סמכנו על הגרמנים?"

מר פרידמן ממורמר לא פחות על ההתאחדות לספורט. במשך יום שלם לא יכלו לקבל שום מענה ואיש גם לא דאג לצלצל אליהם „ולומר מלה טובה, משהו מרגיע, סימן של התעניינות בגורלנו". שלמה פרידמן פשוט אינו מסוגל להבין את המתרחש. „הרי מישהו צריך להיות אחראי"...

קרובים ושאר בשר יושבים וכובשים ראש. אין ניחומים בפיהם. „אם תשמע על סדרי הלויה או משהו, אנא צלצל אלינו", הם מבקשים.

המשלחת תגיע ב־12

עם קרבנות הרצח

המשלחת הישראלית לאולימפיאדת מינכן, כולל משלחת הנוער, וכן ארונותיהם של 11 נרצחי ליל הדמים בשדה התעופה הצבאי במינכן, יגיעו היום ב־12 בצהרים לשדה התעופה לוד בו יהיה טכס התייחדות — נמסר אמש בשעה מאוחרת ממשרדי ההתאחדות לספורט בתל־אביב.

דוד ברגר

„ההישג הגדול: ההופעה"

דוד ברגר, רווק בן 28, אהב את ישראל. היתה זו אהבה שהתפתחה מן הרגע בו דרכו רגליו על אדמת ישראל כחבר משלחת ארה"ב למשחקי המכביה ב־1969. כמשקולאי מצטיין, הבטיח לשוב לישראל לאחר שיסיים את לימודיו. הוא קיים את הבטחתו והוסיף לקוות גם, כי יותן לו, ביום מן הימים, לייצג את ארצו החדשה במשחקים האולימפיים.

הוא הגיע אלינו לפני שנה וחצי, יליד קליבלנד שסיים לימודי משפטים בארה"ב. תוך חודשים מעטים השתלט על השפה העברית ועל ליבם של חבריו במכבי תל־אביב. הוא היה אחת התקוות הגדולות של הספורט הישראלי. כנציג ישראל זכה בהצלחה ניכרת באליפות אסיה, כאשר תפש את המקום השני במשקל חצי־כבד.

בא בגפו

הוא רצה להשתתף באולימפיאדה ועשה את הכל כדי שיצליח לעבור את המינימום האולימפי. הוא לא התחשב בקשיים שעמדו מולו, ולא יכול היה להסתייע בבני משפחה משום שבא לישראל בגפו. כל מה שעמד לו היתה אמונתו ושאיפתו לצעוד מאחורי הדגל הישראלי במינכן.

כבעל שלושה תארים אקדמאיים — בכלכלה, בפסיכולוגיה ובמשפטים — ידע דוד ברגר שמלבד הישגיו אלה, נותר לו ההישג הגדול של חייו: ההופעה באולימפיאדה.

כדי להצליח השקיע את מיטב כספו ומרצו. לאחר המשחקים האולימפיים הבטיח למלא את מכסת שרותו בצבא, להשתחרר ולפתוח בקאריירה של עורך־דין.

היתה זו הבטחה שדוד ברגר לא קיים — לא באשמתו.

יוסף גוטפרוינד

אולימפיאדת מינכן — השלישית והאחרונה

שני עובדים בכירים של משרד החינוך התדפקו אתמול ב־5.30 לפנות בוקר על דלת ביתה החדש של משפחת גוטפרוינד בשכונת סן סימון בירושלים. בדירה היו אותה שעה בני משפחתו של שופט ההיאבקות יוסף גוטפרוינד (44) דרוכים לפריסת שלום, למידע נוסף ממינכן הרחוקה.

הרעיה רחל, הבנות יהודית (15) ויעל (12) וכן דודתן עדיין קיוו והאמינו, לאחר התלאות והרגשה השמועות שהיו מנת חלקם משך היממה שחלפה. תחילה, שלשום בשעות לפנה"צ, עת הגיעה הידיעה המרה ממינכן על היותו בין בני הערובה, מיהרה רחל לכותל המערבי להתפלל לשלום בעלה. לאחר מכן הגיעה שמועה, כי הוא אחד משני ההרוגים ותוגה גדולה ירדה על הבית, אולם כשידיעה זו הוכחשה שוב מיהרה רחל גוטפרוינד אל הכותל.

ידיד טוב

אתמול בבוקר כשנשמעו הנקישות בדלת הדירה נמוגו כל האשליות. „יוסף איננו" — אמרו אנשי משרד החינוך. רחל הוכתה בהלם ונזקקה לטיפול רפואי. הבנות יהודית ויעל מיררו בבכי. בעברה השני של ירושלים, בשכונת בית הכרם, קיבל גם אביו של יוסף, אמיל גוטפרוינד הישיש (76) את הידיעה המרה. הוא לא האמין. שעה קלה בלבד בטרם הגיע דבר ההתקפה במינכן, קיבל האב גלויה מבנו, הנושאת את תמונת הכפר האולימפי במינכן. הוא סיפר, כי במשך כל יום שני ציפה לצלצול טלפון מבנו, וכאשר הטלפון לא צילצל איבד את האמונה שיזכה לראות שוב את בנו גבה הקומה (1.90) ובעל הממדים (147 ק"ג).

ידידיו של יוסף גוטפרוינד סיפרו, כי כשמו כך היה: ידיד טוב. נחמד, עליז, מלא חיים, תמיד היה חיוך נסוך על פניו. היה מסור למשפחתו וחרוץ מאד בעבודתו. בשנת 1950 הגיע לישראל מרומניה, שם עסק מנעוריו באגרוף ובהיאבקות. בפריס עבר קורס שיפוט בין־לאומי ונחשב לשופט ההיאבקות הטוב ביותר בישראל.

אחד מחבריו, סיפר כי לפני שלושה חודשים הוזמן לשמש כשופט בתחרות היאבקות שהיתה בבוקרשט, בין נציגי מדינות הגוש המזרחי, ובעיקר מתאבקים סובייטיים, אשר רצו כי ישפוט במאבקיהם בשל הידע והאובייקטיביות הרבה בה ניחן.

אני מאשים

אולימפיאדת מינכן היתה השלישית בה שימש כשופט. הוא הקדיש זמן ומרץ רב לספורט זה. הוא הוזמן לאולימפיאדה ע"י ההתאחדות הבין־לאומית להיאבקות, לאחר שיצאו לו מוניטין כשופט מצטיין.

יוסף גוטפרוינד היה דמות מוכרת בקרב חובבי הספורט בירושלים. לעתים מזומנות אפשר היה לראותו במגרשים ובאולמות הספורט בעיר. אביו החולה, המצוי בהשגחה מתמדת של רופא, אמר בזעם: „אני מאשים את הגרמנים. ברצח בנו... הם אשמים בכך. הם לקחו את הבן שלי, בגלל מחדלי הבטחון הלקויים", אמר אמיל גוטפרוינד מותיקי שכונת בית הכרם בירושלים.

אחד משכניו בשכונת בית הכרם, בה התגוררה המשפחה עד לפני שנה אמר: „דוגמא אופיינית לאופיו החברותי ורצונו לעזור לזולת ניתן לראות בפעולתו האינטנסיבית כשניסו המחבלים לחדור למעון המשלחת הישראלית. יוסף, בגופו המגושם, ניסה להישען על הדלת ולצעוק לחבריו „חברה לברוח". ואמנם, טוביה סוקולסקי הצליח להימלט דרך החלון, ובכך ניצל תודות ליוסף גוטפרוינד לו הוא חייב את חייו".

יעקב שפרינגר

המעגל החמישי — והאחרון

יעקב שפרינגר השלים בהופעתו במשחקים האולימפיים של מינכן את המעגל החמישי האולימפי שלו. חמש פעמים השתתף באולימפיאדות כשופט בין־לאומי בענפי האתלטיקה הכבדה. מינכן היתה התחנה האחרונה.

יעקב שפרינגר, יליד פולין, ומורה לחינוך גופני בבית ספר תיכון ברמת יוסף, היה בוגר האקדמיה לספורט בפולין. הוא היה דמות ידועה בחוגי הספורט הבין־לאומי ורבים מטובי אנשי המקצוע בעולם רוחשו לו כבוד רב והערכה.

הוא עלה לישראל ב־1957 מפולין, בה שימש כמפקח בכיר במיניסטריון הספורט הפולני — למרות היותו יהודי. פעם אחת ייצג את פולין במשחקים האולימפיים וארבע פעמים ייצג את ישראל.

בארץ שימש תקופה ממושכת כמאמן נבחרת מרימי המשקולות והוא היה למעשה האיש אשר העניק מן הידע שלו וממירצו לקידום ולפיתוח הענף שעד 1957 היה רדום.

גם הפעם השתתף באולימפיאדה כשופט, לאחר שהוזמן ע"י ההתאחדות הבין־לאומית להרמת משקולות. כאשר נרצח היה לבוש מדים רשמיים של שופט, מדים אותם אהב וכיבד.

תהלוכת תלמידים

התהלוכה של 700 תלמידי בי"ס תיכון „רמות" יצאה אתמול מביה"ס בתהלוכה־אבל לביתו של יעקב שפרינגר, מורה להתעמלות בבית הספר, שנרצח בכפר האולימפי. בהגיעם לביתו יצאה משלחת התלמידים והמורים להגיש למשפחה מכתב תנחומים והזדהות. בתוך הבית נמצאו בני המשפחה וביניהם אלכס שפרינגר, בנו של המנוח, תלמיד ביה"ס שבו לימד האב. אלכס לומד בכיתה י"ב. הבת שושנה, סמלת בחיל האויר, השתחררה רק אתמול.

בפי אשת שפרינגר היתה טענה אחת, תוך בכי היא קבלה: למה לא נערכה החלפה של מחבלים בספורטאי ישראל? חיי אדם — אמרה — יקרים מהעניינים הפוליטיים והאיש אינו יכול לתאר את הסבל של המשפחה והילדים.

אליעזר חלפין

אשליות מתוקות נגוזו

(ע.) — רק לפני חודשים סיים המתאבק אליעזר חלפין את שירותו הסדיר בצה"ל. היו לו הרבה חלומות לעתיד. הוא התחיל לעבוד כטכנאי במוסך „פולקסוואגן", התכונן לחולל גדולות בתחביבו הספורטיבי כמתאבק בעל רמה גבוהה, אולם יד המרצחים גדעה את חייו הצעירים.

בביתו בשיכון עולי רוסיה בנווה שרת בצהלה נותרו רק ההורים. הוא היה בן יחיד. אחותו היחידה נישאה לפני שנים מספר.

רבים מקרובי המשפחה באו לנחם את ההורים. עיני הכל אדומות מבכי. „הוא היה כל כך אהוב על כולם, על חבריו ועל סביבתו. עוד אתמול השתעשענו באשליות מתוקות, שמא לא יקרה לו דבר", אמרו קרוביו.

האווירה בבית היתה רגזנית: „מדוע לא שלחו אותם לאיזו ארץ ערבית? מדוע לא שמרו עליהם?" ההורים מוכי־הלם. דממת־מוות שוררת בבית, אך מפעם לפעם היא נקטעת באנחה ארוכה, או בקול בכי מאופק.

קהת שור

התחביב עלה בחיים

בית משפחתו של קהת שור בשכונת נווה־שרת בצהלה היה אתמול פתוח. מכרים, שכנים וקרובים נכנסו ויצאו. מאמן הקליעה ידוע בין השכנים כאיש חביב ונעים. גם הילדים שהוליכו אותנו לביתו היו מוכי צער. „הוא הלך להביא לנו כבוד. התגאינו כשראינו אותו בטלוויזיה," אמרו.

קהת שור בן 53, עלה בגיל צעיר מרומניה. בדירתו המקושטת בתעודות הצטיינות, שהוענקו לו בדרכו הספורטיבית הארוכה, ישבה המשפחה וניסתה לנתח את מאורעות ליל הטבח במינכן. אחותו הרגישה כבר שלשום במועקה כבדה. „לי לא היתה תקוה שישתחרר בריא. אינני יודעת למה, אבל ככה הרגשתי". דברי אחותו.

האשה לא יכלה לשבת עם המנחמים ומפעם לפעם פרשה לחדרה וממנו בקעו קולות בכיה. „היו צריכים לתת להם לנסוע לקהיר או לתוניס. מדוע לא נתנו להם אנשי בטחון?" — היקשו בני המשפחה. אך הרגיעו את עצמם באומרם: „זה מצב המדינה. זה יכול לקרות בלוד, בתל־אביב, בכל מקום".

קהת היה עובד משרד הבטחון. היה איש הגדנ"ע — הספורט היה עבורו תחביב, עיסוק צדדי.

שלוש אחיותיו מתגוררות בארץ, אח אחד חי בפריס והוא מתכונן להגיע לישראל. שני אחים אחרים עודם ברומניה. השאיר בת יחידה, נשואה.

הכתבות על נרצחי מינכן נכתבו בידי: אברהם פז, אבי ולנטין, גדעון אלון, אריה נשר וסופרי „הארץ". על משה ויינברג ויוסף רומנו נכתב בעתוננו אתמול.

אנדריי שפיצר

הדקירה האחרונה

(ע). בית משפחת שפיצר, ברחוב הצור ברמת־גן, היה אתמול נעול. רעייתו ההולנדית של המאמן אנדריי שפיצר, 27, החליטה לנצל את נסיעת בעלה לאולימפיאדה, כדי לבקר אצל הוריה בהולנד ולקחה עמה את התינוקת.

חבריו של אנדריי שפיצר ב„מכבי" רמת־גן לא יוכלו לשכוח במהרה את הסייף הנמרץ, אשר בו תלו את תקוותיהם לקידום ענף ספורט הסייף בישראל.

מספרים החברים על אנדריי: הוא עלה מארץ אירופית לפני חמש שנים והתגורר עם אמו ברמלה. היה אז בן 22. צעיר שהלהיב את ידידיו ומקורביו בספורט הסייף. התגייס לצה"ל ולא חדל מאהבתו לספורט זה. כשסיים את שירותו התפרנס מעבודות שונות שאינן שייכות לתחום ספורט הסייף וסבל מקשיי הסתגלות. מאוחר יותר הגשים חלק מחלומו, כאשר עבר קורס מאמני סייף וגמר אותו בהצטיינות. הוא נשלח להולנד ושם סיים את האקדמיה הממלכתית לסייף.

הוא חזר ארצה, מלא חיים ומרץ, ומיד החל בפעולה ענפה לקידום ענף הסייף בארץ ואף הצליח להביאו לאולימפיאדה.

אך אנדריי נקטל בדמי ימיו.

مكذا من الأمل

נשר מזמינה מסנני אבק לכל הכבשנים

מועצת המנהלים של נשר החליטה בישיבתה האחרונה לנקוט מיד בצעדים להשלמת מערכת מסנני אבק במטרה לחסל לחלוטין בהקדם האפשרי את פליטת האבק מארובות נשר.

לאור הנסיון של העבר והקשיים שהיו בהפעלת המסנן הראשון (הפעל שנתיים בצורה תקינה) הוזמן לפני יותר משנה מסנן לכבשן השני בגודלו מחברה שוויצית בעלת שם עולמי בייצור מסנני אבק מסוג זה. הוחלט כעת להכנס מיד במשא ומתן עם ספק זה לאספקת ציוד לחיסול כל האבק.

לפי האומדן הנוכחי תהיה ההשקעה הנוספת כ־5 מיליון ל"י בנוסף על 3 מיליון המושקעים במסנן השני. במצב כעת בשלב גמר הייצור והתחלת ההקמה. עם הפעלתו של המסנן השני, תוך מספר חודשים יסולקו שני שלישים מהאבק של נשר ועם ביצוע ההשלמה הנוספת יסולק כל האבק.

אחריות הספקים היא על סילוק של לפחות 99.3% מכל האבק על ידי הפעלת המסננים.

מו"מ על מכירת 3 אניות „אל ים"

מאת סופר „הארץ" בחיפה

חברת הספנות אל ים מנהלת מו"מ על מכירה לגורם זר של שלוש מאניותיה הישנות בנות 15,000 טון כל אחת — הר תבור, הר כרמל והר גלבוע.

אניות אלו אינן מאויישות על־ידי צוות ישראלי וכפי שנודע, אין לאיגוד הימאים התנגדות למכירת האניות.

תושב נצרת נאשם בריגול

(ע). דבר מעצרו והעמדתו לדין של תושב נצרת, הנאשם בריגול במשך תקופה ארוכה, נודע אתמול לאחר שבית המשפט המחוזי בעיר התיר את פרסום שמו והאשמות שהועלו נגדו.

הנאשם הוא מוחמד אבו ראס, בן 38. התביעה מייחסת לו אשמת מגע עם סוכן זר, מסירת ידיעות בידיעה העלולות להיות להועלת האויב, בכוונה לפגוע בבטחון המדינה, קשירת קשר לאיסוף ידיעות ומסירתן לאנשי מודיעין זרים.

כתב האישום הוגש עוד ב־30 ביולי, אך בזמנו נאסרה הפרשה לפרסום. עתה הותר לפרסם רק את שמו והאשמות שהוגשו נגדו, בעוד שלגבי שאר הפרטים מוסיף איסור הפירסום לעמוד בעינו מטעמי בטחון.

30 תלמידים ערביים שובתים בחיפה

מאת סופר „הארץ" ב. זיסה

30 תלמידי כיתה ו' בבית־הספר היסודי הערבי בשכונת חליסה בחיפה, פתחו בשביתה בתמיכת הוריהם. ההורים מתנגדים להעברת הילדים לבית־הספר אחוזה באזור ציטפס בנימוק שהדבר קשור בקשיי התחבורה ובסיכוני בטיחות.

העברת התלמידים הוכנה כדי לתת מקום למכללה בבית־הספר. ועד ההורים של המוסד החליט אתמול לוותר על עירוני המסעדה ובלבד שיותירו קיומה של כיתה ו' בבית־הספר.

דבש ותפוחים לתיירים

מאת סופר „הארץ" בירושלים

גם השנה, כבשנים קודמות, יחלק אגף התיירות של עיריית ירושלים בשיתוף עם משרד התיירות דבש ותפוחי עץ לתיירים אשר יתגוררו במלונות ירושלים בערב החג.

החלוקה תיעשה על־ידי המנהלה בתי־המלון כאשר כל תייר יזכה לי מנת השי בחדרו בצירוף איגרת ברכה של אגף התיירות בעיריית ירושלים.

מאגף התיירות בעירייה נמסר כי תנופה בתי־המלון בירושלים לקראת החגים מלאה.

✱ (ע). קריית אונו תהיה חלוצת הערים במרכז הארץ שתציע בקרוב דירות להשכרה לזוגות צעירים — הודיע ראש המועצה המקומית עו"ד אביגדור וורשא.

כלל ופרט

יו"ר הכנסת, מר ישראל ישעיהו, קיבל אתמול את שגרירה היוצא של זאיר, גנרל נ. בומבי. כן קיבל את שגרירה של קמבודיה, מר סאמרת כוב, שבא להיפרד עם סיום כהונתו.

נשיא התאחדות התעשיינים, מר מרק מושביץ, קיבל אתמול בלשכתו בתל־אביב את משלחת הבנק העולמי בראשותו של מר ב. הנסו.

הגיעו לישראל

יו"ר הפרלמנט הירדני לשעבר, מר היכמת אל מסרי — מסיור של כתריש בירדן ובמצרים. בעת סיורו דן בשאלת קליטתם של תלמידים, בני הגדה המערבית, באוניברסיטות ערביות ובדרכים לפתרון מצוקתם של תלמידי הגדה.

אסותא „אלישע"

נולדו ל:
עופרה ואורי מאירוביץ — בת.
זהבה ושלמה רוזל — בן.
בלהה ואורי פרידמן — בן.
אסתר וחיים לוי — בת.
אדית ומאיר קירשנר — בן.
רוזה ויוסף חריר — בת.
רחל וצבי רוזנברג — בן.
ליליאן ואברהם דהן — בת.

[illegible]
לתנגת לבתי־חולים
אסותא „אלישע"
חיפה 84147
תל־אביב 245215

ועדת הכספים דנה בדו"ח של זנבר

הסיכומים — אחרי דיון נוסף

(ל.ע.מ.). ועדת הכספים של הכנסת דנה אתמול עם נגיד בנק ישראל, מר משה זנבר, על הדו"ח שהגיש לממשלה ולוועדת הכספים על עליית אמצעי התשלום בתקופה שבין 29 בפברואר ל־31 ביולי השנה.

נגיד הבנק סקר את הגורמים לעליית אמצעי התשלום ב־1972, ומנה בעיקר את הגידול ביבוא הון שהוא לעצמו תופעה חיובית למשק. הנגיד פירט את הצעדים שיש לנקוט בעקבות העלייה הנמשכת באמצעי התשלום וההתפתחויות האינפלציוניות האחרונות. ביניהן מדיניות ריסון בתחום המוניטרי והתקציבי, אי־הרחבה מיכולת התשלום של המשק בהעלאות השכר, הרווחים וחלוקת דיווידנדים, הגבלת קבלת אשראי מחו"ל, המשך מדיניות חשיפת היבוא, יתר סלקטיביות באישור תוכניות השקעה וצעדים שונים בתחום השיכון והבנייה.

הנגיד ציין במיוחד שבתקופת אפריל—יולי השנה, ספגה הממשלה 272 מיליון ל"י מן הציבור בתקופה בה בדרך כלל מזרימים כסף לציבור. דבר זה קיזז חלק מן ההשפעות האינפלציוניות שנבעו מהזרמת מטבע חוץ.

הנגיד הדגיש את הסכנות הנובעות מעליות שכר החורגות מיכולת התשלום של המשק וציין, כי עליית מחירי התעשייה ביולי ב־0.7 אחוזים היא במידה רבה תוצאה של תשלומי שכר מוגברים שחלו בחודש זה.

לאחר הרצאת הנגיד נערך דיון. לנגיד נלוו ד"ר י. עפר, מנכ"ל בנק ישראל, שהסביר את היקף המוניטרי לעליית אמצעי התשלום ומר ש. ברונפלד, כלכלן בכיר במחלקת המחקר של בנק ישראל. הוועדה תמשיך בדיוניה באחת הישיבות הקרובות ותגיש את סיכומי הבירור.

עלייה ב־20% ביצוא ב־8 חודשים ראשונים של 1972

יצוא היהלומים עלה ב־45%

יצוא סחורות ברוטו הסתכם באוגוסט השנה ב־83 מיליון דולר, מזה 81 מיליון דולר יצוא תעשייתי ויצוא חקלאי ב־2 מיליון דולר לערך. היצוא נטו הסתכם באוגוסט ב־79 מיליון דולר. בדומה ליצוא של יולי השנה, בהשוואה לירידה (של כ־5 אחוז) הצפויה בהתאם לשינויים העונתיים הרגילים בין יולי ואוגוסט. על כך מסרו דוברי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד המסחר והתעשייה על סמך נתונים ארעיים שאינם כוללים את היצוא מישראל לשטחים המוחזקים.

היצוא בינואר—אוגוסט 1972

מן הנתונים מסתבר עוד כי בשמונה החודשים הראשונים של השנה הסתכם היצוא ברוטו ב־739 מיליון דולר לעומת 620 מיליון דולר בינואר—אוגוסט 1971 (עלייה ב־19 אחוז), ואילו היצוא נטו הגיע בינואר—אוגוסט ל־708 מיליון דולר בהשוואה ל־595 מיליון דולר בתקופה המקבילה ב־1971 (עלייה ב־20 אחוז). היצוא התעשייתי (ללא יהלומים) הסתכם בינואר עד אוגוסט ב־357 מיליון דולר לעומת 312 מיליון דולר בתקופה המקבילה ב־1971 (עלייה ב־14 אחוז). נתונים חודשיים מנוכי עונתיות מראים כי היצוא התעשייתי ללא יצוא יהלומים היה בארבעת החודשים האחרונים ברמה של כ־46 מיליון דולר לחודש לעומת כ־44 מיליון דולר בממוצע לחודש ברבע הראשון של 1972 ובמחצית השנייה של 1971 ובהשוואה ל־39 מיליון דולר בממוצע לחודש במחצית הראשונה של 1971.

יצוא יהלומים נטו (לאחר ניכוי ההחזרות) הגיע בינואר—אוגוסט 1972 ל־239 מיליון דולר לעומת 164 מיליון דולר בתקופה המקבילה ב־1971 (עלייה ב־45 אחוז).

נחנכה אנדרטה לחללי הסטרטוקרוזר

(ע). אנדרטה לזכר צוות מטוס הסטרטוקרוזר שהופל לפני שנה ליד תעלת סואץ, נחנכה אתמול באיזור יער בר־שמן.

האנדרטה נבנתה מחלקי המטוס שהופל („הארץ" מאתמול) ולידה הוצב לוח שיש ועליו חקוקים שמותיהם של שבעת אנשי הצוות שנספו: רב סרן אפרים מגן, רב סרן זאב עופר, סרן עמוס גיא, סרן יורם חיט, סרן אליאב ענבל, וסמ"ר יצחק סמיר ורב"ט דוד שרי.

בטקס השתתפו בני המשפחות השכולות ואנשי היחידה והוא נפתח בדברי רב חיל האוויר ומפקד היחידה. לאחר אמירת קדיש על ידי האבות השכולים, שתלו בני המשפחות שבעה שתילי עצים ראשונים בחורש שנועד להקיף את האנדרטה, הנמצאת עתה בשטח פתוח, על גבעה הצופה על פני כל האיזור.

נהרג בתאונה

(ע). הולך רגל נהרג שלשום בלילה בתאונת דרכים במפרץ חיפה ליד צומת קריית מוצקין—קריית ביאליק. התאונה אירעה בעת שטנדר צבאי פגע בהולך צחרור (73) מקריית ביאליק. האיש נפגע בעת שהטנדר תימרן בנסיעה אחורנית.

עובד דואר חשוד בגניבת מכתבים

✱ (ע). — עובד דואר באר־שבע בן 48, נעצר שלשום לחקירה כחשוד בגניבת סכומי כסף במטבע זר ממכתבים.

מעצרו בא בעקבות תלונה שהגיש נגדו מנהל דואר באר־שבע, משה בר־זוהר. המתלונן סיפר כי ביום ג' בבוקר הבחין בחשוד כאשר עסק במיון מכתבים, הבחין שהוא מחזיק בכיסו 12 מכתבים, ביניהם 3 מכתבים פתוחים, שנועדו לכתובות שונות. הדבר עורר את חשדו, ובשיחה עם העובד אישר הלה כי בששת השבועות האחרונים גנב 40 עד 50 דולר ממכתבים שונים, וכן פתח כחמישים מכתבים נוספים בתקווה למצוא בהם כסף.

כן סיפר כי נוסף לכך גנב 21 דולר ממכתבים שונים שנמצאו בארונו בבית הדואר. החשוד נמסר למשטרה ונכלא להמשך החקירה.

מבצע צלילה למען הרחבת מוזיאון נהריה

מאת יהודה אריאל, סופר „הארץ"

המועצות האזוריות סולם־צור וגעתון הכריזו על מבצע צלילה בחוף הים בצפון הארץ, לשם איסוף צדפים וקונכיות בשביל המחלקה המלקולוגית שבמוזיאון העירוני בנהריה, שהוא היחיד כסוגו בארץ.

יום הצלילה המאורגנת נקבע לשבת בספטמבר. כל המשתתפים בצלילות יערכו בבוקר אותו יום סיור במוזיאון, כדי להכיר מקרוב ולדעת מה מצוי בו ומה חסר, ולהימנע משליית קונכיות או צדפים נדירים המצויים כבר במוזיאון.

מועצת הפועלות ארגנה חלוקת פרי לנזקקים

לקראת החגים, ארגנו מועצות הפועלות והרשות לצרכנות שליד ההסתדרות מבצע חלוקת פירות וביצים חינם למשפחות נזקקות. חלוקת המצרכים נערכת בערים פתח־תקוה, ראש העין, בית־שאן, קרית שמונה וחיפה. את הפירות והביצים המסופקים על ידי המועצה לענף הלול והמועצה לשווק פירות, מחלקות מתנדבות ארגון אמהות עובדות בשיתוף עם מועצות הפועלות בסניפים השונים. מספר המשפחות שיהנו ממבצע זה מגיע ל־10 אלפים.

סטודנטים מחיפה יוצאים לעבודה חינוכית לכפרים ערביים

(ע). — 24 סטודנטים מאוניברסיטת חיפה יצאו בימים אלה ל־4 כפרים באיזור נצרת כדי לעסוק בעבודה חינוכית וחברתית עם ילדים ומבוגרים.

לכל אחד מהכפרים יצאו 6 מהסטודנטים שאומצו על־ידי משפחה מקומית. בשעות לפני הצהריים עובדים הסטודנטים עם ילדי כתות ז', ח', ט' ובשעות הערב הם מקיימים פעולות־תרבות עם מבוגרים. לפעולות אלה הוזמנו גם מרצים מהאוניברסיטה.

זו השנה השנייה שסטודנטים יוצאים לתקופה של חודש ימים לכפרים ערביים.

חשוד בהחזקת לימונים גנובים

✱ (ע). — תושב צוה נעצר ביום ג' אחה"צ בצומת נחל עוז כשברשותו 4 שקי לימונים החשודים כגנובים. החשוד הוביל את חוקריו לפרדס באזור אופקים שם הוא עובד והודה כי משם גנב את הלימונים. מנהל הפרדס, יוסף יפרח, הגיש תלונה למשטרה על גניבת לימונים בשווי 700 ל"י.

סיגנורו הערבי של מחבל ביקש לדחות את המשפט

(ע). במשפטו של אחמד מוחמד חמד (35), מכפר יאטה באזור חברון, הנאשם במעשה חבלה, שנפתח אתמול בבית המשפט הצבאי בחברון, ביקש סניגורו של הנאשם מבית המשפט לדחות את שמיעת המשפט למועד אחר, בנימוק שהוא מזועזע מן הרצח הנפשע במינכן.

הסניגור, עו"ד וצפי אל מצרי, אמר לשופט, רב סרן משה חלגב, שישב כדן יחיד, כי הוא מביע את סלידתו מן הרצח ושולח את תנחומיו ותנחומי תושבי עירו למשפחות השכולות של 11 הספורטאים הישראליים שנרצחו במינכן וכי מבחינה נפשית אין הוא מסוגל ביום אבל כבד כזה להמשיך במשפט.

הנאשם הואשם על ידי התובע הצבאי אריה פת בהטמנת מוקש לפני כשנתיים בצומת דרכים ליד הכפר יאטה, במגע עם אויב ובסיוע למחבלים לעבור מירדן לגדה המערבית.

התובע התנגד לדחיית המשפט וציין, כי הוא מבין לרוחו של הסניגור, אולם לדעתו, המעשה הנפשע במינכן אינו צריך להשפיע על המשך מהלכם של החיים התקינים באזור ובכלל זה העבודה התקינה של בית המשפט הצבאי.

בית המשפט דחה את בקשת הסניגור לאחר שקבע, כי מטרתם של המחבלים במעשי הרצח הנפשעים שלהם היא לשבש את מהלך החיים התקין בין היהודים והערבים. בית המשפט סבר, כי יש להמשיך בחיים התקינים באזור בכל המישורים ובכלל זאת גם בעשיית הצדק במשפט. בית המשפט ציין, כי מספיק הדבר, אם כולנו נכבד את זכרם של החללים במינכן ברגע של דומיה. באולם בית המשפט, שהיה מלא מפה לפה כפריים ערביים, השתררה דומית אבל וכל הנוכחים עמדו כאיש אחד על רגליהם.

בתום רגע הדומיה נפתח משפטו של הנאשם.

נחנך מלון פאן אמריקן בבת ים

מלון פאן אמריקן בבת ים נחנך ביום ג' בערב בטכס שבו השתתפו מאות סוכני נסיעות ואורחי ההנהלה. המלון נמצא בשליטת חברת פאן, שבראשה מר אברהם פרני. הושקעו בהקמתו כ־20 מיליון ל"י. למלון 4 כוכבים ובו 285 חדרים. כן יהיו בו בריכת שחיה, מועדון לילה, מרכז בריאות ואולמי אירועים. ב־6 באוקטובר יפתח בו כנס ארגון האורתופדים, וב־27 בחודש יהיה בו הכנס הבין־לאומי של סקול.

יקירנו
דוד מונד
קרקוב — באר־שבע
איננו

ההלויה תתקיים היום, יום חמישי 7.9.72 בשעה 11.00 לפנה"צ, בבית העלמין החדש בחיפה.

המשפחה המתאבלת
בארץ ובאנגליה

ביום השנה לפטירתו של בעלי, אבינו, סבנו ויקירנו
איננ' **יצחק קרקובסקי**
(אבירם) ז"ל
מוילנה

נעלה לקברו בבית העלמין בפתח־תקוה ביום שני, ג' תשרי תשל"ג 11.9.72 בשעה 3.30 אחה"צ.
ב־3.10 יצא אוטובוס מבית המשפחה רח' קרן קימת 8 פתח־תקוה.

המשפחה.

במלאות שלושים לפטירת יקירתנו
יפה מקסימוב
ז"ל

נתייחד עם זכרה היום
יום חמישי כ"ח באלול תשל"ב (7.9.72) בשעה 17.00
בבית העלמין קרית שאול.

תודתנו נתונה לכל מנחמינו

המשפחה

סוכנות מכוניות לים התיכון בע"מ
ובית „פיאט" בישראל

מבכים מרה
את קורבנות האסון הטרגי
במינכן

ומביעים בזה את תנחומיהם
למשפחות השכולות

אנו מתאבלים על מותו של ידידנו

ד"ר אלפרד פויכטונגר ז"ל

ומביעים את רגשי השתתפותנו העמוקים
למשפחה השכולה

הנהלת עץ לבוד בע"מ.
משפחות: יהודאי — קרמרמן — האחים סלט

יקירנו
אפרים (אריך) מאיר
איננו

הובא לקבורה בכ"ו באלול התשל"ב

משפחות: שהם ומאיר

במלאת שנה לפטירת יקירנו

צבי אלון (פיקוביץ) ז"ל

יעלו בני המשפחה ומוקירי זכרו לקברו בנתניה
לאזכרה וגילוי המצבה
ביום שלישי ד' בתשרי תשל"ג 12.9.1972 בשעה 4.00 אחה"צ.
אוטובוס יעמוד לרשות המלווים ליד בית המנוח.

המשפחה.

להברנו **אברהם בוברמן**
אתך באבלך הכבד על מות
אמך ז"ל

חבריך בסניף „אגד" אשקלון

אנו משתתפים בצערו של חברנו
אברהם בוברמן
במות עליו
האם ז"ל

„אגד"
ההנהלה והחברים

האוניברסיטה העברית בירושלים
המכון לכימיה

משתתפים בצערו של חברנו
ד"ר **יחזקאל וולמן**
במות עליו
אבין ז"ל

למשפחות:
שפירא
מוזס

אתכם באבלכם הכבד

הנהלת ועובדי
מסילת סיגמה

למשפחת עמיצור שפירא
למשפחת משה ויינברג
להנהלת מכון וינגייט
לבית המדרש למורים לחינוך גופני
במכון וינגייט

אתכם באבלכם הכבד

בית הספר הצבאי
לאימון גופני

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים
על פטירת חברנו לעבודה

מר **אברהם גלילי** ז"ל

ומביעים תנחומים כנים למשפחה

סונול ישראל בע"מ
ההנהלה וחבר העובדים

למשפחת **פויכטונגר**

מתאבלים יחד אתכם על מות

ד"ר אלפרד פויכטונגר

בית יהלום בע"מ

ביום שני ג' תשרי תשל"ג (11.9.72)
במלאות 13 שנים לפטירתו של
בעלי היקר

אריה שנקר ז"ל

תיערך אזכרה ליד קברו בבית הקברות הישן בתל־אביב
רחוב טרומפלדור, בשעה 5.00 (חמש) אחר־הצהרים.

רבקה שנקר

במלאות חמש שנים לפטירת יקירנו
אדריכל **יעקב זלצמן** ז"ל

נעלה למקום אזכרה ההתיחדות ליד קברו ביום שני ג' בתשרי 11.9.72 בשעה 5.00 אחה"צ.
נפגשים ע"י שער בית הקברות הצבאי, חוף הכרמל, חיפה.

המשפחה

משטרת ישראל — מטה מרחב חיפה

משתתף בצערו של
רפ"סמל
משה נרי
במות עליו
אמו ז"ל

מינהל המחקר החקלאי
מרכז וולקני

לד"ר חנן נוימרק

אתך באבלך

עובדי המכון לחקר בעלי־חיים

מורי המכללה הטכנולוגית
אורט יד־סינגלובסקי

מתאבלים על פטירתו של
מר **אלפנדרי משה** ז"ל
מורה ומחנך

ומשתתפים בצער המשפחה

למשפחת דריידין

תנחומינו על מותו של
הרב **זאב דריידין** ז"ל

משפחת לאוטמן

במות חברנו
ישראל בן משה **ורשבסקי**
עם המשפחה באבלה הכבד

הנהלת קואופרטיב „דן"
החברים, המנהלים והעובדים.

ועד רופאי בית החולים בילינסון
וחבר הרופאים

משתתפים בצער
המשפחה וקואופרטיב „דן"
על אבדן החבר

ישראל ורשבסקי ז"ל

קבלו נא את תנחומינו

לרותי והילדים

אבלים על יקירכם

ישראל ורשבסקי ז"ל

כל החברים והעובדים
במשרדי „דן" בהדר דפנה

ספורטאי ישראל

מבכים בכאב ובזעם

את רציחתם הנפשעת

של חברינו

ברגר דוד מרק

גוטפרוינד יוסף קורט

וויינברג משה

חלפין אליעזר

סלבין מרק

פרידמן זאב

רומנו יוסף

שפיצר אנדרי

שפרינגר יעקב

שור קהת

שפירא עמיצור

באולימפיאדה במינכן

תנחומים למשפחות

ההתאחדות לספורט בישראל

יורם פלה, תלמיד בית-ספר אגן של אילין, זכה בפרס על ציורו תל-אביב בלילה, בתח... רות שאורגנה על-ידי העיריה והיהנוף סנמרי. בתמונה: הצייר ראובן מעניק את הפרס לזוכה

מחקר של כלכלן עולה מברית המועצות:

מוסקבה חייבת לאקדמאים הנתבעים לשלם כופר תעודה — יותר מהשקעתה בהכשרתם

המחקר מסתמך על נתונים סטטיסטיים רשמיים של הסובייטים

מאת אריך קיטרי
כופר „הארץ"

ממצאיו של דו"ח כלכלי-מדעי, שהכנתו נסתיימה השבוע אך טרם ראה אור, מעידים כי ברית המועצות חייבת ליהודים שחויבו בכופר תעודה סכומים העולים פי כמה וכמה על סכומי הכופר הנתבעים מהם.

מחבר הדו"ח — הכלכלן ד"ר יצחק בגולובוב, שעלה באחרונה מריגה, בברית המועצות — מבסס את מסקנותיו על נתונים סטאטיסטיים רשמיים שפורסמו על ידי השלטונות הסובייטיים. הדו"ח של ד"ר בגולובוב, שכיהן במכון גבוה לארגון עבודות בשיטה מדעית, מקיף מספר נושאים: זכויות פנסיה, מילווה מדינה ועוד.

מסקנותיו העיקריות — המסתמכות על חישובים ובדיקות מדוקדקים — הן:

* עד שנת 1957 ניכו שלטונות ברית המועצות מכל העובדים — במסגרת מילווה ארוך מועד למדינה — משכורת חדשים אחת מדי שנה. עד היום לא הוחזרו לעובדים הסכומים שנוכו ממשכורותיהם. הסכומים המגיעים ליהודים, כולל אלה המבקשים לעלות, מגיעים יותר מ־25% מהסכומים הנדרשים מהם עתה. לכל אזרח סובייטי, יהודי או לא יהודי, המהגר לחו"ל מחזירים השלטונות את כל הסכום שנוכה ממנו באותן שנים. רק מי שמהגר לישראל אינו מקבל דבר.

* ממוצע סכומי הפנסיה המגיעים ליהודים המבקשים לצאת את רוסיה כדי לעלות לישראל, לרבות חייבי כופר התעודה, שווה לממוצע סכומי הכופר הנדרשים ממבקשי היתר היציאה.

* נתונים סטאטיסטיים רשמיים שפורסמו בגליון 23 בפברואר 1972, של „ליטראטורנייה גאזטה", קובעים, כי אחרי שלוש שנות עבודה כבר מספיק כל עובד אקדמאי להחזיר למדינה את הסכום שזו השקיעה במתן השכלתו. משלוש שנים ומעלה מתחיל העובד להכניס לקופת המדינה רווחים. מאחר שרובם המכריע של היהודים המבקשים לעלות לישראל כבר הספיק לעבוד הרבה יותר משלוש שנים (רבים הגיעו ל־20—30 שנה) אין הם חייבים למדינה דבר. ברית המועצות היא החייבת להם סכומים ניכרים.

* בגליון האמור של „ליטראטורנייה גאזטה" נקבע עוד, כי שנת לימודיו של כל אקדמאי עולה למדינה בממוצע 940 רובל (רובל שווה לדולר בערך). מאחר שבממוצע לומדים האקדמאים הרוסים חמש שנים כל אחד, מגיע הסכום הממוצע הכולל לכל לומד ל־4700 רובל. לפי חישוביו של ד"ר בגולובוב, תובעים הרוסים מכל אקדמאי בממוצע יותר מ־8000 רובל, כלומר, פי שניים לערך מהמגיע להם — וזאת בהסתמך על נתוניהם הרשמיים.

סיכום הממצאים האמורים מעיד, כי אפילו מקבלים עקרונית את שיטת ההתחשבנות הסובייטית, גם אז, בסופו של דבר, לא היהודים הם החייבים כסף לברית המועצות, כי אם להיפך: הרוסים חייבים ליהודים סכומים גדולים פי כמה וכמה.

נציגי בית-דגן קבלו בפני שר הפנים על סחבת בעניינם

(ל). — שר הפנים, ד"ר יוסף בורג, קיבל אתמול משלחת של חברי המועצה המקומית בית-דגן. בראש המשלחת עמד מר עזרא חברוני, ראש המועצה, ועל חבריה נמנו מר שמואל מלמד, סגן ראש המועצה, מר מנשה גרידי ומר מיכאל עמר.

חברי המשלחת התלוננו בפני השר על סחבת בקבלת החלטה על גורל הישוב. השר השיב, כי יעשה כל שביכלתו כדי שתתקבל החלטה סופית בעניין זה, תוך פרק זמן ס־

הארכיבישוף ראיה מגנה רצח מינכן

מאת סופר „הארץ" בחיפה

ראש הכנסייה היונית קתולית בישראל, הארכיבישוף יוסף ראיה גינה אתמול בחריפות רבה את רצח הספורטאים הישראלים במינכן.

בשיחה עם סופר „הארץ" אמר הארכיבישוף, כי הביע את הזדעזעותו מהמעשה הנפשע במברק ששלח לראש הממשלה, גב' גולדה מאיר. הארכיבישוף ראיה אמר, שהוא תומך בכל הצעדים שתנקוט ממשלת ישראל למניעת מעשי פשע כאלה בעתיד. להלן מסר, כי בכוונתו לערוך במוצאי-שבת בכנסיית הבשורה הגדולה בנצרת תפילה למען הקרבנות ובני משפחותיהם.

יער ברמת-הגולן הוקדש לזכרו של יצחק טבנקין

טקס הקדשת יער לזכרו של יצחק טבנקין נערך שלשום ברמת הגולן. יו"ר הדירקטוריון של הקהק"ל מר יעקב צור, שפתח את הטקס בנוכחות בניו, נכדיו ניניו, חברי משקים וקהל רב אמר בין השאר: „ברמה הזאת, שהיתה גזירה של הזירות ושל טנקים והתותחים מכוונים לעמקים שלנו, הננו מציבים אנדרטה ירוקה לזכרו של אדם, שכל חייו היו קודש לחלוציות ולכיבוש אדמת המולדת. ביום כזה ועל אף הכל הננו נוטעים עצים שישנו את פני הרמה כולה".

מזכיר ההסתדרות, מר יצחק בן אהרון, שנשא דברים בטקס אמר: „כאן בגולן, ערב חודש תשרי, בחודש הנביאה והצמיחה ניטע יער מול מאורעות „ספטמבר השחור במינכן" האויב שישראל עקרה מתוך הסלעים הבונקרים מנסה עתה לקנות לו שבות בצל משרפות דכאו של מדינות מינכן. מרחבים איצאים שהיו גוף חייו וגוף השראתו של יצחק טבנקין".

בתום הטקס הסיר אלקנה מקיבוץ הגושרים, את הלוט מעל אנדרטה הנושאת את שמו של טבנקין ושלושת נכבדיו של המנוח נטעו שתילים ביער שיהיו בו 10 אלפים עצים.

ד"ר ישראל כ"ץ מסביר חשיבות מצעד צה"ל ביום העצמאות מנקודת מבט עובד סוציאלי

„מצעד צה"ל ראוי ביום העצמאות ה־25 ישקף מציאות חברתית שהעובדים הסוציאליים, חייבים להד־ שה ולהבליטה ככל האפשר". „רק ראיה שטחית ומעוותת, עלולה ציג את המצעד המתוכנן כעימות ל ניגוד שבין המצעד לבין צורכי דק במדינה", נאמר במכתב ששי־ אתמול ד"ר ישראל כ"ץ, מנכ"ל מוסד לביטוח לאומי ולשעבר מנהל

ד"ר ישראל כ"ץ

יה"ס לעובדים סוציאליים של ה־ אוניברסיטה העברית, אל גב' אופנ־ היים, מזכירת איגוד העובדים ה־ סוציאליים בהסתדרות.

גב' אופנהיים פנתה שלשום ב־ מכתב אל ראש הממשלה, שהותכנו פורסם בעתונות בשם כל העובדים הסוציאליים במדינה, לבטל את מצ־ עד יום העצמאות לשם חסכון תק־ ציבי לצרכים סוציאליים.

עוד אמר ד"ר ישראל כ"ץ במכ־ תבו, כי הוא, כמי שעוסק בשירות סוציאלי, מעוניין בהפניית משאבים נוספים לשרותים הסוציאליים, אבל אין הדבר עומד בסתירה למצעד, שכן צה"ל המבטיח את קיומנו משקף יותר מכל גורם אחר את הסולידריות החברתית שלנו בעבר ובהווה. הוא תורם יותר מרוב התכניות החברתיות האחרות לשילובה של החברה בישראל.

צה"ל מוכיר ומצדיק את „תחושת הסולידריות" שיש להרחיבה מצה"ל לתוכניות כלכליות חברתיות אחרות במדינה.

עולים שהגיעו אתמול מבריה"מ הביעו זעם על טבח מינכן

הבאים ידעו גם על גורל יוצאי בריה"מ חלפין וסלאבין

(ע). — „דם אחינו זועק אלינו ממינכן ואנו זכאים לקבוע את שילומו", קראו עולים מברית המועצות שהגיעו אתמול לישראל. העולים ידעו, כי יש שניים מעולי רוסיה בין 11 הנרצחים במינכן — חלפין, וסלבין.

יהודים שבאו מקובנה, ריגה, טשקנט וקולשי, התפללו בציבור לפני צאתם מהמדינה והעלו את זכרם של שני הישראלים שנרצחו ראשונים. לפני עלותם למטוס עמדו שתי דקות דומיה לזכרם.

רק פעולה דרסטית

גם העולים, כאחרים הוטעו רשמתו חגיגה על הצלתם — נבו יכול של שאר החטופים, וההדהמה באה עליהם רק עם הגיעם לנמל התעופה „לוד" ביום-ד' בבוקר. רבים מן העולים נראו אחוזי רעדה וזעם ואמרו, כי רק אם יאפשרו לישראל לעשות פעולה דרסטית — ייפסק הטרור הערבי הרצחני.

בין העולים היה הספורטאי עמנואל למזה בן 23, שלבש מעיל ר־ עליו סמל מועדון הרוגבי של קובנה. באגרופים קמוצים עמד כשהוא מבכה את חבריו. „היתה זה משגה חמור שלא נתנו לישראלים לפעול להצלת החטופים" אמר.

גרמניה והמחבלים

לשאלה, כיצד הגיע לרעיון זה הסביר: „מדינה כמו גרמניה, המאפשרת למחבלים ערביים לפעול בתחומה ואינה מבטיחה את חיי הספורטאים הבאים אליה, לא תצטיין גם בהצלתם של הישראלים הללו מן השבי. לעומת זאת לישראל חשוב כל אדם והיא תעשה הכל אשר לאל ידה כדי להציל, כשם שעשו זאת אנשיה בזמנו, בהצילם את השבויים שבמטוס סבנה".

הספורטאי הצעיר, מהנדס חשמל לפי השכלתו, הוסיף כי יש לראות כל מדינה המתירה חופש פעולה לארגונים ערביים קיצוניים בתחומה כבשותפת פעולה עם שונאי ישראל. אל תגובת הזעם הצעקנית האב, אשר למזה. לדעתו על ישראל להזהיר כל מדינה ערבית, שיש בה בסיסים של מחבלים, ולהבהיר כי על כל ישראלי שירצח יומתו 10 מחבלים.

רופא מטשקנט

ד"ר קנוס פילוסוף, רופא מטשקנט, אמר: „באתי לישראל להצטרף לבני המשרת בצה"ל. אני מאמין, שצריך להכות במחבלים ולהלוות אותם ולא לתת להם תנאי מאסר נוחים. חיכיתי שש שנים לאישור בקשת היציאה שלי מברית המועצות ורק בשל רצוני לעלות לישראל סבלתי יותר ממחבלים נתעבים אלה הזוכים בדרך כלל ליחס אנושי מכפי מידתם.

עולה אחר, הסוחר בן-ציון סורפאשוילי בן 32 מקולאשי, סיפר: המשפחות הגרוזיניות שבאו יחד עמי מהמדינה היו אחוזות מתח חרדה, ברגע שנודע על חטיפת הישראלים במינכן, עקבו בחרדה אחר כל ידיעה, התפללו לנשמות שני הנרצחים הראשונים והתנחמו בידיעות הכוזבות על הצלת האחרים.

עתה הם נזעמים עד אין קץ וסבורים כי רק באגרוף של ברזל ניתן לדבר אל הטרוריסטים הערבים. בן-ציון עצמו הביע את אמונו, כי כוחות הבטחון הישראלים יוכלו להגיע אל בסיסי המחבלים ולחסלם.

חלפין האמין בספורט

בין הבאים שהכירו את אליעזר חלפין, המתאבק הצעיר שעלה לא מכבר מברית המועצות וסיפרו על מסירותו הרבה ואהבתו לספורט. אמו של חלפין ניסתה להשפיע עליו מדי פעם בפעם כי יבחר עיסוק זה וילמד מקצוע, שיכול לבנות את עתידו.

אבל חלפין האמין כי ביכולתו לתרום יותר בספורט. עוד בברית המועצות הגיע אל אליפות הנוער בהאבקות ועם בואו לארץ הוכיח את עצמו שוב.

„על אף כחו הפיסי היה בעל נפש עדינה, שאינה פוגעת לרעה אפילו בזבוב", אמר אחד ממכיריו.

כל העולים שנשאלו, היו בדעה כי יש להפסיק מיד את משחקי האולימפיאדה ולהביע בדרך זו את הזדהות העולם עם הנרצחים.

קרוב למיליון ל"י הוענקו לצורך מחקר לפרופ' פצ'ורניק

שני מענקי מחקר בהיקף של קרוב מיליון ל"י ניתנו על-ידי שתי חב־ ות בינלאומיות לפרופ' אברהם צ'ורניק, ראש המחלקה לכימיה ורגנית במכון ויצמן למדע, לשם יתוח תרכובות חדשות בשטח הפר־ צבטיקה והבנת פעולתן הביולוגית. הסכמים נעשו על-ידי ידע — חברה מחקר ולפיתוח בע"מ.

המענקים ניתנו לפרופ' פצ'רניק בעקבות שורה של פיתוחים רשים שנעשו בשנים האחרונות — שטח הכימיה האורגנית-סינתטית, הבנה מעמיקה יותר של התהלי־ ם המתרחשים בחיידק, לאחר שבא גע עם חומרים אלה. המדובר בשימוש בפולימרים בלתי יסים כנושאי הראגנטים בראקציה ימית. גישה חדשה זו נותנת חומ־ נקיים בניצולות גבוהות מאד ו־ פשרת קבלת חומרים שבדרך אח־ קשה להכינם.

רופ' פצ'רניק, המכהן גם כמדען אשי של משרד לפיתוח, שוקד שנים על קידומם של נושאים תום הכימיה השימושית, ונראה רעיונותיו, במידה ויצליחו, עשו־ לסלול את הדרך לפיתוחן של עשיות הפרמצבטיות בארץ.

גלויות אמנותיות של שמואל כ"ץ לראש השנה

מאת סופר „הארץ"

לקראת ראש השנה יצאו 18 גלו־ צבעוניות, רפרודוקציות של ציו־ של הצייר שמואל כ"ץ מקיבוץ תון, שנושא כולם — ירושלים.

ח"כ תמיר יוזם הנהגת עונש מוות למחבלים

נהגת עונש מוות לחברים באר־ חבלה שהוכחה אשמתם ברצח דבר בלתי נמנע — אמר ח"כ תמיר (גח"ל) באסיפה מטעם לגה הליברלית שהתקיימה ה־ בתל-אביב.

עקת החימה שהקיפה את העולם בעקבות הרצח במינכן אינה ובה ההולמת לצמאון הדמים ארגוני החבלה.

"כ תמיר מסר כי החל במגעים חברי כנסת מסיעות שונות ב־ ה להגיש לכנסת הצעת חוק על יוטל עונש מוות חובה על נא־ ם, חברי ארגוני מחבלים שהו־ כי ביצעו מעשי רצח. יוזמה מחודשת זו היננה המשך למספר נסיונות שנעשו על ידו בעבר להעביר חקיקה כזו בכנסת הן במסגרות סיעתיות והן מחוצה להן — על בסיס אישי הכרתי.

היום אנו נוכחים לדעת, בכאב ובצער, חשיבותו של שינוי המצב התחיקתי הקיים, כאשר בתי הסוהר במדינה מאוכלסים עשרות רוצחים וחבריהם יוזמים פעולות חטיפה ורצח במטרה לגרום לשחרורם ביודעם שגם הם אינם צפויים לעונש מוות במידה וייכשלו בנסיונותיהם — סיכם הדובר. ח"כ תמיר אמר כי יציע לחברי הכנסת עמם בהנהלים מגעים, להשתמש בהצעת החוק שהכין בעבר למטרה זו.

ערבי הוכה באוטובוס על רקע פרשת מינכן

(). — צעיר ערבי שנסע אתמול ובוס מהרצליה לתל-אביב, הו־ ל ידי אחד הנוסעים על רקע ה־ במינכן.

קרה אירע כאשר הצעיר ביקש כן הנהג לעצור ולאפשר לו , לאחר שגילה כי הוא נמצא ובוס הלא נכון. מאחר שהיה זה בוס ישיר מהרצליה לתל-אביב, הנהג את הצעיר לזהותו. הלה שהוא ערבי, ואז עצר הנהג את ובוס והחזיק בו מחשש שהסתיר חשוד בתוך המכונית.

עוד הנהג מחזיק בצעיר קם אחד עים, גברתן בריא-גוף, והחל ל־ המסיר ההלוטה על פניו של הצעיר הערבי, בעוד נוסעים אחרים עורכים חיפוש בתוך האוטובוס.

החיפושים לא העלו דבר, ואז הגיד הנהג לצעיר לרדת, אך הגברתן שהתעלל בו לא הסתפק בכך. הוא ירד אחריו ויידה בו אבנים, עד שהערבי נמלט בריצה מן המקום.

עדי ראיה למקרה סיפרו, כרביב באוטובוס צחקו לנוכח התקרית, אך כאשר המשיך האוטובוס בנסיעת התפתח ויכוח בין הנוסעים, ואז הבדיק עצמו בעל האגרוף באומרו „צריך לחסל את כולם אחרי מה שעשו לנו במינכן".

הסתדרות עולמית „מכבי"

מבכה מרה

את מותם של

בחירי הספורט הישראלי

אשר נפלו בידי מרצחים

הי"ד

שר החינוך והתרבות
משרד החינוך והתרבות
רשות הספורט

אבלים על מותם של

ברגר דוד הי"ד

יוסף גוטפרוינד הי"ד

משה וויינברג הי"ד

אליעזר חלפין הי"ד

מרק סלאבין הי"ד

זאב פרידמן הי"ד

יוסף רומנו הי"ד

עמיצור שפירא הי"ד

אנדריי שפיצר הי"ד

יעקב שפרינגר הי"ד

קהת שור הי"ד

מבכירי ספורטאי ישראל שנפלו ביד מרצחים

אנו מבכים מרה

את ספורטאינו הנערצים

קורבנות האסון במינכן

ומשתתפים בצער המשפחות השכולות

„אוויס" השכרת רכב

ההנהלה והעובדים

مكذا من الأصل

هكذا من الأصل

היום שערי היום

שערי המניות בבורסה

24 שעות ביממה באמצעות ״דצפון״ טל. 252425

בנק לסחר חוץ בע״מ

באור — ורשבסקי

למרות הודעת בר־לב

מחירי מוצרי מזון — בעליה

התייקרו: שימורים, מיצים, פודינג, ירקות ופירות ✱ נעלמים מוצרים זולים

מאת אלעזר לויה, כופרו הכלכלי של „הארץ״

„מחירי מוצרי המזון יציבים ויש אף הוזלות ניכרות" — טען שר המסחר והתעשיה, חיים בר־לב, לאחר סיור קצר שערך ביום ב׳ בחנויות למזון בתל־אביב. יש לשער שהצהרתו עוררה תמיהה של כל עקרת בית, הכבלה כמעט כל שבוע כי התיקרו מוצרים שונים. כדי לבדוק את המצב לאשורו, יצאתי אתמול אחרי הצהרים לשני סופרמרקטים גדולים, שופרסל ברחוב בן־יהודה וסופרמרקט ברחוב אבן גבירול 30 בתל־אביב.

בשני הסופרמרקטים גיליתי כי מוצרים רבים יקרו בשבועות האחרונים, למשל: מוצרי ניקוי — ב־4—7 אחוזים, מיצים ממותקים ב־8 אחוזים, מחיר שימורים מכל הסוגים — כ־10—15 אחוז. בשני הסופרמרקטים אין להשיג שקדי מרק זולים. הכבין הזול ביותר מחירו 52 אגורות ל־100 גרם, לעומת כ־30 אגורות אשתקד. מיבחר שקדי המרק מצומצם, וקל יותר להשיג את היקרים.

בשופרסל

בשופרסל אין להשיג גבינות־פרוסות־במשקל. אפשר לקנות 400 גרם גבינה צפתית, אך לא פחות. כי שצריך 200 גרם, משלם למעשה מחיר כפול. כן אי אפשר להשיג בגבינה צהובה־פרוסה־במשקל. יש אמנם חבילות של פרוסות, אולם רק במשקל קבוע אחד, ובמחיר יקר ב־10 אחוז מן המחיר הרשמי. אפשר להשיג קפה נמס עלית, אך רק מן המין היקר ביותר שמחירו 3.35 ל״י ל־50 גרם. המין הזול יותר, 2.35 ל״י ל־56 גרם, נעלם משום מה. אין להשיג ביצים מספר 1. הזרת בגבצנת של 330 גרם יקרה באחרונה פעמיים: תחילה ב־1.00 ל״י ל־1.20 ועתה שוב ל־1.29. יש רק כבד קפוא מסוג אחד, בראזילי, הנופל באיכותו מהכבד האמריקאי; את האמריקאי אין לקנות בשופרסל.

בצרכניה

גרועה בהרבה התמונה בסופרמרקט של האגודה הצרכנית. הדבר חשוב יותר, כי לאגודה זו עשרות חנויות מנתניה עד אשדוד, ומחזור שיגיע השנה לכ־150 מיליון ל״י. אתמול אפשר היה לקנות רק ביצים מספר 1, 3, ו־4. אי אפשר היה להשיג ביצים מספר 2, או ביצים מהסוגים הקטנים; מי שנצרך לביצה קטנה, נאלץ לקנות גדולה ולהוציא יותר. פודינג אוסם בטעם שוקולד התייקר מ־75 ל־83 אגורות. תבשילים של אוסם יקרו מ־1.98 ל־2.25 ל״י. לעתים קרובות אין להשיג בחנות זו לחם אחיד, והקונה נאלץ לקנות לחם לבן או לחמניות, היקרים בהרבה. מלח שולחני יש רק בחבילות של קילו, ונעלם המלח בחבילות קטנות, של 400 גרם. גם כאן נגרם לקונים בזבוז. סרדינים התייקרו בשיעורים המגיעים עד 20 אחוז. בזווית הסופרמרקט היו אתמול שלושה ארגזי בירה לבנה (לאגר), לעומת עשרות בקבוקי בירה מהסוג היקר יותר. יש להניח שתוך מספר שעות יחוסל המלאי, והקונה יאלץ לקנות את הבירה היקרה. גם כאן, כבשופרסל, נעלמו המינים הזולים של קפה נמס, ויש להשיג בכל כמות את הסוגים היקרים. ועוד: כמעט אין שוקולד פשוט של עלית, בהסוג הזול, ויש שפע של שוקולד מהמינים שמחירם כפול.

במחוז הירקות והפירות התמונה עגומה — לא כל כך בשל המחירים, אלא בשל האיכות. את איכותם של המלפפונים, החצילים, הגזר והעגבניות שראיתי אתמול הייתי מגדיר כירודה. אולם המחיר אינו „מפגר" אחרי הטיב: 2 ל״י לקילו מלפפונים, 90 אגורות לקילו חצילים, 1.60 ל״י לקילו גזר — זו קפיצה של עשרות אחוזים במחיר לעומת השבוע הקודם (גם בשבוע שלפני פסח עלו המחירים לפתע בחנות זו). תפוחי אדמה יש לקנות רק באריזה של 2 קילו, במחיר של 1.70 ל״י, כלומר 85 אגורות לקילו. אי אפשר לבחור (ומרובה הפסולת באריזות) ואי אפשר לקנות קילו אחד.

במחוז כלי הבית של חנות זו ראיתי מערכת של מגש ושש צלחות במחיר 23.50 ל״י. מערכת דומה ראיתי בחנות ידועה ברחוב דיזנגוף ב־19.80 ל״י. ממול, במדף המחברות, נעלמו בלוקים פשוטים לציור; אפשר להשיג רק בלוק גדול (שאינו נחוץ בממדיו לרוב הילדים) במחיר 1.40 ל״י, מחיר כפול ממחיר הבלוק הרגיל.

אפשר להאריך עוד ועוד בדוגמאות אלו, שכמובן לא ראה אותן מר בר־לב. אסיים בדוגמה פיקנטית: שני הסופרמרקטים מודיעים, במודעה גדולה, על מכירת חבילה ש״י של יינות — ברנדי, ורמוט ויין מתוק. שופרסל דורש 18 ל״י והאגודה הצרכנית דורשת 17.25 ל״י. בדקתי ומצאתי, שאפשר לקנות את שלושת הבקבוקים בנפרד ב־16.60 ל״י, ועוד קרטון לאריזה ב־10 עד 20 אגורות.

שמונה שנות מאסר לנאשם בהריגת סיטונאי הירקות

סעיף הרצח בכתב האישום הוחלף להריגה

(ע). — בעקבות התקיפה לצרכי שוד שאירעה בחיפה לפני כמה חודשים, אשר בה מצא את מותו סיטונאי־הירקות החיפאי יעקב מכטו (70), הוטלו אתמול שמונה שנות מאסר על יוסף (בן רפאל) דניגו (23) שנמצא אשם בהריגה ובשוד.

הצעיר, תושב שכונת עין־הים בחיפה, הואשם תחילה ברצח בכוונה תחילה והוא כפר באשמה זו. אולם אתמול חלה תפנית במשפט, לאחר שהתביעה הגישה כתב־אישום מתוקן שבו הוחלף סעיף הרצח בסעיף הריגה. אז הודה הנאשם בעובדות שיוחסו לו בכתב־האישום והורשע בדינו בבית המשפט המחוזי בחיפה.

דניגו הואשם בהריגת סיטונאי־הירקות אשר בליל 8 במארס השנה נמצא מוטל ללא הכרה בפתח ביתו ברחוב לונץ 3 בחיפה, ולמחרת מת בבית החולים.

הנאשם הודה בפני השופטים ע. סלוטים, א. פרידמן וגב׳ ל. פורטונה, כי בליל המקרה ארב למנוח יחד עם אחרים, וכאשר יצא מכטו את חדר המדרגות אחז בתיק שהיה בידי הזקן. הלה התנגד לו ונאבק עמו, ותוך כדי האבקות הלם בראשו בחפץ שנטל במקום. כתוצאה מהמכה נפל מכטו, ואילו הנאשם חטף את התיק וברח לסביבת שוק תלפיות שם פתח את התיק, ולאכזבתו נוכח לדעת כי לא היו בו אלא כריכים, משקפים ובגב. הנאשם אישר כי בו במקום הסליק את התיק והשליך במקום.

מכטו הוחש לבית החולים רמב״ם ושם מת מפצעיו למחרת היום.

בכתב האישום המתוקן קבע סגן בכיר לפרקליט מחוז חיפה, עו״ד [illegible] ... לא התכוון לגרום [illegible] ... רק להשיג את התיק.

הנאשם מרצה עתה עונש של שלוש שנים, שנגזר עליו לפני כמה חודשים באשמת התפרצויות, אולם התביעה לא ביקשה להטיל עליו את העונש הנוסף באורח מצטבר.

בוטלה השביתה באילת

(ע). לרגל האבל הלאומי על אסון מינכן, החליט אירגון הגג של ועדי העובדים באילת לבטל את השביתה הכללית שנועדה להיערך היום.

השביתה עמדה להיערך בתביעה להגדלת הפטור ממס־הכנסה, נוכח יוקר המחיה באילת.

סופר „הארץ" באילת מוסיף: שר המסחר והתעשיה, מר חיים בר לב, העביר אתמול מברק לאנשי ועדי העובדים בעיר בו הוא מבקש מהם לבדוק מקרים של הפקעות מחירים ולהעבירם למשרדו. מזכירות מפלגת העבודה באילת העבירה הודעה לעתונות בה היא מצהירה כי למרות השביתה היא תומכת בשליחיה בעיריה, במועצת הפועלים ובמוסדות העירוניים וכי היא סבורה כי על הממשלה להגדיל השתתפותה בארקיע כדי להבטיח לתושבי אילת טיסה במחיר סביר.

ראש העיריה ומזכיר מועצת הפועלים חתמו בשעתם על הסכם הע־ [illegible]

תמותת דגים המונית בנעמן

(ע). מרבית הדגים בנחל נעמן מתו ביומיים האחרונים, צפו על פני המים ונסחפו לשפת הנחל. כן נראו פגרי בעלי חיים אחרים. הצחנה שעלתה אתמול מן הנחל כבדה ביותר.

דייגים חובבים הנוהגים לדוג בנעמן, הופתעו לראות את פגרי הדגים על פני המים, דבר שלא ראו מעולם. לדעתם, מתו הדגים ויתר בעלי החיים בנחל כתוצאה מהרעלה וחלקם אמרו שייתכן שהיתה זו הרעלה מכוונת מצד גורמים המסתכלים בעין רעה על הדייגים המובבים, בעיקר בקטע שליד שפך הנחל לים. מאידך נמסר שייתכן כי הדגים מתו בגלל מיעוט המים ומיעוט החמצן בהם.

חשוד במעשי שוד מזויינים בבנקים

(ע.) — חשוד בהשתתפות במעשי שוד מזויינים בבנקים, נעצר אתמול בבית משפט השלום בתל אביב.

החשוד הוא אברהם בתג׳יאן (23) מפרדס כץ. בא כוח המשטרה טען בבית המשפט, כי בשנה האחרונה השתתף יחד עם אחרים בכמה מעשי שוד. בין השאר מייחסת לו המשטרה השתתפות בשוד שאירע ב־15 במאי השנה בבנק הפועלים ברמת יוסף, שם נשדדו 25 אלף ל״י תוך כדי יריות ופציעות, והשוד בבנק לאומי בקרית המלאכה, שם נשדדו 32 אלף ל״י. כן הוא חשוד בשוד מזויין במפעל לרהיטי מרס בגבעת הרצל.

ב״כ המשטרה, רס״ר משה משולם, טען עוד כי חלק משותפיו לעבירות מהרו כידוע, ואילו שותפים נוספים עומדים להיעצר.

החשוד הכחיש כל שייכות למעשים המיוחסים לו וטען כי אינו מבין מדוע נעצר זמן כה רב לאחר השוד.

השופט א. אבן־ארי ציווה לעצרו ל־10 ימים.

מישדרי הרדיו לראש השנה

במוקד מישדרי הרדיו לראש השנה יובא בשבת יומן השנה (בשעה 10.05) שיכלול סיכום ארועי שנת תשל״ב בישראל, וראיונות מיוחדים עם אישים ודמויות מרכזיות בהוויית השנה. בין השאר: ראיונות עם שר החוץ, שר האוצר ומזכיר ההסתדרות. ראיון השנה עם ראש הממשלה גב׳ גולדה מאיר יובא בשעה 12.05 ברשת א׳.

בשעה 13.05 יובא יומן השנה לאם ולילד וביגונים להג יובאו ב־20.10 ברשת ב׳ תובא תוכנית מצעד הפזמונים הישראליים לסיכום שנת הפזמונים השל״ב בשעה 11.05 ואילו בשעה 16.04 יובאו קטעי הרכור וסאטירה על אירועי תשל״ב.

הערב, לאחר מהדורת החדשות של 8 בערב תובא ברכת הרב נסים לחג.

מחר, ערב ראש השנה, יובאו כבה מישדרים בסימן ראש השנה. ברשת א׳ תובא התכנית „תחל שנה וברכותיה" בשעה 15.05. ברשת ב׳ הרבא בשעה 16.06 תוכנית של שירים וברכות להורי ילדים שנולדו באותו יום.

בניגוד לגירסת המכס באילת

רק 75 אלף שעונים הובאו מיפאן בשלוש שנים

ההברחות עולות על היבוא הרשמי

מאת רן כסלו, סופר „הארץ"

משך שלוש שנים, מ־1969 עד סוף 1971 הובאו לארץ באורח חוקי מיפאן כ־75 אלף שעונים מכל הדגמים של סאיקו, סיטיזן ואוריינט. בשנת 1969 הובאו רשמית מיפאן 10,618 שעונים, ב־1970 — 30,926 וב־1971 — 33,298 שעונים יפאניים, מתוך כמות של 164,067 שעונים שהובאו רשמית באותה שנה מכל הארצות.

מספרים אלה שפורסמו על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה כפריכים את הנתונים שמסרו בנושא זה אנשי מכס בנסיבות שבתנאים באילת, שזומנה בתגובה לגילויים על ההברחות שפורסמו בסידרה על פשע מאורגן בישראל ב„הארץ" לפני כשבועיים. אנשי המכס מסרו לעתונאים כי בשלוש השנים האחרונות הובאו לארץ באורח חוקי כ־200 אלף שעוני סאיקו לשנה. אין זה אפשרי, טענו, כי לאור יבוא עצום זה הוברחו לארץ שעוני סאיקו בממדים כפי שנמסר ב„הארץ": לפחות שני שליש מבוברחים לשעון שהובא לארץ באופן חוקי.

מנהל חברת סנקס־אלקטרוניקה, המייבאת שעוני סאיקו, מר פרלמן, סירב למסור לי כמה החלק של שעוני סאיקו בתוך 75 אלף שעונים יפאניים שהובאו משך שלוש שנים (ולא 600 אלף כפי שטענו אנשי המכס באילת), אך אמר כי לפי המידע בחברתו מספר השעונים המוברחים מדגם סאיקו (לרוב זיופים מיוצרים בהונג־קונג) עולה לפחות פי שלושה על היבוא הרשמי.

800 תיירים מערב יישארו בשטחים

מאת סופר „הארץ" בירושלים

כ־800 תיירים מארצות ערב שהגיעו השנה לישראל במסגרת ביקורי הקיץ, יישארו קבע בשטחים המוחזקים. בשעות הצהרים להם [illegible] אחר שהוכיחו כי נפקדו בשנת 1967 במיפקד האוכלוסין שנערך אחר מלחמת ששת הימים. אנשי 1967 עברו לירדן ולמדינות אחרות ועתה הם מבקשים להשאר. עד עתה הגיעו 146,000 מבקרי קיץ דרך גשרי הירדן.

אלמוג — נשיא איגוד הבלשים הבין־לאומי

מר זוד אלמוג, בעל משרד החקירות הפרטי בתל־אביב, נבחר שלשום כנשיא איגוד הבלשים הבין־לאומי בקונגרס האיגוד שנערך בצידיך.

הפער בין עמדות הצדדים בעלית בעינו

הוחלט לדחות המשך הדיונים

נציגי הנהלת עלית, ההסתדרות ועדי העובדים נפגשו אתמול במשרד הפועל של ההסתדרות חזרו והדגו בספיפים העיקריים השנויים במחלוקת — שכר ההתחלתי של הפועלות ופיצויי פיטורים.

הסתבר כי עדיין יש פער בין עמדות הצדדים ולכן הוחלט לדחות את המשך הדיונים.

מזכירות הבכורה הצעירה של מפלגת העבודה בתל אביב החליטה אתמול לנקוט יוזמה בסכסוך בין שובתי עלית. ועדה מטעמה עומדת להפגש עם נציגי השרותים, אנשי ההסתדרות ונציגי התאחדות בעלי התעשיה כדי ללמוד את הנושא.

זיוה פומרנץ נדב הכהן

נשואים

תל־אביב, 6.9.72 כ״ז באלול תשל״ב

הגרלת מפעל הפיס

2 זכיות של 150,000 לירות בכל שבוע

✱ נוספים אחרונים, ביום ההגרלה, ליד אולם המפעל רחוב הפסמן 3, ת״א. עד 6.55 בערב

מחלקת הפרסום הממלכתית

היום בשעה 6 בערב יוקרנו סרטונים לפני ההגרלה. הכניסה חופשית.

מחר ב־
ידיעות אחרונות

המוסף לשבת — 7 ימים — השבועון לכל המשפחה

הטרגדיה במינכן
מאת שליחי „ידיעות אחרונות"

הציונות — תנועה מוסרית או אלימה?
סימפוזיון ״ידיעות אחרונות״
בהשתתפות: ח״כ אריה אליאב, יחיאל אדמוני, אליעזר ליבנה, ח״כ שמואל תמיר, ישעיהו ברפורת ועמוס קינן.
מנחה: אביעזר גולן

רפאל בשן מראיין את שר האוצר פנחס ספיר

בין האמונה והמדע
מאת הרב שלמה גורן

מאה שערים: חיים שיש בהם כבוד
מאת אדם ברוך

פגישותי עם המלכה אליזבט השניה
(מזכרונותיו של דיפלומט)
מאת אהרן מגד

הישראלים
מאת אהרון בכר

דפי ספרות
שמואל הוגו ברגמן: פרנץ קפקא והכלבים
בר־עמי שרפשטיין: המדענים והאנשים האחרים
עזרא המנחם: אשרי, חכם אני! (סיפור)
דוד שחם: המצבה והכנור (סיפור)
אהרון אפלפלד: שלושה סיפורים
יוסף אורן: עור הכבש במלתעות הזאב
אדם ברוך: פרקי משפחה
יעקב שביט: הקיוסק של אלכסנדר (סיפור)
צבי לוז: ליל סתיו (סיפור)
שירים מאת שמעון הלקין, גבריאל פריל, אהרון מירסקי, זלדה, דוד רוקח, מנחם בן ושלמה טנאי

מדוריהם הקבועים של
חיים חפר, עמוס קינן, דידי מנוסי וזיוה יריב

כל הדעות כל הידיעות ב„ידיעות אחרונות"

הודעת שגרירות ברזיל

כציון להבעת כבוד ליגון הלאומי תוצאת ההתקפה, אשר הפילה לקרבנות את חברי המשלחת האולימפית הישראלית ולאחדותה עמה, מודיעה שגרירות ברזיל על בטול קבלת הפנים, שנועדה להתקיים במלון הילטון בתל־אביב ב־7 לספטמבר בשעה 19.00, לחג את הכנה ה־150 לעצמאות ברזיל.

PENGUIN
New Paperbacks
★ The Onion Eaters — J. P. Donleavy
★ The Other — Thomas Tryon
★ The Glass Bead Game — Hermann Hesse
★ Carving A Statue — Graham Greene
★ The Stones Of Florence And Venice Observed — Mary Mc-Carthy
★ The Doctor Is Sick — Anthony Burgess
★ A Clockwork Orange — Anthony Burgess
★ Memories — Julian Huxley
★ The Innocent Libertine — Colette
★ The Campus War — John Searle
★ The Second Sex — Simone De Beauvoir
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
להשיג בכל מקום

AVON
NEW PAPERBACKS
★ THE INCOMPATIBILITY OF MEN AND WOMEN — JULIUS FAST
★ THE MONDAY VICES JOANNE GREENBERG
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים · תל־אביב · חיפה
נמל תעופה לוד
להשיג בכל מקום

TIME
September 11, 1972
ISRAEL'S SECRET PEACE INITIATIVE
להשיג בקיוסקים
סוכנות ברוכמן בע״מ

ENCOUNTER
Issue September 1972
★ The White Stick (a Story) — Frank Tuohy
★ A letter From France — James Morris
★ Sayings — Leo Rosten
★ The Quest for Meaning — Raymond Aron
★ Year Of Intellectual Havoc — Henry Fairlie
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים · תל־אביב · חיפה
נמל תעופה לוד
להשיג בכל מקום

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו בטרם עת של
חבר הנהלת חברתנו וידידנו המסור

יעקב באומן ז״ל

ומשתתפים ביגון המשפחה

הנהלת דובק בע״מ

פרטים על מועד ההלויה יפורסמו במודעות ובעתונות.

למשפחת באומן ולבית דובק

התשתתפותנו הכנה העמוקה באבלכם
על פטירתו של ידידנו היקר

יעקב באומן ז״ל

ערותי תעמולה ד״ר יעקבסון בע״מ

ביום ה׳ ח׳ בתשרי תשל״ג, 14.9.1972
יום השלושים למותו
של משה סורוקה ז״ל
(יו״ר מרכז קופת־חולים)

יעלה זכרו ויונצח שם בבית־החולים המרכזי לנגב בבאר־שבע, בשעה 16.00
אוטובוסים לבאר־שבע ייצאו מחצר בית מרכז קופת־חולים, רחוב ארלוזורוב 101, תל־אביב, בשעה 1.30 אחה״צ.

עליה לקברו וגילוי המצבה
בשעה 9 בבקר בבית העלמין בפתח־תקוה.

הועד הפועל של ההסתדרות
הועד המפקח הארצי של קופ״ח
מרכז קופת־חולים

השבוע לוטו

בהגרלה 37/72

מינימום פרס ראשון

120,000* ל״י

* כפוף לעירעורים

ממשלת ישראל

אבלה

על מות

דוד ברגר
יוסף גוטפרוינד
משה ויינברג
אליעזר חלפין
מרק סלאבין
זאב פרידמן
יוסף רומנו
קהת שור
אנדרי שפיצר
עמיצור שפירא
יעקב שפרינגר

חברי משלחת ישראל לאולימפיאדה במינכן
אשר נרצחו בידי מחבלים ערבים

הכנסת

שרויה באבל כבד
על מות

דוד ברגר
יוסף גוטפרוינד
משה ויינברג
אליעזר חלפין
מרק סלאבין
זאב פרידמן
יוסף רומנו
קהת שור
אנדרי שפיצר
עמיצור שפירא
יעקב שפרינגר

חברי משלחת ישראל לאולימפיאדה במינכן
אשר נרצחו בידי בני עוולה

השתתפותי הכנה

בצער המשפחות השכולות,
ממשלת ישראל וכל בית ישראל

לרגל מותם הטראגי של אחד־עשר
מחברי משלחת ישראל לאולימפיאדה

ויקטור מ. קרטר

DAS BESTE
September 1972
להשיג בקיוסקים
סוכנות ברוכמן בע״מ

הלוח הכפול
עמודים: 14, 15
הכל בכל כלול בלוח הכפול